

DUSHP ATU

Panthapur

1074

പശ്ചിമ മാർഗ്ഗം

‘ദി വേ വെസ്റ്റ്’ എന്ന കൃതിയുടെ പരിഭാഷ

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്

എ. ബി. ഗുപ്ത (Junior)

പരിഭാഷകൻ

എസ്. പി.

PRINTED AND PUBLISHED BY
THE DIOCESAN PRESS, MADRAS
1953

അദ്ധ്യായം 1

നല്ല തെളിവോടെയാണു നേരം പുലർന്നത്. എങ്കിലും തലേന്നു രാത്രി മഴ പെയ്യിരുന്നു. അടുക്കളവാതുക്കൽ നിന്നൊന്നെത്തിനോക്കിയപ്പോൾ, സാധനങ്ങൾ എല്ലാം ഈപ്പം തട്ടിക്കിടന്നതിൽ, ലിജി ഇവാൻസിനു വളരെ തൃപ്തി തോന്നി. ജോലി ഒന്നും ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതിന് അയാൾക്ക് അതൊരു ഒഴിവുകഴിവു നൽകി. വേണമെങ്കിൽ കുതിരയുടെ ചമയക്കോപ്പുകളും മറ്റും മിനുക്കി പെടിപ്പാക്കുന്നതിനോ, ഉപകരണങ്ങൾ ഒരുക്കി ക്രമപ്പെടുത്തിവയ്ക്കുന്നതിനോ അയാൾക്കു കഴിയുമായിരുന്നു. ജോലി ചെയ്യുന്നതിൽ അയാൾക്കു താല്പര്യമില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല; അന്നു ജോലി ചെയ്യാൻ അയാൾക്കു തോന്നിയില്ലെന്നു മാത്രം.

“റിബേക്കാ! ഇന്ന് ഒരു പക്ഷെ ഞാൻ പട്ടണത്തിലേക്കു പോയേക്കാം.”

“ഓറിഗനെപ്പററി സംസാരിക്കാനാണോ?” അവൾ ചോദിച്ചു.

“എന്ത്?” അയാൾ മറുപടിനൽകി. “എന്തു സംസാരിക്കുമെന്നതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ചിന്തിച്ചതേ ഇല്ല.”

തന്റെ ഉള്ളിൽ അവൾ ശരിക്കു കണ്ടെന്ന് അവൻ മനസ്സിലാക്കി. എങ്കിലും വകവെച്ചില്ല. അവൾ ഇവാൻസിന്റെ അന്തർഗതം എപ്പോഴും മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു.

“പെട്ടെന്ന് എല്ലാവർക്കും ഈ കമ്പം പിടികൂടിയത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.” അവൾ

പറഞ്ഞു. “എല്ലാവരും ഓറിഗനെപ്പറ്റിത്തന്നെ സംസാരിക്കുന്നു.”

“എല്ലാവരും ഇല്ല. പറയേണ്ടിടത്തോളം പേർ പറയുന്നില്ല.”

“ഈ കമ്പം എറിഞ്ഞാടുടേം. അല്ലെങ്കിൽ നോക്കിക്കോ!”

ഇവാൻസ് തന്റെ നായുടെ നേക്കു് —റോക്കിന്റെ നേക്കു് —നോക്കി. അതു തറയുടെ നടുക്കു കിടക്കുകയായിരുന്നു.

“റോക്കു നല്ലൊരു നായാണു്.”

നായ് തല ഉയർത്തി, പതുക്കെ എണ്ണീറ്റു തിരി ഇവാൻസിന്റെ മടിയിൽ വച്ചു.

“റോക്കിനു് വയസ്സായിത്തുടങ്ങി” — ഇവാൻസ് ആത്മഗതം ചെയ്തു. —റോക്കു് മിക്കവാറും ഒരു നായാടു നായാണു്. എങ്കിലും കുറുപ്പും വെളുപ്പും നിറങ്ങളും ഇടകലന്നു്, രൂപലാവണ്യമുള്ള ഒരു നായാണു്. വളരെ നല്ലൊരു നായ്.

“നിനക്കു പോകാൻ ഒക്കുകില്ല കുഞ്ഞേ: പട്ടണത്തിലെ നായ്ക്കളുടെ നേക്കു് നീ പല്ലിറ്റുമിരിക്കാണിക്കും” ഇവാൻസ് റോക്കിനോടു പറഞ്ഞു.

റിബേ: “എനിക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എങ്കിലും ഞാൻ അങ്ങനെയൊന്നു പറയും. നിങ്ങളും ഏതായാലും ഒന്നു ഗതിലേക്കു പോകുന്നില്ലെന്നതു തീർച്ചയല്ലേ?”

“കൊള്ളാം, റിബേക്കാ—തന്നത്താൻ അങ്ങനെയൊന്നും തീരുമാനിക്കേണ്ട.”

അവൾ വീണ്ടും എന്തോ പിറുപിറുത്തു. അവർ തമ്മിൽ തെറിപ്പിരിയുന്നത് അത്രയും ദുശ്ശീലമായിരിക്കുമെന്നുള്ള ചിന്തകൊണ്ടാണ് അവൾ പിറുപിറുത്തതെന്ന് ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി. അവൾ അത്ര സ്ഥൂലശരീരയാണെന്നു മറ്റൊരാൾ കരുതിയെന്നു വരില്ല. എങ്കിലും മറ്റൊല്ലാറിനെക്കാളും അവളുടെ മനോഗതികൾകൊണ്ട്, അവൾ അയാൾക്കിണങ്ങിയവളായിരുന്നു.

“ബ്രൗണിങ്ക് എന്റെ കൂടെ വരണമെന്നുണ്ടോ?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

“അവൻ മീൻ പിടിക്കാൻ ഇര തോണ്ടുകയാണ്.”

“അതു നല്ല കാര്യം തന്നെ.”

“നിങ്ങളുടെ സ്വഭാവമെല്ലാം അവനിൽ കുന്നുകൂടി കിടക്കുകയാണ്,” അദ്ദേഹത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ട് അവൾ പറഞ്ഞു.

ഇവാൻസ് ഉള്ളാലെ ഒന്നു പുഞ്ചിരിച്ചു. അയാൾ സ്വയം നിസ്സാരനാക്കുമ്പോഴെല്ലാം, അവൾ അതു നിഷേധിച്ചിരുന്നു.

“ഓറിഗൻ!” അയാൾ പറഞ്ഞു: “രാജ്യം അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തണമെന്നാശിക്കുകയും, അതിനായിട്ടാണ് ഓറിഗനെ അമേരിക്കയോടു് ചേർത്തതെന്ന് ഒരാൾ കരുതുകയും ചെയ്യുന്നതു നല്ലതാണ്. അവിടെ നായാട്ടിനും റിപ്പൻ പിടുത്തത്തിനും നല്ല സൗകര്യമായിരിക്കണം. അവിടെ ആർക്കും മൂയലിന്റെയും, അണ്ണാന്റെയും മുള നന്ദന്റെയും പിന്നാലെ നടക്കേണ്ടിവരില്ല. ബ്രൗണിങ്ക് പാകണമെന്നുണ്ട്.”

“കഴിഞ്ഞതവണ നിങ്ങൾ അവിടത്തെ മണ്ണിന്റെ ഗുണവിശേഷങ്ങളെപ്പറ്റിയാണു പറഞ്ഞത്.”

“ഓറിഗൻ അത്ര ഫലഭൂയിഷ്ഠമാണെന്നു ഡിക്ക് സമേച്സ് കരുതുന്നില്ല. രോമത്തെപ്പറ്റിയും ഇന്ത്യ നാരെപ്പറ്റിയും മറ്റുമാണ് അയാൾ ചിന്തിക്കുന്നത്. കൃഷി അയാളുടെ പ്രകൃതിക്ക് പഠിയതല്ലല്ലോ.”

“അയാളെ നിങ്ങൾ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കാണണം. മേറി വല്ലാതെ അവശതയിലാണ്.”

വാതിൽ തുറക്കുന്ന സ്വരം കേട്ട് ഇവാൻസ് തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ ബ്രൗണി വരുന്നതു കണ്ടു. അയാൾ ചോദിച്ചു:

“പട്ടണത്തിലേക്കു പോകുന്നോ?”

“ഇന്നു മീൻ പിടിക്കുന്ന ദിവസമാണു പപ്പാ” കുട്ടി മറുപടി പറഞ്ഞു.

“അതു സാരമില്ല” ഇവാൻസ് പ്രതിവചിച്ചു. ബ്രൗണിയെ അയാൾ അടിമുടി ഉറ്റു നോക്കി.

“ഞാൻ സതും ചെയ്യുന്നു. നിനക്കു യാതൊന്നും കിട്ടുകയില്ല. അല്ലെങ്കിൽ നീ നോക്കിക്കൊ!”

കാര്യങ്ങൾ ഏറ്റവും ക്ലേശകരമായിത്തീരുകയും, മറ്റ് ഏതു കാലഘട്ടത്തെക്കാളുമുപരിയായി ജീവിതത്തിൽ ഒരാൾക്കു സ്ട്രീകളിൽ അഭിനിവേശം ജനിക്കുകയും, ഭയവും സങ്കോചവും നിമിത്തം തന്നത്താണെങ്ങിനെ നിയന്ത്രിക്കണമെന്നോ, അഴിച്ചു വിടണമെന്നോ, അറിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ദശാസന്ധിയിലേക്കു എത്തിനോക്കുന്ന നാണാകുണങ്ങളെയും,

വിമുഖനുമായ ഒരു കുട്ടിയാണവനെന്നു് ഇവാൻസ് വിചാരിച്ചു.

ഇവാൻസ് പുറത്തേക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ റിബേക്കാ വാതുകുലെത്തി.

“ലിജി! നിങ്ങൾ പഴയപോലെ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനാണെന്നു കരുതരുത്.”

“ആരും അല്ല. ഞാൻ അത്രയ്ക്കു വയസ്സുനമല്ലല്ലോ. 35 വയസ്സു മാത്രം.”

അയാൾ കച്ചിപ്പുരയിലെത്തി, അവിടെക്കെട്ടിയിരുന്ന കുതിരപ്പുറത്തു കയറി. ഇൻഡിപ്പെൻഡൻസിലേക്ക് ആറു മൈൽ ദൂരം ഉണ്ടു്. ഉച്ചയ്ക്കു മുൻപുതന്നെ അയാൾക്ക് അവിടെ എത്താൻ കഴിയും.

ഓറിഗനിലേക്കുള്ള സംഘത്തിൽ താൻ ചേരുമെന്നു് അയാൾ ഉറപ്പിച്ചില്ല. മിസ്സോറി തന്നെ, വേണ്ടത്ര നല്ലൊരു രാജ്യമായിരുന്നു. ഓറിഗനിലേക്കുള്ള ഈ പോക്ക് ഒരു വകുത്തമാകാൻ ഇടയുണ്ടു്. എങ്കിലും അതേപറ്റി ആലോചിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ലല്ലോ!

യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാൻ പറ്റിയ കാലമായിരുന്നു അതു്; വസന്തം ആസന്നമായെന്നു വയലുകളും തരുലതാദികളും വിളിച്ചുപറഞ്ഞിരുന്ന കാലം. സിരകളിലൂടെ രക്തം ദ്രുതഗതിയിൽ പ്രവഹിച്ചു; ഒരാളിൽ ആശയങ്ങൾ അലതല്ലുന്ന സമയം.

ഔക്കുളെപ്പറ്റി യാതൊന്നും അറിയാതെ—കൂട്ടുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന പറവകുലങ്ങളെ ശ്രദ്ധിക്കാതെ ആ മണ്ടൻകുതിര ചെളിയിലൂടെ മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു.

അഥവാ മനുഷ്യൻ ഉറപ്പിക്കുന്നതിലുപരി ഒരു കുതിര ചിന്തിക്കുന്നുണ്ടാവാം.

ചതുപ്പു ഭൂമിയിൽ പതിഞ്ഞമന്നിരുന്ന കുടിലുകൾ, തലേ ദിവസത്തെ മഴമൂലം കുതിന്നിരുന്നിരുന്ന കൂരകൾ, അങ്ങനെ പട്ടണം അല്ലാപ്പുമായി കണ്മുമ്പിൽ പ്രതൃഷ്ടപ്പെട്ടു തുടങ്ങി.

മദ്യശാലകളിൽ വലിയ ആൾത്തിരക്ക്. ഇടപാടു കാർ വന്നും പൊയ്ക്കൊണ്ടും ഇരുന്നു. ഹിച്ച് കോക്കിന്റെ മദ്യശാലയുടെ മുമ്പിൽ രണ്ടുപേർ നിന്നിരുന്നു. ഒരാൾ ഇല്ലിനോയിസ്കാരനായ റെറഡ്ലോക്ക് ആണ്. എപ്പോഴും തൊഴിൽകാര്യങ്ങളിൽ പ്രാപ്തനായിരുന്ന ഒരാളായിരുന്നു റെറഡ്ലോക്ക്. അപരൻ കൃശഗാത്രനാണ്. റെറഡ്ലോക്കിന്റെ നേക്കു നോക്കി അയാൾ തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“മി.റെറഡ്ലോക്ക്! എന്താ സുഖം തന്നെയോ?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു.

“ഗുഡ് മോർണിങ്ങ് ഇവാൻസ്” റെറഡ്ലോക്ക് പറഞ്ഞു.

ഇവാൻസ് കുതിരയെ ഒരു തൂണിൽ പിടിച്ചുകെട്ടി. മുട്ടുകൾ അല്പം മരവിച്ചുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി. അയാൾ ആ രണ്ടുപേരുടേയും സമീപത്തേക്കു നടന്നു.

“ഇദ്ദേഹം ഫെൻറി മാക്സ്വീ ആണ്. ഇദ്ദേഹം ലിജി ഇവാൻസ്.” റെറഡ്ലോക്ക് ഇരുവരെയും പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു തുടന്നു. “മാക്സ്വീ ഓറിഗ

നില്പേക്കു പോകുകയാണ്. നിങ്ങളും എന്തെങ്കിലും തീരുമാനിച്ചോ ?”

“തീരുമാനിച്ചെന്നും പറയാൻ വയ്യ, തീരുമാനിച്ചില്ലെന്നും പറയാൻ വയ്യ.”

“മാക്ബീ-നിങ്ങളുടെ നാട്ടു ?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു.

“തെക്കൻ ഓഫൈയോ. സിൻസിനാറ്ററി എന്നു നിങ്ങളും പറയുമായിരിക്കും.”

“സ്വന്തം മനസ്സ് എങ്ങിനെ എന്നു ശരിക്കറിയാവുന്ന ഒരാളാണ് മാക്ബീ,” റെഡ്ലോക്ക് ഇടയ്ക്കുകയറി പറഞ്ഞു.

മാക്ബീ: “അതേ സാർ. എന്റെ വസ്തുവകകളൊക്കെ വിറ്റു, കുഞ്ഞുങ്ങളേയും തള്ളയേയും എല്ലാം ഒരു ബോട്ടിൽ കയറ്റി ഞാൻ തന്നെ തുഴഞ്ഞു, ഇവിടെ എത്തി—ഓറിഗനില്പേക്കായി !”

ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു, “നമുക്കുപ്തം കുടിക്കാം.” റെഡ്ലോക്ക്: “ഞാൻ കുടിക്കുകയില്ല.”

ഇവാൻസും മാക്ബീയും മദ്രശാലയില്പേക്കു പോയി. അവിടെ തോലിന്റെയും പാൽക്കുട്ടിയുടെയും, മേശപ്പുറത്തിററിറു വീണിരുന്ന വിസ്കിയുടെയും മറ്റും ഗന്ധം വമിച്ചിരുന്നു.

“എന്താ ഒന്നു കുടിക്കരുതോ ഹിച്ചുകോക്ക് ?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു.

“നിങ്ങളും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽ ഏറ്റവും അർത്ഥവത്തായ കാര്യം.”

ഹിച്ചുകോക്ക് രണ്ടു ഗ്ലാസ് നിറച്ചു നീട്ടി. ഒരു ഗ്ലാസ് താനും എടുത്തു.

“അതേ സാർ!” മാക്സ് വീ പറഞ്ഞു “ഓറിഗൻ—
അവിടെ എനിക്ക് ഒരിടമുണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ സ്വയമേ
കരുതി.”

ഫിച്ച്കോക്ക്: “അതു പേപ്പട്ടിവിഷം പോലെ
യാണു്. അല്പം ഏശിയാൽ മതി. പിന്നെ കൊണ്ടു
പിടിക്കും.”

“നിങ്ങൾ ഓറിഗനിലേക്കു പോകാനുദ്ദേശമില്ലേ?”
മാക്സ് വീ ചോദിച്ചു.

“കുടിക്കാൻ വിസ്കി കിട്ടുന്നിടത്തോളം കാലം
അയാൾക്കു് ആ ഉദ്ദേശം ഉണ്ടാവുകയില്ല.” ഇവാൻസ്
മറുപടി പറഞ്ഞു.

ഫിച്ച്കോക്ക് അയാളുടെ ഉണ്ടക്കണ്ണുകൾ ഇവാൻ
സിന്റെ നേക്കു് അയച്ചു. “മിസ്സോറിക്കു എന്തു കുറവു
മാണു്. അതുപോലെയുള്ള ജനങ്ങൾ തന്നെ ഇവിടെയും.
തിന്നാൻ കൂടുതൽ ആഹാരവും.”

മാക്സ് വീ: “നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായിട്ടില്ലെന്നു
തോന്നുന്നു.”

ഇവാൻസ്: “ഫിച്ച്! നിങ്ങൾ മുന്നിട്ടിറങ്ങുന്ന
കൂട്ടത്തിലല്ല. അവർ അവിടെ കുടിയേറിപ്പാർക്കട്ടെ.
അപ്പോൾ ഈ വീപ്പുകളും പണം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള തന്ത്ര
ങ്ങളുമായി നിങ്ങൾ പിന്നാലെ പോകും.”

“നിങ്ങൾക്കു് എല്ലാം അറിയാവുന്നതുപോലെ.”

ലിജി: “എന്നാൽ ഒരു മദ്യപ്പാപ്പുകാരനാണു് ആദ്യം
മുന്നിട്ടിറങ്ങേണ്ടതു്!”

വാതിൽ തുറക്കുന്ന ശബ്ദംകേട്ട്, ഇവാൻസ് തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ റെഡ്ലോക്കും അയാളോടൊന്നിച്ചു മറ്റു രണ്ടു പേരും വരുന്നതു കണ്ടു.

“ഇവാൻസ്!” റെഡ്ലോക്ക് പറഞ്ഞു; “കർട്ടിസ് മാക്കിനും, ചാൾസ് ഫെയർമാനും ഹസ്സുഭാനം ചെയ്യാലും.” “ഇദ്ദേഹമാണു ഹെൻറി മാക്ബീ” പരിചയപ്പെടുത്തൽ കഴിഞ്ഞു.

അവർ പരസ്പരം ഹസ്സുഭാനം ചെയ്തു. ചാൾസ് ഫെയർമാൻ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനും കർട്ടിസ് പ്രായം കൂടിയ ആളുമായിരുന്നു.

റെഡ്ലോക്ക്: “മായ്ക്കും ഫെയർമാനും എന്റെ സംഘത്തിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നു. ഇല്ലിനോയിസിൽ നിന്ന് ആളുകൾ വന്നതോടുകൂടി, ഞങ്ങളുടെ സംഘം മിക്കവാറും തികയാറായി; വലിയൊരു സംഘം ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ച്.”

“നിങ്ങൾ എത്രപേരുണ്ട്?” മാക്ബീ ഫെയർമാനോടു ചോദിച്ചു.

“എന്റെ ഭാര്യയും കുട്ടിയും”, ആ യുവാവ് മറുപടി പറഞ്ഞു.

“പതിനേഴായ ഒരു പെണ്ണും വരുന്നുണ്ട്. അവളും ഞാനും എന്റെ ഭാര്യയും മറ്റൊന്നുപേരും.”

ഫെയർമാൻ അയാളുടെ ഗ്ലാസ് ഉയർത്തി. “പനിയില്ലാത്ത ഒരു നാട്ടിലേക്കാണ് പോക്ക്.”

മാക്ബീ മറുപടി പറഞ്ഞു: “അതേ, ഫലഭൂയിഷ്ടമായ ഒരു ഭൂമിയിലേക്ക്: കല്ലു നട്ടാൽ കപ്പറുക്കും

കിളിക്കും. വയ്ക്കോലുപോലും ശേഖരിക്കേണ്ടി വരില്ലെന്നാണു ഞാൻ കേട്ടത്. ആടുകൾ ആണ്ടിൽ രണ്ടുവട്ടം പ്രസവിക്കും.”

യുവാവായ ഫെയർമാൻ തലകുലുക്കി. “ചിന്തിക്കേണ്ടതാണു ഞാൻ ചെയ്യുന്നതു ശരിയാണെന്നുതന്നെ എനിക്കു തോന്നുന്നു. പുതിയ ഭൂമി! പുതിയ സന്ദർഭം.”

“പുതിയ രീതിയിലുള്ള കാര്യങ്ങൾ” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

റെഡ്ലോക്ക് വ്യക്തമായി പറഞ്ഞു, “നിങ്ങളും ചേരണം ഇപ്പോൾ തന്നെ.”

“മിസ്റ്റോറിയിലെന്താണു കഴപ്പം?” എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു ഫിച്ച്കോക്കിന്റെ നോട്ടം വാതിലിലേക്കു തിരിഞ്ഞു. ഇവാൻസ് തുടന്ന് അങ്ങോട്ടു നോക്കിയപ്പോൾ വാതിൽ തുറന്ന് ഒരു യുവതി കേറിവരുന്നതു കണ്ടു. അവൾ അകത്തേക്കു കയറി സന്ദേഹിച്ചു നിന്നു. മനുഷ്യർ അനുഭവിക്കുന്നതൊന്നും കാണുന്ന രീതിയിലുള്ള ഒരു വനിതയല്ല അവളെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി. അവൾ ധരിച്ചിരുന്ന വിരൂപമായ അങ്കിക്ക് അവളുടെ ശരീരത്തിലെ ചുളിവുകൾ ഒരു രൂപം നൽകി. നീണ്ടു മുട്ടലമായ കവിൾത്തടങ്ങളോടും, കായ്ബോധമുള്ള ഒരവസ്ഥ ആശിക്കാറ് അത്രയ്ക്കു പുണ്യമായ വായുലരോടും കൂടിയ അവളുടെ വദനം വിവർണ്ണമായിരുന്നു. കണ്ണുകൾ വലുതും കറുത്തതുമായിരുന്നു.

“പപ്പാ വണ്ടിയിലേക്കു വരണമെന്ന് അമ്മ പറഞ്ഞു.”

“എനിക്കു സൗകര്യമുള്ളപ്പോൾ വരുമെന്നു നീ അവളോടു ചെന്നു പറയൂ. അതിനു മുമ്പു ഒക്കുകില്ല. കേട്ടോ.”

ആ യുവതി മന്ദമായി തിരിഞ്ഞു വാതിലൂടെ ഇറങ്ങിപ്പോയി.

“വൃത്തികെട്ട പെണ്ണുങ്ങൾ” മാക്സ് വീ പറഞ്ഞു.

“എപ്പോഴും എന്തിനെങ്കിലുംവേണ്ടി അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കും—അതാണെന്നെൻ മകൾ, മേഴ്സി.”

ഒരു നിമിഷത്തിൽ റെഡ് ലോക്ക് വിഷയം മാറി.

“നാം ഒരു മാർഗ്ഗദർശിയുടെ കാര്യം തീരുമാനിച്ചില്ലല്ലോ?”

“ആഡംസും മിക്കും എല്ലാം മുന്നോടികളാകാൻ കഴിവുള്ളവരാണെന്നാണ് എല്ലാവരും പറയുന്നത്” മാക്സ് പറഞ്ഞു.

മാക്സ് വീ: “അവർ പോയി തുലയട്ടെ. അവർക്കു ഒരു വഴിയിൽക്കൂടെ പോകാൻ സാധ്യമാകില്ല.”

റെഡ് ലോക്ക്: “ഫോട്ടു ലാമിനേഷൻ ആഡംസ് പോയിട്ടില്ല.”

റെഡ് ലോക്ക് ഇവാൻസിന്റെ നേരേ തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട്: “നിങ്ങൾക്കു നല്ലൊരു മാർഗ്ഗദർശിയെ അറിഞ്ഞുകൂടെ?”

“എനിക്കു അറിയാമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.”

റെഡ് ലോക്ക് കാത്തിരുന്നു. “എനിക്കു ഒരാളെ അറിയാം. പക്ഷേ അയാളെ കിട്ടുന്ന കാര്യമാണു വിഷമം. അയാളോടു നേരിട്ടു ചോദിക്കുംമുമ്പ് എന്താണു പറയേണ്ടതെന്നുതന്നെ എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“അയാൾ എന്തിനു വിസമ്മതിക്കണം?”

“എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരുപക്ഷേ വിസമ്മതിക്കുകയില്ലായിരിക്കും. ഒക്കകില്ലെന്നു പറയാൻ അയാൾക്കു തീർച്ചയായും കഴിയും. നമുടെ പഴയ ഡിക്ക് സമേച്ഛാണ് അയാൾ. അയാൾ എല്ലായിടത്തും പോയിട്ടുണ്ട്. കണ്ടെടുക്കപ്പെട്ട അയാൾക്കു നമ്മെ നയിക്കാൻ കഴിയും.”

“അയാളെ നമുക്കു കിട്ടാൻ വല്ല വഴിയുമുണ്ടോ?”

“സത്യം പറയാമല്ലോ; അയാളുടെ ഭാര്യ അവൾ നിലയിൽ കിടക്കുകയാണ്.”

“എങ്കിലും അയാൾ മതിയാകുമെന്നു നിങ്ങൾക്കുറപ്പുണ്ടല്ലോ?” റെഡ്ലോക്ക് തുടർന്നു: “വല്ല കൊഴിഞ്ഞ പട്ടുകിഴവനേയും മറ്റും കിട്ടിയാൽ നമുക്കു പറില്ല.” റെഡ്ലോക്കിന്റെ മുഖത്തു നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇവാൻസ് സാവകാശം പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടിയിട്ടുള്ളതിൽ ഏറ്റവും പറിയ ആതാണ് ഡിക്ക് സമേച്ഛെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.”

“അയാളെക്കൊന്നാൻ ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചു വരാമോ?”

“ഒരുപക്ഷേ നാളെയോ മറ്റൊന്നാളോ.”

“കൊള്ളാം, നല്ലതുതന്നെ. അതിനിടക്ക് അയാൾക്ക് എന്തു കൊടുക്കേണ്ടിവരുമെന്നു നമുക്കു കണക്കാക്കണം.”

അവർ ഒരു കുടി നടത്തി. പിന്നീട് ഇവാൻസ് കുതിരയെ അഴിച്ചു. അയാൾ കുതിരപ്പുറത്തു മടങ്ങിപ്പോയപ്പോൾ വഴിയൊക്കെ ഒരുകിയിട്ടിരുന്നതുപോലെയാണയാൾക്കു തോന്നിയത്. ഡിക്ക് പോയാൽ ഇവാൻസ് പോകും—ഏതു വഴിക്കുവേണമെങ്കിലും പോകും. ഒരു മഹത്തായ നൂതന രാഷ്ട്രത്തിൽ സ്വതന്ത്രരായ മനുഷ്യർ,

ധീരരായ മനുഷ്യർ, ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ മണ്ണ്, നായാട്ടിനു നല്ല സൗകര്യം, കാലാവസ്ഥ ഉത്തമം, പനിയോ ഇല്ല, ഓറിഗൻ ജയിക്കട്ടെ!

അയാൾ കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാണം മറും അഴിച്ചു മാറി അതിനെ സ്വതന്ത്രമായി വിട്ടിട്ട്, വീട്ടിലേക്കു ഗമിച്ചു.

കിഴവൻ റോക്ക് അയാൾക്കു സ്വാഗതമരുളി. അയാൾ വാതിൽ തുറന്നു. റിബേക്കാ തീ കാഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

“ബേക്കി, വേഗം ഉടുത്തൊരുങ്ങൂ. നാം ഓറിഗനി ലേക്കു പോകുകയാണ്.”

അദ്ധ്യായം 2

ഇവാൻസ് മദ്യശാല വിട്ടുപോയശേഷം തനിക്കു നോലൻറു മന്ദിരത്തിൽ ഒരു കായ്തതിനു പോകേണ്ടതുണ്ടെന്നു റെറഡ്ലോക്ക് പ്രഖ്യാപിച്ചു. തന്റെ വീട്ടു കാരിക്ക് എന്താണാവശ്യമെന്നു പോയി നോക്കണമെന്നു മാക്ബി വിചാരിച്ചു. മാധ്യം എന്നോ ഒഴിവുകഴിവു പറഞ്ഞു.

റെറഡ്ലോക്ക് വാതുക്കൽനിന്ന് ഇവാൻസ് കുതിര ഓടിച്ചു പോകുന്നതു സൂക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി.

“ഒരാളുണ്ട്—എന്റെ സംഘത്തിൽ കിട്ടാൻ ഞാൻ കൊതിക്കുന്നതായി” അയാൾ പറഞ്ഞു.

ചാൾസ് ഫെയർമാനും അതുതന്നെയാണു ചിന്തിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നതു്. ആ വലിയ മനുഷ്യനെ അയാൾ

ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. അയാളുടെ മാംസഭരമായ മുഖത്തെ ഫലിത സമ്പത്തും ആ സ്ഥൂലഗാത്രത്തിലെ കഴിവിന്റെ സൂചനകളും അയാൾ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. ഒരു മേലാളെന്ന ഭാവം കാണിക്കുന്ന റെഡ് ലോക്കിനേയും, ദുർഗ്രഹനായ മാസ്റ്ററിനേയും, സാധു വെള്ളക്കാരനായ മാക് ബിയേയും കാൾ മെച്ചമായി നിൽക്കും ഇവാൻസ് എന്നതു തീർച്ചയാണ്.

“ഇവാൻസ് വരുമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു വെക്കും” മാക് റെഡ് ലോക്കിനോടു പറഞ്ഞു. തൊപ്പിയെടുത്തു തലയിൽ വച്ചുകൊണ്ടു മാക് നടക്കുന്നു.

ഫെയർമാൻ വരണം പറഞ്ഞു വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു. വീടുന്നു പറയാമെന്നു ഉള്ളു. ഇടിഞ്ഞുവീണ ഒരു വീട്ടിലെ രണ്ടു മുറികൾ. എങ്കിലും ഒരു കൂടാരത്തെക്കാൾ നല്ലതാണ്.

ഫെയർമാൻ അടുത്തെത്തിയപ്പോൾ ആ വീട്ടിലെ സ്ത്രീ വാതിൽ തുറന്നു. “ഓ—നിങ്ങളും ആയിരുന്നോ?” അവർ പറഞ്ഞു. “ഇവിടെ ഒരാൾ വന്നിരുന്നു.”

“എന്ത്! നമോടൊന്നിച്ചു വരാനോ?”

“അതേ എന്നാ പറഞ്ഞത്. മടങ്ങിവരാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.”

താനും തന്റെ കുടുംബവും താമസിച്ചിരുന്ന മുറിയുടെ വാതിൽ ഫെയർമാൻ തുറന്നു. അവൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. “ടോഡി നിന്റെ പപ്പാ വന്നിട്ടുണ്ട്.”

ഒരു കമ്പുകൊണ്ടു കുതിരയോടിച്ചു ടോഡ് എത്തി.

“അരുമക്കുസൃതിക്കടുക്ക! അല്ലേ മോനെ!”

“ടോഡ്, ഇവനെ ഞാൻ ഓറിഗനിപേക്ക് ഓടിക്കാൻ പോകുകയാണ്.”

ജൂഡിൽ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

“അവൻ തയ്യാറുതന്നെ. അവൻ തടിച്ച് കൊഴുത്തു വരുകയാണ്.”

“അവൻ കുറച്ചു നന്നായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.”

ഫെയർമാൻ ആത്മഗതം ചെയ്തു. സുഖക്കേടിനു ശേഷമെന്നപോലെതന്നെ അവൻ അപ്പോഴും ശോഷിച്ചിരുന്നു. എങ്കിലും ഇപ്പോൾ അവന്റെ കണ്ണുകൾക്കൊരു തെളിവുണ്ട്.

“എനിക്കു സുഖമായി” ടോഡ് പറഞ്ഞു. “എന്തു കൊണ്ടു നമുക്കിനി പൊയ്ക്കൂടാ.”

ഫെയർമാൻ അടുക്കളയിലേക്കു പോയി. കൈകൊണ്ടു തട്ടിക്കൂട്ടി നിർമ്മിച്ചിരുന്ന ഒരു മേശയ്ക്കു റിക്കെ ഇരുന്നു. “ജൂഡീ” അയാൾ വിളിച്ചു. “നാം താമസിയാതെ പുറപ്പെടുകയായി. ഈ.....ഈ വലിയ സാഹസം എനിക്കു വല്ലാതെ തോന്നുന്നു. നമുക്കു നല്ലൊരു കൂട്ടുണ്ടായിരിക്കും.”

ഓറിഗനിൽ അവർക്കു ലഭിക്കുന്ന വയലുകൾ, കൺ മുമ്പിൽ സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ട് അയാൾ ഒരു കോഴി ഇറച്ചിക്കുണ്ണം എടുത്തു ചവച്ചു. ടോഡ് ഒടുവിൽ അരോഗദൃഢഗാത്രനായിത്തീരുന്നതും, രാജ്യത്തോടൊപ്പം അവൻ വളരുന്നതും, പ്രമുഖനായിത്തീരുന്നതും അയാൾ ഭാവനയിൽ ദർശിച്ചു.

പടിഞ്ഞാറോട്ടുള്ള ആ ഭീമമായ യാത്രയ്ക്കു സ്വന്തമായ വണ്ടികൾ ഫെയർമാനുണ്ടായിരുന്നു. മൂന്നിഞ്ചു ഘനമുള്ള ഇരുമ്പുകൊണ്ടു വണ്ടിച്ചക്രങ്ങൾ ചുറ്റിട്ടു അയാൾ ഉറപ്പിച്ചു. രണ്ടു ബലവത്തായ വണ്ടികളാണ് അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്നത്. അവരുടെ സാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും, വേണ്ടിവന്നാൽ കിടക്കുന്നതിനുമായി ഒരേ ഉയരത്തിൽ ഏതാനും പെട്ടികൾ പണിയുന്നതിനും അയാൾ കരാറു നൽകിയിരുന്നു. കുതിരയ്ക്കു വേണ്ടത്ര കടിഞ്ഞാണുകളും ലഘുവായ യന്ത്രോപകരണങ്ങളും അയാൾ സൂക്ഷിച്ചിരുന്നു. നല്ലൊരു റൈഫിളും പിസ്റ്റളും, നാടൻകുഴലും, ഒരു ഇരുമ്പു സ്റ്റോവും, ഉരുളിയും ചട്ടുകവും പ്ലേറ്റുകളും തകരക്കപ്പുകളും ഒരു കൂടാരവും, വെണ്ണ കടഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള രണ്ടു യന്ത്രങ്ങളും കാലികളെ ഒന്നിച്ചു കെട്ടി ഉഴാനുള്ള രണ്ടു നുകങ്ങളും കയറും അയാൾ വാങ്ങി.

അനന്തരം ഗോതമ്പുമാവു്, പന്നിയിറച്ചി, പഞ്ചസാര, ഉപ്പു, കാപ്പി, അരി, കുറച്ചു വിന്നാകിരി തുടങ്ങിയ സാധനങ്ങളെപ്പറ്റിയാലി അയാളുടെ ചിന്ത. കൂടാതെ വിദ്രാലയങ്ങളിലേക്കുള്ള ബുക്കുകളും. ഒരു പുതിയ രാജ്യത്തു പുസ്തകങ്ങൾ വിരളമായിരിക്കുമല്ലോ.

ഏറ്റവും പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു നാല്കാലികളുടെ പ്രശ്നമായിരുന്നു. വണ്ടിയ്ക്കു വേണ്ടത്ര കാളകൾ; ചുരുങ്ങിയത് ഏഴോ എട്ടോ നുകൾ, സവാരിക്കുതിരകൾ, കുറവല്ലതുകൾ, സാധനങ്ങൾ ചുമന്നുകൊണ്ടുപോകാൻ കുന്നുകാലികൾ. ആടിനേയും താറാവിനേയും കോഴി

യേയുമൊക്കെ കൊണ്ടുപോകാൻ അയാൾ ശ്രമിക്കണമോ? പിന്നെ മരുന്നിന്റെ കാര്യം അയാൾ മറന്നുകൂടാ.

ഇങ്ങനെ ഒട്ടേറെ കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ പുറത്തേക്കു പോയി. അപ്പോൾ അയാൾ ഒരു സ്വരം കേട്ടു.

“പടിഞ്ഞാറോട്ടു പോകാൻ നിങ്ങൾ ഒരാളെ അന്വേഷിക്കുകയാണോ?”

“അതേ.”

ഒരു പഴയ തൊപ്പിക്കുപ്പണവും കിറിപ്പൊളിഞ്ഞു കിടന്നു ധരിച്ചു നിൽക്കുന്ന ശുഷ്കിത ഒരു മനുഷ്യക്കോലമായിരുന്നു അത്.

“എന്റെ പേരു ഹിഗ് എന്നാണ്.” ആ ശുപം പ്രഖ്യാപിച്ചു. “അല്ലെങ്കിൽ, അവരെന്ന് അങ്ങനെയോ വിളിക്കുന്നത്. ഹിഗ്ഗിൻസ എന്നതിന്റെ വാലു മുറിച്ചു ഹിഗ് ആയി.”

അയാളുടെ മുഖം അസ്വസ്ഥമായിരുന്നു. അയാൾ വയസ്സുനായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും പല്ലൊക്കെ കൊഴിഞ്ഞു പോയിരുന്നു. കണ്ണുകൾ കലങ്ങിയതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. എങ്കിലും നെററിത്തടം നന്നായിരുന്നു.

“എനിക്ക് പോകാൻ അത്യാശയുണ്ട്” അയാൾ പറഞ്ഞു.

“എനിക്ക് തല ചായ്ക്കാൻ വല്ല മൂലയും വിശപ്പാക്കാൻ വല്ലതും തന്നാൽ മതി.”

“നിങ്ങൾക്കു കന്നുകാലികളെ നോക്കാനും വണ്ടി ഓടിക്കാനും പൊതുവെ എല്ലാക്കാര്യത്തിലും ഒരു കൈ സഹായിക്കാനും കഴിയുമോ?”

“തീർച്ചയായും. എന്നെക്കണ്ടാൽ വയസ്സധികം തോന്നാമെങ്കിലും ഉള്ളിൽ ചെറുപ്പമാണ്.”

“നിങ്ങൾക്കു് എത്ര വയസ്സായി?”

“ചാകാൻ പ്രായമായുമില്ല, മൂല കുടിക്കാൻ പ്രായം കഴിഞ്ഞും പോയി എന്നു എന്റെ പപ്പാ പറയുമായിരുന്നു.”

“ഞാനെടുക്കുന്ന മനുഷ്യൻ ജോലി കണ്ടു ഭയപ്പെടുന്നവനായിരിക്കരുത്.”

“ഞാനത് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. എങ്കിലും വേണ്ടത്ര ജോലി ചെയ്തു തഴക്കമുണ്ടു്. അതേസമയം ഞാൻ തമാശ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നെന്നും പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ! എന്റെ കയ്യിലൊരു ഫിഡിൽ ഉണ്ടു്. വഴിക്കു നിങ്ങൾ ഒരു കൊട്ട പൊടി തിന്നെന്നു വരാം; അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ കാലികളുടെ കാലു പ്രണപ്പെടുന്നു വരാം; ഒരു പക്ഷേ ബോധമില്ലാതെ ഓറിഗനിപ്പേക്കു തിരിച്ചുതെത്തി എന്നു നിങ്ങളുടെ വീട്ടുകാരി ചോദിച്ചെന്നുമാകാം. അപ്പോഴൊക്കെ നിങ്ങൾക്കു കുറെ തമാശ ആവശ്യമായിത്തീരും.”

ഫെയർമാൻ ആലോചിച്ചു. അയാൾക്കു മറുപറ്റാതെ കൂടിയേ തീരൂ.

ഫെയർമാൻ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഫിഗ് തുടന്നു. “ഞാനൊരു പണിക്കാരൻ കൂടിയാണ്. ചെമ്പു പാത്രപ്പണി ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. കേടു വന്ന റൈഫിളും തോക്കും തകന്നു വണ്ടിച്ചക്രങ്ങളും നന്നാക്കാൻ എനിക്കു കഴിയും.”

ഹിഗ് ടോഡിന്റെ നേക്കു കിണതു.

“കൊച്ചുമിട്ടുക്കാ! നീയും ഞാനും തമ്മിൽ ചേരും. നമുക്കു വേണ്ടുവോളം രസിക്കാം.”

കുട്ടി ചിരിക്കുന്നതു ഫെയർമാൻ കണ്ടു.

“എന്റെ പേരു ടോഡ് എന്നാണ്” കുട്ടി പറഞ്ഞു. “എനിക്ക് ഇപ്പോൾതന്നെ ഒരു കുതിര ഉണ്ട്.”

“ടോഡ്—എന്നാണല്ലോ” ഹിഗ് പറഞ്ഞു. അയാൾ ഫെയർമാന്റെ നേക്കു മുഖമുയർത്തി. “നിങ്ങൾക്കു തൃപ്തിയായെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ ഒരാളെ വേലയെടുത്തതായി ഞാൻ കരുതട്ടെ!”

ഫെയർമാൻ : “ഞാൻ കുറെ കുതിരയെ നോക്കാൻ പോകുകയായിരുന്നു.”

ഹിഗ് നടന്നുചെന്നു ടോഡിന്റെ നീട്ടിയ ഹസുക്കൾ പിടിച്ചു. തീർച്ചയായും തനിക്ക് വേലയെടുക്കാൻ കിട്ടിയെന്നു ഫെയർമാൻ കരുതുകയും ചെയ്തു.

കുതിരയെടുത്തവർക്കു വേലിക്കടുത്തു നിൽക്കുകയായിരുന്നു. “കുതിരയെ വാങ്ങാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

“വാങ്ങിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു വിചാരമുണ്ട്.”

ആ മനുഷ്യൻ അയാളുടെ നേക്കു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു തുടന്നു : “ആ വലിയ കഴുവേറിയെ നിങ്ങൾ എടുത്തോ?” അയാൾ കയ്യിലുള്ള ചുരുട്ടുകൊണ്ട് ആ കുതിരയെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. “അവൻ നിങ്ങളെ അവിടെ എത്തിക്കും, മടക്കിക്കൊണ്ടു വരികയും ചെയ്യും. കടിഞ്ഞാണും ജീനിയും എല്ലാം ഉണ്ട്. ഒറയ്ക്കും കൂട്ടത്തിലും

പറിയതാണ്. ഒന്നാംതരം കുതിരകളുണ്ട് എന്റെ കൈവശം. ഒന്നോ ഒരു ഡസനോ തരാൻ കഴിയും.”

“സവാരിക്കുള്ള കുതിരയെയാണ് എനിക്കുവേണ്ടത്; വണ്ടികൾക്കു ഞാൻ കാളകളെ വാങ്ങിക്കൊള്ളാം.”

കുതിരപ്പാപാരി പറഞ്ഞു: “ഞാനൊരു കാര്യം പറയട്ടെ. ഞാൻ ഓറിഗനിപേക്കു പോകുകയാണെങ്കിൽ കുതിരപ്പുറത്തെ പോകൂ. കുതിരയ്ക്കു കൂടുതൽ ചുണയുണ്ടു്; വേഗം പോകും; എല്ലാവിധത്തിലും മെച്ചം അതാണ്.”

“വലിയ കാരായിരിക്കും. പക്ഷേ മഴ കുറവും.” ഹിഗ് നേരിയ പുഞ്ചിരി പൊഴിച്ചു.

“കാള കഴിവതു പ്രയത്നിക്കും. പക്ഷേ തളന്നാൽ താഴെ കിടക്കുകയായി. ദൈവത്തിനാണേ നിങ്ങളെക്കുറിനെ പിന്നെ എഴുന്നേല്പിക്കുവാൻ ഒക്കുകില്ല.”

ഫെയർമാൻ: “വിലയെന്തു്?”

“ഓരോന്നിന്നും 40 ഡാളർ. വളരെ ആദായം. ചവറ പോലെ ആദായം.”

“എന്താണ് കുതിരയെയാണോ വേണ്ടത്?” ഫെയർമാൻ ചോദിച്ചു. “നിങ്ങളുടെ ഉപദേശം എനിക്കു കിട്ടിയില്ലല്ലോ?”

വേലിക്കപ്പാത്തു നിന്നിരുന്ന മനുഷ്യൻ ഒരു മരക്കുറിയിന്മേൽ കാലെടുത്തു വച്ചു, കടിഞ്ഞാണ് കയ്യിലെടുത്ത് ഒന്നു കുടഞ്ഞു. പെട്ടെന്ന് ഒരു പ്രയോദനം ഉണ്ടായപ്പോലെ ഫെയർമാൻ ചോദിച്ചു: “നിങ്ങൾ എന്തു പറയുന്നു, സാർ?”

“കുതിരകളെപ്പറ്റി ഇന്ത്യന്മാർ എന്താണു കരുതുക?”
ആ മനുഷ്യൻ പറഞ്ഞു.

“ഇന്ത്യന്മാർ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് അവർ മോഷ്ടിക്കുന്നു.”
ഹിഗ് തട്ടിവിട്ടു.

ആ മനുഷ്യനെ കണ്ണുരുട്ടി ഓടിക്കാൻ കുതിരപ്പാപാരി ശ്രമിച്ചു. “ആ മാന്യൻ അയാൾക്ക് ആവശ്യമുള്ളതു വാങ്ങട്ടെ. നിങ്ങൾക്കുവേണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ വാങ്ങണം. നിങ്ങൾ ഒന്നും വാങ്ങാനും പോകുന്നില്ല. വാങ്ങാനൊട്ടു നിങ്ങൾക്കു വിചാരവുമില്ല.”

അതു ശരിയാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ മനുഷ്യൻ തന്റെ കുതിരയുടെ നേക്കു് ഒരടി പിന്നോട്ടു കവച്ച്, ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചൊന്നു ചുഴറി.

അയാളെ വിളിച്ചു യാത്രാസംഘത്തിനു് ഓറിഗനി ലേക്കു മാറ്റുദൾനം നൽകാമോ എന്നു ചോദിക്കാൻ ഫെയർമാനു തോന്നി. എങ്കിലും അയാൾ നിശ്ശബ്ദനായി നിന്നു.

താൻ കൂടെ സഞ്ചരിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന രണ്ടാമതൊരു ആളെക്കൂടി കണ്ടെത്തിയെന്നു മാത്രം അയാൾക്കു തോന്നി.

അദ്ധ്യായം 3

ഡിക്സമേമഴ്സ് ഒരു കുറുപ്പുറത്ത് ഇരുപ്പുറപ്പിച്ചു. അങ്ങു താഴെ ചോലവക്കത്തു തവളകൾ രാഗം മുഴക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അന്തരീക്ഷത്തിൽ വസന്തത്തിന്റെ

സുഗന്ധം പ്രസരിച്ചു. തരുലതാദികൾ പുഷ്പിച്ചിരുന്നു. അയാൾക്കുപോയി പാലു കുറിക്കാൻണ്ടായിരുന്നു.

അയൽക്കാരനായ ലിജി ഇവാൻസ് തന്റെ നേക്കു വരുന്നതു സമേച്സ് കണ്ടു. ഓറിഗനിലേക്കു പോകാൻ തന്നെ ഇവാൻസ് തീരുമാനിച്ചിരുന്നു.

“എന്താ ഒരു കൂട്ടുവേണോ?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു. അയാൾ തന്റെ ഭീമകായം ഒരു മട്ടു താഴെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ട് ഒരു പച്ചക്കുപ്പി പുറത്തെടുത്തു. അതു തനിക്കുവേണ്ടി വാങ്ങിയതാണെന്നു സമേച്സ് മനസ്സിലാക്കി. അവർ ആ കുപ്പിയിൽനിന്ന് പകൻ കുടിച്ചു. പിന്നെ പൈപ്പ് എടുത്തു പുകവലി തുടങ്ങി.

“മരിച്ചിട്ടും മരിച്ചെന്നു തോന്നുന്നില്ല, അവരുടെ മൃത ദേഹം കണ്ടിട്ട്,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

സമേച്സ് തലയൊന്നു കുനിച്ചു.

“എന്താണ് ഇനി ചെയ്യേണ്ടതെന്നു തീരുമാനിച്ചോ ഡിക്ക്?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു.

സമേച്സ് ഒന്നു തല കുലുക്കി.

“ഞാനത് നിങ്ങളോടു ചോദിച്ചു കൂടാത്തതാണ്. പക്ഷേ സമയം വല്ലാതെ പോകുന്നു. ഇനിയും വൈകാതെ നമുക്കതറിയേണ്ടതുണ്ട്.”

“ഉം”

ഇവാൻസ് ഒരു ഭീഷ്നിശ്വാസം വിട്ടു.

“റെഡ്ലോക്കിന് വലിയ നിർബന്ധം. ഒരു മറുപടി കിട്ടിയേ തീവ്ര എന്നു ശരിക്കുന്നു.” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “ഓറിഗനിൽ എത്തണം ഡിക്ക്, പോകണ

മെന്നുതന്നെ എനിക്കു തോന്നുന്നു. എനിക്കു കൂടുതൽ
 വേല ചെയ്യാൻ കഴിയും. എന്നെ പോറ്റാൻ മാത്രം
 കഴിഞ്ഞു കഴിയുന്ന ഈ ജീവിതത്തിൽ ഞാൻ മടുത്തു.
 ജീവിക്കാൻ ഇതിൽ കൂടുതൽ വല്ലതുമൊക്കെ
 വേണ്ടേ? ”

സമേഴ്സ് തലയൊന്നു കുലുക്കി.

ഇവാൻസ് : “ എല്ലാം ഇങ്ങനെ ആകാശത്തിൽ
 കിടക്കുന്നതേ ഉള്ളൂ. ബ്രൗണിക്ക് പോകണമെന്നുണ്ട്.
 എനിക്കും പോകണമെന്നുണ്ട്. റിബേക്കായും സമത
 മാണ്. എന്തുകൊണ്ടാണെന്നൊന്നും ഞാൻ ചൂഴ്ന്നു
 നോക്കുന്നില്ല. ഞാൻ തീർച്ചയായും പോകാം.”

സമേഴ്സ് പോകാനെന്ന മട്ടിൽ നിവർന്നു :
 “ പശുവിനെ കറക്കുന്നുണ്ട്.”

“ നിങ്ങളോണോ പശുവിനെ കറക്കുന്നെ? അവിടെ
 ഇരിക്കൂ.”

“ ബ്രൗണി, ” ഇവാൻസ് വിളിച്ചു.

വീട്ടിൽനിന്ന് ഒരു രൂപം വരുന്നതു സമേഴ്സ്
 കണ്ടു. ബ്രൗണി പതുക്കെ പിന്നിൽ വന്നു നിന്നു.
 മിക്കവാറും കയ്യും കാലും കഴുത്തും മാത്രമായി ശോഷിച്ച
 ഒരു കുട്ടി.

“ എന്തിനാ വിളിച്ചതു പപ്പാ? ” അവൻ ചോദിച്ചു.

“ പശുവിന്റെ കയ്യും ഞങ്ങളും മറന്നു. ഡിക്കിന്റെ
 പശുവിനെ നീ പോയി കറക്കൂ.”

ഒരു കാളക്കുട്ടിയുടെ പരുപരുത്ത സ്പർശത്തിൽ ‘ശരി’
 എന്നു പെട്ടെന്നു് ആ കുട്ടി പറഞ്ഞു.

“അവനെത്ര വയസ്സായി?” സമേഴ്സ് ചോദിച്ചു.

“നീണ്ട പതിനേഴ്. മുറുട്ടു പിടിച്ചുപോലെ വളർച്ച വളരെ പതുക്കെയാണ്.”

“നല്ല കുട്ടി.”

ഇവാൻസ് തുടന്നു: “കാര്യം പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ അവനു വേണ്ടി കൂടിയാണ്. പോകുന്നത്. അവനു വേണ്ടി വല്ലതും ഞാൻ കരുതിവെക്കേണ്ടേ? യാത്ര വളരെ നരകം പിടിച്ചതായിരിക്കുമോ, ഡിക്ക്?”

“ഓ! സാരമില്ല. കാൽനടയായാലും കുതിരപ്പുറത്തായാലും എടുപ്പം. വണ്ടികളുടെ കാര്യം എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“ഞാൻ ചോദ്യങ്ങൾക്കൊണ്ടു നിങ്ങളെ ശല്യപ്പെടുത്തരുതല്ലോ” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “എന്നെക്കൊണ്ടു എന്തെങ്കിലും ആവശ്യമുണ്ടോ?”

“ഒന്നുമില്ല.”

ശോകാർത്തനായ ഒരാൾ തനിച്ച് എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ ആളുകൾ അനുവദിക്കുകയില്ലല്ലോ? അവർ അയാൾക്കു മാംസവും റൊട്ടിയും, കേക്കും എല്ലാം കൊണ്ടുവന്നു. ആ സ്ഥലമെല്ലാം മൃത്തിയാക്കി; പെട്ടി ഉണ്ടാക്കി; ശവക്കുഴി തോണ്ടി. സ്ട്രീകും ശവം നിവർത്തിക്കിടത്തി. എല്ലാവരും പുകവലിച്ചും മുറുകിയും സ്ട്രീകും ഓരോരോ കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞും—ഒടുവിൽ ജഡം കുഴിയിൽ വച്ച് മണ്ണിട്ടു മൂടുന്നതുവരെ എല്ലാവരും വട്ടത്തിലിരുന്നു.

“റെഡ്ലോക്ക് നല്ലൊരു മനുഷ്യനാണ്,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“അമേരിക്കയെന്നു പറഞ്ഞാൽ അയാൾക്കു കോരിത്തരിക്കും. നമുടെ സംഘത്തിന്റെ തലവനാകാൻ തീർച്ചയായും അയാൾക്കു ആശയുണ്ടു്.”

സമേജിസ്റ്റ് കുറിച്ചൊത്തു നിന്നെന്നിരട്ട.

“സ്രീകുമാ എന്തൊക്കെ ചെയ്യുന്നു നോക്കട്ടെ!” ഇവാൻസിനോടൊന്നിച്ചു് അയാൾ കുടിയിലേക്കു നടന്നു.

വരാന്തയിലൂടെ അയാൾ കടന്നപ്പോൾ, അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നവർ മൗനം അവലംബിച്ചു. അയാൾ വീട്ടിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ സ്രീകുമാ നിശ്ശബ്ദരായി. പതിവിലേറെ പ്രസരിപ്പും ഉന്മേഷവും അവരിൽ കാണപ്പെട്ടു. ഇവാൻസിന്റെ പത്നി ഒഴിച്ചു മറെറൊരാൾക്കും അയാളോടു താണുസ്വരത്തിലാണു സംസാരിച്ചതു്. അതല്ലെങ്കിൽ തലകുലക്കുക മാത്രം ചെയ്തിരുന്നു. താൻ എന്തു പറയുമെന്നു ശങ്കിച്ചോ, അതല്ലെങ്കിൽ അവർ അമിതമായി ചിലച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതോർത്തിട്ടോ, തന്റെ ചുറ്റും അവർ കുറച്ചു് അസ്വസ്ഥരാണെന്നു ഡിക്ക് മനസ്സിലാക്കി. മേൽപ്പറഞ്ഞ വച്ചിരിക്കുന്ന ശവപ്പെട്ടിയിൽ ജഡം കിടത്തിയിരിക്കുന്നതു ശയ്യാമുറിയിലേക്കുള്ള വാതിലിലൂടെ അയാൾക്കു കാണാമായിരുന്നു.

“പോയി നോക്കിയിട്ടു വന്നു വല്ല ആഹാരവും കഴിക്കൂ”—മിസിസ് ഇവാൻസ് ദുഃസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. “എല്ലാവരും കഴിച്ചു; നിങ്ങളും കഴിക്കണം.” അയാളോടൊന്നിച്ചു സ്ഥൂലതാരായും പീനസ്സുനിയുമായ അവർ തന്റെ ശരീരഭാരം മുഴുവൻ താങ്ങാനാവാത്ത വണ്ണം പതുക്കെപ്പതുക്കെ അടിവെച്ചു ജഡം കിടത്തി

യിരുന്നു ശയ്യാമുറിയിലേക്കു നടന്നു. കാണത്തക്ക വിധം പെട്ടിയോട് അടുപ്പിച്ച് അവർ ഒരു മെഴുകുതിരി കത്തിച്ചു പിടിച്ചിരുന്നു.

അവർ “മാററിയെ” അവളുടെ ശരീരം തുടച്ച്, മുടി ചീകി, കൈകൾ വിലങ്ങനെവെച്ച് അവിടെക്കിടത്തിയിരുന്നു. അയാൾ ഒരു നീണ്ട നിമിഷത്തേക്കു മാററിയെ ഉറുനോക്കി. അവർ മാററിയെ ധരിപ്പിച്ചിരുന്ന പുതിയ ഉടുപ്പ് അയാൾ കണ്ടു. മാററിയുടെ കൈകളിൽ അഴുക്ക് ഇഴുകിച്ചേർന്നിരുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. മേലാൽ ഡിക്കിനു മാററിയെ കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. വീട്ടിൽ തന്നെ നെയ്യുണ്ടാക്കുന്ന തുണിത്തരങ്ങൾക്ക് അവർ പലതരത്തിലുള്ള ചായങ്ങൾ മുക്കുന്നതോ, അവർ തയ്ക്കുന്നതോ, അടുക്കളത്തറയിലെ നിഴൽ അതന്നു സമയം പറയുന്നതോ, മെഴുകുതിരി ഉണ്ടാക്കുന്നതോ, ധാന്യം പൊടിച്ചു മാവാക്കുന്നതോ, മേലാൽ അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. മാദകയല്ലെങ്കിലും എല്ലാവിധത്തിലും അവർ ഉത്തമയായ ഒരു സഹധർമ്മിണി ആയിരുന്നു.

“ഞാൻ വളരെ കടപ്പെട്ടവനാണ്. വളരെ കടപ്പെട്ടവൻ.” അയാൾ ആ സ്ത്രീയോടു പറഞ്ഞു.

“മരിച്ചു കിടക്കുകയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല, അല്ലേ” മിസിസ് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

ലിജി ഇവാൻസ് മുറിക്കുള്ളിലേക്ക് എത്തിനോക്കി. “അതാ ഉപദേശി വന്നു. നിങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹത്തോടു എന്തെങ്കിലും സംസാരിക്കണോ?”

“സംസാരിക്കേണ്ട കാര്യമൊന്നുമില്ല.” സമേച്ഛസ് പറഞ്ഞു. സമേച്ഛസ് ഇത്രയും പറയുന്നതിനിടക്ക് ഉപദേശി അകത്തു വന്നു കഴിഞ്ഞു. നീണ്ടു മെലിഞ്ഞു കവിളൊട്ടിയ ഒരു വയസ്സനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മാനവ തതിയുടെ പാപഭാരത്തെച്ചിന്തിച്ചുള്ള ക്ലേശം മുഴുവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു കാണാമായിരുന്നു.

യാതൊന്നും പറയാതെ സമേച്ഛസ് പുരോഹിതനു ഹസ്തദാനം ചെയ്തു. “സോദരാ എന്റെ പേര് വെതർബൈ എന്നാണ്—ജോസഫ് വെതർബൈ. ഇന്ത്യാനായിൽ നിന്നാണ് വരുന്നത്. ഇവിടെ ഈ ദുഃഖാർത്തമായ ഭവനത്തിലേക്കു ദൈവം എന്നെ അയച്ചു താണെന്നു തോന്നുന്നു. ഞാൻ കർമ്മം നടത്തുന്നത് നിങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടമായേക്കുമെന്നു ബ്രദർ ടക്കർ പറഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ട വല്ല പ്രാർത്ഥനയോ, ഗീതമോ, ഉണ്ടോ? അല്ലെങ്കിൽ അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ടത്.”

“ഞാനൊന്നും ഓർക്കുന്നില്ല. നിങ്ങൾതന്നെ ഒന്നു തെരഞ്ഞെടുക്കൂ.”

അസ്ഥിമാത്രമായ ശീഷം കുനിച്ച്, വീണ്ടും ഉയർത്തി കൊണ്ടു് അയാൾ പറഞ്ഞു: “ഓറിഗനിയിലേക്ക് ഒരു സംഘത്തെ നിങ്ങളാണു നയിക്കുന്നതെന്ന് അവർ പറഞ്ഞല്ലോ.”

“ആയിരിക്കാം.”

“എനിക്കും പോകണം. ദൈവം എന്നെ ആ പുതിയ ഭൂമിയിലേക്കു വിളിക്കുന്നതായി എനിക്കു തോന്നുന്നു.”

“അതൊരു നീണ്ട യാത്രയാണ്. ഞാനാണെങ്കിൽ ചെറുപ്പമല്ല. വേണ്ട പരിചയവുമില്ല. ഒരു കൂട്ടം കണ്ടു പിടിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു ക്ലേശവും ഉണ്ടാവുകില്ല. ‘ഇൻഡി പ്ലേൻഡ്സ്’-ൽ നിന്നും സെൻറ് ‘ജോ’യിൽ നിന്നും ധാരാളം പേർ പോകുന്നുണ്ട്.”

“നിങ്ങളോ?”

“ഞാൻ പോകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ അത് എന്റെ കാര്യമല്ല. സംഘങ്ങൾക്കു സ്വന്തം നിയമം ഉണ്ടാകും. നിങ്ങളെക്കൂടി ലഭിക്കുമെങ്കിൽ അവർ സന്തുഷ്ടരായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.”

സമേഴ്സിന്റെ കയ്യിൽ തട്ടിക്കൊണ്ട്, “വന്നാ ഹാരം കഴിക്കൂ” എന്നു മിസിസ് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ റെഡ്ലോക്കിനെ ഒന്നു കാണട്ടെ,” അയാൾ മറുപടി പറഞ്ഞു. “ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ മടങ്ങി വരാം.”

റെഡ്ലോക്ക് വാതിലിനു വെട്ടിയിൽ നിൽക്കുകയായിരുന്നു. “ക്ഷമിക്കണം, ഈ സമയത്തു വന്നതിന്, ഒരു നിമിഷത്തേയ്ക്കു ഞങ്ങൾക്കു കുറച്ചു കാര്യം പറയാനുണ്ട്.”

“ആരാണ്?” മനസ്സിലായില്ലെന്നുള്ള ഭാവത്തിൽ സമേഴ്സ് ചോദിച്ചു.

“ഞങ്ങൾ കുറേപേരുണ്ട്. സംഘം പ്രതിനിധികൾ.” ഒരു വലിയ ഓക്ക് മരത്തിന്റെ നേക്കു റെഡ്ലോക്ക് നടന്നു. അവിടെ ഇവാൻസ് ഉൾപ്പെടെ മറ്റു നാലു പേർ നിന്നിരുന്നു.

“ഇത് എന്റെ ആശയമല്ല ഡിക്ക്” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

റെഡ്ലോക്ക്: “ആരെങ്കിലും ഒരാൾ ചുമതല എടുത്തേ ഒക്കൂ.” അയാളുടെ മുഖം ഇവൺസിൽ നിന്നു സമേച്സിന്റെ നേക്കു തിരിഞ്ഞു. “ഞാൻ പറഞ്ഞേക്കാം. ഇത് അത്ര സന്തോഷപ്രദമായ ഒരു കാര്യമല്ല. സമയം വളരെക്കുറച്ചേ ഉള്ളൂ. നമുക്ക് ഒരു മറുപടി ലഭിക്കണം. ആദ്യം പുറപ്പെടുന്നത് നാം തന്നെ ആയിരിക്കണം. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ നയിക്കുമോ ഇല്ലയോ? ഒക്കുകയില്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരാളെ നാം കണ്ടു പിടിക്കണം. ആദ്യം നാം തന്നെ പുറപ്പെടണം. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മുന്നിൽ പോകുന്ന വണ്ടികളുടെ പൊടി നാം തിന്നേണ്ടിവരില്ല. നമ്മുടെ കന്നുകാലികൾക്കു മേയാനും സൗകര്യം കിട്ടും.”

ഇവാൻസ്: “ഡിക്ക്, ഞങ്ങൾക്കു നിങ്ങൾതന്നെ വേണമെന്നാണ്.”

റെഡ്ലോക്ക്: “ഞങ്ങൾക്കു ഇങ്ങനെ ചുറ്റിക്കറങ്ങി നടക്കാനും വയ്യ.”

“നിങ്ങൾ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യവിൻ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു സമേച്സ് തിരിഞ്ഞു വീട്ടിലേക്കു നടന്നു.

റെഡ്ലോക്ക് സമേച്സിനെ അല്പം സംഭ്രമിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടായിരിക്കണം അയാൾ അപ്രകാരം പോയത്. അഥവാ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാഹ്യപ്രകൃതിയെന്നല്ലാതെ അതിനു മറ്റു സാരമായ കാരണമൊന്നും

മുണ്ടായിരിക്കുമില്ല. നിർബന്ധിക്കുന്നത് ഒരു മനുഷ്യൻ ഇഷ്ടമാകുകയില്ലല്ലോ?

തന്റെ മറുപടി എന്തെന്നു സമേച്ഛസിനു ശരിക്കറിയാമായിരുന്നു. ശവസംസ്കാരം കഴിയട്ടെ എന്നയാൾ കരുതി. വേണ്ടിവന്നാൽ മടങ്ങിവരുമ്പോൾ താമസിക്കാനുള്ള വസ്തുവും, തനിക്കാവശ്യമുള്ള നാല്ക്കാലികളേയും ഒഴിച്ചു് അയാൾ മററല്ലാം വില്പിക്കും. തടി കുത്തിത്തുരന്ന് അതിൽ നിക്ഷേപിച്ചു സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന പണമെല്ലാം തട്ടിപ്പൊളിച്ചു എടുക്കും. ഒരുക്കങ്ങളെല്ലാം പൂർത്തിയാക്കാൻ അയാൾക്ക് അധികം സമയം വേണ്ടിവരില്ല.

അദ്ധ്യായം 4

പിൻ വാതിലിൽ തിരിച്ചുവിട്ടു നിറുത്തിയിരുന്ന വണ്ടി മിക്കവാറും നിറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പാത്രങ്ങളും കിണ്ണങ്ങളുമെല്ലാം പെട്ടിയിലാക്കി അതിൽ നിറച്ചു. കിടക്ക ചുരുട്ടിക്കെട്ടി. നല്ല നല്ല പാത്രങ്ങൾ പൊട്ടാതെ ഭദ്രമായി ബാരലിലുള്ള ഗോതമ്പു മാവിൽ പൂശ്ത്തിവച്ചു. വസ്ത്രങ്ങൾ വേറെ അടുക്കിക്കെട്ടിവച്ചിരുന്നു. ഏതാനും വീട്ടു സാധനങ്ങൾ ഉള്ളതു് ഏറിയ പങ്കും വണ്ടി കൂടിനു താഴെ അടുക്കിവച്ചു.

ഇവാൻസിന്റെ ഭവനം മററാക്കോ വിട്ടുകൊടുത്തുകൊണ്ടു് അവർ മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ ഇനി അധികതാമസമില്ല. ആണുങ്ങളുടെ ആഹ്ലാദകരമായ ധൃതികൂട്ടലുമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടുപോകുവാൻ റിബേക്കാ ഇവാൻസ്

ശ്രമിച്ചു. വിലക്കു വാങ്ങിയ ഭക്ഷ്യവദാർഥങ്ങളും കലപ്പുകുളം, കുതിരയുടെ ജീനിയും, ആട്ടുകുളും, അടകുളും മറ്റും കൊണ്ടു രണ്ടാമത്തെ വണ്ടിയും അവർ നിറച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ ഭാരിച്ച സാധനങ്ങളെക്കാക്കി ഓറിഗനിൽ വിരളമായിരിക്കുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി.

വീടിനോടു യാത്ര പറഞ്ഞു പിരിയുമ്പോൾ സ്ത്രീകളെപ്പോലെ ദുഃഖാർത്തരായിത്തീരാതെ, ഉത്സാഹഭരിതരായി ഇരിക്കുക, പുരുഷന്മാരുടെ പ്രകൃതിയാണെന്ന് അയാൾ വിചാരിച്ചു.

ആ പ്രദേശത്തെ ഓരോ കമ്പും ലിജി നടുവളർത്തിയതാണ്. അതിലെ സൗകുമാര്യങ്ങളെക്കാക്കി, ഒന്നുകിൽ റിബേക്കാ, അല്ലെങ്കിൽ ലിജി ചാർത്തിയതാണ്. അവർ ചെറുപ്പത്തിലേ അവിടെ വന്നതാണ്. വഷ്ടങ്ങൾ ഇഴഞ്ഞിഴഞ്ഞു നീങ്ങുന്നത് അവർ കണ്ടിരുന്നു. സുഖവും ദുഃഖവും അവർ അറിഞ്ഞിരുന്നു.

പുറത്തുനിന്നു ലിജിയുടെ സ്വരം അവർ കേട്ടു. വളരെ വഷ്ടങ്ങളായി അവൾ കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവണ്ണം അത്രയ്ക്കു ഉൽക്കണ്ഠാഭരിതമായ ഒരു സ്വരം.

“ശരി; കൊള്ളാം” അവൾ ആത്മഗതം ചെയ്തു. ഓറിഗൻ നല്ലതു തന്നെ. ലിജിക്കു വേണ്ടതും ബ്രൗണിക്കു ഭാവിയിൽ ആവശ്യമായിത്തീരുന്നതും; മിസോറിയിലേക്കാൾ നല്ലൊരു സന്ദർഭമാണ്. ധീരകൃത്യങ്ങളാണ് അയാൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്. തന്റെ കഴിവു എന്തുണ്ടെന്നു കണ്ടു പിടിക്കുകയാണയാൾക്ക് ആവശ്യം. എങ്കിലും ഒരു മന്ദഗതിക്കാരൻ, അസാധാരണമായ

സാധുപ്രകൃതിയോടുകൂടിയ ഒരു മനുഷ്യൻ; എന്തൊക്കെ അയാളെപ്പറ്റി ആളുകൾ പറഞ്ഞിരുന്നു. അയാളെ അപ്രകാരമാക്കിത്തീർത്തത് അയാളുടെ വിനീതഭാവമാണെന്ന് അവർ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

എല്ലാം വണ്ടിയിൽ കേറിക്കഴിഞ്ഞു. ഒഴിഞ്ഞ സ്ഥലമല്ലാതെ ആ ഭവനത്തിൽ ഒന്നുംതന്നെ അവ ശേഷിച്ചില്ല.

“റോക്ക് തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞു, മമമായോ?” ബ്രൗണിയുടെ സ്വരം നിഷ്കീവമായ ആ മുറികളിൽ മുഴങ്ങി. വണ്ടിയിൽനിന്നു ലിജി നടന്ന് അകത്തേക്കു വന്നു.

“നീ എല്ലാം എടുത്തെന്നു തോന്നുന്നു.” പോകുന്ന പോക്കിനു “തയ്യാറായോ” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു അയാൾ മടങ്ങി.

“എനിക്ക് എന്റെ ശിരോവസ്ത്രം ധരിക്കാത്ത താമസമേ ഉള്ളൂ.” അവൾ പുറത്തേക്കിറങ്ങി.

“കാലികളെ ഞാൻ തെച്ചിച്ചുകൊണ്ടുവരണമെന്നു പപ്പാ പറയുന്നു. നിങ്ങൾക്കു വണ്ടിയിൽ പോകാം.” ബ്രൗണി റിബേക്കായോടു പറഞ്ഞു.

അവർ പല പ്രാവശ്യം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ആ പൂട്ട് ശരിക്കും അടഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തിയശേഷം “ശരി തന്നെ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവൾ തല ഉയർത്തി പുറത്തേക്കു നടന്നു.

അദ്ധ്യായം 5

മരച്ചോട്ടിൽ ചുറ്റും വട്ടം കൂടിയിരുന്ന്, അപരിചിതമായ ഭാഷയിൽ ആളുകൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന

ആവേശകരമായ സംഭാഷണങ്ങൾ കേൾക്കുകയായിരുന്നു ഇവാൻസ്. സ്ട്രീകട്ടുടെ സംസാരകോലാഹലങ്ങൾ; കാതകട്ടുടേയും, കുതിരകട്ടുടേയും നേർക്കുള്ള പുരുഷന്മാരുടെ മുറവിളികൾ; ചെറു ചെറു സംഘങ്ങളായി നിന്നുള്ള അവരുടെ നമ്മു സംഭാഷണങ്ങൾ; കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ കൂക്കുവിളികൾ; നായ്ക്കളുടെ കരച്ചിൽ; കുതിരകട്ടുടേയും പശുക്കളുടേയും ഇടവിടാത്ത കരച്ചിലുകൾ—ആ ശബ്ദകോലാഹലം അയാളുടെ കണ്ണുപ്പടങ്ങളിൽ മുഴങ്ങി.

കുറച്ചുകലെയായി ബ്രദർ വെൽബൈ ആളുകളുടെ ഇടയിൽ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അറിവിന്റെ ഭാരത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൃദ്ധമുഖം ഗൗരവസമ്പന്നമായിരുന്നു. ആ മുഷിപ്പൻ സ്വരത്തിന്റെ മുഴക്കം ഇവാൻസിന്റെ കാതുകളിൽ പതിച്ചു. ബ്രദർ വെൽബെയ്ക്ക്, അയാളുടെ ഭാഷയിൽതന്നെ പറഞ്ഞാൽ “ആഹ്വാനം” ചെയ്യാൻ വളരെ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. ആഹ്വാനത്തിനു ശേഷം തൊപ്പി എടുത്തു പണുപ്പിരിവു നടത്തുകയായി. “ഓർത്താലും!—സന്തോഷപൂർവ്വം ഭാനം ചെയ്യുന്നവനെ ദൈവം സ്നേഹിക്കും.”

രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകനായ റെഡ് ലോക്കിനെതിരായി തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് ആരും നിന്നിരുന്നില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹവും, ബ്രദർ വെൽബൈയെപ്പോലെതന്നെ, ചുറ്റിക്കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അയാൾ ഒരു വലിയ സഭാഭാഷണ വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്നു. ഓറിഗനിപ്പേക്കുള്ള മാഗ്ഗ്ത്തെപ്പറി, ഡിക്ക് സമേഴ്സ് കഴിഞ്ഞാൽ

മററാരെയുംകാലം കൂടുതൽ അറിവു തനിക്കുണ്ടെന്നു കാണിക്കാനായി അയാൾ ഒരു ഓറിഗൺ ഗൈഡ് ബുക്കുക്കൂടെ കൊണ്ടുനടന്നിരുന്നു.

സൂര്യൻ ആകാശത്തിലൂടെ ശാന്തമായി നീങ്ങുകയും, തൈത്തെന്നൽ പുൽക്കൂട്ടങ്ങളിൽ മന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടു പായുകയും ചെയ്തു. പേടിച്ചുരണ്ടു താരാക്കൂട്ടത്തിന്റെ കോലാഹലംപോലെ താവളത്തിലെ ഒച്ചപ്പാടുകൾ അസഹ്യമായി. അപർ ഇൻഡിപ്പെൻഡൻസിൽനിന്നു കഴിച്ച് ഇരുപതു മൈൽ മാത്രം പടിഞ്ഞാറെത്തിയതേ ഉള്ളൂ. ഒരു മിസ്സോറിക്കാരൻ ഏതു ദിവസവും കാണാൻ കഴിയുന്ന ചില കാപ്പിരികളെ അല്ലാതെ അപർ ഒരൊറ്റ ഇന്ത്യക്കാരനെപ്പോലും കണ്ടുമുട്ടിയിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ചിലരൊക്കെ ഭയാക്രാന്തരായിത്തീർന്നിരുന്നു. യാതൊരു ചക്രവർത്തിയുമില്ലാതെ ഉള്ളു വെറും പൊള്ളയായ മിസിസ് ടെർലി, കോടാലിയും ചുറ്റുവരുന്ന ഭീമകായനായ ഒരു ഇന്ത്യനെ പ്രതീക്ഷിച്ചെന്നു വണ്ണം സംസാരിച്ചും പരിഭ്രമത്തോടെ ചുറ്റും നോക്കിയും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. നാവിന്നു മൂച്ചയേറിയ പടുവങ്കയായ മിസിസ് മാക്ബീയ്ക്കു ഓഫൈയോവിലേക്കു മടങ്ങി പോകണമെന്നു തോന്നി. മാക്ബീയാകളെ, തന്റെ നിസ്സാരതയെ മറയ്ക്കാൻവേണ്ടി വമ്പു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരുടെയെല്ലാം മുഖങ്ങളും ക്ലേശാകലമായിരുന്നു.

റിബേക്കാ വണ്ടിയുടെ തണലിൽ ഇരുന്നു. ഫെയർമാൻ വേലയ്ക്കുടുത്തിരുന്ന ഹിഗിനോട്ടും മറ്റു ചില രോടുകൂടി ബ്രൗണി അവിടെ കുന്നുകാലികളെ കാത്തു

കൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു കാപ്പിരിക്ക് എപ്പോഴാണ് ഒരു കുതിരയേയോ, കാളയേയോ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ തോന്നുന്നതെന്ന് ആർക്കും നിശ്ചയിച്ചുകൂടാ.

ഇവാൻസ് റിബേക്കായെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അയാൾ പറഞ്ഞു : “ഇനിയും നാം യാത്ര പുറപ്പെട്ടതായി എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ചിലരുടെയൊക്കെ പെരുമാറ്റ രീതി കണ്ടാൽ ഏതോ വനാന്തരത്തിൽ അകപ്പെട്ട മട്ടാണ് ഉള്ളത് അല്ലേ?”

“എങ്ങനെ! പോകുന്ന കാര്യത്തിൽ സുഖം തോന്നുന്നുണ്ടോ ബെക്കി?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

അവൾ ഒന്നു മന്ദഹസിക്കുക മാത്രം ചെയ്തു. അവളുടെ വദനം വല്ലാതെ ചുവന്നിരുന്നു. എങ്കിലും അശ്രു പൂണ്ണമായിരുന്നില്ല. നാടുവിട്ടപ്പോൾ അവൾ ഒരു നിമിഷ നേരത്തേക്കു കണ്ണീർ വാർത്തുപോയി. പിന്നീടവൾ തിരിഞ്ഞു നോക്കിയിട്ടേ ഇല്ല. ഗൃഹവാടിയിലെ പുഷ്പ നിരകളെ വിട്ടിട്ടു പോകുവാൻ ഒരു സ്ത്രീ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു വരില്ല.

“എനിക്കു ക്ലേശമൊന്നുമില്ല, ലിജി” അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു. “വല്ലാത്ത ചൂട്, അത്ര മാത്രം. എന്താണിപ്പോൾ ചോദിക്കുന്നത്? മനസ്സിനു വല്ല മാറ്റവും വന്നോ?”

“അതാ.—ഡിക്ക്.”

ഡിക്ക് സമേച്ഛ വരുന്നത് ഇവാൻസ് കണ്ടു. ദുഃഖമായ മാനുഷമുഖംകൊണ്ടുള്ള കാലുകൾക്കും സൗവണ്ണ രേഖാകിതമായ ഷർട്ടും ധരിച്ചിരുന്ന ഡിക്ക് ഒരൊത്ത മനുഷ്യനായിരുന്നു.

ദീപ്തകായം, വെള്ളിത്തലമുടി, പ്രബലങ്ങളായ കര
പരണങ്ങളും; ആരെയും ഹാദാകർഷിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യ
നായിരുന്നു ഡിക്ക്.

“വല്ലാത്ത കുഴപ്പം” കൈ മലർത്തിക്കൊണ്ട്
ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “ചിലരൊക്കെ പക്ഷേ മടങ്ങി
യേക്കും.”

സമേദസ്ത് അയാളുടെ പുകക്കുഴലിൽ പുകയില നിറച്ചു.
“അതൊക്കെ നേരെയാകും—ഒരുപക്ഷേ.”

“ഇവാൻസ്: റെഡ്ലോക്കാണു താച്ഛാന. ഒരു
പക്ഷേ അയാൾ നല്ലൊരു ക്യാപ്റ്റനായിരിക്കാം.”

ആ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കാത്ത മട്ടിൽ
സമേദസ്ത് ഒന്നു തല കുലുക്കി. “അയാളോടു അല്പം
കർക്കശമായി പെരുമാറേണ്ടിവരും.”

ഇവാൻസ് പൈപ്പു പുറത്തെടുത്തു, അതിൽ പുകയില
നിറയ്ക്കുവേ ശബ്ദകോലാഹലങ്ങൾക്കുപരിയായി ഒരു
കാഹളം മുഴങ്ങി. തെരഞ്ഞെടുപ്പിന് എത്തുവാൻ ആളു
കൾക്കുള്ള ആഹ്വാനമായിരുന്നു അത്.

ആളുകൾ തിങ്ങിക്കൂടിക്കൊണ്ടിരുന്ന താവളത്തിന്റെ
മദ്ധ്യഭാഗത്തേക്ക് ഇവാൻസും സമേദസ്ത് നടന്നു.
താവളത്തിലുള്ളവരെല്ലാംതന്നെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനെത്തി.
പുരുഷന്മാർ അണിയായി നിന്നിരുന്നു. അതിന്റെ
പിറകിൽ സ്ത്രീകൾ; കുട്ടികൾ ചെവി കൂർപ്പിച്ചുകൊണ്ടു
വേലിക്കുമ്പിടുകയും ചെയ്തു.

റെഡ്ലോക്കിനെ തലമുഖ ക്യാപ്റ്റനായി തെര
ഞ്ഞെടുത്തതിനാൽ അയാൾ യോഗത്തിൽ ക്രമം പാലിച്ചു.

അയാൾ ഒരു പെട്ടിപ്പുറത്തു കയറി നിന്നുകൊണ്ട് ഒരു തകിടിൽ കരണ്ടികൊണ്ടു തട്ടി മണി അടിച്ചു. ആളുകളുടെ സംസാരം കുറച്ചൊന്നടങ്ങിയപ്പോൾ അയാൾ പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചു. അയാളുടെ രൂപവും പെരുമാറ്റവും മെല്ലാം ‘ചതുര’ത്തിലാണെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി. ചതുരമുഖം, ചതുരശരീരം, നിൽക്കുന്നതും ചതുരത്തിൽത്തന്നെ. വെളുത്ത ദന്തനിരകൾ, രോമക്കുറ്റി കൊണ്ടു നീലിച്ചിരുന്ന താടി; ധീരമായ കണ്ണുകൾ; അനായാസേന ചലിക്കുന്ന കൈകൾ—റെഡ്‌ലോക്ക് ഒരു സ്വയംപ്രഭാവമെന്നു് ഇവാൻസ് സ്വയമെ സമ്മതിച്ചു. എങ്കിലും അയാളുടെ ഉള്ളു് ചതുരത്തിൽ തന്നെയോഎന്നു് അയാൾ ശങ്കിച്ചു. ഒരുപക്ഷേ അയാൾ മതിയായിരിക്കും.

റെഡ്‌ലോക്ക് പ്രസംഗം ആരംഭിച്ചു.

“ആദ്യം പുറപ്പെടുന്നതു നമ്മുടെ സംഘം ആയിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കാൻ എനിക്കു മതിയായ കാരണമുണ്ടു്. സെൻറുജോയിൽനിന്നുള്ള ട്രെയിനുകൾ വളരെ ദിവസത്തേക്കു പുറപ്പെടുകയില്ലെന്നാണു് അറിയുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു നാം ആയിരിക്കും മുന്നോടികൾ എന്നു തോന്നുന്നു. മരുഭൂമിയിലെ പൊടിപടലങ്ങളിൽനിന്നു നമുക്കു രക്ഷപെടാം. കാലികൾക്കു വേണ്ടു പുല്ലും ലഭിക്കും. വില്ലിമെറിൽ നമുക്കു് ആദ്യം എത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്യാം.”

“ചെയർമാൻ, മി. ചെയർമാൻ”—ആരോ വിളിച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

അതു ബ്രദർ വെൽത്ത് വെൽത്ത് ആയിരുന്നു. അയാളുടെ പതറിയ സ്വരം ഉയർന്നു—“നാം പ്രാർത്ഥിച്ചില്ല, പ്രാർത്ഥനയോടല്ല നാം തുടങ്ങിയത്.”

റെഡ്ലോക്ക് ഒട്ടും പരിഭവിച്ചില്ല. “ബ്രദർ വെൽത്ത് വെൽത്ത്; ഞാൻ പേടിക്കുന്നു. അതൊട്ടു മറന്നു പോയി. അങ്ങനെയൊന്നു പ്രാർത്ഥന തുടങ്ങുമോ?”

വെൽത്ത് വെൽത്ത് ശിരസ്സു നമിച്ചു, സാധുക്കളായ പാപികളോടു ദയാപരനായിരിക്കണമേ എന്നു ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു. യാത്രാമാർഗ്ഗം ദീപ്തവും ആപൽക്കരവും ആണെന്നും അതുകൊണ്ട് ഏവരും ദൈവത്തെ ശരണം പ്രാപിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹം ഉണർത്തി.

“അവിശ്വാസികളിൽനിന്നും വെറുപ്പുതരങ്ങളിൽനിന്നും രോഗത്തിൽനിന്നും അപകടങ്ങളിൽനിന്നും അവിടുന്നു ഞങ്ങളെ കാത്തുരുളേണമേ. യാത്രയ്ക്കുള്ള ശക്തിയും മാർഗ്ഗമധ്യേ എന്തുതന്നെ സംഭവിച്ചാലും ഞങ്ങളുടെ ഏകദൈവത്തോടു ധൈര്യവും തന്നരുളേണമേ.”

വെൽത്ത് വെൽത്ത് പ്രാർത്ഥന സമാപിപ്പിച്ചപ്പോൾ റെഡ്ലോക്ക് തുടർന്നു: “നമുക്കു നിയമാവലികൾ അംഗീകരിക്കണം. ഒരു സ്ഥിരം സംഘടന രൂപീകരിക്കണം. ആർക്കെങ്കിലും ഭയമുണ്ടെങ്കിൽ, അവർക്കു പിന്നാലെ വരാം.”

റെഡ്ലോക്ക് കാര്യമാത്രം പ്രസക്തനായിരുന്നു. “കമമറി റിപ്പോർട്ടു തയ്യാറായോ?”

മാക്ക് മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “ഇൻവിൻ റെഡ്ലോക്കിനെ ക്യാപ്റ്റനായും ചാൾസ് ഫെയർമാനെ ലെഫ്റ്റനന്റനായും, ഫെൻസി ജീൻസ്സിനെ

കുന്നുകാലികളെ കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ക്യാമ്പ് റ്ററ നായും തെരഞ്ഞെടുക്കണമെന്നു നിങ്ങളുടെ കമ്മറ്റി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.”

“ഓരോരുത്തരും യാത്രയുടെ അവസാനംവരെ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതാണ്.”

ബ്രൂവർ എന്നൊരു ഇല്ലിനോയിസ്കാർ ജർമൻ റിപ്പോർട്ടർ അംഗീകരിക്കണമെന്ന് ഒരു പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചു. ഹാൻസ് മാക്സ്വി പ്രമേയത്തെ പിന്താങ്ങി.

“ഞാൻ അദ്വയം വഹിക്കുന്നതു ശരിയല്ല. മറ്റാരെങ്കിലും അദ്വയം വഹിക്കട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു റെഡ്ലോക്ക് പെട്ടിപ്പുറത്തുനിന്നു താഴ്ത്തിറങ്ങാൻ ഭാവിച്ചു. “നിങ്ങൾ തന്നെ തുടരണം” എന്നു സഭ സ്പീക്കർനിന്നു ശബ്ദമുയർന്നു.

“ഐക്യകണ്ഠേന തന്നെയോ?” റെഡ്ലോക്ക് ചോദിച്ചു. ഉത്തരമല്ല, കുറെ മുറവിളികളാണ് അയാൾ അതിനു മറുപടിയായി കേട്ടത്.

“നിങ്ങൾക്ക് എല്ലാം എന്റെ കൃതജ്ഞത. എന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധി ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കാം. ഇനിയും റിപ്പോർട്ടുണ്ടോ?”

മാക്സ് അതു വായിച്ചു. അർദ്ധമനസ്സോടെ ശ്രദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ഇവാൻസ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ ചില ഭാഗങ്ങൾ മാത്രം ശ്രവിച്ചു. “ഓറിഗനിലേക്കുള്ള മുന്നേറ്റം” എന്നായിരിക്കണം ഈ യാത്രാസംഘത്തിന്റെ പേര്. 6 പേരുള്ള ഒരു ഭരണസമിതിയെ തെരഞ്ഞെടുക്കണം പൈലറ്റിനു 200 ഡാളർ

ഉൾപ്പെടെയുള്ള ചെലവുകൾക്കു നികുതി ഇറക്കാണെന്നും. ചികിത്സാചക്രങ്ങളെക്കുറിച്ചുതെ കടുത്ത ലഹരിപാനീയങ്ങളും കൊണ്ടുപോകരുത്.....കൊലയ്ക്കു വധശിക്ഷ..... ബലാൽസംഗത്തിനു മൂന്നു ദിവസത്തേക്കു 39 അടിവീതം ശിക്ഷ..... പ്രഭിചാരത്തിനു 39 അടി ശിക്ഷ. മദ്യാദയില്ലാതെ സംസാരിക്കുന്നവർക്കു ശിക്ഷ നിശ്ചയിക്കാൻ കൗൺസിൽ, യാത്രാസംഘം എന്നും രാവിലെ ഏഴു മണിക്കു പുറപ്പെടണം. ഓരോ ദിവസവും പത്തു പതിനഞ്ചു മൈൽ സഞ്ചരിക്കണം. താഴെ പറ്റുന്ന തോതിൽ സാധനസാമഗ്രികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ശിശുക്കളൊഴികെ ആളൊന്നുക്കു 200 റാത്തൽ ഗോതമ്പു മാവു, 75 റാത്തൽ മറ്റു ധാന്യങ്ങളും, 50 റാത്തൽ പോർക്കിൻ മാംസം.....വാഗനുകളുടെയും സപ്ലൈകളുടെയും ചുമതല വഹിക്കാൻ മൂന്ന് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ....."എന്നിങ്ങനെ.

നിയമങ്ങളും വേണ്ടത്ര മതിയായെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നിയില്ല. അക്കാര്യം അയാൾ പറഞ്ഞു.

റെറഡ് ലോക്ക്: "മുന്നോട്ടു പോകുന്നതാവും പല കാര്യങ്ങളും ശരിപ്പെടുത്തേണ്ടിവരും. കുഴപ്പമുണ്ടായാൽ കൗൺസിൽ അതു ശമിപ്പിക്കും."

ആ വാക്കുകൾ നിതിയുക്തങ്ങളായിരുന്നു. അയാളുടെ രീതി മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ റെറഡ് ലോക്കിനെ പിന്നെ സംശയിക്കേണ്ടിവരില്ല.

റെറഡ് ലോക്ക് കൗൺസിലിന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്മേൽ. ഇൻസ്പെക്ടർമാരെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തു. രണ്ടു ലിസ്റ്റിലും തന്റെ പേരു കണ്ടപ്പോൾ ഇവാൻസ്

അപ്പം അതളതപ്പെട്ടു. ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കൗൺ സിലിലേക്കു തെരഞ്ഞെടുത്തു. റെറഡ് ലോക്കാകട്ടെ, അയാളെ ഇൻസ്പെക്ടറായി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്തു.

യോഗപരിപാടികൾ സമാപിക്കാറായി. ഇവാൻസ് ചുറ്റിലും ഒന്നു നോക്കി. ബ്രൗണി കുതിരപ്പുറത്ത് ഇരിക്കുന്നത് കണ്ടു. അനന്തരം കാലികൾ മേഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്ന ആ നീണ്ട പുൽപ്പുരപ്പിലേക്ക് അയാൾ കണ്ണോടിച്ചു. ശോകവും കരുതലും കലർന്ന മുഖത്തോടു കൂടിയ മേഴ്സി മാക്ബീയെ ആണു ബ്രൗണി നോക്കി കൊണ്ടിരുന്നത്. കടുംചുവപ്പു നിറത്തിലുള്ള ശീഷ് വസ്ത്രം അവൾ ധരിച്ചിരുന്നു. അവളുടെ മാറിലെ പോർമുലകൾക്കുപോലെയോ പോലമായ പട്ടുപ്പിലൂടെ തള്ളി തെറിയിച്ചുനിന്നിരുന്നു.

ഒരു നീണ്ട നിമിഷത്തേക്ക് ഇവാൻസ് അവളുടെ നേക്കു തുറിച്ചുനോക്കി; പിന്നീടു സ്പഷ്ടരന്റെ നേക്കും. അവർ ഏകദേശം സമപ്രായക്കാരായിരുന്നു. ഭാഗ്യമെന്നു പറയേണ്ടു, ആ പ്രായത്തിൽ അവർ രണ്ടു പേർ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പതിനേഴിനടുത്തു വരും.

ഇവാൻസ് തല തിരിച്ചു.

പൂർവ്വകാലത്തെ സ്വാനുഭവങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ശുദ്ധശ്രുതയിൽനിന്ന് അയാൾ ഓരോരോ മനോരാജ്യം കെട്ടിപ്പടുക്കുകയായിരുന്നിരിക്കാം.

അദ്ധ്യായം 6

താവളത്തിൽനിന്ന് അപ്പം അകലെ വലിയ ഒച്ചപ്പാടൊന്നും ഇല്ലാതിരുന്ന ഒരു സ്ഥലത്തു ചെന്നു ഡിക്ക്

സമേച്ഛസ് തറയിൽ ചന്ദ്രം പടിഞ്ഞിരുന്നു. കാര്യങ്ങളെല്ലാം നിയമപ്രകാരം മുറയ്ക്ക നടക്കുന്നോ എന്നു നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇവാൻസും മറ്റു ഇൻസ്പെക്ടർമാരും ചുറ്റിക്കറങ്ങുന്നത് ഇടയ്ക്കിടക്ക് അയാൾക്കു കാണാമായിരുന്നു. ചില സ്ട്രീകും അത്താഴം കഴിച്ചുതുടങ്ങിയിരുന്നു. സ്റ്റൗവ് ഇല്ലാതിരുന്ന സ്ട്രീകും അടുപ്പുകൂട്ടി തീ ഉറുതി, ഒഴുകുന്ന കണ്ണീർ തുടച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മറകൂട്ടത്തിൽ ഒരു മുങ്ങാ ഇരുന്നു മൂട്ടി.

മുങ്ങായുടെ മൂട്ടൽ മാറിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മ എങ്ങിനെയോ അയാളിൽ ജനിപ്പിച്ചു. മണ്ണിന്നടിയിൽ മറവിച്ചു കിടക്കുന്ന മാറി; അവരോടു അന്ത്യയാത്ര പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞരംഗം, എല്ലാം അയാൾ അനുസ്മരിച്ചു. നീണ്ടൊരു നിദ്രയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും മാറിക്ക് അവശേഷിച്ചിരുന്നില്ല. അവർക്കും വിശ്രമിക്കുവാൻ ഒരവകാശമുണ്ടായിരുന്നു. നെഞ്ചത്തു വെടിയേറ്റ ഇന്ത്യന്മാർ മരിക്കുംപോലെ പോരയും മാംസവും വെച്ചു ആളുകൾ ചത്തൊടുങ്ങുന്നു; അല്ലെങ്കിൽ മാറിയെപ്പോലെ അവർ അസ്ഥിയും തലയോട്ടിയുമായി ചുക്കിച്ചുളങ്ങി മരിക്കുന്നു.

തന്റെ മനസ്സ് വല്ലാതെ അസ്വസ്ഥമാണെന്നു സമേച്ഛസ് മനസ്സിലാക്കിയില്ല. കാട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി നല്ല തഴക്കമുള്ള ഒരാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മണ്ണിനെ പറ്റിയും മരങ്ങളെപ്പറ്റിയും അണുപോലും ചിന്തിക്കാതെ, പണം കണ്ടുകൂടുന്നതിനുള്ള ഗ്രഹതന്ത്രങ്ങൾ ആരായാതെ അനുദിനമെന്നോണം വേട്ടയാടി നടക്കുന്ന മൃഗയാവിനോദന്മാരുമായി അദ്ദേഹം സഞ്ചരി

ചിട്ടുണ്ട്. അത്തരം ഒരു മനോഭാവമാണു സമേച്ഛസിന് ഇപ്പോഴും ഉണ്ടായിരുന്നത്. എന്നാൽ കുടിയേറിപ്പാല്പു കാരുടെ നില അതായിരുന്നില്ല. ജീവിക്കാൻ ഒരിടത്തിനുവേണ്ടിയാണ് അവരുടെ യാത്ര. ഒരു സ്രീയുമൊത്തൊന്നു രമിക്കുവാനോ, അല്ലെങ്കിൽ അനന്തരകരണീയമെന്നെന്ന് സ്വസ്ഥമായിക്കിടന്നൊന്നു ചിന്തിക്കാനോ സൗകര്യം ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയില്ലെന്നാണു വന്നുകൂടിയിരുന്നത്. ചതുപ്പു നിലങ്ങളിൽ വിട്ടുവണ്ടാകുമോ? അവർ ആരാഞ്ഞു. നാശം! ഒരു മരം കിട്ടുകാത്ത ഭൂമിയിൽ ഒന്നും തന്നെ വളരുകയില്ല. അവരെക്കൊണ്ടു അവരുടെ കരുതലുകളുമായി ഇണങ്ങിച്ചേർന്നു സന്താനങ്ങളോടൊത്തു സുഖമായിക്കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന കുടുംബക്കാരാണ്. അവരുടെ സ്വഭാവത്തിലെ പരുപരുപ്പവും അമൻ മാർദ്ദവമാർജ്ജിച്ചിരുന്നു. കൃഷി ഭൂമികളും വിദ്രാലയങ്ങളും ഭരണകൂടവും എല്ലാമൊത്തു അടുക്കുമുറയും ഉള്ള ഒരു ജീവിതക്രമത്തെ അവർ ഉററു വീക്ഷിക്കുകയാണ്.

രണ്ടു ആഴികളേയും സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടു വിശാലമായി കിടക്കുന്ന 'യൂണൈറ്റഡ് സ്റ്റേറ്റ്സ് ഓഫ് അമേരിക്ക'യെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു ലിജി ഇവാൻസ് സമേച്ഛസിന്റെ സമീപമെത്തി. ഓറിഗനെ ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കു നൽകേണ്ട യാതൊരു കാര്യവുമില്ലെന്ന് അയാൾ പറഞ്ഞു. അഭിമാനമില്ലാത്ത അമേരിക്കർപോലും വാലും ചുരുട്ടി മറയ്ക്കു സ്റ്റേറ്റുകളിൽനിന്നു വലിയുവാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്ന അവസരത്തിൽ, ലിജിയുടെ പിതാവു ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കെതിരായി ധീരമായി പൊരുതിയിരുന്നു.

വേണ്ടിവന്നാൽ ലിജിയും നേരിട്ടു പൊരുതുവാൻ സന്നദ്ധനാണ്.

ലിജി വലിയൊരു യോദ്ധാവായിരുന്നെല്ലാ ഇതിന്റെ അർത്ഥം. സ്നേഹസമ്പന്നനും വിനീതനുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പക്ഷേ ആ രാജ്യത്ത് അമേരിക്കക്കാരെ കുടിപാർപ്പിച്ച് അതിനെ ഒരു അമേരിക്കൻ സ്റ്റേറ്റ് ആക്കിത്തീർക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

സമേച്സിന്റെ തുച്ഛമായ സമ്പാദ്യം ഇവാൻസ് പരിശോധിച്ചു. അതിൽ വളരെയൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നു. നിയമമനുസരിച്ചു വേണ്ടത്ര സാധനങ്ങളുടെ അടുത്തുപോലും അവ വരില്ലായിരുന്നു. ഒരു ബ്ലാക്കറ്റ്, ഒരു പഴന്തൂണി—അതുകൊണ്ട് ഒരു കൊച്ചു വിസ്കിപ്പാത്രം പൊതിഞ്ഞിരുന്നു. കുറച്ചു മാവ്, ഉപ്പിലിട്ട മാംസം, ; കാപ്പിപ്പൊടി, പുകയില, ഒരു കെററിൽ, രണ്ടു പിച്ചാത്തി, രണ്ടു റൈഫിളുകൾ ഇതൊക്കെത്തന്നെയായിരുന്നു അയാളുടെ സമ്പാദ്യം. കൂടാതെ നീലയും വെള്ളയും നിറത്തിലുള്ള ഏതാനും മണികൾ, ചുണ്ടുകൾ, കടുംചുവപ്പുനിറത്തിലുള്ള ഒരു ചുരുൾ കമ്പിളിത്തൂണി, കുറെ ചുവന്ന പെയിൻറ എന്നീ ഇന്ത്യൻ സാധനങ്ങൾ കൂടി അയാളുടെ കൈവശം ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുതന്നെയും അയാൾക്ക് ആവശ്യത്തിൽ കൂടുതലായിരുന്നു. ഒരു കുതിരയും ഒരു തോക്കും ഉണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ എത്ര ദൂരവും സഞ്ചരിക്കും.

“അതു അധികമൊന്നുമില്ല—ലിജി, അധികമൊന്നും ആവശ്യമില്ല” സമേച്സ് പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങൾക്കാവശ്യമില്ലായിരിക്കാം പക്ഷേ...”

“പാവങ്ങൾക്കു വലിയ സമ്പാദ്യം ഒന്നും കാണുകയില്ല. വെടിയുണ്ടയും മരുന്നുംകൊണ്ടു നേടാവുന്ന ആഹാരമൊഴിച്ചു, മരൊന്നുമില്ലാതെ ഞാൻ എത്രയോ മൈൽ സഞ്ചരിച്ചിരിക്കുന്നു.”

ഒരു വശത്തു സൗഹൃദവും സാമാന്യബുദ്ധിയും ; മറുവശത്തു അയാൾ പാലിക്കേണ്ട ആ നിയമം; ഇവയുടെ നടുവിൽപെട്ട് ഇവാൻസ് ക്ലേശിക്കുന്നതായി സമേദസ്സിനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

ഇവാൻസ് പഴന്തണി നീക്കി വിസ്കിപ്പാത്രം പുറത്തെടുത്തു.

സമേദസ്സ്: “നിയമമൊക്കെ കൊള്ളാം. പക്ഷേ അതു എനിക്കു പറിയതാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നെ തപ്പാലം നിങ്ങൾക്കു മറന്നുകൂടേ ലിജി?”

ഇവാൻസ് തലകുലുക്കി പല്ലിളിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചു ഞാൻ ക്ലേശിക്കാൻ പോകുന്നില്ല ഡിക്ക്. നിങ്ങൾ ഒരു വയോവൃദ്ധൻ! ആ പാത്രത്തിലിരിക്കുന്നതു വിന്നാകിരി ആണെന്നു തോന്നുന്നു. നല്ല വിന്നാകിരി! ആപ്പിൾ ചാറിനെക്കാൾ നന്നു്.” ഇവാൻസ് കൈവിരലുകളുടെ മുകളിൽ താടിയിലുരുമ്മിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു:

“മാക്സ് കടുംബത്തിനു വേണ്ടത്ര ആഹാരവും ഒന്നുമില്ല. റെറഡ്ലോക്ക് ഒരുവിധം നിറച്ചു. മാക്സ് കുറച്ചൊക്കെ ശേഖരിച്ചു. അതുകൊണ്ട് അവർ മടങ്ങി പോകേണ്ടിവരില്ല. കയ്യിൽ പണവുംഒന്നുമില്ലേ ഡിക്ക്?”

നികുതി കൊടുക്കേണ്ട ? ആകപ്പാടെ നിങ്ങളും വിഷമിക്കുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു.”

“അതു സാരമില്ല! റെറഡ് ലോക്കും, മാക്കും, എന്തിനു സഹായിക്കണം ? ”

ഇവാൻസ്: “മാക്ബി, അവനൊരു കുടിയനാണെന്നു ഞാൻ പറയും വയ്യുന്നു. കുടിയന്മാർക്കെതിരായി നമുക്ക് ഇവിടെ നിയമമുണ്ട്. നിങ്ങളും വിചാരിക്കുന്നതിൽ കൂടുതൽ കടവും അയാൾക്കുണ്ട്.”

“ഓഹൈയോവിലേക്ക് ഒരാളെ അയക്കുകയല്ലാതെ മറ്റു മാഗ്ഗ്മാനുമില്ല.”

“അയാൾ പറയുന്നത് അയാൾക്കു കഴിയാമെന്നു മില്ലെന്നാണ് .”

“ചുറ്റുമുള്ള ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനെപ്പറ്റിയല്ലോ അയാളുടെ കൂടെ ? ”

“ചുറ്റുമുള്ള കുറെ കൂടിപ്പോയി.”

“എന്താ റൂമം വല്ലതും ഉണ്ടോ ? ”

“പെണ്ണുങ്ങൾ എന്നെ റൂമിപ്പിക്കയില്ല.”

വിഷയം മാറിക്കൊണ്ട് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു :

“വയസ്സൻ വെൽവൈയുടെ കാര്യം എന്തായി? അയാളുടെ പക്കൽ ഒന്നുമില്ലല്ലോ. രണ്ടു എല്ലുന്തിയ കുതിരകളും, കുറച്ചു ധാന്യവും മാത്രം. ഞാൻ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യും. കൂടുതലിൽ പോകാൻ ഒക്കില്ലെങ്കിൽ തനിച്ചു പോകണമെന്നാണ് അയാൾ പറയുന്നത്. ഏതായാലും ഞാൻ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യും.”

വിശാലമായ താവളത്തിലേക്കു സമേച്ഛ കണ്ണോ
ടിച്ചു. മാക്സ്ബീയും ഒരു കൂട്ടം ആൾക്കാരും അങ്ങോട്ടു
പോകുന്നത് അയാൾ കണ്ടു.

അവർ പുക വലിച്ചുകൊണ്ട് എഴുന്നേറ്റു ആ സംഘ
ത്തിന്റെ നേർക്കു തിരിച്ചു.

“സമേച്ഛ ഞങ്ങളുടെ വന്നാഹാരം കഴിക്കണ
മെന്നു റിബേക്കാ പറയുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കു
നല്ല ആഹാരം കിട്ടുകില്ലെന്നാണു ബെക്കി പറയുന്നത്.
ഇന്നും എന്തും പതിവായി നിങ്ങൾ വരണം.”

“ഈ ക്ഷണം നിങ്ങൾക്കും അവർക്കും അനുഗ്രഹ
മാണ്. മാംസത്തിനു ലോഭമുണ്ടാകില്ല. അക്കാര്യം
ഞാനേറു.”

അവർ താവളത്തിലൊക്കെ ഒന്നു ചുറ്റിക്കറങ്ങി.
താവളമെല്ലാം ഇപ്പോൾ കുഴഞ്ഞുമറിഞ്ഞു കിടക്കുക
യാണ്. അതൊക്കെ മുറുപോലെ പിന്നീടു കൂമപ്പെട്ട
താണ്. ഒന്നിനു പിന്നാലെ മറ്റൊന്നായി വണ്ടികൾ
കാളക്കയറുകൾകൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു വൃത്താകൃതിയിൽ
അണി നിരത്തണം. ഇൻഡ്രാക്കാക്കിതിരായി വേണ്ടി
വന്നാൽ അതൊരു ഭൂഗുഹയായിരിക്കണം.

റെറഡ്ലോക്ക് ഇൻസ്പെക്ടർമാരോടു റിപ്പോർട്ടു സമർപ്പി
ക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഔദ്യോഗിക ക്ലിതുങ്ങ
ളിൽ പ്രാപ്തനായിരുന്നു. ഫെയർമാനും, മാക്കും
അദ്ദേഹത്തോടൊന്നിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റുള്ളവരും
അവിടെ എത്തി.

റെറഡ്ലോക്ക് കടലാസ്സിൽനിന്നു കണ്ണെടുത്തു
നോക്കിയപ്പോൾ ഇവാൻസിനെയും സമേച്ഛിനെയും

ആണു കണ്ടത്. “നിങ്ങൾ പരിശോധനയെല്ലാം പൂർത്തിയാക്കിയോ?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

“എല്ലാം പൂർത്തിയാക്കി.”

“കൊള്ളാം! എന്നിട്ട്?”

“തകരാറൊന്നുമില്ല. വെൽബൈക്കു മാത്രം കുറെ കുറവുണ്ട്. ക്ഷമിക്കണം വെൽബൈ! — നിങ്ങളുടെ പക്ഷപ്പെട്ട സാധനങ്ങൾ വളരെ കുറവാണ്.”

റൊഡ്ലോക്ക്: “വെൽബൈ! ശരിയാണോ?”

“നേരുതന്നെ; ഭൗതികമായി. പക്ഷേ കുറവുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും ഞാൻ പോകുകയാണ്. നിങ്ങളോടൊന്നിച്ചായാലും തനിച്ചായാലും ഞാൻ പോകും. എനിക്ക് ദൈവം തരും.”

റൊഡ്ലോക്ക് പുരികം കോട്ടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “വിശ്വാസം മാത്രം മതിയാകില്ല; പ്രത്യേകിച്ച് ഈ സംഘത്തിൽ.”

വെൽബൈയുടെ നിർജ്ജീവമായ കണ്ണുകൾ റൊഡ്ലോക്കിന്റെ ഇരുണ്ട കണ്ണുകളുമായി ഒന്നിടത്തു.

“എനിക്ക് 64 വയസ്സായി. ഇക്കാലമത്രയും ഞാൻ പഠിച്ചു ദൈവം തരുമെന്നാണ്.”

മറുത്തുവരെല്ലാം നിശ്ശബ്ദരായി നിന്നു. ആ ഉപദേശിയുടെ നേക്കു ഏവരും അനുകമ്പാർദ്രരാണെന്നു സമ്മേഴ്സ് വിചാരിച്ചു.

“വെൽബൈ! നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ലേ?” ഒരു ശിശുവിനോടെന്ന കണക്കു റൊഡ്ലോക്ക് അദ്ദേഹത്തെ കാര്യം പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

“ആ മാറ്റം സ്വീകരിക്കാൻ നിങ്ങളെ അനുവദിച്ചുകൂടാ. നിങ്ങളുടെയും ഞങ്ങളുടെയും രക്ഷയെക്കുറിച്ച് തന്നെ. പോകുവാൻ നിങ്ങളെ ഞാൻ അനുവദിച്ചാൽ, ഞാൻ ഒരു ക്യാപ്റ്റനായിരിക്കുകയില്ല. ഞാൻ കപ്പലാലോക്കുന്നില്ല. വരുത്തുകയായിരിക്കും ചെയ്യുന്നത്. ഇതു മനസ്സിലാക്കാൻ അസാമാന്യ ബുദ്ധിയൊന്നും ആവശ്യമില്ലല്ലോ.”

“ഞാനല്ലേ, നിങ്ങളല്ലേയോ ക്ലേശിക്കേണ്ടത്?”

“ഓരോരുത്തരേയും അവരവരുടെ പാട്ടിനു വിട്ടുകൊണ്ടു നമുക്കു യാത്ര ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയില്ല. നിങ്ങളെ പട്ടിണിയിടാനും ഞങ്ങൾക്ക് ഒക്കുകില്ല. ഉള്ള സാധനങ്ങൾ എത്ര കുറവുവന്നെങ്കിലും നാമതു പക്ഷവശേണമിവരും. അതുപോലെ നിങ്ങൾക്കു രോഗമോ, ക്ഷീണമോ ബാധിച്ചാൽ നിങ്ങളെ തള്ളിക്കൊണ്ടു പോകുവാനും വയ്യ.”

പെതർബൈ: “ഞാൻ പോകാൻതന്നെ തീരുമാനിച്ചു.”

“ഓ! നാശം. ഞങ്ങളുടെകൂടെ ആയിരിക്കുകയില്ല, മനസ്സിലായോ?”

പെതർബൈ ചുറ്റിലും നിന്നവരെല്ലാം ഒന്നുറുനോക്കിക്കൊണ്ടു ശാന്തമായി പറഞ്ഞു, “ദൈവം എന്നെ വിളിക്കുന്നതായി എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഞാൻ തനിച്ചു പോകും.”

“അതിൽനിന്നും നിങ്ങളെ പിന്തിരിപ്പിക്കേണ്ട ചുമതലയൊന്നും ഞങ്ങൾക്കില്ല.”

“റെഡ്ലോക്ക്, ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൂടെ കൊണ്ടു പോകാം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യം ഞാൻ നോക്കിക്കൊള്ളാം.”

റെഡ്ലോക്ക് ഇവാൻസിന്റെ നേക്കു നോക്കി. “ആ വിഭാഗത്തിലെ ഇൻസ്പെക്ടർ നിങ്ങളാണല്ലോ? രണ്ടുപേർക്കു വേണ്ട സാധനങ്ങളെല്ലാം സമേച്സിന്റെ കൈവശം ഉണ്ടോ?”

“അദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടുപോകാമെന്നു ഡിക്ക് ഏറാൽ ഡിക്ക് കൊണ്ടുപോകും.”

“ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ കൊണ്ടുപോയ്ക്കാളാമെന്നു, അതുപോരേ?”

“എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതുമതി,” ഫെയർമാൻ പറഞ്ഞു. വെൽവൈ സമേച്സിന്റെ നേക്കു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. “സഹോദരാ, നിങ്ങളെ ദൈവം അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ!”

പിന്നീടു സമേച്സ് സ്വയം അതളുത്തപ്പൊഴി. “ഒരു ഉപദേശിക്കുവേണ്ടി ജാമ്യം നിൽക്കുക.” ഇവാൻസിന്റെ മേശപ്പുറത്തു ശാന്തനായിരുന്നു കൊണ്ടു സമേച്സ് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. “ജനങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യുമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ,” അദ്ദേഹം ഉറക്കെപ്പറഞ്ഞു.

അദ്ധ്യായം 7

വണ്ടികൾ ഉന്നിയും തള്ളിയും, വടം കെട്ടിവലിച്ചും ചക്രം പിടിച്ചു തിരിച്ചും, പൊടിതിന്നും, വിയർപ്പിൽ കുളിച്ചും, രാത്രി മഞ്ഞത്തു മരവിച്ചും, സൂര്യനദിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പു തന്നെ എണ്ണീറ്റും അന്തിക്കുശേഷം മാത്രം

വിരമിച്ചും, ആ മനുഷ്യസഞ്ചയം ദൃഗഗണങ്ങളോടും വാഹനസമൂഹത്തോടുംകൂടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങുകയാണ്.

കന്നുകാലികളെ സൂക്ഷിക്കുക ; വണ്ടികൾ ഉറപ്പിക്കുക ; വണ്ടികൾ നിറയ്ക്കുക ; ഒഴിക്കുക ; വീണ്ടും നിറയ്ക്കുക ; രാത്രിയിൽ തലയ്ക്കുകയെത്ത ചക്രങ്ങൾ കറങ്ങുവേ പോത്തു പോലെ ഉറങ്ങുക ; പിന്നീടൊന്നു പലക ; യാത്ര തുടരുക ; വണ്ടി ഓടിക്കുക ; തളുക ; ഉറക്കുക, വടം കെട്ടി വലിക്കുക ; ദൂതകൾപോയിത്തുലയട്ടെ-ഒരും നിസ്സാരം.— നീർച്ചാലുകളും നദികളും വൃക്ഷങ്ങളും എല്ലാം പൂല്പ്—; ആ മനുഷ്യസഞ്ചയം ദൃഗഗണങ്ങളോടും വാഹനസമൂഹത്തോടുംകൂടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഓറിഗ നിലേക്കു്. ഓറിഗൺ ഹിപ്പ് ഹിപ്പ് ഹിപ്പ് ഹുറൈ. ഹിപ്പ് ഹിപ്പ് ഹിപ്പ് ഹുറൈ. ഹിപ്പ് ഹിപ്പ് ഹിപ്പ് ഹുറൈ!

രാത്രിയിൽ ഉറങ്ങാം. ഭാര്യയുടെ ചുടൊട്ട് ഏൽക്കാം. പക്ഷേ അവൾ തിരിഞ്ഞുകിടക്കുകയാണെന്നുറപ്പു വരുത്തികൊള്ളണം. നിങ്ങളുടെ അമർപ്പങ്ങളെല്ലാം അടക്കി വച്ചിരിക്കുന്ന ഏദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടുകൊണ്ടല്ലാതെ അവളെ ആസ്വദിക്കരുത്. കരുക്കു വീണ നിങ്ങളുടെ മാംസപേശികൾ അയയട്ടെ ! നിങ്ങളുടെ മനസ്സ് തുടിക്കട്ടെ ! അവിടെ മേഴ്സി മാക്സ്വിയെപ്പോലുള്ള തരുണികൾ നൃത്തം ചെയ്യുകൊള്ളട്ടെ. ഒരു മനുഷ്യന്റെ ഉള്ളിലെ ചിന്തകൾ എന്തായിരിക്കുമോ അതുപോലെ തന്നെ ആയിരിക്കും അയാളുടെ പ്രകൃതിയും. കഴിയുമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ബോധംകെട്ടു ഉറങ്ങിക്കൊള്ളൂ.

കർട്ടീസ് മാക്ക്, അമൻഡായോടു ഭാര്യയോടെന്നു കണക്കല്ല സംസാരിച്ചിരുന്നത്. അവൾ സംസാരിക്കുന്നതിനെ മാക്ക് പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചിരുന്നുമില്ല. അവളിൽ അയാൾക്ക് അഭിനിവേശം ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല. പറയേണ്ടതൊക്കെ അവർ പരസ്പരം പറഞ്ഞിരുന്നു.

ചിലപ്പോൾ മഴ, കാരറ്റ്, വെയിൽ തുടങ്ങിയ നിസ്സാര കാര്യങ്ങൾ എടുത്തിട്ടുകൊണ്ട്, അവർ സംസാരിക്കാൻ ശ്രമിക്കും. അയാൾ ചുരുക്കത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞു ഒഴിയും. അവളുടെ ഹൃദയം പ്രണിതമാകും. മുഖത്തു അതു പ്രതിഫലിച്ചു കാണാം. എങ്കിലും അയാൾക്ക് അതിൽ സന്തോഷമേ ഉള്ളൂ.

താൻ തന്നെത്തന്നെ വീണ്ടും തരം താഴ്ത്തുകയില്ലെന്ന് അയാൾ മനസ്സാ നിശ്ചയിച്ചു. 'കാ' നദി തരണംചെയ്തു അന്നു രാത്രി കേണപേക്ഷിച്ചപ്പോലെ വീണ്ടും അയാൾ കേണപേക്ഷിക്കുകയില്ല.

മാദകമായ മലർമാസം വന്നുണ്ടെന്ന്. മുമ്പു പലപ്പോഴുമെന്നപോലെ അയാൾക്ക് അവളിൽ അഭിനിവേശം ജനിച്ചു. "അന്ത്യം—ദയവായി അന്ത്യം കട്ട്" അവൾ മൊഴിഞ്ഞു.

"വളരെക്കാലമായില്ലേ? ..."

അയാളുടെ നീട്ടിയ ഹസ്തങ്ങൾ തള്ളിമാറിക്കൊണ്ട് അവൾ പറഞ്ഞു, "അയ്യോ എനിക്കു പേടിയാവുന്നു."

"എന്തിനെപ്പറ്റി?"

"വല്ലഭം സംഭവിച്ചാൽ—ഡാക്ടറും നേഴ്സും ഒന്നുമില്ലാതെ....."

“നിനക്കൊരിക്കലും ആശയില്ല. ഇതു സ്രീകുമാർക്കു പറിയതല്ലെന്നായിരിക്കും നിന്റെ വിചാരം. വീട്ടിൽ വെച്ചും നിന്റെ ഇടപാട് ഇതുതന്നെ ആയിരുന്നു. പിന്നെ വല്ലപ്പോഴും സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതൊരു ബലാൽക്കാരമായിരുന്നു.”

ഒരു നീണ്ട നിമിഷത്തേക്ക് അയാൾ മൗനം ആചരിച്ചു. പിന്നീട് അയാൾ കേണപേക്ഷിച്ചു.

“അമാൻഡാ, എന്റെ ഹൃദയം പരവശമാകുന്നു. ഞാൻ വേണ്ടത്ര സഹിഷ്ണുത പ്രദർശിപ്പിച്ചു. പക്ഷെ ഇങ്ങനെ എന്നെന്നേക്കുമായി മുന്നോട്ടുപോകാൻ സാധിക്കുകയില്ല.”

“എനിക്കു വെച്ചാ, എനിക്കു പേടിയാവുന്നു.”

“ഈ യാത്രയിൽ ഒരിക്കലും ഒക്കുകയില്ലെന്നാണോ നീ പറയുന്നത് ? ”

പതുങ്ങിയ സ്വരത്തിൽ അവൾ പറഞ്ഞു. “കർട്ട്! ഞാൻ നിസ്സഹായയാണ് .”

അവൾ കരയുകയായിരുന്നു. വിങ്ങിവിങ്ങിക്കരയുകയായിരുന്നു.

മറ്റൊരാളായിരുന്നെങ്കിൽ, അവൾക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ടാലും ഇല്ലെങ്കിലും അപ്പോൾ ബലാൽക്കാരംതന്നെ പ്രയോഗിക്കുമായിരുന്നു. എങ്കിലും അയാൾ അപ്രകാരം ചെയ്തില്ല. ആർദ്ര ചിത്തനായ കർട്ടീസ് മാക്ക് അപ്രകാരം ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല. തനിക്കു ദുർഗ്രഹമായ എന്നോ ഒന്ന് അവളിൽ മാറ്റുതടസ്സമായി നിന്നിരുന്നുവെന്നു അയാൾ അംഗീകരിക്കേണ്ടിവന്നു.

എന്തിനാണ് ഈശ്വരൻ സ്രീയുടെ മുഖത്തു സൗന്ദര്യം കോരിച്ചൊരിയുകയും അവൾക്കു മാദകമായ മാർത്തുട്ടം ഉണ്മയേറിയ ഉത്തുഭയങ്ങളും സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടു ഏദയാർദ്രത മാത്രം നൽകാതിരുന്നത്?

“ബിസിനസ്സും കളഞ്ഞു ഞാൻ പടിഞ്ഞാറോട്ടു പുറപ്പെട്ടതെന്തിനാണെന്നു നിനക്കറിയാമോ?”

അവൾ മൗനം ആചരിച്ചു.

കർട്ട്: “എന്താണു നീ കരുതുന്നത്? ഒരു ഭർത്താവ് ഒരു പട്ടസത്യാസിയായിരിക്കണമെന്നാണോ നീ വിചാരിക്കുന്നത്? ഞാൻ വീണ്ടും നിന്നെ സമീപിക്കയില്ല.”

അയാൾ സ്വയം വെറുത്തു. താൻ പറഞ്ഞ കളവിനെ ഓർത്തല്ല, തന്നെക്കൊണ്ടു കളവു പറയിച്ച തന്റെ ദൗർബല്യത്തെ ഓർത്തിട്ട്: ഇതുപോലെ മുമ്പു, പലതവണ അയാൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അന്നത്തെപ്പോലെ ഏദയം പരവശമാകുന്ന നിശകളിൽ അയാൾ മാപ്പിരന്നിട്ടുമുണ്ട്.

ഇത്രയ്ക്കു തൃപ്തമായ ഒരു ഔദാര്യത്തിന്, അമാൻഡാ യുടെ അനുവാദത്തെയോ, നിരസനത്തെയോ ആശ്രയിക്കുമാറു മൃദുചിത്തനും നിസ്സഹായനുമായിപ്പോയി എന്നുള്ളതാണ് അയാളുടെ തകരാറ്. അയാൾ പറഞ്ഞു: “നീ എന്നെ പരസ്രീകളെ ശരണം പ്രാപിപ്പിക്കുകയാണ്. അവരെ നോക്കാതെയും അവരെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാതെയും ഇരിക്കാൻ എനിക്കു സാധ്യമല്ല. ഞാൻ മറ്റൊരു സ്രീയെ ആരാഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ?”

“അതാണു നിങ്ങൾക്കു് ആശയെങ്കിൽ” !

അവിടെക്കിടന്നു് അവൾ വിജിവിജിക്കരയവേ തന്നെ, മറൊരു നാരിയെ താൻ തേടിപ്പിടിക്കുമെന്ന് അയാൾ സ്വയമേവ പറഞ്ഞു. വിശ്വസ്തനായിരിക്കുവാൻ അയാൾ അഭിലഷിച്ചു. അവൾ അതു് അസാധ്യമാക്കിത്തീർത്തു.

കർട്ടീസ് മറൊരു നാരിയെ തേടിപ്പിടിക്കും ; അയാളിൽ ശ്രദ്ധമൂലമായിരുന്ന സാമ്പാറ്റികളെയെ അയാൾ കഴിച്ചു മൃതം. അയാൾ അങ്ങനെ ശപഥം ചെയ്തു. ശപഥം ചെയ്യുമ്പോഴും അതു നിറവേറാൻ കഴിയുമോ എന്ന് അയാൾ ശങ്കിച്ചു. എങ്കിലും ആ ആശങ്കയെ എതിർത്തുകൊണ്ടു് അയാൾ ശപഥം ചെയ്തു .

അന്നവർ ആ നദി തരണം ചെയ്തു, തീരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന ഒരു തുറന്ന പുൽമേടിലേക്കു നീങ്ങി. ഡിക്ക് സമേച്സ് അവരെ ഒരു കടവിലേക്കു നയിച്ചു. ഏതു ഭാഗത്തു സൗകര്യമായി നദികടക്കാമെന്നാണതു ഡിക്ക് സമേച്സ് നദിയിലേക്കു സധീരം കുതിക്കുന്നതും വണ്ടികൾ നദിയിലേക്കു് ഉരുണ്ടിറങ്ങുന്നതും കാളകൾ വെള്ളം തെറിപ്പിക്കുന്നതും, തന്നെത്തുറുപ്പോലുള്ള ഭാരിച്ചവണ്ടികൾ അനായാസേന മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നതും അയാൾ കാണുകയുണ്ടായി. തടിക്കുറുത്തു തട്ടിക്കൂട്ടി അവയെ പെട്ടികളോടു ബന്ധിച്ചു് ഒരു തരം തോണി നിർമ്മിച്ച സമേച്സും കൂട്ടരും മാക്ബീ കുടുംബത്തെയും മറ്റു ചിലരെയും നദി കടത്തി.

മുമ്പെന്നപോലെ മാക്ക് അപ്പോഴും സൂക്ഷ്മതയോടെ നേർക്കു നോക്കി സങ്കല്പരാജ്യത്തിൽ വിഹരിക്കുകയായിരുന്നു. വിളി, നീണ്ടു, സുഖവിയെങ്കിലും മാറൊട്ടു പരന്ന ജൂഡിത്ത് ഫെയർമാന്റെ നേർക്ക്; തന്റെ കാര്യമാത്രം പ്രസക്തമായ പിന്നിൽ ചിലതൊക്കെ നിഗ്രഹനം ചെയ്തിരിക്കാവുന്ന ആ കൊച്ചു സ്ത്രീ ഇംഗ്ലണ്ടുകാരി മിസിസു പാച്ചിന്റെ നേർക്ക്! ആരോടും ഇണക്കമുള്ള നമ്മുവതിയായ റിബേക്കാ ഇവാൻസിന്റെ നേർക്ക്! പത്തു കഞ്ഞുങ്ങളെ പ്രസവിച്ചു പോറിയിട്ടുള്ള മിസിസു ബ്രൂവറുടെ നേർക്ക്! അങ്ങിനെ മാക്കിന്റെ കണ്ണുകൾ ഓരോരുത്തരിലും ചെന്നു പതിച്ചു. ഏറ്റവും അടുത്തുള്ളവരെ ഏറ്റവും ഒടുവിലാണ് അയാൾ കണ്ടത്. മേഴ്സി മാക്ബീയും ഒടുവിൽ അയാളുടെ കണ്ണുകളിൽ പെട്ടു. താഴെത്താഴെ മുറുത്തുനിൽക്കുന്ന മാർത്താ, തേനൊഴുകുന്ന വായുലൽ; നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന കരിങ്കാർക്കുൽ; ശുഭ്രസുന്ദരമായ പൂവൽമേനി; അവൾ കാര്യങ്ങളൊന്നും അറിഞ്ഞുതുടങ്ങിയിട്ടില്ല. എങ്കിലും പഠിപ്പിക്കാവുന്നതേ ഉള്ളൂ. മറ്റുള്ളവർ വികാരശൂന്യരോ? മറ്റു പുരുഷന്മാർക്കും സ്വന്തമായ അസ്വസ്ഥതകൾ ഉണ്ടോ? വിശന്നു വൃണപ്പെട്ടുമാണോ അവരും ഉറങ്ങുവാൻ പോകുന്നത്? ഒരു പക്ഷേ മറ്റൊരാൾക്കൊക്കെയും ഉപരിയായി ഒരു പുരുഷൻ അഭിലഷിക്കുന്നത് ആർക്കുതന്നെയായിരിക്കാം! അമാൻഡാ യു പ്രമാർദ്യമായിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല— ആന്തരമായി നിങ്ങളെ അവൾ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നു നിങ്ങളുൾക്കറിയാം. ആ സ്നേഹം പോയിത്തുലയട്ടെ! അതു പോരല്ലോ?

അയാളുടെ മനസ്സ് നദീതരണംചെയ്തു രംഗത്തിലേക്കു മടങ്ങി. സൂര്യകുടും വാഹനങ്ങളും സല്ലേകുടും മറ്റുകരകൾ കഴിഞ്ഞു. കന്നുകാലികളും മറ്റു ദൃഗഗണവും നദിയിലേക്കു കാലെടുത്തുനിന്നി. നേതാക്കന്മാർ നദിയിലിറങ്ങി. മറ്റുള്ളവർ പിന്തുടന്നു. നദീപ്രവാഹത്തിന്നെതിരെ ഒരു നീണ്ട നിരയായി അവർ നിൽക്കുകയായിരുന്നു.

നിശ്ചയാസമാണ് അവർ നദി തരണം ചെയ്തത്. കാപ്പിരികൾ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയ ചില്ലറ സാധനങ്ങൾ ഒഴിച്ചാൽ ഒറ്റ ദൃഗമോ, ബാരലോ, പെട്ടിയോ, ചാക്കോ പോലും നഷ്ടമായില്ല.

അമാൻഡാന്റെ പുത്രി വലിച്ചു മാറിക്കൊണ്ടു മാക്ക് ചാടി എഴുന്നേറ്റ് “കരഞ്ഞതുകൊണ്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല” എന്നു പറഞ്ഞ് അയാൾ കാലുറ എടുത്തിട്ടു.

വണ്ടികൾകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച വളപ്പിനു ചുറ്റുമുള്ള കൂടാരങ്ങൾക്കിടയിൽ അയാൾ ചുറ്റിക്കറങ്ങി. വളപ്പിനുള്ളിൽ കുതിരകളെ കെട്ടി ഇട്ടിരുന്നതും, അവ അലഞ്ഞു നടക്കുന്നതും അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും, മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. താവളം നിശ്ശബ്ദമായിരുന്നു. തീക്കുണ്ഡങ്ങളെല്ലാം കെട്ടുണഞ്ഞിരുന്നു. അകലെയെവിടെയോ ഒരു ചെന്നായ് കൂവി. അഥവാ ഒരു പക്ഷെ അതൊരു ഇന്ത്യൻ ശബ്ദമായിരിക്കാം. അയാൾ തന്റെ റൈഫിൾ കയ്യിലെടുത്തു.

“വേ! നിങ്ങൾക്ക് ഒരിക്കലും ഉറക്കമില്ലല്ലോ?” ആരോ ഒരാൾ വിളിച്ചുപോയി.

“ശേഷിച്ച ആയുഷ്ഠാപത്തെയ്യുകൂടി കഷ്ടനായിരുന്നപ്പോൾ വേണ്ടത്ര ഉറങ്ങി.”

അന്നു രാത്രി സമേച്ഛിനും വേണ്ടത്ര സ്വസ്ഥതയില്ലായിരുന്നെന്നു മാക്ക് കരുതി. അയാൾ നടക്കുവേതന്നെ ചെവി കൂർപ്പിച്ചു ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു ; ചുറ്റും സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“എന്താ കഴുപ്പും വല്ലതും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നോ ?” മാക്ക് ചോദിച്ചു.

“ഒരു പക്ഷേ ഒന്നും ഉണ്ടാകുകയില്ലായിരിക്കും. ആ കാപ്പിരികൾ ! അവർക്കും വിശപ്പും തണുപ്പും ഉണ്ടാവുമല്ലോ ? ഇന്ത്യന്മാർക്കു കളവു് ഒരു വിനോദമാണു്.”

മാക്ക് പറഞ്ഞു : “വലിയ ശല്യങ്ങൾ.”

“നമുക്കു നമുക്കു രീതികൾപോലെ, അവർക്കു് അവരുടെ രീതികളും ഉണ്ടു്. അവർക്കു നാം ഭീമമായ ശല്യമായിരിക്കും.” സമേച്ഛി ഇപ്രകാരം മറുപടി പറഞ്ഞപ്പോൾ മാക്ക് തെല്ലൊന്നമ്പരന്നുപോയി.

“ഞാൻ കന്നുകാലികളെപ്പോയി നോക്കിവരട്ടെ” മാക്ക് പറഞ്ഞു.

ഏസു് ഇട്ടുകൊണ്ടുതന്നെ, തളിരിളംതുണുങ്ങും നിറഞ്ഞ ആ പ്രദേശത്തിലൂടെ ഒരു ഇന്ത്യാക്കാരനെപ്പോലെ നിശ്ശബ്ദമായി അയാൾക്കു നടക്കാമായിരുന്നു. കന്നുകാലികൾ വടക്കുഭാഗത്താണു നിന്നിരുന്നതു്. അപസനായി അയാൾ അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞു. മുമ്പിൽ ഒരായ് നീങ്ങുന്നതു കണ്ടു. കന്നുകാലികളെ കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നതിന്നു തന്നെ സഹായിക്കാനായി നിയോഗിച്ചിരുന്ന ബ്രൗണി ഇവാൻസ് ആയിരുന്നു അതു്.

“എന്ത് ! എല്ലാം ഭദ്രമോ ? ”

“കാലികളെല്ലാം കുറെത്തുണ്ട്. ഇന്ത്യന്മാരുടെ ശല്യമുണ്ടാകുമോ എന്നൊരു ഭയം.”

“ഇൻഡ്യന്റെ വല്ല നിഴലും കാണാനുണ്ടോ ? ”

“ഇന്ത്യന്മാരോ—ചെന്നായ്ക്കളോ, എന്തോ നിശ്ശയമില്ല.”

“അടുത്ത കാവൽസംഘം വരേണ്ട സമയമായി, അല്ലേ ? ”

“കറച്ചുകൂടി കഴിയും.”

“നിങ്ങളെ കൂടാതെ വേറെ ആരുണ്ടിവിടെ ? ”

“ഹോൾഡ് റിഡ്ജ്, മാക്ബീ, പാച്ച്, അവർ കാലികളോടൊന്നിച്ചുണ്ട്. കക്കാൻ വരുന്നതു പലപ്പോഴും ഇന്ത്യന്മാർക്കു പകരം ചെന്നായ്ക്കളാണെന്നു തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്നു സമേച്ഛ് പറയുന്നു.”

“സമേച്ഛ് സ് സർവ്ജനാനിയോ ? ”

മാക്കിനു സമേച്ഛ്സിനെ വലിയ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. എങ്കിലും “സമേച്ഛ്സിനല്ലാതെ മറ്റാർക്കും യാതൊരു ബോധവുമില്ലെന്നാണോ നീ കരുതുന്നത് ” എന്നു പറയുവാൻ അയാൾ സ്വയം പ്രേരിതനായി.

ബ്രൗണി ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. മുതിർന്നവരോട് ഒരു ബാലന്റെ ആദരവോടെ ബ്രൗണി മൗനം ആചരിച്ചു.

കാലികളുടേതിന്റെ മറുവശത്ത് ഒരു വെടിപൊട്ടി. ഇൻജൺസ്, ഇൻജൺസ്, എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ബ്രൗണി തന്റെ റൈഫിൾ കയ്യിലെടുത്തു. ഇരുട്ടിലൂടെ

താവളത്തിലെ മുറവിളിമാക്കിന്റെ കണ്ണുകളിൽ പതിച്ചു. കാളച്ചേരകളുടെ കിങ്കണി സ്വരവും കാലികൾ ഓടുന്ന ശബ്ദവും അയാൾ കേട്ടു.

കാലിപ്പറത്തിനപ്പുറത്തു വീണ്ടും ഒരു റൈഫിളിൽ നിന്നു വെടിപൊട്ടി. കുന്നുകാലികൾ എല്ലാം ചാടി എണീറ്റു നിന്നിരുന്നു.

“ബ്രൗണി! നീ എവിടെ?” ലിജി ഇവാൻസിന്റെ മുറവിളി അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഉയർന്നു.

“ഞാൻ ഇവിടെ ഉണ്ടു പപ്പാ.”

ഇവാൻസ് ഓടിക്കിതച്ചെത്തി. ഒരു റൈഫിളിന്റെ വെടി വീണ്ടും പൊട്ടി.

വെടി പൊട്ടുന്ന സ്വരവും പിന്നാലെ കുളമ്പടികളും മാക്ക് ശ്രവിച്ചു.

കാലികൾ ഒന്നിനു പിന്നാലെ മററാന്നായി നിരന്നു മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു.

“കുതിരകളെക്കൊണ്ടു വാ കുതിരകളെക്കൊണ്ടു വാ!” ആരോ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. മുമ്പിൽ നിന്നിരുന്ന കാലികൾ കണ്ണുത്താത്ത ഭൂരത്തിൽ എത്തി.

“വേണ്ടോ, അപ്പം ക്ഷമിക്കണം.”

സമേച്ഛ മുമ്പിലെത്തി. “ഇന്ത്യന്മാരോ? ഇന്ത്യന്മാരെ നിങ്ങൾ കണ്ടോ?”

“ഇല്ല” മാക്ക് മറുപടി നൽകി.

കാലിപ്പറങ്ങളുടെ കുളമ്പടികൾ അങ്ങു വിഭൂരതയിൽ നിന്നും മുഴങ്ങി. അതിനു മീതെ മറ്റു കാവൽക്കാരുടെ പെട്ടെന്നുള്ള മുറവിളികൾ സമേച്ഛ കേട്ടു.

“ഇന്ത്യന്മാരോ?” സമേച്ഛ അവരോടു ചോദിച്ചു.

“അതെ, ഓ ! ദൈവമേ ! അതെ,” മാക്സ് ബീ മറുപടി നൽകി.

“തീച്ചയാണോ ? ”

“അല്ല.” പാച്ച് മറുപടി പറഞ്ഞു.

റെഡ്ലോക്ക് ഇടയ്ക്കു കയറി പറഞ്ഞു, “എന്ത് നാശവുമായൊരു കൂതിരകളെ കൊണ്ടുവാ ? ”

“അല്ല ക്ഷമിക്കൂ.”

“നിങ്ങൾക്കെന്താണു തകരാറ്. എന്താ ഒരു യോഗം കൂടാനാണോ വിചാരം ? ”

സമേഴ്സ് മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു : “അതു ഡിക്കിനു വിട്ടുകൊടുക്കൂ.”

“സമേഴ്സ്, ക്യാപ്റ്റൻ, ഉം. നിങ്ങൾ കൂതിരകളെ കൊണ്ടുവരൂ.”

സമേഴ്സ് മൗനം ഭജിച്ചു : “നേതാവേ ! സ്വയം വിസ്മരിച്ചു സംസാരിക്കരുതു.” സമേഴ്സിന്റെ സ്വരത്തിൽ മാക്കിനു ഹൃദ്യമായി എന്നോ ഉണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും അയാൾ അതു പ്രകടിപ്പിച്ചില്ല.

“ആ കുന്നുകാലികളെ ഞാൻ വിസ്മരിക്കുന്നില്ല.” പാച്ചിന്റെ സ്വരം ശാന്തമായിരുന്നു : “അതിൽ ഭൂരിപക്ഷവും നിങ്ങളുടേതാണ്.”

“ഓ ! നാശം, നിങ്ങൾക്കു നിങ്ങളുടെ കാലികൾ നഷ്ടമാകണമെന്നുണ്ടോ ? ”

സമേഴ്സിന്റെ സ്വരം ഉച്ചത്തിൽ ഉയർന്നു : “നിയമം അനുശാസിക്കുന്നത് ഒരു സമര സംഘത്തെ വിളിച്ചുകൂട്ടേണ്ടത് ഞാനാണെന്നാണ്.”

റെറഡ് ലോക്ക്. സമേച് സിനെ നേരിട്ടു.

“എന്നാൽ വിളിച്ചുകൂട്ടൂ.”

സമേച് സി: “അവർ ഗിരിവർഗ്ഗക്കാരായിരിക്കും. പോരെങ്കിൽ കാപ്പിരികൾക്ക് എതിരായിപ്പോലും നമ്മുടെ ആൾക്കാരെ അയയ്ക്കാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. നേരം വെളുത്തനേപ്പക്ഷിയാൽ ഇപ്പോഴത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ കന്നുകാലികളെ നിങ്ങളുടെ മടക്കിക്കിട്ടും. ഞാൻ തനിച്ചുമതി സമരസംഘത്തിൽ. നിങ്ങളെക്കാണെ വണ്ടി കൾ കാത്തു സൂക്ഷിക്കിൻ!”

അയാൾ നിഴൽപോലെ നീങ്ങി, ഇരുട്ടിൽ അപ്രത്യക്ഷനായി.

വണ്ടികൾ ഉന്നിയും തളിയും വടംകെട്ടിവലിച്ചും ചക്രം പിടിച്ചു തിരിച്ചും, പൊടി തിന്നും, വിയർപ്പിൽ കുളിച്ചും രാത്രി മഞ്ഞത്തു മരവിച്ചും, സൂര്യനദിക്കും മുഖെ എണ്ണീറ്റും അസ്മനത്തിനു ശേഷം മാത്രം വിശ്രമിച്ചും ആ മനുഷ്യസഞ്ചയം ദൃഗഗണങ്ങളോടും വാഹന സമൂഹങ്ങളോടുംകൂടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങി.

അദ്ധ്യായം 8

‘കാ’ നദിയും അവരുടെ പിന്നിലായി. ‘വാകറുസ്’ നദി, ‘കാ’ നദി, വെർമീലിയൻ നദികൾ, ബിഗ് ബ്ലൂനദി- ഓരോന്നും തരണം ചെയ്യുപോഴും അവർക്കു കുറെ കഷ്ടനഷ്ടങ്ങളും നേരിട്ടു. കായക്ലേശവും സമയനഷ്ടവും ഉണ്ടായി. വിയപ്പു കുറെ ചൊരിഞ്ഞു. ഒന്നുകിൽ ഒരു ജീനിത്തുണ്ട്, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു വടം. അങ്ങിനെ ചില തൊക്കെ അവർക്കു നഷ്ടമായി. വല്ല വിധേനയും നദി

തരണം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നീട് അവർക്ക് ആശ്വാസമായി.

പൂർവ്വാല സ്മരണകളിൽ മുഴുകിയ റിബേക്കായുടെ കണ്ണുകളിൽ കുട്ടികളുടെ രോദനങ്ങൾ പതിക്കുകയും അവളുടെ നാസികകളിൽ പുകയുടേയും കാപ്പിയുടേയും ഗന്ധം പ്രസരിക്കുകയും ചെയ്തു.

വണ്ടികളെല്ലാം അടുക്കി നിർത്തി, കാളകളെ നുകത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട്, കാളക്കയറ്റുകൾകൊണ്ടു വണ്ടികളോരോന്നും കൂട്ടിച്ചേർത്തു ബന്ധിച്ചശേഷം മാത്രമേ ലിജിയോടോ, ബ്രൗണിയോടോ, സംസാരിച്ചാൻ റിബേക്കായ്ക്കു ശരിയായ സന്ദർഭം ലഭിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. അവർ അവരുടെ പുതിയ ഭവനത്തെപ്പറ്റിയോ, അഥവാ പഴയ ഭവനത്തെപ്പറ്റിയോ സംസാരിക്കും. മിസ്സോറിയിൽ കായ്ക്കളെക്കൊണ്ടു എങ്ങനെ നടക്കുന്നുവെന്നു ലിജി ചിന്തിക്കും; റിബേക്കായുടെ ചിന്തയും ആ വഴിക്കു തിരിയും. ഭാവി അജ്ഞാതമായിരുന്നു. സ്മരണകൾ അതിനെ ചൂടു പിടിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല.

കാളകളെ തെളിച്ചുകൊണ്ടു റിബേക്കാ വണ്ടിയുടെ ഒരു വശത്തുകൂടി നടക്കുകയായിരുന്നു. ക്ഷീണാധിക്യംകൊണ്ടു വണ്ടി ഓടിക്കുവാൻ അവൾ ആശിച്ചില്ല. ഒരു സ്ത്രീയ്ക്കു മാംസക്കൊഴുപ്പു കൂടിയാൽ വണ്ടിക്കകത്തെ കുടുംകൊണ്ടു പേദനയും നൊമ്പരവും മറ്റും ഉണ്ടാകുക സ്വാഭാവികമാണല്ലോ.

അപ്പം മുറിയിൽനിന്നു ലിജി പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കി പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു, തിരിഞ്ഞു തന്റെ സംഘത്തിന്റെ നേക്കു നീങ്ങി. ലിജിയോടൊപ്പം പിന്നിൽ റോക്കും

ഉണ്ടായിരുന്നു. മിക്കവാറും സമയം റോക്ക് ലിജിയേയോ, ബ്രൗണിയേയോ പിന്തുടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

റിബേക്കയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവളുടെ ഭർത്താവും പുത്രനും സന്തുഷ്ടരായിരുന്നു. ഒരു സന്തുഷ്ട കുടുംബത്തിൽ കവിഞ്ഞു മരൊന്നുംതന്നെ ഒരാൾക്കു അഭിലഷിക്കാനില്ലല്ലോ. ആശയ്ക്കു ഞ്ഞുകാര്യങ്ങളെല്ലാം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. യാത്ര സാമാന്യം ഭേദമായിരുന്നെന്നു ഡിക്ക് സമേച്സ് പോലും സമ്മതിച്ചിരുന്നു. കാലികൂട്ടം ഭയന്ന് ഒന്നു വിരണ്ടോടിയതൊഴിച്ചാൽ, പരമാർത്ഥത്തിൽ അവർക്കു മറ്റു യാതൊരു കഷ്ടവും നേരിടേണ്ടിവന്നില്ല. ഒന്നൊഴിച്ചു മറെറല്ലാക്കാലികളേയും കണ്ടുകിട്ടുകയും ചെയ്തു.

രണ്ടാമത്തെ വണ്ടി മിക്കവാറും റിബേക്കാ തന്നെയാണ് ഓടിച്ചിരുന്നത്. ചിലപ്പോഴൊക്കെ ബ്രൗണിയും അവൾക്കു പകരം വണ്ടി ഓടിച്ചിരുന്നു. മറ്റു ചില അവസരങ്ങളിൽ ഓടിക്കൊന്നാരുമില്ലാതെ തന്നെ തുറന്ന പാതയിൽക്കൂടി സമേച്സിന്റെ ചുമട്ടുകുതിരകളുടെ പിന്നാലെ, കാളകൾ സ്വയമേവ മുന്നോട്ടു പൊയ്ക്കൊള്ളുമായിരുന്നു. നടക്കുകയായാലും ശരി, സവാരി ചെയ്യുകയായാലും ശരി, എപ്പോഴും അവളുടെ കണ്ണുകൾ ലിജിയേയും ബ്രൗണിയേയും—പിന്നെ ഡിക്ക് സമേച്സിനേയും കാണാൻ ഉഴറിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഇന്ത്യനാരെ തുരത്തിയും വഴി തെളിച്ചും, വേട്ടയാടിയും നടന്ന സമേച്സാകട്ടെ, മിക്കവാറും അവളുടെ കണ്ണിൽ പെട്ടിരുന്നു.

ആദ്യം താറാവുകൾ, പിന്നെ പ്രാവുകൾ, മറ്റു പരവകൾ—ഇങ്ങനെ വേട്ടഇറച്ചികൊണ്ട് അയാൾ ചട്ടി നിറച്ചിരുന്നു. തലേന്നു രാത്രി സമേച്ഛ്സ് ഒരു കാട്ടാടിനെ യാണു വെടിവെച്ചു കൊണ്ടുവന്നത്. എങ്ങിനെയും അവർക്കും വെൽബെയ്ക്കും ആവശ്യമുള്ള മാംസം മുഴുവൻ അയാൾ വേട്ടയാടിക്കൊണ്ടുവന്നിരുന്നു.

ഡിക്ക് ഒരു നല്ല മനുഷ്യനായിരുന്നു. അവളുടെ ലിജിയാകട്ടെ, ദുഃഖകാരനും സദ്ഗുണശീലനും, ഉന്മേഷഭരിതനും, ശാന്തനും, നാട്ടുങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത ദയാർദ്ര ചിത്തനുമായിരുന്നു. അയാൾ അധികം സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല. റെഡ്ലോക്കിനെപ്പോലെ അധികാരഭാവത്തിൽ ഒരിക്കലും ഉറക്കെ സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല. എങ്കിലും തന്റെ പക്ഷം അതിൽ കൂടുതലും ജോലി അയാൾ ചെയ്തിരുന്നു.

മിക്കവാറും സമയം ബ്രൗണി കാലിക്കൂട്ടത്തിലായിരുന്നു. ചിലപ്പോഴൊക്കെ റിബേക്കാ ബ്രൗണിയെ കാണും, അവൾ കൈകാട്ടി വിളിക്കും. ബ്രൗണി ഇപ്പോഴും ഒരു കുട്ടി ആയിരുന്നുവെങ്കിലും ഒരു പുരുഷന്റെ ജോലി മുഴുവൻ അവൻ ചെയ്തിരുന്നു. 40-ൽ പരം കാലികളുണ്ടായിരുന്ന മാക്കിന്റെ സേവനത്തിൽ, വേല ചെയ്തുവെങ്കിലും സമ്പാദിക്കുവാൻ അവനെ അനുവദിച്ചിരുന്നു.

റിബേക്കാ തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വടികൊണ്ട് അടുത്തു നിന്ന കാട്ടെയ്യ് ഒരു പ്രഹരം കൊടുത്തു.

ചിലപ്പോഴൊക്കെ റിബേക്കാ വണ്ടിക്കാളുകളെ പിന്നിട്ടു കറെ മുന്പേ നടന്നിരുന്നു. എന്നാൽ ഇന്നാകട്ടെ

തണുത്ത കാറ്റുകളും, ശരീരം ആകുലവും മനസ്സ് നിര-
 നേഷവും ആയി ഭവിക്കയും ചെയ്തയാൽ, അവൾ കാള-
 കളോടൊപ്പം നടക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. തലേന്നു
 രാത്രി മഴ പെയ്യില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്ന് അവരുടെ
 മൂലം പൊടികൊണ്ടു മൃദുമായിരുന്നു. പിന്നിൽ നിന്നി-
 രുന്ന വണ്ടികൾക്കു പൊടിയുടെ ശല്യം കുറച്ചു നേരിട്ടു.
 അവർ അനുദിനം ഓരോ സ്ഥലത്തും പിന്നിട്ടു.
 അവൾ ചുറ്റിലും നോക്കി ഭൂപ്രകൃതി മനസ്സിലാക്കിക്കൊ-
 ണ്ടിരുന്നു. ആട്ടം കാടുകൾ, മലകൾ; പിന്നെ പച്ചത-
 പാക്കുകളുടെ പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളിൽ പരന്നുകിടക്കുന്ന
 തായി അവൾ വിഭാവന ചെയ്തിരുന്ന രീതിയിലുള്ള
 പുൽപ്പരപ്പുകൾ; വീണ്ടും കാടുകൾ; വെണ്മശിലകൾ
 നിറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങൾ; വലിയ മലകൾ അങ്ങിനെ
 മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭൂപ്രകൃതികളോടുകൂടിയ പ്രദേശ-
 ങ്കൾ അവർ പിന്നിട്ടു.

കണ്ണുകൾക്കു ബഹുദൂരം സഞ്ചരിക്കുമാറ്, ഇപ്പോൾ
 നാട്ടിൻപുറം വീണ്ടും പ്രതൃഷ്ഠപ്പെട്ടതായി അവർക്കു
 തോന്നി.

പടിഞ്ഞാറുനിന്നുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന ശക്തിയായ
 കാറ്റ്, വൃക്ഷത്തലപ്പുകളെ നമിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വാഹന-
 സമൂഹത്തിന്റെ നേക്കു തള്ളിക്കൊന്നെന്ന ഭാവേന,
 ഇരമ്പിപ്പാഞ്ഞു.

വാഹനസമൂഹം നിറുത്തേണ്ടിവന്നതിൽ അവൾ
 സന്തോഷിച്ചു. ഒരു കൈകൊണ്ടു മുകളിൽ ചൊരി-
 ഞ്ഞിട്ട് അവൾ ലിജിയുടെ നേക്കു നിന്നു.

“കാലികളെ നോക്കൂ—ബെക്കി.”

“നിൽക്കൂ ലിജി. നമുക്ക് ഒരു നിമിഷത്തേയ്ക്കു സംസാരിക്കരുതോ?”

“തീർച്ചയായും. എന്തു പറി? തളന്നോ?”

“എനിക്കു യാതൊരു ക്ഷീണവുമില്ല.”

“ഉള്ളു ഉലഞ്ഞായിരിക്കും—അല്ലേ?”

“അപ്പം.”

“നിരാശപ്പെടാൻ കാരണമൊന്നുമില്ല. കാര്യങ്ങൾ എല്ലാം ഭംഗിയായിത്തന്നെ നടക്കുന്നു.”

“ഒടുങ്ങാതെ വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ കാറ്റും.”

തനിക്കു വേണ്ടത്ര ശക്തിയുണ്ടെന്ന് അവൾ കരുതിയിരുന്നു. എങ്കിലും അവൾക്കിപ്പോൾ അയാളുടെ ശക്തി കൂടി ആവശ്യമായിത്തീർന്നു.

“കാഴ്ചയൊക്കെ ഭംഗിയായി കലാശിക്കുമെന്നു തീച്ചയാണോ ലിജി?”

“ക്ലേശിക്കേണ്ടാ തങ്കം,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

റെറഡ്ലോക്ക് ഒരു കുതിരപ്പുറത്തു വരുന്നത് അവൾ കണ്ടു. “നമുക്ക് ഇവിടെ താവളമടിക്കാം,” അയാൾ പറഞ്ഞു.

“വണ്ടിയുടെ ബന്ധത്തിനും മറ്റും ആവശ്യമായ തടി ഇവിടം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ കിട്ടുകയില്ലെന്നു സമ്മേഴ്സ് പറയുന്നു.”

“ഡിക്കിനു അറിയാം.”

“മാത്രമല്ല, ചില സൂക്ഷ്മ വിശദീകരണങ്ങൾ കൊള്ളാമെന്നും ഉണ്ടു്.”

“അവർക്കു നന്മയുമാനും കുതിയുമാനും മറ്റുമുണ്ടെന്ന് അവർ പറയുന്നു. ഈ ഒട്ടുക്കാത്ത വിശുദ്ധം തേടൽ എനിക്കിഷ്ടമല്ല.”

“യാത്ര മുഴുമാക്കിപ്പോകാൻ നമുക്കു മറ്റും ഇനിയും വേണ്ടിവരും.”

റെഡ് ലോക്ക് കുതിര ഓടിച്ചു നീങ്ങിയപ്പോൾ “അതാ റെഡ് ലോക്ക് എന്നെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നു” എന്ന് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങൾക്കു അയാളുടെ വശത്തായിരുന്നില്ലേ?” ലിജി തലകുലുക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “അയാളെത്തള്ളിത്താഴ്ത്തിടണമെന്ന് എനിക്ക് ഉദ്ദേശമില്ല—ഇപ്പോഴും”

“ചിലർക്ക് അങ്ങിനെ ഉണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു—വാസുവമോ ലിജി?”

“അത് ഏതായാലും നല്ല തൊഴിലല്ല. ചിലർ പറയുന്നു അയാൾ വളരെത്തിടുക്കും കൂട്ടുന്നെന്ന്. പക്ഷേ അയാളുടെ കാലികളാണു നമ്മുടെ ഗതി സാവകാശത്തിലാക്കുന്നത്. അയാൾക്കു വേണ്ടത്ര ആൾക്കാരില്ല.

“കുറച്ചുനേരത്തേയ്ക്കു, മാർട്ടിനെയും മാക് ബീയേയും കിട്ടും. അയാൾ എത്രകാലം ക്യാമ്പ് റമ്പായിരിക്കുന്നുവോ അത്രത്തോളം അയാൾ പ്രതാപിയായിരുന്നു. അയാൾ വളരെ കഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ട്. ചിലർക്കു തിടുക്കത്തിൽ മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം; ചിലർക്കു സാവകാശത്തിൽ മതി. മറ്റു ചിലർക്ക് ഇന്ത്യാക്കാരെ ഭയം. ചിലർക്ക്, ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നതിൽതന്നെ വേദം. ചിലരാകട്ടെ, പ്രകൃതി തന്നെ വെറും പൊക്കന്മാരാണ്; ഇവരുടെ ഇടയിൽ

ഒരു ക്യാപ്റ്റന്റെ ജോലി അത്ര എളുപ്പമല്ല. ഇയാളെ ക്കാൾ മെച്ചമായിട്ട് ആരുണ്ടെന്നുതാണ് പ്രശ്നം.”

“നിങ്ങളിലേ?”

“ഞാനോ?” അയാൾ പല്ലിളിച്ചു ചിരിച്ചു. “നിനക്കു ട്രാൻസുണ്ടോ?” അയാൾ ചോദിച്ചു.

തനിക്കു ട്രാൻസില്ലെന്ന് അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. അപ്പൊന്നിളക്കിവിട്ടാൽ, ലിജിയുക്ക് എന്തെല്ലാം സാധിക്കുമെന്നും അവൾക്ക് അറിയാമായിരുന്നു. അവൾ കൈ വിലങ്ങുനെ മാറത്തു വച്ചുമർത്തി നില ഉറപ്പിച്ചു. റിബേക്കായുടേതുപോലെ പ്രൗഢവക്ഷസ്സോടു കൂടിയ ഒരു സ്ത്രീക്ക് ഓറിഗനിപ്പേക്കുള്ള യാത്രയിൽ കലുക്കമുണ്ടാകേണ്ട യാതൊരു കാര്യവുമില്ല.

അദ്ധ്യായം 9

“പിൻഡ്രമിയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ, നമുക്ക് ഒരു തുടക്കം കിട്ടിയതായിക്കരുതാം,” ഡിക്ക് സമേച്ഛസ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

“നെബ്രാസ്കാതീരങ്ങൾ” എന്നു ജനങ്ങൾ വിളിച്ചു വരുന്ന ഗിരിനിരകൾ ആരാഞ്ഞു, ഇവാൻസിന്റെ കണ്ണുകൾ മുന്നോട്ടുപാഞ്ഞു. “ഒരു തുടക്കം കിട്ടാൻവേണ്ടി മാത്രം ഒരു മാസത്തോളം വേണ്ടിവന്ന ഒരു യാത്ര— ഇതാദ്യമായിട്ടാണ് ഞാൻ ചെയ്യുന്നത്” അയാൾ പറഞ്ഞു.

ഡിക്ക് അർത്ഥമാക്കിയതെന്തെന്ന് ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കാഞ്ഞിട്ടല്ല. പിൻഡ്രമിയിൽ എത്തുന്നതോടുകൂടി

തീച്ചയായും അവർ ഒരു പുതിയ രാജ്യത്തു് എത്തുന്നതായി
 രിക്കുമെന്നും, ഓറിഗനിപേക്കുള്ള ശരിയായ യാത്ര
 അതോടുകൂടിത്തുടങ്ങുന്നതായിത്തീർ ചുപെടുത്താമെന്നു
 മാണു ഡിക്ക് അർത്ഥമാക്കിയതു്.

പാച്ച് അയാളോടൊത്തു സവാരി ചെയ്തിരുന്നു.
 ഡിക്ക്—പാച്ച്—ഡാഗർട്ടി—മാർട്ടിൻ, അവർ നാലു
 പേരും ഒരുമിച്ചു് ഇന്ത്യന്മാരുടെ ഗതിവിഗതികളെ
 സൂക്ഷിച്ചും, വണ്ടികൾക്കു വഴിതെളിച്ചും മുമ്പേ യാത്ര
 ചെയ്തു. ഡിക്ക് ഒരു വലിയ പഴന്നുണികൂടി എടുത്തി
 രുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് അതിൽനിന്നു തുണ്ടുകൾ കീറി
 എടുത്തു, ക്യാപ്റ്റനും മാർഗ്ഗസൂചകമായി സംശയ
 സ്ഥാനങ്ങളിൽ അയാൾ കൊടികൾ നാട്ടി.

ഇവാൻസ് കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നു തിരിഞ്ഞൊന്നു
 നോക്കി. റോക്ക്—ഇവാൻസിന്റെ നായ്—കുതിര
 യുടെ കുളമ്പുകൾക്കരികെ ചെന്നു് അതിന്റെ ഗതി
 വേഗത്തിനൊപ്പിച്ചു തുളളിത്തുളളി മുന്നോട്ടു നീങ്ങി
 യിരുന്നു. റോക്ക് ഉഷാറുള്ള ഒരു വയസ്സൻനായാണു.

അങ്ങകലെ, അവരുടെ പിന്നിൽ, അവർ ക്രമേണ
 പിന്നിട്ട നീണ്ട ചരിവിൽ ഏതാണ്ടു് ഒരു മൈൽ താഴ
 ത്തായി പൊടിപടലങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ വാഹന സമൂഹം
 നീങ്ങുന്നതു കാണാൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞു. സമയം
 ഉച്ചയോടടുത്തു. ആ ജനസമൂഹം വലഞ്ഞു മുന്നോട്ടു
 നീങ്ങി. വണ്ടികൾക്കു പിന്നാലെ കുതിരകൾ, കുതിര
 കൾക്കുപിന്നാലെ കാലികൾ, കാലികളെ വരിവരിയായി
 നിറുത്തിയും മുന്നോട്ടുതള്ളി നീക്കിയും അവയുടെ ഇരു

പാർശ്വങ്ങളിലും പിന്നിലുമായി കാലിസൂക്ഷിപ്പുകാർ; വണ്ടികളിൽനിന്നിറങ്ങി പൊടിയേല്ക്കാതെ, കാരറിന്റെ ഗതിയിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു സ്രീകളും കുഞ്ഞുങ്ങളും, അങ്ങിനെ ആ മനുഷ്യപ്പട, വാഹനസമൂഹങ്ങളോടും ദൃഗഗണങ്ങളോടുംകൂടി മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഒരാൾ, റെഡ് ലോക്കായിരിക്കണം, അവരെ തപരിതപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നത് ഇവാൻസുകണ്ടു. കുതിരസവാരിയിൽ അത്ര സമർത്ഥനല്ലായ്കയാൽ ഒരു ക്യാപ്റ്റനെപ്പോലെ മുന്നിൽ നിൽക്കുവാൻ റെഡ് ലോക്കിനു കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും, ക്രമം പാലിക്കുന്നതിലും ആജ്ഞകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിലും അയാൾ വലിയ കണിശക്കാരനായിരുന്നു.

ഇവാൻസിന് അയാളുടെ രണ്ടു വണ്ടികളും, അതിനടുത്ത് ഒരു രൂപവും കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അതു റിബേക്കാ ആയിരിക്കുമെന്ന് അയാൾ കരുതി. ബ്രൗണി, ഒരു പക്ഷേ രണ്ടാമതു വണ്ടിയ്ക്കു കത്തിരുന്നു വണ്ടി ഓടിക്കുകയായിരിക്കും. താൻ പിന്തിരിഞ്ഞു റിബേക്കയെ ആരായുന്നതുപോലെ, റിബേക്കയും അതീവതാല്പര്യത്തോടെ തന്നെ ആരാഞ്ഞു മുന്നോട്ടു നോക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് അയാൾക്ക് അറിയാമായിരുന്നു.

സ്വസ്ഥാനത്തുനിന്നു തിരിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു: “നാം കാര്യങ്ങളെക്കെ വേണ്ടത്ര ശരിയായി നിർവ്വഹിക്കുന്നുവെന്നു റെഡ് ലോക്ക് കരുതുന്നില്ല.”

“റെഡ് ലോക്ക് ആയിരം കാര്യങ്ങളിൽ ഒരേ സമയം തലയിടുകയാണ്,” പാച്ച് മറുപടി നൽകി.

ഇവാൻസ്: “അയാളെപ്പോലെ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ പിന്നിൽനിന്നു തള്ളിവിടാനുള്ളത് അത്രയ്ക്കു ചീത്തക്കാര്യമാണല്ലോ!”

“ക്യാപ്റ്റൻ പദവി ദൈവദത്തമാണെന്ന് അയാൾ കരുതുന്നത്—അല്ലേ ഡാഗർട്ടി!” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു. അയാളുടെ കുത്തുവാക്കിലെ മുളളകൾ ആ പല്ലിളിയിൽ അമർന്നു.

ഡാഗർട്ടി സംഭാഷണത്തിൽ പങ്കെടുത്തില്ല.

ഒരു ഐറിഷ് കാരന്റെ മട്ട് അയാളുടെ മുഖത്തു പ്രകടമായിരുന്നെങ്കിലും അയാൾ ഒരിക്കലും അധികം സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല. ഐറിഷുകാർ സ്വയമേവ സംഭാഷണപ്രിയരാണ്ല്ലോ.

“റെഡ് ലോക്കിനെ മാറ്റി നോക്കൂ—നമുക്കു പിന്നെ തിന്നാനൊന്നും കിട്ടുകയില്ല.” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

അവർ അഞ്ചുപേരും മൗനമായി യാത്ര തുടന്നു. ഒടുവിൽ ഉച്ചവിശ്രമത്തിനായി ഡിക്ക്, ഒരു നദീതട പ്രദേശം തെരഞ്ഞെടുത്തു. ആവശ്യത്തിനുള്ള വെള്ളം അന്നു രാവിലെ അവർ നിറച്ചു വെച്ചിരുന്ന പാത്രങ്ങളിൽനിന്നെടുക്കേണ്ടിയിരുന്നു. പിററിൽ ബ്ലൂ നദിയുടെ തലപ്പു മുതൽ പീംട്രുമിവരെ ഒരു തുള്ളി വെള്ളംപോലും കിട്ടാനുണ്ടാകുമെന്ന് ആരും കരുതിയിരുന്നതല്ല. എങ്കിലും യാത്രാപഥത്തിൽനിന്ന് ഒന്നുരണ്ട് മൈൽ വിട്ട് ഒരു നീർച്ചോലയുള്ളതു ഡിക്ക് മനസ്സിലാക്കുകയും, തലേന്നു രാത്രി വിശ്രമത്താവളമായി അവിടം തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും, അങ്ങിനെ അന്നു രാവിലെ യാത്ര തുടരുംമുമ്പു കുറെ വെള്ളം സംഭരിക്കാൻ കഴിയുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

സാധാരണ ഉച്ചയ്ക്കു ചെയ്യാറുള്ളതുപോലെ വണ്ടികൾ നന്നാലുവീതം വരിവരിയായി അടുക്കിനിർത്തി. കാതകളെ കെട്ടഴിച്ചു വിട്ടു. എങ്കിലും നുകത്തിൽനിന്നു മാറിയിരുന്നില്ല. സ്രീകൾ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ പാകം ചെയ്യുന്നതിൽ പ്രാപ്തരായി.

ഏവരും ധൂതിയിൽ ആഹാരം കഴിച്ചു. അവർ എന്തെങ്കിലും സംസാരിച്ചെങ്കിൽ അതു മിക്കവാറും പീംഡ്രമിയെപ്പറ്റി മാത്രം ആയിരുന്നു. അതോടെ കാഹളം മുഴങ്ങി. ആ മനുഷ്യസഞ്ചയം വാഹനസമൂഹങ്ങളോടും ദൃഗഗണങ്ങളോടും വീണ്ടും മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ഇവാൻസ് അയാളുടെ കുതിരപ്പുറത്തു കയറി, ഡിക്ക്, പാച്ച്, തുടങ്ങിയ മുന്നോടികളുമായി ചേർന്നു; അധികമൊന്നും സംസാരിക്കാതെ സവാരി തുടർന്നു.

ഡിക്കിന്റെ കണ്ണുകൾ ഒരിക്കലും അടങ്ങിയിരുന്നില്ല. അയാളുടെ കണ്ണുകൾ മുന്നിലും പിന്നിലും, ഇരുപശങ്ങളിലുമായി പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ കണ്ണിൽ പെടാതെ പോവുന്ന കായ്ക്കൾ അധികമുണ്ടാകുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതിയില്ല.

“അർക്കൻസാസിപ്പേക്കുള്ള വഴി ഒരു തിട്ടവും കിട്ടുന്നില്ല,” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു. “ആ മലകൾക്കു പടിഞ്ഞാറു വശത്തായിരിക്കണം;” പെട്ടെന്നു ഡിക്ക് കുതിരയുടെ കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചുകൊണ്ടു തുടന്നു: “അതാ—അതാണ് അർക്കൻസാസ് തീരങ്ങളെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു.”

ഉയർന്ന് ഇടവിട്ടു കുന്നുകളെക്കുറേതോ മാത്രമാണ് ഇവാൻസ് കണ്ടത്.

“മണൽക്കുന്നുകൾ,” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു. “അവ നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുമ്പോലെ അത്ര ഉയരമുള്ളതല്ല. സമീപിക്കുമ്പോൾ ആ മണൽക്കുന്നുകൾ ഘോഷമേറിയതായി കാണപ്പെട്ടു. ഒടുവിൽ കയ്യിൽ അമ്പത് അറ്റാപ്പാതി ഉയരത്തിലുള്ള മണൽക്കുമ്പാരങ്ങൾ മാത്രമായിത്തീർന്നു. പൊടികൾക്കുള്ള ഉപ്പ് ആ പ്രദേശത്തു വെണ്മ വിതറിയിരുന്നു. മണൽക്കുന്നുകളെപ്പറ്റി ഇവാൻസ് കേട്ടിരുന്നതേ ഉള്ളൂ. പക്ഷേ ഇപ്പോൾ അയാൾ മണൽക്കുന്നിന്റെ ഉച്ചത്തിലാണ് നിന്നിരുന്നത്. മുകളിലേക്ക് ഇത്രയും പരന്നതായിരിക്കുമെന്നോ അവയ്ക്കു ഇത്ര ഭൂമിമുണ്ടാകുമെന്നോ അയാൾക്കു വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. തന്റെ നായ് ഒരു മൂലയിനെ മാത്രത്തിലേക്കു ഓടിച്ചു കയറുന്നതും, ഒരു കാട്ടാടിൻപറ്റം മന്ദം മന്ദം നീങ്ങുന്നതും നദി പല ചെറു കൈവഴികളായി തിരിയുന്നതും ഇടയ്ക്കുള്ള തിട്ടകളിൽ ചെടികൾ കിളിത്തറയുടനീളം, പാഴായിക്കിടക്കുന്ന മണൽപ്പുരപ്പുറം ഇവാൻസ് കണ്ടു. അന്നോളം താൻ ഭൂതം എന്തെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നും അന്നാണ് ആദ്യമായി ഭൂമി കാണുന്നതെന്നും ഇവാൻസിനു തോന്നി. “ഓ! ദൈവമേ” അമ്പരപ്പോടെ അയാൾ പറഞ്ഞു.

ഡിക്ക് ഒന്നു തലകുലുക്കി.

ഇവാൻസ് കുതിരയെ മുന്നോട്ടു വിട്ടു. ഒരു വശത്തു ഡിക്ക്, മറുവശത്തു പാച്ച്, പിൻവശത്തു മാർട്ടിൻ അങ്ങനെ അവർ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. “ഇത് ഈ വിധമിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ ഒരിക്കലും കരുതിയില്ല” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

ഡിക്ക് കുതിരയെ ഒന്നു ചൊടിപ്പിച്ചു. ആ കിഴക്കോം
തൂക്കായ ചരിവില്പൂടെ അമ്പർ നാലുപേരും താഴോ
ട്ടിറങ്ങി; അടിവാരത്തു ഡിക്ക് ഒരു കൊടി നാട്ടി. അമ്പർ
സമനിരപ്പായ മൈതാനം തരണം ചെയ്തു നദീതീര
ത്തിലെത്തി.

അദ്ധ്യായം 10

പേൽ ബ്രൗണി ഇവാൻസ് എന്നാണ്. വയസ്സ് 17
ഉണ്ടു്. ഓറിഗനിലേക്കു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈ
കുടിഞ്ഞാണ് പിടിച്ചിരിക്കുന്ന കൈകൾ അയാളുടേതു
തന്നെയാണ്. പുതിയ പുതിയ വികാരങ്ങൾ, പുതിയ
പുതിയ വിചാരങ്ങൾ, ബ്രൗണിയിൽ മൊട്ടിട്ടുവന്നു.
അവൻ ഒരു സങ്കല്പരാജ്യത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയാണ്.

മനസ്സ് അലഞ്ഞുതിരിയവേ, ദിവസം ഇഴഞ്ഞു
നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കണ്ണുകൾ നാലുപാടും ഉഴറി
പ്പാഞ്ഞു, കാലികളെ കാക്കണം. ക്ഷുഭ്രജീവികളെ
സൂക്ഷിക്കണം. ഒടുവിൽ വാഹനസമൂഹവും വന്നു
ചേർന്നു.

കണ്ണിനു മുമ്പിൽ വാഹനസമൂഹം വൃത്താകൃതിയിൽ
വന്നുനിന്നിരുന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ മുന്നോടി
കളായ സമേമഴ്സും ഇവാൻസും മി. പാച്ചും മി. ഫെയർ
മാനും, മി. റെഡ്ലീപോക്കും മറ്റും മുന്നിലെത്തി. ഉച്ച
യായതോടുകൂടി, അമ്പർ കുതിരപ്പുറത്തു നിന്നിറങ്ങി
ഏറെക്കുറെലിപ്പാത്ത വെള്ളം തേടി നദീതീരം നീളെ
കുഴികൾ കുഴിക്കാൻ തുടങ്ങി. സമതലത്തെ സംബന്ധി

ചിട്ടത്തോളം ജലപ്രവാഹം ഭൂമിയ്ക്കടിയിലൂടെയാണെന്നു
 ഉത്തരം കഴുപ്പമെന്നു ഹിഗ് പ്രസ്താവിച്ചു.

ഹിഗ്സിന്റെ പേരു, ഹിഗ്സിൻസ് എന്നാണ്; മാർട്ടിന്റെ പേരു മാർട്ടിൻ എന്നും ബോട്ടറുടെ പേരു ബോട്ടർ എന്നും തന്നെ. മി. മാക്ബീയുടെ പേരുകളെ ഹെൻറി മാക്ബീ എന്നാണ്. അവർ മിക്കവാറും കുന്നുകാലിനിരയുടെ പിന്നാലെയാണ് സവാരി ചെയ്തിരുന്നത്. മറ്റേതാനും പേരുകളുടെ കാണും. അവരുകളെ, ദിവസംപ്രതി മാറി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ഹിഗ് ആത്മഗതപ്രിയനാണ്. തോളൊട്ടു കുനിച്ചു സവാരി ചെയ്തിരുന്ന മാർട്ടിനുകളെ, ഒന്നു സംസാരിക്കുകയോ, ചിരിക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. ബോട്ടർ എന്തെങ്കിലും ഉരിയാടിയാൽ, അതു കാലികളെപ്പറ്റിയും കുതിരകളെപ്പറ്റിയും ആയിരിക്കും. “മറ്റുള്ളവരും തന്നെ പോലെതന്നെയോ, അതോ തന്നെക്കാൾ വിശിഷ്ടരും ദ്രവ്യമനസ്സരും ആണോ? മാദകവികാരങ്ങളാൽ അവർ പ്ലാമർട്ടിതരാകില്ലേ?” ഇതൊക്കെയാണ് ബ്രൗണിയുടെ സംശയങ്ങൾ.

പ്രായം ഒഴിച്ചാൽ താൻ ഡിക്ക് സമേച്സിനോടു സദൃശനാണെന്ന് ഒരു വിചാരം ബ്രൗണിയുടെ മനസ്സിൽ കടന്നുകൂടി. സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും അവനെ നോക്കിക്കൊണ്ടു, “ബ്രൗണിയെക്കണ്ടാൽ ഡിക്ക് സമേച്സിന്റെ ഛായതന്നെ” എന്നു പരസ്പരം പറഞ്ഞിരുന്നു.

“നമുക്കു കാട്ടുപോത്തിൻ ചാണകം വേണ്ടിവരും ബ്രൗണി,” വിശ്രമസമയത്തു താവളത്തിലെത്തിയ ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“പശുവിനെ കറന്നു കൊടുക്കാമെങ്കിൽ, അമ്മയ്ക്കു സഹായമായിരിക്കും.”

“അവനോടു പാലു കറക്കാൻ പറയേണ്ട,” റിബേക്കാ പറഞ്ഞു.

“നിന്നെ ഇത്രയീട്ടു ക്ലേശിപ്പിക്കേണ്ടെന്നു കരുതി പറഞ്ഞതാണ്.”

“പാലു കറക്കുന്നതു സാരമില്ല. കുടുമാണു വിഷമം.”

ബ്രൗണി: “ശരി.”

രാത്രി ആയപ്പോൾ വണ്ടികളെല്ലാം വൃത്താകൃതിയിൽ അണിനിരത്തി. കാലികളെ അഴിച്ചു മേയാൻ വിട്ടു. പെട്ടികൾ വലിച്ചെടുത്തും, കൂടാരങ്ങൾ അടിച്ചും, തീ ഉഴതിപ്പിടിപ്പിച്ചും, വണ്ടികൾക്കു ചുറ്റും സ്ട്രീ പുരുഷന്മാർ ഓരോരോ വേലകൾ ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. ബ്രൗണി നിന്നിരുന്നിടത്തേക്കു ഇവാൻസ് അല്പംകോപത്തോടു പറഞ്ഞു: “എനിക്കറിയാം ചെയ്യാൻ. എനിക്കു തട്ടിച്ചു യൊന്നും ഇല്ല. എല്ലാവർക്കും ഉള്ള കഴപ്പാണിതു.”

“ഞാൻ പാലു നേരത്തേ കറന്നു.”

“പാലു കറക്കുന്ന കാര്യമല്ല ഞാൻ പറഞ്ഞത്? ചാണകം വാങ്ങുന്ന കാര്യമാണു്.”

“ചെയ്യാമെന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. എനിക്ക് അതിൽ ക്ലേശമാണുമില്ല.”

ചാണകം വാങ്ങുകയല്ലാതെ ബ്രൗണിക്ക് മറ്റു പോം വഴികളൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചാണകം വാങ്ങുന്നതിൽ അവനു കുറെ ലജ്ജ തോന്നി. പക്ഷേ തന്റെ ലജ്ജ

പിതാവിനെ കാണിക്കുന്നതു കൂടുതൽ ലജ്ജാകരമാണെന്ന് അവൻ അറിയാമായിരുന്നു.

ചാണകം വാങ്ങുന്ന കാര്യത്തിലല്ല, മാനം സംരക്ഷിക്കുന്ന കാര്യത്തിലാണ് കഴപ്പം. ആ തുറന്ന മേട്ടിൽ സ്ത്രീകൾക്കു കത്തിയിരുന്നു മൃതുമൊഴിക്കാൻപോലും സൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചില സ്ത്രീകൾക്കു വണ്ടികളിൽതന്നെ ആവശ്യമുള്ള പാത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ സൗകര്യം മറ്റു ചിലർക്കില്ലായിരുന്നു. അവർ ഒരു പോംവഴി കണ്ടുപിടിച്ചു. വണ്ടികൾക്കു ചുറ്റും പുരുഷന്മാർ ഓരോരോ കായ്ക്കുകളിൽ പ്രാപ്തരായിരിക്കുമ്പോൾ, അവർ കുറച്ചുകലെ മാറി നിരന്നു നിൽക്കും. അങ്ങനെ നിൽക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടൊരു മാത്രം ഉണ്ടാക്കി, ഓരോരുത്തരായി ആവശ്യം സാധിക്കും. എന്താണവിടെ നടക്കുന്നതെന്നു പുരുഷന്മാരെടുവിയുകയുമില്ല.

ബ്രൗണി ഇറങ്ങിപ്പോയി. ഒരുപക്ഷേ തന്നെപ്പോലെ തളർന്നവരായി മറ്റാരും തന്നെ കാണുകയില്ലെന്നു ബ്രൗണി വിചാരിച്ചു.

പച്ചപ്പല്ലിൽ ഒട്ടിപ്പിടിച്ചു ചാണകം വിണ്ടെടുക്കുന്നു. ബ്രൂവർ കുടുംബത്തിലെ പെൺകുട്ടിയും അവളുടെ രണ്ടു സഹോദരന്മാരും ജോ ടെർലിയും ജെഫ് ബൈർഡും, ഹാരി ഗോർഹാമും, ഡാഗർട്ടി കുടുംബത്തിലെ രണ്ടു മൂന്നംഗങ്ങളും മറ്റും അവിടെ ചാണകം വാരിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ബ്രൂവർ വെൽബൈയെപ്പോലെ ഉള്ള ചിലർക്കു, കൂടെ സ്ത്രീകളാരുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ അവർക്കു തന്നെത്താൻ വേല ചെയ്യേണ്ടിവന്നു.

ആരുടേയും മുഖത്തു നോക്കാതെ ബ്രൗണി ഒന്നിനു പിന്നാലെ മററാനായി ചാണകം വാരിത്തുടങ്ങി. അപ്പം കഴിഞ്ഞു കൈ നിറഞ്ഞപ്പോൾ അവൻ നിവൻ നിന്നു. അവന്റെ സമീപത്തു കഷ്ടിച്ച് അഞ്ചടി അകലെ കൈയിൽ കുറെ ചാണകവും ആയി മേഴ്സി മാക്ബീ നിന്നിരുന്നു.

അവൾ സംസാരിച്ചില്ല. തല കുനിച്ചു നിന്നതുമാത്രം. എങ്കിലും അവളുടെ കവിൾത്തടങ്ങളിലേക്കു ക്രമേണ രക്തം പ്രവഹിച്ചു. കവിൾത്തടങ്ങൾ തുടുത്തു.

എന്തു പറയണമെന്നറിയാതെ ബ്രൗണിയും നില കൊണ്ടു. തന്റെ മുഖം ഉഷ്ണിക്കുന്നതായി അവനു തോന്നി.

“എനിക്ക് ഒത്തിരി കിട്ടിയെന്നു തോന്നുന്നു,” അവൻ പറഞ്ഞു.

അവൾ താഴോട്ടു നോക്കി അപ്പം കുനിഞ്ഞു നിന്നു. അവളുടെ കൈപ്പത്തിക്കടിയിൽനിന്ന് ഒരു കഷണം ഉണക്കച്ചാണകം താഴെപ്പതിച്ച്, അവളുടെ അഴുക്കുപ്പിൻ പറിപ്പിടിച്ചിരുന്നു.

അവൻ രണ്ടടി മുന്നോട്ടുവെച്ചു ചുറ്റുമൊന്നു നോക്കി കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “ഞാനതു ചെയ്യാം—എനിക്കതിൽ സന്തോഷമേ ഉള്ളൂ.”

അവളുടെ സമീപം ബ്രൗണി ഒരു വിഷപ്പാമ്പിനെ കണ്ടു. പുല്ലുകൾക്കിടയിലൂടെ അതിന്റെ വൃത്തികെട്ട തല ഉയർന്നു കണ്ടു. ഒറ്റ നിമിഷത്തിൽ തന്നെത്തന്നെ വിസ്മയിച്ചുകൊണ്ട് അവൻ മുന്നോട്ടു കുതിച്ചു, ഷൂസ് കൊണ്ടു ചവിട്ടി അതിന്റെ തല തകർത്തു.

അവൻ ഒന്നു തെട്ടി. അപ്പോഴാണ് അവനു സ്വയം ബോധമുണ്ടായതും, വണ്ടി കിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്കു താൻ നടക്കുകയാണെന്ന് അവൻ മനസ്സിലാക്കിയതും. എങ്കിലും അപ്പോഴും അവൻ മേഴ്സിഡോടു സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു: “മേഴ്സി! മേഴ്സി!”

അശ്രുപൂണ്ണങ്ങളായ നേത്രങ്ങളോടുകൂടി, ആർദ്രചിത്തയായി അവൾ സ്വപ്നത്തിൽ ബ്രൗണിയുടെ സമീപത്തുണ്ടായിരുന്നു. അവനെ അവൾ ആലിംഗനം ചെയ്തു. അവന്റെ കൈത്തണ്ടുകളിൽ അവൾ തന്റെ ദുഃഖമായ പൂവൽമേനി അപ്പിച്ചു. തന്റെ ഉള്ളിലെ ദുഃഖം ആർത്തിയോടും ഉൾരോടുംകൂടി ഉണരുന്നതായി അവനു തോന്നി. തന്റെ ദുഃഖീയതയിൽ അവൻ സ്വയം ലജ്ജിച്ചു.

അദ്ധ്യായം II

റെറഡ് ലോക്ക് തന്റെ രണ്ടാമത്തെ വണ്ടിയുടെ സമീപം നിൽക്കുകയാണ്. “മാർട്ടിൻ” അയാൾ ശുണി പിടിച്ചു വിളിച്ചു; ഒരു മറുപടിയ്ക്കായി കാത്തുനിന്നു.

വഴിക്കൊരിക്കലെങ്കിലും മാർട്ടിൻ നാലു മണിക്കുശേഷം കിടക്കയിൽ കിടന്നിട്ടില്ല.

“മാർട്ടിൻ.”

വണ്ടി ഏറിയിരുന്ന ഷീറ്ററിന്മേൽ ആരോ തപ്പിത്തീരുന്നതായെന്നല്ലാതെ ആരാണു വിളിക്കുന്നതെന്നു തിരിച്ചറിയാൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഷീറ്ററു മാറി മാർട്ടിൻ പറഞ്ഞു, “എനിക്കു സുഖമില്ല—ഹാ! ദൈവമേ!”

“സുഖമില്ലെങ്കിൽ അവിടെ നിന്നിറങ്ങി പുറത്തു വരൂ. ഏതെങ്കിലും വണ്ടിയിൽ ഒരു കിടക്ക ഉണ്ടാക്കിത്തരാം.”

റെറഡ്ലോക്ക് അയാളുടെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ചാട്ടുകൊണ്ടു നിലത്താഞ്ഞു തട്ടി. ഓ! നാശം തന്നെ! സമതലത്തേക്ക് ഇനി അധികം ദൂരം ഇല്ല. വഴിയും നന്നു്. കാലികളും ധാരാളം. കാലാവസ്ഥയും സാമാന്യം മെച്ചം. അപ്പോൾ അതാ ഒരാൾക്കു സുഖക്കേട്. അയാൾ സുഖക്കേടാണെന്നു ഭാവികൾക്കു യാണെന്നു റെറഡ്ലോക്കിനൊരു സംശയം ജനിച്ചു. നിസ്സാരമായ ഒരു നിർവീഴ്ചയോ, വയററു വേദനയോ മറ്റോ അല്ലാതെ സാരമായ സുഖക്കേടുകൾ ഒന്നും ഇതുവരെ ആർക്കും പിടിപെട്ടിരുന്നില്ല.

“ഞങ്ങൾ നിനക്കു് ഒരു കിടക്ക തയ്യാറാക്കിത്തരാം. അവിടുന്ന് ഇപ്പോൾ പുറത്തിറങ്ങൂ.” റെറഡ്ലോക്ക് തിരിച്ചു കുറച്ചു നടന്നു. തന്റെ വണ്ടിയിൽ സാധനങ്ങൾ ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നു. അവയിൽ ഒരു ഭാഗമെങ്കിലും മാറ്റാതെ ഒരു കിടക്ക സൗകര്യമായി വിരിക്കുവാൻ സാധ്യമായിരുന്നില്ല. അയാൾ ആദ്യമേ ഇവാൻസിന്റെ അടുപ്പിൻറടുത്തു വന്നു. ഇവാൻസിന്റെയും പത്നിയുടേയും ഡിക്ക് സമേച്സിന്റെയും നേർക്കു നോക്കി തല കുലുക്കി.

“നമുക്കു് ഒരു രോഗി ഉണ്ടു്, മാർട്ടിൻ.”

“എന്തു വെസുക്കടാ?” ഇവാൻസ് ആരാഞ്ഞു.

റെറഡ്ലോക്ക്: “ഞാൻ ഒരു കിടക്ക ശരിപ്പെടുത്താൻ പോകുകയാണ്. നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാം.”

സമേച്ഛസിനെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു് അയാൾ തുടന്നു :
 “ഒരാൾക്കുവേണ്ടി നമുക്കു യാത്ര മുടക്കാൻ പാടില്ല.”

“ലിജി”! മിസിസ് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു “ഒന്നു പോയി നോക്കൂ.”

“ഉം. ശരി.” ഇവാൻസ് ശാന്തമായി മറുപടി പറഞ്ഞു കൊണ്ടു് എഴുന്നേറ്റു. എല്ലാപ്പെങ്കിലും ഒന്നു കോപിക്കുവാനോ അഥവാ ഭാര്യയുടേയോ, സമേച്ഛസിനേറയോ മാറ്റുദർശനംകൂടാതെ എന്തെങ്കിലും ഒരു തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുവാനോ ആ മനുഷ്യനു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയില്ലെന്നു റെറഡ്ലോക്ക് വിചാരിച്ചു.

സമേച്ഛസ് എഴുന്നേറ്റു.

മാർട്ടിൻ മുന്തിലത്തെപ്പോലെ കിടക്കുകയായിരുന്നു. റെറഡ്ലോക്കും സമേച്ഛസും ഇവാൻസും മാർട്ടിനെ കൂനിഞ്ഞു നോക്കി.

“എന്തു പറി?” സമേച്ഛസ് ചോദിച്ചു.

മാർട്ടിൻ കണ്ണു തുറന്നു; അധരങ്ങളിൽ തക്കിക്കൊണ്ടു് “ദൈവമേ” എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു.

റെറഡ്ലോക്ക്: “ഉം. എഴുന്നേൽക്കൂ. നിനക്കു് അത്രയ്ക്കു സുഖക്കേടൊന്നുമില്ല.”

സമേച്ഛസ്: “നിങ്ങളെക്കാൾ അക്കാര്യം അവനല്ലേ അറിയാവുന്നതു്.”

“ഞാനിതു നേരെയാക്കാം.” റെറഡ്ലോക്ക് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞപ്പോൾ മാർട്ടിൻ ഒന്നനങ്ങി. അവൻ കൈകാലുകളും കൂത്തി ഇഴഞ്ഞു പുറത്തു വന്നു; വീണ്ടും കിടന്നു.

സമേച്ഛസ് പുറത്തു താങ്ങി, അവനെ കിടക്കാൻ സഹായിക്കുകയും ഹെററിത്തടത്തിൽ കൈവച്ചു നോക്കുകയും ചെയ്തു. “പനിയായിരിക്കും.”

“ദൈവമേ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവൻ അവന്റെ കണ്ണുകൾ അടച്ചു.

മറ്റു ചിലരും ആ രംഗത്തേക്കു വന്നുതുടങ്ങി. “എന്തു പറി?” അവർ ആരാഞ്ഞു.

അവരെക്കെഴിഞ്ഞുപോയാൽ മതിയായിരുന്നെന്നു റെഡ്ലോക്ക് വിചാരിച്ചു. അവർ ഓരോരുത്തർക്കും ഓരോ ആശയം കാണും. അതിന്റെ ഫലമാകട്ടെ അവസാനമറ്റ അലച്ചിലായിരിക്കും. ബുദ്ധിപൂർവകമായി പെരുമാറുകയാണെങ്കിൽ, മാട്ടിനെ ഒരു വണ്ടിയിൽ കിടത്തി യാത്ര തുടരുകയാണു വേണ്ടതു എന്ന് അയാൾ കരുതി.

രോഗിയെ കാണാൻ വന്നവരുടെ ചോദ്യത്തിനത്തരം നൽകിയത് ഇവാൻസാണ്. “പനി” അയാൾ പറഞ്ഞു.

“അതു പകരുന്നതാണോ?”

റെഡ്ലോക്ക് തിരിഞ്ഞു നോക്കിക്കൊണ്ട് “അല്ല” എന്നു പറഞ്ഞു.

റെഡ്ലോക്ക്: “എന്റെ വണ്ടിയിലെ സാധനങ്ങൾക്കു കറെ നിങ്ങളുടെ വണ്ടിയിൽക്കയറ്റാമെങ്കിൽ, ഏതാനും നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാം. ഞാൻ ഒരു കിടക്ക ഉണ്ടാക്കാം.”

“റെഡ്ലോക്ക്! എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “നിങ്ങളുടെ തോന്നുന്നുണ്ടോ അതാണു നാം ചെയ്യേണ്ടതെന്ന്.”

“ഞാനാണു ക്യാപ്റ്റൻ. ഞാനതിന്റെ ചുമതല വഹിച്ചുകൊള്ളാം.”

റെഡ്ലോക്കിന്റെ പിന്നിൽനിന്ന് ഒരു വരണ്ട ശബ്ദം ഉയർന്നു. അതു പാച്ചിനേറതായിരുന്നു.

“റെഡ്ലോക്ക്! നിങ്ങളുടെ കൂലിക്കാരനുംപ്പെടെ നാമെല്ലാവരും ഒന്നാണ്. മനസ്സിലാക്കണം.”

“അല്ലെന്നാണു പറഞ്ഞു. അവനെ ഒരു വണ്ടിയിൽ കിടത്തിയാലും നാമേവരും ഒരുമിച്ചായിരിക്കുകയും ചെയ്യും.”

“പാച്ച് ഉപദേശിച്ചതല്ല,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

തന്റെ നാവിന്റെ അറ്റത്തു വന്നവരുടെയും റെഡ്ലോക്ക് അമർത്തി. അലസഭാവേന പരാതിപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുള്ള സമയമോ സ്ഥലമോ ഇതല്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിവില്ലാത്ത പട്ടവിഡികൾ! നിസ്സാരമായ ഒരു കാര്യം ഒരു പ്രശ്നമായിത്തീർന്നു. അധികാരവും അന്തസ്സും അപകടത്തിലായി.

“നാം മാർട്ടിനെ ശുശ്രൂഷിക്കണം. അവനെ വണ്ടിയിലിട്ടു കയ്യടക്കുന്നതിനോടു ഞാൻ യോജിക്കില്ല.” ഇവാൻസ് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞപ്പോൾ റെഡ്ലോക്ക് അതഭ്യർത്ഥിച്ചുപോയി.

റെഡ്ലോക്ക് തന്നോടൊന്നുവണ്ണം പറഞ്ഞു: “കാട്ടുപോത്തുകൾക്കുപോലും പുല്ലു വിരളമാണ്. മറ്റു

സംഘക്കാരെ നാം മുന്നോട്ടു വിട്ടാൽ അതു ബുദ്ധിപൂർവ്വമായിരിക്കുമല്ലോ.”

സമേച്ഛസ് അലസമായി പറഞ്ഞു : “പനി പിടിച്ച് എല്ലുകൾക്കൊക്കെ വലിയ നൊമ്പരമായിരിക്കും.”
പാച്ച് : “മാർട്ടിനു ഭേദമാകുന്നതുവരെ നാം ഇവിടെത്താമസിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.”

ജനക്കൂട്ടത്തിൽനിന്ന് അംഗീകാരസൂചകമായ ശബ്ദമുയരുന്നതു റെറഡ്ലോക്ക് ശ്രവിച്ചു. അവർ വാദപ്രതിവാദം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, അവിടെ തള്ളിക്കൂടിയിരുന്നവരുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവരുടെ കണ്ണുകൾ എല്ലാം കുറുനോട്ടത്തോടെ തന്നെ നേർക്കു നേർ നോക്കിയിരുന്നതായി അയാൾക്കു തോന്നി. താൻ ആരാഞ്ഞതാകട്ടെ സംഘത്തിന്റെ പൊതുക്ഷേമം മാത്രം. ഒരു വ്യവസ്ഥയാണു മുമ്പുണ്ടായ കാര്യം. ആ വഴിയ്ക്കു മാത്രമേ അവർക്കു സത്വരം ഭദ്രമായി, മറ്റുള്ളവർക്കു മുമ്പേ ഓറിഗനിൽ എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയൂ. അയാളുടെ കോപം ആളിക്കത്തി: “നാം മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം—ശ്രദ്ധിക്കൂ! ഞാൻ പറയുന്നു, നാം മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം.”

അവർ നീങ്ങിയില്ല.

ഇവാൻസ് : “തെങ്ങുകൾ അറിയാവുന്നതുപോലെ നീങ്ങുകയറിയാമോ? ഇതു കൗൺസിൽ തീരുമാനിക്കേണ്ട ഒരു കാര്യമാണെന്നു തോന്നുന്നു.”

കൗൺസിലിൽ കാര്യം ശരിപ്പെടുത്താമെന്നു റെറഡ്ലോക്കിനു തോന്നി. അല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ അയാൾ

അവരെയൊക്കെ ശപിക്കുമായിരുന്നു. ബ്രൂവറും, മാക്കും, ഫെയർമാനും കൗൺസിലിലുണ്ടായിരുന്നു. അവർ തന്റെ വശം നിൽക്കുമെന്ന് അയാൾ ഉറച്ചു. സമേജനം നടക്കുന്ന സമയം മാത്രമേ സംഘത്തിനു നഷ്ടമാകൂ എന്നദ്ദേഹം കരുതി.

“എന്നാൽ നിൽക്കൂ” റെഡ്ലോക്ക് പരിഹാസ ചിരിയോടെ പറഞ്ഞു.

“നമുക്ക് ഓറിഗനിപ്പേക്കുള്ള വഴിക്കിനിസംസാരിക്കാം. കൗൺസിൽ ഒരു മണിക്കൂറിനകം കൂടും.”

അവിടം വിട്ടു, യോഗത്തിനു നോട്ടീസ് നൽകുവാൻ റെഡ്ലോക്ക് മാക്ബീയോട്ട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. അന്നന്തരം ആത്മവിശ്വാസത്തോടുകൂടിയാണെങ്കിലും അസ്വസ്ഥനായി അയാൾ താപമുള്ളതിൽ ചുവർക്കുറങ്ങി. അലസമായി പിന്നള്ളിയ ഈ സമയത്തിൽ ഏറിയ പങ്കും നദീതീരത്തു വസ്രം നനച്ചുകൊണ്ടു സ്രീകുലം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി. പുരുഷന്മാരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും വട്ടംകൂടി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടേ ഇരുന്നു. തന്നെപ്പറ്റിയും, മാർട്ടിനെപ്പറ്റിയും അനന്തരകരണീയത്തെപ്പറ്റിയുമാണ് അവർ സംസാരിച്ചിരുന്നതെന്നു റെഡ്ലോക്കിനു നിശ്ചയമായിരുന്നു.

അല്പസമയം കഴിഞ്ഞു റെഡ്ലോക്ക് നേരിട്ട സമേജ് സിനെ കണ്ടു. റെഡ്ലോക്ക് സമേജ് സിന്റെ നേരെ നടന്നെത്തി. “നിങ്ങൾ പറയുന്നത് എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. നാം തീർച്ചയായും യാത്ര തുടരേണ്ടതായിരുന്നു.” റെഡ്ലോക്ക് സംഭാഷണം ആരംഭിച്ചു.

സമേച്ഛസ് സൂത്രന്റെ നേർക്കു നോക്കി. “ഉം ഇതിനകം മൂന്നാലു മൈൽ എത്തിക്കഴിയുമായിരുന്നു, അല്ലേ?” അയാൾ പറഞ്ഞു.

തന്നെ അതുന്തം പ്രകോപിപ്പിക്കുമാറ് ഒരു തീപ്പൊരി, റെറഡ്ലോക്ക് ഇറാൻസിന്റെ കണ്ണുകളിൽ ദർശിച്ചു.

റെറഡ്ലോക്ക്: “നിങ്ങളെന്താണർത്ഥമാക്കുന്നത്?”

സമേച്ഛസ്: “നിങ്ങൾ വെറും ഒരു കച്ചവട മനസ്സാക്കുന്നല്ലേ?”

റെറഡ്ലോക്ക്: “നിങ്ങൾ ഒരു മാറ്റുദർശി മാത്രമാണ്.”

സമേച്ഛസിനെ ശല്യപ്പെടുത്തണമെന്നു കരുതി മനുഷ്യർ തന്നെയാണു റെറഡ്ലോക്ക് അങ്ങനെ പറഞ്ഞത്.

സമേച്ഛസിന്റെ നോട്ടം റെറഡ്ലോക്കിൽ പതിച്ചു. കൊല്ലാണൊരുങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഒരു വന്യമൃഗത്തിന്റെ രൂക്ഷവും മാരകവുമായ ഭാവം ആ നോട്ടത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചിരുന്നതായി റെറഡ്ലോക്ക് കരുതി. മാറ്റുദർശി എത്രമാത്രം ആപൽക്കാരീയാണെന്ന് അപ്പോൾ മാത്രമേ അയാൾ മനസ്സിലാക്കിയുള്ളൂ. അയാൾ ഭയന്നില്ല. എങ്കിലും റൈഫിളും എടുത്തുകൊണ്ടു സമേച്ഛസ് നീങ്ങിയപ്പോൾ മാത്രമേ അയാൾക്ക് ആശ്വാസമുണ്ടായുള്ളൂ.

“ശരി, അവൻ പോയിത്തുലയട്ടെ” റെറഡ്ലോക്ക് ചിന്തിച്ചു. “നോട്ടം ഉപദ്രവം ചെയ്യുകയില്ലല്ലോ. പക്ഷിയും കിരാതന പ്രകൃതനായ ഒരു മാറ്റുദർശിയെ അവഗണിക്കാവുന്നതേ ഉള്ളൂ.”

റെറഡ്ലോക്ക് സംഘത്തെ മുന്നോട്ടു നീക്കി കൊണ്ടിരുന്നു. അയാൾ അതു നിവൃത്തിച്ചു. അവർക്ക് അദ്ദേഹത്തോടു് ഒരു കടപ്പാടുണ്ടായിരുന്നു. അത് അവർ വിമർശനരീതിയാ നൽകി. സമേച്സ് കൂട്ടുകാരോടൊത്തു നായാട്ടിൽ പ്രാപ്തനായിരുന്നതിനാൽ റെറഡ്ലോക്ക് മാർഗ്ഗം തെളിച്ചു. എങ്കിലും തന്റെ ജനങ്ങൾക്ക് ആശയം സഹായവും നൽകുന്നതിനായി അയാൾ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു പിന്തിരിഞ്ഞു വന്നിരുന്നു.

കൗൺസിൽ കൂടാനുള്ള സമയമായെന്ന് അയാൾ ഓർത്തുവെങ്കിലും, ചാട്ട നിലത്തു തട്ടിക്കൊണ്ട് അയാൾ ഒരു മിനിറ്റിൽ കൂടുതൽ നിന്നിടത്തുതന്നെ നിന്നു. സമേച്സിനെത്തന്നെ അയാൾ കുറപ്പെടുത്തിയത്. അധികാരസ്ഥാനത്തിന്റെ നേർക്കുള്ള ആദരവില്ലായ്മയും, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവുമാകൊണ്ട് അയാൾ ജനശ്രുതിത്തെ മലിനപ്പെടുത്തി എന്നൊരു വിചാരം റെറഡ്ലോക്കിനുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ നല്ലൊരു മാർഗ്ഗദർശകനും, വിദഗ്ദ്ധനായൊരു നായാട്ടുകാരനും നിദ്രാവിഹീനനായ ഒരു കാവൽക്കാരനുമായിരുന്നു. അതേ സമയം അയാളെ എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്താനോ, അഥവാ നിയന്ത്രിക്കാനോ സാധ്യവുമായിരുന്നില്ല.

കൗൺസിൽ യോഗത്തിലേക്കു നടക്കുമ്പോൾ, തന്റെ കൂമ മനോഭാവത്തോടൊപ്പം സമേച്സിന്റെ വനവിജ്ഞാനം കൂടി തനിക്കുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നു റെറഡ്ലോക്ക് അമച്ഛവും ആശിച്ചു. കുതിരകളെ വൃക്ഷങ്ങളുടെ തടിയിൽ കെട്ടരുതെന്നും, ശാഖകളിൽ

കെട്ടണമെന്നും, അങ്ങിനെയാവാൻ അവ കടിഞ്ഞാൺ ചരടുകൾ പൊട്ടിച്ചു കളയുകയില്ലെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു സമേച്ഛ് സായിരുന്നു. എരുമക്കുട്ടികളെപ്പോലെ കരഞ്ഞു കൊണ്ടു് എരുമകളെ ആകർഷിച്ചു വരുത്തുവാൻ സമേച്ഛ് സിനു കഴിഞ്ഞു. കാളകളേയും, കുതിരകളേയും എല്ലാം അയാൾ കൈകാര്യം ചെയ്യും. വേട്ടമൃഗങ്ങളേയും ഇന്ത്യ ന്നാരേയും വെള്ളത്തേയും അയാൾക്കു മണത്തറിയാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെന്നു തോന്നുന്നു. റൈഫിളും അമ്പും വില്ലും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ അയാൾക്കു് അസാധാരണമായ സാമർത്ഥ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. നിറ ഒഴിക്കാൻ അയാൾക്കു് ഒരു നിമിഷം വേണ്ടിവരില്ല. വിശാല തരമായ ഒരു വീക്ഷണഗതിയും ഉപരിയായ വിദ്യാഭ്യാസവും ഉള്ള ഒരാൾക്കു് ആ വസ്തുവിജ്ഞാനം എന്തു കൊണ്ടാണു ലഭിക്കാതെ പോകുന്നതെന്നു റെറഡ് ലോക്ക് തന്നത്താൻ ചോദിച്ചു.

കൗൺസിലിലെ മററംഗങ്ങൾ കാത്തിരിക്കുകയാണ്. ഇവാൻസ്, ഫെയർമാൻ, മാക്ക്, ബ്രൂവർ, ഡാഗർട്ടി, അയാൾ അവരെ എണ്ണിനോക്കി. അവരുടെ സമീപം റെറഡ് ലോക്ക് ഇരുപ്പുറപ്പിച്ചു.

“മാർട്ടിൻ എങ്ങിനെ ഉണ്ടു്.”

ഇവാൻസ്: “എന്റെ ഭാര്യ അയാളെ ശുശ്രൂഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ബ്രൂദർ വെതർബൈയും മറ്റു ചിലരും കൂടെ ഉണ്ടു്.”

“ഇപ്പോഴേയ്ക്കും പത്തു മൈൽ നമുക്കു മുമ്പോട്ടു പോകുമായിരുന്നു.” റെറഡ് ലോക്ക് സൂര്യന്റെ നേരെ നോക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

ഡാഗർട്ടി: “മാർട്ടിൻ നല്ല ബോധമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. എപ്പോഴും ‘യേശുവേ’ എന്നു വിളിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.” ഇവാൻസ് തുടന്നു: “യേശുവേ എന്നു വിളിച്ചിട്ട് അങ്ങയോടു ഞാൻ പ്രാർഥിക്കുന്നു എന്നു പറയും.”

എന്തോ പറയാൻ ഭാവിച്ചിട്ടു പറയാതെ തടഞ്ഞു നിറുത്തിയിരിക്കുന്നതായി അവരുടെ നോട്ടങ്ങളും വിളിച്ചു പറയുന്നെന്നു റെറഡ്ലോക്കിനു തോന്നി.

“ശരി” അയാൾ പറഞ്ഞു. “നമുക്ക് ഒരു തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളണം. നിങ്ങളുടേതാണ് ബുദ്ധിപൂർവ്വകമെന്നു നാം സ്മരിക്കണം. ഏതായാലും നാം ഓറിഗനി ലെത്തുവോൾ ശിശിരം കഴിയും.”

ഇവാൻസ് അയാളുടെ പരന്ന കവിൾത്തടത്തിൽ ചൊരിഞ്ഞു: “റെറഡ്ലോക്ക്! നിങ്ങളും പറയുന്നതു ഞാൻ നിഷേധിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും നാം യഥാവേഗം തന്നെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഒന്നോ രണ്ടോ ദിവസം നമുക്കു യാത്ര മാറിവെച്ചുകൂടേ?”

“വഴിക്കു മറ്റു തടസ്സങ്ങളും ഉണ്ടാകുമെന്നറിഞ്ഞോ?”

മറ്റുള്ളവരുടെ മുഖത്തു നോക്കിക്കൊണ്ടാണ് ഇവാൻസ് മറുപടി പറഞ്ഞത്. “എല്ലാവരെയും പിന്നിടണമെന്നു നാം ഇങ്ങനെ ശാഗ്വം പിടിക്കണമെന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഞാൻ പറയാം, ഈ ആട്ടം തീരുംമുമ്പു നാം പിന്നിലാക്കപ്പെടും.”

മാക്ക്: “ഇർവിൻ! നിങ്ങളൊരു അരപ്പന്തയക്കുതിരയല്ലേ? മുന്നിൽ ഓടാനാണ് നീ തീറി പുലർത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്?”

ബ്രൂവർ : “ഉം. മുന്നിൽ പോകുന്നതാണ് ഉത്തമം.”
വെട്ടിച്ചുവരുന്ന അസ്വസ്ഥതയാൽ റെറഡ്ലോക്ക്
രൂക്ഷമായിപ്പറഞ്ഞു. “ആരെങ്കിലും തള്ളിവിടാനില്ലെ
ങ്കിൽ കമ്പനി ഒന്നടങ്കം പിന്നോക്കം നിൽക്കും.”

“നമിൾ ഒരാൾക്കു സുഖപ്പെടു വന്നാൽ എല്ലാവരും
കാത്തിരിക്കണമെന്നു നാം ആശിക്കില്ലേ?” ഫെയർമാൻ
പറഞ്ഞു.

എല്ലാവരും തനിക്കെതിരായോ എന്നു റെറഡ്ലോക്ക്
അവിശ്വസനീയമായി ചിന്തിച്ചു. “എന്നാൽ നമുക്കു
വോട്ടെടുക്കാം” അയാൾ പറഞ്ഞു. “മാക്ക്, ഫെയർ
മാൻ, നിങ്ങൾ എന്റെ ശുപാർശയെ പിന്താങ്ങുമെന്നു
ഞാൻ കരുതുന്നു.”

മാക്ക് നിഷേധരൂപത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞു. ഫെയർ
മാൻ അയാളുടെ തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“യാത്ര തുടരാൻ നാം കുറെ കാത്തിരിക്കേണ്ടിവരും
റെറഡ്ലോക്ക്.” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“ഇതു തനി ദൂരമായ ഒരു തീരുമാനമാണെന്നു
മാത്രമേ എനിക്കു പറയാനുളൂ.”

മാക്ക് ശാന്തനായിപ്പറഞ്ഞു : “മറെറാരു കാര്യം
എനിക്കു നിങ്ങളോടു പറയാനുണ്ടു്. ഇന്നു രാത്രി എല്ലാ
വരുടെയും ഒരു പൊതുയോഗം ഉണ്ടു്.”

“എന്തിനു്?”

“നിങ്ങളെ സ്ഥാനമുറപ്പുനാക്കാൻ, ഇർവിൻ.”

“നിങ്ങൾ ഒരു തനിക്കുള്ളതാണ്.”

“നിങ്ങൾ മാപ്പു ചോദിക്കേണ്ടിവരും.”

മാക്കിന്റെ വാക്കുകളുടെ അർത്ഥം അതിന്റെ പൂർണ്ണമായ ഗൗരവത്തിൽ സാവകാശത്തിലാണ് റെറഡ് ലോക്കിനു മനസ്സിലായത്. തന്നെ “പുറത്താക്കാനാണ്” അവരുടെ ഉദ്ദേശം. ഒരു പുതിയ ക്യാപ്റ്റനെ തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ.”

“ഞാനതു നോക്കിക്കൊള്ളാം” റെറഡ് ലോക്ക് മാക്കി നോടു പറഞ്ഞു. “മാർട്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ എന്റെ നിലപാടു ഞാൻ മുറുകെ പിടിക്കും.”

“കാര്യം അതല്ലെന്നു നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായില്ലേ?” മാക്ക് ചോദിച്ചു. “നിങ്ങളുടെ കാലികളുടെ കാര്യമാണ്, അവയുടെ ആധിക്യം.”

ഡാഗർട്ടി: “സംഘത്തിന്റെ ഗതിയെ മനപ്പെടുത്തുന്നതു നിങ്ങളുടെ കാലികളാണത്രെ. അവയെ നോക്കാൻവേണ്ടത്ര ആർക്കുണ്ടല്ലോപോലും. അതേ സമയം മുന്നോട്ടോട്ടുവാൻ നിങ്ങൾ എപ്പോഴും മറുവിളിയും കൂട്ടുന്നു.”

ഡാഗർട്ടി പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾക്കു വിഷമമില്ലെന്നല്ലേ പറഞ്ഞത്?”

റെറഡ് ലോക്ക് മാക്കിനോടു പറഞ്ഞു, “പിന്നെ നിങ്ങൾ ഏതു കക്ഷിയിലാണ് നിൽക്കുന്നത്?”

“ഐക്യത്തിനുവേണ്ടി ഞാൻ വോട്ടുചെയ്യും.”

“നിങ്ങളോ ഫെയർമാൻ?”

“എന്റെ നിലയും അതുതന്നെ.” ഫെയർമാൻ പറഞ്ഞു.

“അതും തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ നിങ്ങൾക്കു സാധ്യമാകുകയില്ല.”

“ബ്രൂവർ, നിങ്ങൾക്കു പറയാനുളളതു പറയൂ,”
ഡാഗർട്ടി പറഞ്ഞു.

ബ്രൂവർ: “ഞാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിലകൊള്ളും.
മാക്സ്ബിയുടേയും നില ഇതു തന്നെ. പക്ഷേ ഞങ്ങൾ
പോരല്ലോ.”

അങ്ങനെ അതു പരമാർത്ഥമായിരുന്നു. ഒന്നുകിൽ
രാജി വയ്ക്കുക, അല്ലാത്തപക്ഷം സ്ഥാനഭ്രംശമാകുന്ന
അവമാനം സഹിക്കുക. രണ്ടിലൊന്ന് അയാൾ
ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നു.

“ബ്രൂവർ തന്നോടു കൂടുവു പറയുകയില്ല. ഇതാണ്
ഒരു മനുഷ്യനു കിട്ടുന്ന പ്രതിഫലം! പ്രാണൻപോലും
അപകടത്തിലാക്കി ക്ലേശിച്ചതിനു ഫലം.”

“റെറഡ്ലോക്ക്! അതുകൊണ്ടാണല്ലോ ഇത് അത്ര
മമ്മദേവകമായിത്തോന്നുന്നത്” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.
മാക്സ് സമമതഭാവത്തിൽ തല കുലുക്കി. റെറഡ്
ലോക്ക്: “എനിക്ക് ഈ സംഘത്തെ രണ്ടായി പിരി-
ക്കാൻ കഴിയും. എനിക്ക് ഒരു സുഹൃത്തുക്കൾ ഉണ്ട്.
ഇവാൻസ്: “അന്നനിമിഷം അവരെ നിങ്ങൾക്കു നഷ്ടം
പ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.”

റെറഡ്ലോക്ക് തേജി തേജി നടന്നു. “നിങ്ങൾ
എല്ലാം പോയിത്തുല,” അഞ്ചാടി നടന്നില്ല, അതിനു
മുമ്പ് അയാൾ തിരിഞ്ഞുനീന്നു പറഞ്ഞു: “ഞാൻ
രാജി വയ്ക്കുന്നു.”

റെറഡ്ലോക്ക് തന്റെ വണ്ടിയുടെ നേക്കു നിന്നു.
“ഞാൻ സ്ഥാനം ഒഴിയുകയാണ്.” അയാൾ സ്വപത്തി

യോടായി പറഞ്ഞു. “ഒന്നുകിൽ രാജി വയ്ക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ നിഷ്കാസിതനാകുക. അങ്ങനെയാണ് വന്നു കൂടിയത്.”

“മാർട്ടിൻ വളരെ അവശതയിലാണ്. നിങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണ് അവൻ കഴിഞ്ഞത്. നിങ്ങൾ മാത്രമാണ് അവനുണ്ടായിരുന്ന ഏകസുഹൃത്തെന്നെനിക്കു തോന്നുന്നു.”

“അവനുവേണ്ടി എന്തു ചെയ്യണമെന്നെനിക്കറിഞ്ഞു കൂടാ.” അയാൾ മാർട്ടിന്റെ കൂടാരത്തിനു ചുറ്റും നടന്നു. ഒരു ബൈബിളും പിടിച്ചുകൊണ്ടു വെൽബൈ കൂടാരത്തിനു വെളിയിൽ നിന്നിരുന്നു. “ദൈവഹിതം നിറവേറപ്പെടും.”

“ബോധം ഇല്ലേ?”

“ഇപ്പോൾ, ഇല്ല.”

കൂടാരത്തിനുള്ളിലേക്ക് അയാൾ എത്തിനോക്കി. വായ് തുറന്നു മലന്ന് അക്രമിമീലിതങ്ങളായ കൺ പോളകൾക്കിടയിലൂടെ വെളുത്ത കണ്ണെണ്ണയും കാണിച്ചുകൊണ്ടു മാർട്ടിൻ കിടന്നിരുന്നു. ദുർഗന്ധംകൊണ്ട് അയാൾ പിന്നോട്ടു നീങ്ങി. “തനിക്കു ചെയ്യത്തക്കതായി ഒന്നുമില്ലായിരുന്നു,” അയാൾ തന്നത്താൻ പറഞ്ഞു.

വെൽബൈ തല കുലുക്കി; റെഡ്ലോക്ക് അയാളുടെ വണ്ടിയിലേക്ക് മടങ്ങി.

വേദനാപൂർണ്ണവും അസ്വസ്ഥവുമായ ഒരു ദിവസം അയാൾ പിന്നിട്ടു. മാർട്ടിന്റെ കൂടാരത്തിലേക്ക് അയാൾ രണ്ടു തവണ പോയി. അയാൾക്കു ചെയ്യ

ത്തക്കതായി ചില കാര്യങ്ങൾ അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ അതു ചെയ്യാതിരിക്കുമില്ല. അയാൾ അവഗണിച്ചെന്നോ, വൈമുഖ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചെന്നോ ആർക്കും പറയാൻ കഴിയുകയില്ല. മാർട്ടിനെ കഴുകിക്കിടത്തവേ തന്നോളം ശ്വാസം ആരനുഷ്ഠിക്കുമെന്ന് അയാൾ അതഭൂതപ്പെട്ടു.

രാത്രിയിലെ സമേജനം പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെ ഒരു അലങ്കാരം തന്നെ ആയിരുന്നു. അതെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചപ്പോൾ, തന്റെ പിൻഗാമിയായി പാച്ചിനെ തെരഞ്ഞെടുക്കാതെ ഇവാൻസിനെ തെരഞ്ഞെടുത്തതിൽ റെറഡ്ലോക്ക് അപ്പോഴും അതഭൂതപ്പെട്ടു. മാക്ക് തന്റെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുപ്പോൾ ഇവാൻസ് തന്നെയും പരമാർത്ഥത്തിൽ അതഭൂതപ്പെട്ടുപോയി. അയാൾ പിന്തിരിഞ്ഞു ഭാര്യയുടെ നേക്കു നോക്കിയശേഷം വികി വികിപ്പറഞ്ഞു: “അന്ത്യ ഫെയർമാൻ, ഞാനതിന് അർഹനല്ല.”

യോഗം സമാപിച്ചശേഷം അയാളുടെ സ്മരണയിൽ പഠിക്കുവാൻ നിന്നിരുന്ന മറ്റൊരു കാര്യം, വരാൻ പോകുന്ന ക്രമക്കേടുകളുടെ സൂചനകളായിരുന്നു.

യോഗം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ, തെരഞ്ഞെടുപ്പു കാര്യത്തിൽ യാതൊരു താല്പര്യവുമില്ലാതെ ടെർലി പുകവലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. പാച്ചാകട്ടെ, താനും തന്റെ ഭാര്യയും കുഞ്ഞുങ്ങളുമെല്ലാം മടങ്ങുവാൻ പോകുകയാണെന്നു പറഞ്ഞു.

“ആമേൻ” എന്നു മിസിസ് ടെർലിവിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ടെർലി: “ഞങ്ങൾ മടങ്ങിപ്പോകുകയാണ്. ഞങ്ങളോ-

ഓത്തു മടങ്ങിവരാൻ ആരെങ്കിലും ഉണ്ടോ? അവർക്കു സ്വാഗതം!” “അതെപ്പറ്റി എന്തു പറയുന്നു സമേച്ഛ?” പാച്ച് ചോദിച്ചു.

“ആപൽക്കരം” സമേച്ഛസ് ഓറവാക്കിൽ മറുപടി നൽകി.

“മറാവരെങ്കിലും മടങ്ങിപ്പോകുവാൻ ആശിക്കുന്നോ? ബൈർഡ് എന്തു പറയുന്നു?” പാച്ച് ചോദിച്ചു. താൻ യാത്ര തുടങ്ങുമെന്നു ബൈർഡ് പറഞ്ഞു.

പാച്ച് തുടന്നു: “ആക്കെങ്കിലും ഈ സംഘത്തിൽ നിന്നുവേർപിരിയണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, വിവരം ഇപ്പോൾ തന്നെ അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം.” അയാൾ റെറഡ് ലോക്കിന്റെ നേക്കു നോക്കിയില്ല; എങ്കിലും മറ്റുള്ളവർ റെറഡ് ലോക്കിന്റെ നേക്കു തിരിഞ്ഞു നോക്കി. നിശ്ശബ്ദനായും നിർവികാരനായും റെറഡ് ലോക്ക് തിരിഞ്ഞു നോക്കുക മാത്രം ചെയ്തു. വേർതിരിക്കുകയോ? എങ്ങിനെ വേർതിരിക്കാൻ കഴിയും. വികാരാവേശത്താൽ താൻ പ്രയോഗിച്ച ഒരു ഭീഷണി ആയിരുന്നു അത്. ആരൊക്കെത്തന്നോടൊത്തുവരും? ബ്രൂവർ, മാക് ബീ, മാർട്ടിൻ-അവൻ ജീവനോടെ ഇരിക്കുമെങ്കിൽ! ഉന്മേഷശൂന്യരായ ഒരു സംഘം. വേണ്ടത്ര കാലികളുമില്ല. ഉള്ളവതന്നെ നടന്നു വലഞ്ഞിരുന്നു. അയാൾ മരവിച്ചു ഒരുക്കരം ഉരിയാടാതെ ഇരുന്നു. തനിക്കു ചെയ്യാവുന്നതൊക്കെ താൻ ചെയ്തില്ലേ?

യോഗാനന്തരം വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞിട്ടും റെറഡ് ലോക്ക് നിശ്ശബ്ദനായി ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അയാളുടെ ഭാര്യ എങ്ങോട്ടോ പോയതായി അയാൾ മനസ്സിലാക്കി.

തന്നോട്ട് അപമർദ്ദമായി പെരുമാറിയവരുമായി എങ്ങിനെ അവൾക്ക് ഒത്തുചേർന്നു പോകുവാൻ കഴിയുമെന്ന് അയാൾ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു.

താവളത്തിൽ ശാന്തമായ മർമരശബ്ദങ്ങൾ കേട്ടിരുന്നു. ക്രമേണ അവയും നിലച്ചു. മാർട്ടിന്റെ കൂടാരത്തിൽനിന്നുമാത്രം മനുഷ്യരുടേതായി ഒരു മർമരം ശ്രവിച്ചു. ഒന്നിനു പിന്നാലെ മററൊന്നായി താവളത്തിലെ തീക്കുണ്ഡങ്ങൾ കെട്ടൊട്ടുങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തെക്കു്, അന്തരീക്ഷം ഇരുണ്ടുകൂടുന്നതു റെറഡ് ലോക്കിനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

റെറഡ് ലോക്ക്! ഇർവിൻ റെറഡ് ലോക്ക്, വിശാലതരമായ ഒരു രംഗത്തു തന്റെ കഴിവുകൾ പ്രയോഗിക്കാൻ, പിയോറിയായിലെ ആദായകരമായ തൊഴിൽ ഉപേക്ഷിച്ചു പുറപ്പെട്ട റെറഡ് ലോക്കിനെ ഹീനരായ കുടിയേറ്റപ്പരിഷ്കരണ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കിയെന്നോ? റെറഡ് ലോക്ക് സ്വയമേവ ചിന്തിച്ചു.

റെറഡ് ലോക്കിന്റെ തോളിൽ കൈവെച്ചുകൊണ്ട് അയാളുടെ ഭാര്യ പറഞ്ഞു: വത്ര. “കിടന്നുറങ്ങാം ഇർവിൻ! നേരം വളരെ വൈകി.”

“അതിനെന്തു്? എനിക്കിനിയും മാർട്ടിനെ നോക്കേണ്ടതുണ്ടു്.”

“ഞാൻ അവിടെപ്പോയിരുന്നു. നിങ്ങൾക്കവിടെ കൂടുതലായി ഒന്നും ചെയ്യാനില്ല.”

“നീ പോയി കിടക്കൂ.”

അപ്പ നിമിഷത്തേക്കു് അയാൾ കാത്തിരുന്നശേഷം എഴുന്നേറ്റു മാർട്ടിന്റെ കൂടാരത്തിലേയ്ക്കു പോയി.

കൂടാരത്തിൽനിന്നു മടങ്ങി റെഡ്‌ലോക്ക് ഉറങ്ങാൻ ഒരുങ്ങുകയായിരുന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും ബ്രദർ വെൽബൈ എത്തി, “മാർട്ടിൻ മരിച്ചുപോയി” എന്നറിയിച്ചു.

അദ്ധ്യായം 12

കാളകളിൽ ഒന്നിനെ നുകംവെച്ചു ബന്ധിച്ചു. നുകത്തിന്റെ മറ്റേ തലപ്പ് ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു കൂട്ടുകാരോടു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കവേ, ഞൊണ്ടി ഞൊണ്ടി രണ്ടാമതു കാളയും വന്നു നുകത്തിനടിയിൽ നിലയായി.

കാളകളെ നുകത്തിൽ ബന്ധിച്ചു ഇവാൻസ് യാത്രക്കു സന്നദ്ധനായപ്പോൾ മാക്ക് വായ്പയായി നൽകിയിരുന്നു വാച്ചിലേക്ക് അയാൾ ഒന്നു കണ്ണോടിച്ചു. 6-40! ഒരു ക്ലാപ്‌റൺ അനുയോജ്യമായ നിലയിൽ യഥാസമയം തന്നെ അയാൾ സന്നദ്ധനായി. കൂടാരങ്ങളെല്ലാം അപ്പോഴും അഴിച്ചു നീക്കം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. സാധനങ്ങളെല്ലാം വണ്ടിയിൽ കയറ്റിയിരുന്നതുമില്ല. വണ്ടികൾ എല്ലാം അണിനിരന്നു മുമ്പോട്ടു നീങ്ങുന്നതിനു മുമ്പുള്ള രാവിലത്തെ സമയം അല്പം അസഹ്യമാണെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി.

അയാൾ വായിലൂടെ ഒരു ദീർഘനിശ്വാസം വിട്ടുകൊണ്ടു നിവന്ന് മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. അയാൾക്ക് ഒരു ഉന്മേഷം തോന്നി.

“ബെക്കി! സുഖമായിക്കഴിയൂ.” അവൾ ജോലി ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്ന സ്ഥലത്തേക്കു നോക്കി അയാൾ പറഞ്ഞു. കോപ്പയും പാത്രവും പിഞ്ഞാണവും മറ്റ്

ആഹാരസാധനങ്ങളും വച്ചിരുന്ന പെട്ടി തോൽവാറുകൊണ്ട് അപം ബന്ധിച്ചു.

അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു മേഘശകലംപോലുമില്ലായിരുന്നു. “ഇത്രയ്ക്കു നല്ലൊരു പ്രഭാതം ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.” അയാൾ പറഞ്ഞു.

ആക്കെങ്കിലും തന്റെ സഹായം ആവശ്യമുണ്ടോ എന്നാരാഞ്ഞുകൊണ്ട് അയാൾ പിന്നോട്ടു അടിവെച്ചു. ഹിഗ്ഗം ഫെയർമാനും ഒരു സാധാരണ കാളക്കുട്ടിയുമായി മല്ലിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നിടത്ത് അയാൾ എത്തി. കാളക്കൊമ്പിൽ കയറിട്ടു ഹിഗ്ഗ് മുറുകെപ്പിടിച്ചു. അതേസമയം ഫെയർമാൻ നുകം ഉയർത്തി. മല്ലിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കവേ, അവർ ഇവാൻസിനെ കണ്ടു.

ഹിഗ്ഗ് ഇവാൻസിന്റെനേർക്ക് ഒരു നേരിയ പുഞ്ചിരി പൊഴിച്ചു: “ഈ നശിച്ച കാളയെക്കാൾ ഒരു കാട്ടുപോത്തിനു നുകം കെട്ടുകയായിരുന്നു നല്ലത്.”

“ഒരു കുരുക്കിട്ട് അതിനെ പിടിച്ചുകൂടേ?”

“അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ പോകുകയാണ്” ഹിഗ്ഗ് മറുപടി നൽകി.

ഇവാൻസ് കാളയുടെ മുതുകിൽ ഒന്നു തട്ടി. അത് അലക്ഷ്യമായി മുന്നോട്ടു കുതിച്ചു. ഹിഗ്ഗ് അതിനെ പിന്തുടന്നു.

“നല്ല ജോലി ചെയ്യുന്ന കാളകളെ എനിക്ക് ഉപദ്രവിക്കുവാൻ തോന്നുകില്ല.” ഫെയർമാൻ പറഞ്ഞു. “പാവം! മണലുകേറി അടഞ്ഞു് ആ കുളമ്പുകൾ ഒന്നിനും കൊള്ളാതായി. നമ്മുടെ എല്ലാവരുടേയും കാര്യം അതുതന്നെ! ക്രമേണ കുളമ്പിനൊക്കെ ഉറപ്പു വന്നുകൊള്ളും. കുളമ്പുകൾ

കഴകി വെടിപ്പാക്കി വിടവുകളിൽ ചൂടു താരൊഴിച്ചു കൊടുക്കുകയാണു ഞാൻ ചെയ്തിരുന്നത്.”

ഇവാൻസ് മുന്പോട്ടു നടന്നു.

ഡിക്ക് സമേച്സ് ഒന്നരണ്ടു കുതിരകൾക്കു തീറ്റ കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇവാൻസ് എന്തോ സംസാരിച്ചു. അതിനു മറുപടിയായി ഡിക്ക് ഒന്നു ചിരിക്കുകയും വെരുർബൈ സഗൗരവം തല കുലുക്കുകയും മാത്രം ചെയ്തു.

“എല്ലാവരും തയ്യാറായോ?” ഡിക്ക് ചോദിച്ചു.

എല്ലാവരുംതന്നെ മിക്കവാറും തയ്യാറായതായി തോന്നി. മാക്ബീ കുടുംബംപോലും. സാധാരണ മാക്ബീ കുടുംബം യഥാസമയം തയ്യാറാകുന്നതല്ല. അടുത്ത കാലംവരെ അവർക്ക് അതു സാധിച്ചിരുന്നില്ലെന്നു മാത്രം.

കുറച്ചൊരളിമാനത്തോടും കുറച്ചൊരപരായബോധത്തോടുംകൂടി തന്റെ ആശയങ്ങൾ എല്ലാം മുറയ്ക്കു നടക്കുന്നു എന്ന് ഇവാൻസ് വിചാരിച്ചു. ക്യാപ്റ്റനായിട്ട് അധികകാലമായില്ല, അതിനു മുമ്പ് ഒരു രാത്രി, ആളുകളുടെയെല്ലാം മനോഗതി മനസ്സിലാക്കി അവരുടെ പരാതികൾ കേൾക്കാനും, പ്രത്യേകിച്ചു താമസിച്ച് പുറപ്പെടുന്ന ദുഷ്ശീലം പരിഹരിക്കാനുമായി, അവരെ എല്ലാം ഇവാൻസ് വിളിച്ചുകൂട്ടുകയുണ്ടായി. തന്റെ ആശയഗതി ഇവാൻസ് മാക്കിനെ അറിയിച്ചിരുന്നു. താമസിച്ച് വരുന്നവർക്കു പംക്തിയിലുള്ള അവരുടെ പൂർവ്വസ്ഥാനം നഷ്ടമാകുകയും അവർ പിന്നിൽ നടക്കേണ്ടിവരികയും ചെയ്യുമെന്നൊരു വ്യവസ്ഥയാണ്

ഇവാൻസ് നിർദ്ദേശിച്ചത്. അതേപ്പറ്റി മാക്ക ആളുകളുടെ അഭിപ്രായഗതി ആരാഞ്ഞു. അവർ ഏവരും അതിനെ അനുകൂലിച്ചു. ഇപ്പോൾ ആരും തന്നെ വൈകി വന്നിരുന്നില്ല.

“എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു?” മാക്ബീ ചോദിച്ചു. മിസിസ് മാക്ബീ വണ്ടിയുടെ പിന്നിൽക്കൂടി തല പുറത്തിട്ട സന്തോഷ ഭാവത്തിൽ അഭിവാദനം ചെയ്തു.

“എന്തു കാത്തിരിക്കുകയാണ്. നമുക്കു പുറപ്പെടരുതോ?” മാക്ബീ ഒരക്കങ്ങളെല്ലാം പുത്തിയായ ഭാവത്തിൽ ചോദിച്ചു. ഇവാൻസ് വാച്ചിൽ നോക്കിക്കൊണ്ടു “സമയം ആകുന്നതേ ഉള്ളൂ” എന്നു പറഞ്ഞു.

“നിങ്ങളോടു കറെ സംസാരിക്കണമെന്നുണ്ട്.” മാക്ബീ ഇവാൻസിനോടു പറഞ്ഞു. “വ്യക്തിപരമായ കാര്യമാണ്.”

ഇവാൻസിന് അത് ഇഷ്ടമായില്ല.

“എപ്പോഴും സംസാരിക്കാമല്ലോ,” അയാൾ മറുപടി നൽകി. ഇവാൻസ് തന്റെ വണ്ടിയുടെ സമീപത്തേക്കുപോയി, കാളകളെ ഒന്നു തട്ടി. റിബേക്ക സ്വസ്ഥാനത്തിരിക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. അയാൾ വീണ്ടും വാളെടുത്തുനോക്കി. യാത്ര പുറപ്പെടാൻ കഷ്ടിച്ച് ഒരു മിനിറ്റോ മറ്റോ മാത്രം.

തന്റെ വെള്ളിക്കുഴലുമേന്തി റെഡ് ലോക്ക സമേച്സിനു സമീപം നിൽക്കുന്നത് ഇവാൻസ് കണ്ടു. ക്യാപ്റ്റനായിരുന്ന കാലത്തെപ്പോലെ, അപ്പോഴും കാഹളം മുഴക്കാമോ എന്ന് ഇവാൻസ്

റെറഡ് ലോക്കിനോടു ചോദിച്ചു. ഒരു പക്ഷേ റെറഡ് ലോക്ക് അതിൽ അഭിമാനം കൊണ്ടേക്കുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി. ശ്വാസം പിടിച്ചു കണ്ണന്തി കൊണ്ടുള്ള ആ പുതിയ ജോലി അയാൾ സമ്മതിച്ചു.

ഇവാൻസ് അയാളുടെ കൈകൾ ഉയർത്തി; കാഹളം മുഴങ്ങി. വണ്ടിക്കാർ ശബ്ദമുയർത്തി. കാതകൾ നകത്തിനുള്ളിലേക്കു തള്ളപ്പെട്ടു. ചക്രങ്ങൾ ഉരുണ്ടു, പൊടി ഉയർന്നു. വൃത്താകൃതിയിൽ നിന്നിരുന്ന വാഹന സമൂഹം ഒരു നേർനിരയായിത്തീർന്നു. ഓറിഗനിപ്പേക്കുള്ള ആ മനുഷ്യപരമ്പര മുന്നോട്ടു നീങ്ങി.

ഇവാൻസിന്റെ സ്ഥാനം ജനങ്ങളുടെ പിൻനിരയിലായിരുന്നു. കൂട്ടത്തിൽ നിന്നപ്പം അകന്നു നടന്നിരുന്ന ഇവാൻസിനു പിന്നിൽ സമേച്സും കുതിരക്കാരും വണ്ടികളും തുളിത്തുള്ളിവരുന്നതു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

വേണമെങ്കിൽ എന്തു നാശവും വരുത്തിക്കൂട്ടാൻ ഇന്ത്യന്മാർക്കു കഴിയും. എങ്കിലും അശ്വാസ്രവ്യരായ ഒരു സംഘം ഭടന്മാർ ആ വഴി കടന്നുപോയതിനുശേഷം അവർ അതിന് ഒരുങ്ങുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതിയില്ല. കേണൽ കേർണിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മുന്നൂറോളം വരുന്ന അശ്വഭട സംഘമാണ് ആ വഴികടന്നുപോയത്. ഇന്ത്യന്മാരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയും കുടിയേറിപ്പാർപ്പുകാരെ ഉപദ്രവിക്കരുതെന്ന് അവർക്കു താക്കീതു നൽകുകയും ചെയ്യുകയാണു തങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെന്നു കേണൽ കേർണി വ്യക്തമാക്കുകയുണ്ടായി.

ലാറമിയേയും സതേൺ പാസിനേയും ലക്ഷ്യമാക്കി അവർ ദ്രുതഗതിയിൽ പോകുകയായിരുന്നു. സതേൺ

പാസിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ അവർ മടങ്ങുകയായി. അവരുടെ ഗതി കണ്ടതോടുകൂടി ഇവാൻസിനു തന്റെ ക്യാപ്റ്റൻ പദവി ആയാസരഹിതമായിത്തോന്നി.

മററല്ലാക്കാര്യങ്ങളും ഭദ്രമായിരുന്നു. സമതലത്തിലെ വെള്ളവും അമിതമായ പച്ച മാംസഭോജനവും വരുത്തിക്കൂട്ടിയ വയറിളക്കം ഒഴിച്ചാൽ, ആളുകൾ പൊതുവേ ഉന്മേഷനിരതരും ആരോഗ്യപൂർണ്ണരും ആയിരുന്നു. സമേച്ഛസിന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം ഓരോ വണ്ടിയിലും ഇരട്ടനുകൾ ബന്ധിച്ച് അവർ തെക്കൻ സമുദ്രമി തരണം ചെയ്തു.

അവർ അങ്ങിനെ കാർത്തസ് റോക്കിൽ എത്തി. പരിചിതമായൊരു സ്ഥലത്തെത്തിച്ചേർന്ന് കണക്കേ അവർ ആശ്വാദഭരിതരായി. കാർത്തസ് റോക്കിലെ ആഗമനം അവർ ആഘോഷിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചു. ശരിയായ മാറ്റത്തില്ലാത്തതായതോടെ യാത്ര എന്നു അവർക്കുറപ്പായി. ആഘോഷം തികച്ചും അനാഡംബരമായിരുന്നു. വെതർബൈ പ്രാർത്ഥന നടത്തി. മാർട്ടിനേയും ടെർലി കുടുംബത്തേയും സ്മരിച്ച് ആരും അദ്ദേഹത്തെ പരിഹസിക്കാൻ ഒരങ്ങിയില്ല.

യാത്രയുടെ വളരെ നേരത്തേയ്ക്കു ടെർലി കുടുംബം കൺവെട്ടത്തുനിന്നും മറഞ്ഞിരുന്നില്ല. കൂട്ടം വിട്ടതോടെ, ഉന്മേഷമൊക്കെ നശിച്ചുകണക്കേ, മടക്ക യാത്രയുടെ ഓരോ അപ്പോഴും അവർ അവരുടെ പഴയ വണ്ടിയും ഏതാനും കാലികളുമായി അവിടെ കത്തിയിരുന്നിരുന്നു. റിബേക്കായും മിസിസ് മാക്കും, മിസിസ് റെഡ്ലോക്കും തങ്ങളുടെ നൽകിയിരുന്ന മാവാനും പഞ്ചസാരയ്ക്കും,

മാംസത്തിനും നന്ദി പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് അവർ-ടെർലിയും പതിയും രണ്ടു മെലിഞ്ഞ കുട്ടികളും—തുറിച്ചു കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു കാട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അതിനു് അപ്പം മുന്പു വെതർബൈ മാർട്ടിന്റെ അന്ത്യകർമ്മങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുകയുണ്ടായി. ഇവാൻസും, സമേഴ്സും, റെഡ്ലോക്കും നിശ്ശബ്ദരായി കുഴി തോണ്ടി. ആ നിശ്ശബ്ദതയിലും അവരുടെ ഹൃദയങ്ങൾ ചിന്താഭരിതമായിരുന്നു. സ്വന്തമായ ചിന്തകൾ ! കുഴി തയ്യാറായപ്പോൾ അവർ മാർട്ടിനെ കുഴിയ്ക്കുതിനെ കൊണ്ടുകിടത്തി. വെതർബൈ ആഗതനായി ബൈബിൾ പാരായണം ചെയ്തു. ഒരു ശവപ്പെട്ടി ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ, അവർ മാർട്ടിനെ, അവൻ കിടന്നിരുന്ന പുതപ്പുകൊണ്ടു മൂടി കുഴിയിലേക്കു താഴ്ത്തി മണ്ണിട്ടു. അനന്തരം ഡിക്ക് ശവക്കുഴിക്കു മീതെ വെടിമരുന്നു കർത്തിക്കുകയും, കാലികളെ കുഴിക്കു മീതെ നടത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ഇന്ത്യന്മാരും ചെന്നായ്ക്കളും ആ ശവക്കുഴി കണ്ടുപിടിക്കാതിടയില്ലെന്നു സമേഴ്സ് പറഞ്ഞു.

ആ മനുഷ്യപ്പട അനന്തരം മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ഇവാൻസിനു മനസ്സിൽ അപ്പം അപകർഷബോധം തോന്നി. ക്യാപ്റ്റൻ പുരവിക്കു താൻ അർഹനല്ലെന്ന തോന്നലാൽ ഒരു നിസ്സാരതാബോധം അയാൾക്കു് അനുഭവപ്പെട്ടു. ഡിക്ക് അയാളോടൊപ്പം നടന്നിരുന്നു.

ഡിക്കിന്റെ സൗഹാർദ്ദത്തിൽ സന്തുഷ്ടചിത്തനായി അയാൾ ഡിക്കിനെ ആശ്രയിച്ചു. ഡിക്കിൽ

നിന്നാണ് ഇവാൻസ് ആത്മവീര്യം ആർജ്ജിച്ചിരുന്നത്. ക്യാപ്റ്റൻ പദവിക്ക് ഇവാൻസ് അർഹനല്ലെന്നായിരിക്കാം അതു തെളിയിക്കുന്നത്. വഴിത്തിരിവുകൾ, നേരായമാറ്റം, ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഒളിസങ്കേതങ്ങൾ, എന്നിവ സംബന്ധിച്ചും മറ്റും ഒരു മാറ്റുദർശിയിൽ നിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്ന സഹായങ്ങൾ ഒഴിച്ചാൽ, മറ്റാരിൽനിന്നും യാതൊരു സഹായവും ആവശ്യപ്പെടാതെ സ്വന്തം കാലിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുന്ന ഒരാളായിരിക്കണമല്ലോ ക്യാപ്റ്റൻ. എന്നാൽ ഇവാൻസിന്റെ പ്രകൃതി അതായിരുന്നില്ല. ഒരിക്കലും അയാൾ ഒരു മേലാളത്തം കാണിക്കാൻ ഒരങ്ങിയില്ല. അതുകൊണ്ട് അയാൾ ഡിക്കിനെ ആശ്രയിക്കും. കടുത്ത പ്രശ്നങ്ങൾ ഉദിക്കുമ്പോൾ ഇവാൻസ് ഉടൻ കൗൺസിൽ വിളിച്ചുകൂട്ടും.

ഇവാൻസ് തന്റെ നാസികാദപാരത്തിൽനിന്നു പൊടി തട്ടിക്കളഞ്ഞു. ഒരു കൈയെത്തി കണ്ണു തിരുമ്മി. അയാൾ പിന്നിലേയ്ക്കു നോക്കി. റിബേക്കാവണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങി അരികത്തുകൂടെ നടക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. ഇവാൻസ് അവളുടെ നേർക്കു കടാക്ഷവിക്ഷേപണം ചെയ്തു. അവൾ വഴിക്കു കുറെ മെലിഞ്ഞുപോയിരുന്നു. എങ്കിലും മുന്തിലത്തെപ്പോലെ അത്രയ്ക്കു തളർച്ചയോ, ക്ഷീണമോ, പരവശതയോ അവളിൽ കണ്ടില്ല. അവളുടെ മുഖത്തു അതിലേറെ ചൈതന്യം മുഖ്യം ഒരിക്കലും താൻ കണ്ടിരുന്നതായി അയാൾക്കു തോന്നിയില്ല.

കാലിനിരയിൽനിന്നു കുതിരയോടിച്ചുകൊണ്ടു മാക്ബീ വന്നു. അയാൾ കുതിരപ്പുറത്തു നിന്നിറങ്ങി,

ഇവാൻസിനോടൊപ്പം നടന്നു. “ദൈവമേ!..... നല്ലൊരു ദിവസം.”

“ആർക്കും ഏറ്റുമുട്ടായ ദിവസം.”

ഇവാൻസ് മാക്ബീയെ കാര്യമായി ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. അയാൾ ഒരു വൃത്തികെട്ടവനായിരുന്നു. അയാളിലോ അയാളുടെ ഭാര്യയിലോ ആർക്കെങ്കിലും ഏറ്റുമുട്ടായി യാതൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും മേഴ്സിയിലെ പ്ലോലൊൻ സുന്ദരവസ്തുവിനെ അവർക്കെങ്ങിനെ ലഭിച്ചു? ഇവാൻസ് അതഭ്യസിച്ചു. സുന്ദരിയെന്നു മാത്രമല്ല, അവൾ സുശീലയുമായിരുന്നു എന്ന് ഇവാൻസ് സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ കുറെ വർഷങ്ങളും കുറെ ചെറുപ്പക്കാരനുംകൂടി ചേർന്നാൽ മേഴ്സിയും അവളുടെ തള്ളയേയും തന്തയേയുംപോലെ ആയിത്തീരുമെന്ന് അയാൾ ആശങ്കിച്ചു.

ഇവാൻസ് മാക്ബീയുടെ നേർക്ക് ആവശ്യത്തിലധികം ദ്രവ്യസ്വരത്തിലാണ് സംസാരിച്ചത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അയാൾ പറയുന്ന കാര്യത്തിൽ ഇവാൻസിനു വെറുപ്പായിരുന്നു.

“മാക്ബീ! ഇയാൾ റെറഡ്ലോക്കിന്റെറകൂടെ പോയി നിൽക്കൂ.” മാക്ബീയുടെ തുറന്ന വായ് അടയ്ക്കപ്പെട്ടു.

“തീർച്ചയായും ഞാൻ അങ്ങോട്ടു പോകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയാണ്. ഞാൻ വേഗം മടങ്ങിവരാം.” അവൻ കുതിരപ്പുറത്തു കയറി ഓടിപ്പോയി.

മാക്ബീയെ മുബെല്ലാക്കാലത്തെക്കാളും കൂടുതലായി ഇപ്പോൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്നും, പരസ്യമായി

എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും അവൻ വല്ല തന്ത്രവും സൂത്രവും ഒപ്പിച്ചേക്കുമെന്നും ഇവാൻസ് സ്വയമേ പറഞ്ഞു.

അദ്ധ്യായം 13

ആ ചെറിവു മുതൽ തെക്കുകിഴക്കോട്ടു നീണ്ടുകിടന്ന കോട്ടകൾ, അവയുടെ മേൽ പതിഞ്ഞിരുന്ന നീണ്ട നിഴലു കളൊഴിച്ചാൽ, അപരാഹ്നസൂര്യന്റെ ധവളപ്രഭയിൽ മിന്നിത്തിളങ്ങി. അങ്ങു താഴെ സീയോക്സ് കാരുടെ (നൊബ്രാസ്കായിലെ മുഖ്യമായ ഇന്ത്യൻ ഗിരിവർഗ്ഗക്കാർ) തോൽക്കൂടാരങ്ങൾ കാണാമായിരുന്നു. താഴെ, സ്രീ പുരുഷന്മാർ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

സമേമ്സ് തന്റെ കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നു കൊണ്ടു ചുറ്റുപാടും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. സ്ഥിതിഗതികൾ ക്ഷൈന്യമാറ്റമാണുണ്ടായതെന്ന് അയാൾ ചിന്തിച്ചു. താൻ ആ രാജ്യം ആഗ്രം കണ്ടപ്പോൾ, തന്നെപ്പോലെ തന്നെ, വയോബോധം കൂടാതെ അതു തരണവും വന്ദിപ്പുമായിരുന്നു. ഇപ്പോഴാകട്ടെ ചുരുങ്ങിയതു നാല്പതു മൈലിനുള്ളിൽ ഒറ്റ കാട്ടുപോത്തിനേയോ മറ്റു വന്ദു ജന്തുക്കളേയോ കാണാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവിടെ മനുഷ്യാധിവാസത്തിന്റെ സൂചനകൾ പ്രതൃഷ്ടങ്ങളായിരുന്നു. ലാറമിയും പ്ലാറോറയും ഒന്നിച്ചു ചേരുന്നിടത്തായിരിക്കണം പ്ലാറോറ ദുർഗ്ഗം നിമ്നിച്ചിട്ടുള്ളത്. സമേമ്സ് ആ ഗിരിപ്രദേശത്തുനിന്നു പോയതിനു ശേഷമാണ് അതു നിമ്നിച്ചിട്ടുള്ളത്. അടുത്തു കണ്ടിരുന്നതു ലാറമി ദുർഗ്ഗമായിരുന്നു.

അകലെ ബ്ലാക്ക് ഫിൽസ്, മുററിത്തഴച്ചു നിൽക്കുന്ന വൃക്ഷലതാദികളോടെ, ഇരുണ്ട ഉദ്യതശിഷ്ടനായി നിന്നിരുന്നു. അതിനുമപ്പുറത്ത്, ദൃഷ്ടികൾക്കുതീതമായി റെഡ് ബട്ടസ്സും, സ്പീററു വാട്ടറും, സതേൺ പാസും, ഗ്രീനും സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നു. സമേച്സ് തന്റെ താരുണ്യ കാലം അവിടെയാണു ചെലവഴിച്ചിരുന്നത്.

സമേച്സ് തന്റെ ശരീരം ഒന്നു കുടഞ്ഞു. അയാൾ കുതിരയെ തിരിച്ച് ആൾക്രൂട്ടത്തിലേക്ക് ഓടിച്ചുപോയി.

റിബേക്ക: “എനിക്കു കോട്ടയിലെത്താഞ്ഞു വയ്യാ!”

ലിജി: “അധികം താമസിയാതെ നാം അവിടെ എത്തും.”

“അവിടെ എത്ര ദിവസം താമസിക്കും?”

“അധികം താമസിക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. ഒന്നരണ്ടു ദിവസം താമസിച്ച് കടം. നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങണമല്ലോ.”

“ലാറമിയിലേക്കുള്ള വഴി പക്ഷുതി കഴിഞ്ഞതാ ലിജി?”

“അറുനൂറു മൈൽ കഴിഞ്ഞെന്നു ഡിക്ക് പറയുന്നു.”

“ഇനി ഭൂരം എന്തുണ്ട്?”

“ഒരു പക്ഷേ ആയിരത്തിമുനൂറു മൈൽ കാണും.”

“അതാണു നാശം.”

അതിന്ന് അയാൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. പുകവലിച്ചു കൊണ്ടു പ്രസന്നവദനനായി മുന്നിലുള്ള വണ്ടികളെ സൂക്ഷിച്ചും, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു പിന്നിൽ നോക്കിയും കാര്യങ്ങളെല്ലാം മുറുപോലെ നടക്കുന്നു എന്നുറപ്പുവരുത്തിയും അയാൾ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

“നമുക്കു കൂടുതൽ സമയം കോട്ടയിൽ ചെലവഴിക്കേണ്ടിവരും. കാലികളെല്ലാം തമസ്സു,” റിബേക്കാ പറഞ്ഞു.

ലിജി തലകുലുക്കുക മാത്രം ചെയ്തു.

“തകരാറൊന്നും കൂടാതെ നാം നീങ്ങുകയാണല്ലോ,” അയാൾ പറഞ്ഞു.

“അതെ-നല്ലതുതന്നെ,” അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു.

പുരുഷന്മാർ വിചിത്രജീവികളാണെന്ന് അവൾ കരുതി. ഇവാൻസ് ലിജി ഒരു വിചിത്ര ജീവി ആയിരുന്നു. ആഹാരത്തിൽ കല്ലും മണ്ണും കലർന്നിരുന്നാലും അയാൾ അതിനെ കായ്ചുമാക്കിയിരുന്നില്ല. വണ്ടികൾ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. തന്റെ മാംസപേശികൾക്കെപ്പോഴും ആയാസം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. ഇവയിൽ അയാൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആനന്ദം കൈക്കൊണ്ടു. അവർക്ക് ഓറിഗനിൽ ഭദ്രമായി എത്തിച്ചേരേണ്ടതുണ്ടെന്നും അതിനിനിയും ബഹുദൂരം യാത്ര ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്നും അവൾക്കറിയാമായിരുന്നു. എങ്കിലും രാത്രി ആകുമ്പോഴേയ്ക്കും അവൾക്കത്ര സന്തുഷ്ടിയൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. രാത്രിയിൽ അവൾക്കു ക്ഷീണം തോന്നും. ക്ഷീണം തോതൊപ്പം അല്പം പേദവും. അടുത്ത ദിവസത്തെ പറ്റിച്ചിന്തിക്കാൻ അവൾ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഓറിഗൻ തങ്ങളുടെ സങ്കല്പിച്ചിരുന്ന രീതിയിലൊക്കെത്തന്നെ ആയിരിക്കുമോ എന്നും അവൾ അതഭ്യസിച്ചു.

“അതാ—ഡിക്ക്!” അവൾ പറഞ്ഞു.

തോലുടുപ്പ് അണിഞ്ഞു സമേച്ഛസ് യാത്രാ സംഘത്തെ കൈമാടി വിളിക്കുന്നതു റിബേക്കാ കണ്ടു.

സമേച്ഛസിനെ കാണാൻ അവൾ ഉളിഞ്ഞുനോക്കേണ്ടി വന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ തന്റെ ശരീരവസ്ത്രം കൊണ്ടു മുഖം മൂടിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, സൂര്യരശ്മികൾ അവളുടെ മുഖത്തു നേരിട്ട് അടിയുദ്ധമായിരുന്നു. അവളുടെ മുഖം ചുടേററു ചുവന്നു; കാരേററു വരണ്ടു. അത് ഒരു സ്ത്രീയുടെ മുഖത്തെക്കാൾ ഒരു പുരുഷന്റെ മുഖമായി ചമഞ്ഞു. ഒരു സുന്ദരിയല്ല, സ്ഥൂലഗാത്രയും, ദുഃശരീരയുമായിട്ടാണ് അവളെ ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചത്. ഒരു സ്ത്രീയുടെ ദുഃഖവികാരങ്ങൾ അവളുടെ ഹൃദയത്തേയും കോരിത്തരിപ്പിച്ചിരുന്നു. അവൾക്കു നല്ല നല്ല വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കണം, അവളുടെ ശരീരം ദുഃഖമായി സൂക്ഷിക്കണം. ഇവാൻസിനെ ചിന്തിച്ചല്ല; പ്രത്യുത ഒരു സ്ത്രീ എന്ന നിലയിലുള്ള വികാരങ്ങൾ മാത്രം. താനും ചില അവകാശങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു ജീവിയാണെന്നും, സ്ത്രീയെന്ന നിലയിൽ തനിക്ക് അവകാശപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടെന്നും അവൾ കരുതി. കോട്ടയിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ ചൂടു വെള്ളത്തിലൊന്നു കുളിക്കാമെന്നും, നൊമ്പരപ്പെടുന്ന അസ്ഥികൾക്ക് അല്പം വിശ്രമം നൽകാമെന്നും അവൾ കരുതി. കോട്ടയിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതിനെ അവൾ ഉററു കാത്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

റിബേക്കായ്ക്കു് ആ മാസത്തെ തീണ്ടാരിസമയമായിരുന്നു. ഇത്രകാലവും ശരീരവും മനസ്സും ഉന്മേഷഭരിതമായിരുന്നു. പക്ഷേ ആ രീതിയിൽ ഇനി മുന്നോട്ടു പോകുവാൻ സാധ്യമാകുകയില്ലെന്ന് അവൾക്കുതോന്നി. ജനസമൂഹം മുമ്പോട്ടു നീങ്ങിക്കൊള്ളട്ടെ എന്നും തനിക്ക്

അവിടെത്തന്നെ വിശ്രമംകൊള്ളണമെന്നും അവൾക്കു തോന്നി.

ലിജി തന്റെ മുഖം കാണരുതെന്നു കരുതി, റിബേക്കാ അവിടെ അനങ്ങാതെന്നിന്നു. ഇവാൻസ മുന്നോട്ടു പോയി. അപ്പോഴേയ്ക്കും അവളുടെ വണ്ടിയും കാളയും സമീപം എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. അതിനൊപ്പിച്ച് അവൾ വീണ്ടും നടന്നു. ലിജി ഓറിഗനിൽ നിശ്ശേഷം ലീന ചിത്തനായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണെന്നും തന്നിമിത്തം വണ്ടി നോക്കുന്ന കാര്യമൊഴിച്ചു തന്റെ മനസ്സിൽ മറെറാന്നുമില്ലെന്നാണ് അദ്ദേഹം കരുതുന്നതെന്നും റിബേക്കാ വിചാരിച്ചു.

മുന്നിലുള്ള വണ്ടികൾ ഒരു ചെരിവിലൂടെ നീങ്ങി കൺമുന്നിൽനിന്നു മറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അതു ലാറമി യിലേക്കുള്ള വഴി ആയിരിക്കുമെന്നു റിബേക്കാ കരുതി. കുന്നിനുകൂട്ടിൽ എത്തിയപ്പോൾ ലിജി തന്റെ കാള കളുടെ നേക്കു് “ഹോയ്” ശബ്ദം മുഴക്കി. റിബേക്കാ, ഇവാൻസിന്റെ സമാപത്തേക്കു നടന്നെത്തി. വാഹന സമൂഹം ആ ചെരിവിലൂടെ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങ് അടിവാരത്തിൽ ഇളകിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വൃക്ഷ ഷേളോടും, ഇരുണ്ട നിഴലുകൾ പരന്ന തൃണതലങ്ങളോടും ഇരുപാർശ്വങ്ങളിലും കുറിക്കാടുകൾ നിറഞ്ഞ നദിയോടുംകൂടിയ ലാറമി ദുർഗ്ഗം ദൃശ്യമായി. “ഒരു കെട്ടിടം കാണുന്നതിൽ എനിക്കിത്ര സന്തോഷമുണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ ഒരിക്കലും കരുതിയിട്ടില്ല. അവിടെ കസേരകൾ കാണാമോ ലിജി. നല്ല കസേരകൾ; എനിക്ക് കസേരയിൽ ഒന്നിരിക്കണം” റിബേക്കാ പറഞ്ഞു.

തനിക്ക് അത്രത്തോളം ആനന്ദം ഇതിനു മുഖ്യം
 രിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു മേഴ്സിക്ക് തോന്നി. അന്ത
 രീക്ഷം സംഗീത സാമ്പ്രദായിരുന്നു. നിശ ആശം
 നിർഭരമായിരുന്നു. അന്തരീക്ഷത്തിൽ നക്ഷത്രസമൃദ്ധം
 മിന്നിത്തിളങ്ങി. ആശയും ഉന്മേഷവും നൽകിക്കൊണ്ട്
 അവ താഴെ നോക്കി പുഞ്ചിരി പൊഴിച്ചു. ഓറിഗനി
 ലേക്ക് പുറപ്പെടാനുള്ള തന്റെ പിതാവിന്റെ തീരുമാനം
 ശരിയായിരുന്നുവെന്ന്, ഒരു നിമിഷത്തേയ്ക്കു മേഴ്സി
 മാക്ബിയ്ക്കു തോന്നി. ഓറിഗനിൽ സ്ഥിതിഗതികൾ
 നിശ്ശേഷം ഭിന്നമായിരിക്കും. “മി. മാക്ക്! നിങ്ങളുടെ
 നെററിത്തടത്തിൽനിന്നു ക്ലേശങ്ങളുടെ ചുളികൾ എല്ലാം
 ഒഴിഞ്ഞുവോ? അരുതെന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ടു തന്നെ എത്ര
 പതിവായി ഞാൻ നിങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചിരുന്നു
 വെന്നു നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നോ? പൊടി നിറഞ്ഞ
 യാത്രാഗതിയിൽ എത്ര തവണ നിങ്ങളെക്കൊണ്ടാൻ
 ഞാൻ ഉററു നോക്കിയെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?”

പുറത്തു സംഗീതം, ഉള്ളിലും സംഗീതം. സംഗീത
 കോലാഹലംതന്നെ. ബ്രൗണി ഇവാൻസ്, നീ ഇതു
 പഠിക്കേണ്ട കാലമായി! സംഗീതം നിന്റെ ഹൃദയത്തെ
 കോരിത്തരിപ്പിക്കട്ടെ.

മി.! ബെർഡ് : ഓ! നിങ്ങൾ ശരിക്കു നൃത്തം ചെയ്യു
 നല്ലോ? മി. ഗോർഹാം! എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു!
 കൊള്ളാം മി. മാക്ക്! നിങ്ങൾ തന്നെയോ വീണ്ടും!
 നിങ്ങളുടെ ഭാര്യ എവിടെ? അവർക്കു നൃത്തം ചെയ്യാൻ
 ഇഷ്ടമില്ലേ?

നൃത്തം പൊടിപൊടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇരുട്ടു തടിച്ചു കൂടി. നക്ഷത്രങ്ങൾ പൂണിരി തൂകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഹൃദയത്തുടിച്ചുകൂട്ടോടെ ഗാനലഹരി മുഴങ്ങി; പാദങ്ങൾ ഇളകി; ശരീരം ചലിച്ചു. ആനന്ദനൃത്തം. മേഴ്സി മാക്ബി മധുരപ്പതിനാറുകാരി! അവൾ ആനന്ദപൂർവ്വം നൃത്തം ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. എങ്കിലും അവൾ ഒന്നു പൂണിരിച്ചിരുന്നില്ല. എന്തു പറയണമെന്നവൾക്കറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. തന്റെ ഹസ്തതലങ്ങളേറ്റിരുന്ന അമർത്തലുകൾക്ക് എന്തു മറുപടി പറയണമെന്ന് അവൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. സംഗീതം നിലച്ചു. ഫിഗ് അയാളുടെ ഫിഡിൽ മടിയിൽ വച്ചു. പല്ലില്ലാത്ത ചിരി ഒന്നു പൊഴിച്ചു. മേഴ്സി മാക്ബിയും ഒന്നു പൂണിരിച്ചു. അതിൽ കുഴപ്പമില്ലെന്ന് അവൾക്ക് തോന്നി. പല്ലില്ലാത്ത ഒരു കിഴവൻ. മി. മാക്ബി എന്തോ അവളുടെ ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചു. ആളുകൾ അങ്ങുമിങ്ങും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അയാൾ നിശ്ശബ്ദമായി മന്ത്രിച്ചു. “ഒന്നു നടക്കാൻ വരുന്തോ?” “ആ ഇരുട്ടത്തേയ്ക്കു ഒന്നു വരാമോ? അല്ലമൊന്നു നടക്കാൻ; ഇഷ്ടമില്ലേ?”

ഉള്ളാലെ അവൾ അനുകൂലിച്ചു. പ്രായംചെന്ന മാക്ബി ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ കുഴപ്പമൊന്നുമില്ലെന്ന് അവൾ കരുതി. മി. മാക്ബി! അയാളുടെ ഇരുണ്ട കണ്ണുകളും ശ്രേഷ്ഠ മുഖവും ഉള്ളിലത്തെ സുന്ദര വീക്ഷണവും! അവൾ മാനുഷമായി നടക്കും. മാനുഷമായി സംസാരിക്കും.

അവൾ അനുകൂലമായി തലകുലക്കി. തീരുമാനിച്ചു നിലപുക്കു കാത്തിരിക്കാനും അവൾക്കു വരുന്നതായി!

ആൾക്കൂട്ടത്തിന്റെ സമീപംവെച്ചു ബ്രൗണി ഇവാൻസ്, മേഴ്സിയിലെ തടഞ്ഞു. “താവളത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ കൂടെകൊണ്ടുപോകാം.” അയാൾ പറഞ്ഞു. അവൾക്കു സങ്കടം തോന്നി. “വേണമെന്നില്ല,” അവൾ ശാന്തമായി മറുപടി നൽകിക്കൊണ്ടു ആ ഇരുട്ടിൽ മറഞ്ഞു.

“ആ വന്നോ,” മാക്ക് പതുക്കെ ചോദിച്ചു. നിരന്തരം കണ്ണായി “അതേ” എന്നവൾ മറുപടി നൽകി.

“നിന്റെ വിചാരം ഞാൻ പട്ടുകിഴവനെ ന്നായിരിക്കും. ഏതായാലും എനിക്ക് ചെറുപ്പമായിട്ടാണു തോന്നുന്നത്. ഒരു പക്ഷേ നിന്നെപ്പോലെതന്നെ ചെറുപ്പം.”

അവർക്കു സമീപം നദി ഒരു മർമരശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അകലെ സംഗീതം അലതല്ലി. ശബ്ദങ്ങൾ മുഴങ്ങി.

മാക്ക് അവളെ കൈയ്ക്കു പിടിച്ചു സ്വശരീരത്തിലേക്ക് അണച്ചു. അവൾ നിശ്ശബ്ദമായി കരഞ്ഞു. അവൻ ആത്തിയോടെ അവളെ ചുംബിച്ചു. “മി. മാക്ക് ഇതു ധർമ്മമാണോ? ഇതു ശരിയാണോ? നിങ്ങൾ വ്യക്തനല്ലേ? എനിക്ക് തോന്നുന്നു അതു ശരിയല്ലേ!”

അവൾ നിലത്തു ശയിച്ചു. പ്രിയങ്കരമായ ഹസ്സുടേയും, വ്യക്തമായ ഹസ്സുടേയും, ആർത്തിയേറിയ ഹസ്സുടേയും അവളെ തഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അവരുടെ സിരകളിലെ രക്തപ്പാച്ചിലിൽ സംഗീതവും നൃത്തകോലാഹലവും നിശ്ശബ്ദതയിലമർന്നു. ഉറക്കത്തായ ശ്വാസോച്ഛ്വാസ ഗതിയിൽ നക്ഷത്രങ്ങൾ മങ്ങി

ക്കാണപ്പെട്ടു. വേദന! വേദന! ആർത്തിയേറിയ വേദന. സംഗീതം നഷ്ടമായി, അന്തരീക്ഷം അദൃശ്യമായി. സമ്യം നഷ്ടമായി. ഒരു വിസ്ഫോളത്തിൽ അവർ ലയിച്ചു.

പിന്നീട് കിടന്നു കരയാൻ മാത്രമാണവൾക്കു തോന്നിയത്.

“ഞാൻ പ്രസന്നിക്കുന്നു മേഴ്സി. പുരുഷൻ ഒരു മായനാണ്.”

“നിങ്ങൾ വേദിക്കേണ്ടോ” അവൾ മന്ത്രിച്ചു. “അതെന്നെ കൂടുതൽ ക്ലേശിപ്പിക്കുകയേ ഉള്ളൂ.”

സുഖവും ആർദ്രതയ്ക്കൊതിച്ച് അവൾ സ്വശരീരം അയാളുടെ നേർക്ക് ചാരി. അവൾ അയാളുടെ കരവലയത്തിലമർന്നു. “ഇതു പ്രേമമല്ല മേഴ്സി, പ്രേമമായിരിക്കുകയില്ല.” അയാൾ പറഞ്ഞു.

“എനിക്കറിയാം.”

“മി. മാക്ക്, വല്ലതും സംഭവിക്കുമോ?”

“അങ്ങനെ സംഭവിക്കുമെന്ന് എനിക്കുതോന്നുന്നില്ല. നിനക്ക് ഒരു കുഴപ്പവും ഉണ്ടാകില്ല. തീർച്ചതന്നെ. നമുക്ക് ഇനി മടങ്ങിപ്പോകാം.”

“എനിക്കു ഏതാണു ചെയ്യാൻ വയ്യ.”

“എന്നാൽ നിന്നെ ഞാൻ ഭദ്രമായി നിന്റെ കൂടാരത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കാം.”

അവൾ എഴുന്നേറ്റു, തന്റെ വേഷമെല്ലാം നേരെയാക്കി. മാക്കിന്റെ അടുത്തെത്തി, ആ മാറിൽ തല ചായിച്ച് അയാളുടെ ഷർട്ടിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു.

“മേഴ്സി” അയാളുടെ കൈകൾ അവളെ വലയം ചെയ്തു. “പാവം! കൊച്ചു മേഴ്സി! ഞാൻ ഞ്ഞാനാണ്. മേഴ്സി; ഞാൻ നിനക്കു അനുയോജ്യനല്ല.

അല്ലെന്നു പറയൂ. നിന്റെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടിത്തന്നെ ;
എങ്കിലും നാളെ രാത്രി നമുക്കു കാണാം.”

അദ്ധ്യായം 14

കാട്ടുപോത്തുകൾ; ഒരു ലക്ഷം വരുമെന്നു ഇവാൻസ് കരുതി. മൂന്നിലും, പിന്നിലും, വലത്തും, ഇടത്തുമായി ഒരു ലക്ഷം കാട്ടുപോത്തുകൾ. അവയെ എണ്ണി തിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരായുഷ്കാലംകൊണ്ടു തന്നെയും ഒരാൾക്കു സാധ്യമാവുകയില്ല. അവ ഒന്ന് അലറി. കാളകളും പശുക്കളും ഭയന്നു കരഞ്ഞു. കിടാക്കൾ അവയുടെ തളപ്പശുക്കളെ ആരാഞ്ഞു് ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു. എല്ലാം കൂടെ ഭീമമായ ഒരാരവം.

കാട്ടുപോത്തുകൾ ആ ജനസമൂഹത്തെക്കണ്ടു വിരണ്ടോടിയില്ല. നേരേ മറിച്ച് പതുക്കെ നടന്നു. അവ വണ്ടികളുടെ നേക്കു തുറിച്ച് നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പിന്നീട്, മേയാൻ പുൽമേട് ആരാഞ്ഞു് അവ നീങ്ങി.

ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു: “കണ്ടതുകൊണ്ടു മാത്രമാണു ഞാൻ ഇതു വിശ്വസിച്ചതു്. അല്ലാതെ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ മാത്രം ഞാൻ വിശ്വസിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ഭയങ്കരമായ പ്രദേശം. ചിലപ്പോൾ ഒറ്റ കാട്ടുപോത്തിനെ കാണാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അല്ലെങ്കിൽ കാട്ടുപോത്തല്ലാതെ മറ്റൊന്നുംതന്നെ ഉണ്ടാവില്ല.

ഇങ്ങനെ ഒരു കാഴ്ച കാണാൻ കഴിയുമെന്ന് ഇവാൻസ് വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരു പ്രദേശം മുഴുവൻ കാട്ടുപോത്തുകൾ. അന്തരീക്ഷം അവയുടെ അലച്ചുകൾകൊണ്ടു മുഖരിതവും.

ലാറമിയിൽ രണ്ടു ദിവസം ചെലവഴിച്ചതു നന്നായെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി. വണ്ടികൾ ഉറപ്പിക്കുവാനും, കാതകളെ കച്ചവടം ചെയ്യാനും ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങൾ വാങ്ങാനും സാധിച്ചു. പക്ഷെ കച്ചവടം ഏകപക്ഷീയമായിരുന്നു. ഭക്ഷണസാധനങ്ങളുടെ വിലയാകട്ടെ വളരെ അമിതവുമായിരുന്നു. എങ്കിലും അവർക്കു അസൗകര്യമൊന്നുമുണ്ടായില്ല. ഹാൻക് മാക്ബീയെയാണു പത്തുസാര, കാപ്പി, മാവു എന്നിവയുടെ വില്പനയ്ക്കായി മി. മാക് ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്നത്. മാക്കിന്റെ ഉദാര മനസ്ഥിതിയെ ഇവാൻസ് ഇഷ്ടപ്പെട്ടു; എങ്കിലും പണം നഷ്ടപ്പെട്ടതുതന്നെ എന്നയാൾ അറിഞ്ഞിരുന്നു.

ജനസമൂഹത്തിന് ഇപ്പോൾ കൂടുതൽ അടുക്കും ക്രമവും ഉണ്ടായിരുന്നു. കൂടുതൽ സമയനിഷ്ഠയും കൃത്യനിഷ്ഠയും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. ഇന്ത്യന്മാർപോലും അവരെ അധികമായി അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയോ, അസന്നദ്ധരായി അവരെ കാണുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല.

സ്ഥിതിഗതികൾ ഇങ്ങനെ മെച്ചപ്പെട്ടതു തന്റെ സാമർത്ഥ്യവിശേഷംകൊണ്ടാണെന്ന് അയാൾ അവകാശപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ആരുതന്നെ ക്ലാപ്റ്റനായിരുന്നാലും ആളുകൾ തന്നത്താൻ കുറെ പഠിക്കുമെന്നയാൾ മനസ്സിലാക്കി. എങ്കിലും അയാൾക്ക് അതിൽ തൃപ്തിയും സന്തോഷവും ജനിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടു പൊതുവേ ജനങ്ങൾ ഉന്മേഷപൂർണ്ണരായി കാണപ്പെട്ടു. റെറഡ് ലോക്കിനുപോലും അയാളുടെ ഉത്സാഹം കുറച്ചൊക്കെ മടക്കിക്കിട്ടിയിരുന്നു.

ഇവാൻസിനെ ചിന്തയിൽനിന്നുണർത്തിക്കൊണ്ടു ഡിക്ക് പറഞ്ഞു: “കൊടുങ്കാറ്റിനെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകയാണോ?” തുടർന്നുള്ള നിശ്ശബ്ദതയിൽ, കാട്ടുപോത്തുകളുടെ നീണ്ട നീണ്ട കരച്ചിലുകൾ ഇവാൻസിനു ശ്രവിച്ചു.

“എന്റെ ഓർമ്മ ശരിയാണെങ്കിൽ നാം ഇനിയും ശുദ്ധജലം കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല.” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു.

“നാം നേരത്തേ താവളമടിക്കണമെന്നാണോ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?”

“ലിജി! കാട്ടുപോത്തുകളുടെ പരാക്രമം ഇനിയും നിങ്ങൾ കണ്ടിട്ടില്ല.”

ഇല്ലെന്ന് ഇവാൻസും കരുതി. എങ്കിലും കൊടുങ്കാറ്റിനുള്ള വട്ടംകൂട്ടങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങുകയും ആ ചെരിവുകളും പരപ്പുകളും കാട്ടുപോത്തുകളെക്കൊണ്ട് ഇരുണ്ടുകൂടുകയും ചെയ്യുപ്പോൾ അതിന്റെ സ്വഭാവം എങ്ങിനെയിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പിക്കുവാൻ ഇവാൻസിനു കഴിഞ്ഞു. “അതെപ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത ഞാനിഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല.”

“സൂക്ഷിക്കും കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും തന്മൂലം വിഷമതകൾ ഒന്നും ഉണ്ടാകുമെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു.

“ഒരു മനുഷ്യസമൂഹത്തെക്കണ്ടാലും ഇവ പരിശുദ്ധിയോടുകൂടിയല്ലേനോ?”

അനുകൂലമായോ പ്രതികൂലമായോ മറുപടിയൊന്നും പറയാതെ ഡിക്ക് തലയൊന്നു കുലുക്കുക മാത്രം ചെയ്തു.

അവർ ആ തടാകത്തിന്റെ സമീപത്തെത്തിയതുവരെ യാതൊന്നും സംസാരിക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഇരുട്ടിൽ

ആ ജലപ്പുരപ്പും ചുറ്റുമുള്ള വെള്ള മണൽപ്പുരപ്പും, അതിൽ പകുതി മൃദിക്കിടുന്നിരുന്ന അസ്ഥികളും മാത്രമേ അവർക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. ഡിക്ക് കുതിരപ്പുറത്തു നിന്നിറങ്ങി. കൈവിരൽ തടാകത്തിൽ മുക്കി വെള്ളം ഞച്ചിപ്പോക്കി. തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു ഡിക്ക് പറഞ്ഞു: “ഒന്നാംതരം ശുദ്ധജലം.”

“ജനസമൂഹം തടാകത്തിനു തൊട്ടടുത്തു വരാതിരിക്കുവാൻ നാം അല്പം അകലെ ഒരു കൊടി നാട്ടണം” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു, “അല്ലെങ്കിൽ ദാഹിച്ചു വലഞ്ഞു കാലികൾ നാലു വശത്തേക്കും പരക്കും പാഞ്ഞേക്കും.”

യാത്രാമാറ്റത്തിൽനിന്നു പോത്തുകളെ ഓടിച്ചുകൊണ്ടു അവർ ഒരു മണിക്കൂർകൂടി സവാരി ചെയ്തു. അവയ്ക്കു ഒരറ്റതിയും കണ്ടില്ല.

ഇരുണ്ടുകൂടുന്ന മേഘങ്ങളെ ഇവാൻസ് സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി. അയാൾ അങ്ങിനെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരിടി മുഴങ്ങി.

ഡിക്ക് കുതിരപ്പുറത്തു നിവൻ നിന്നുകൊണ്ടു എന്തോ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. പൊടിപടലങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ എന്തോ ഇരുണ്ടു തടിച്ചുകൂടുന്നത് ഇവാൻസ് കണ്ടു.

കുതിര ഓടിച്ചവിടെ എത്തിയപ്പോൾ ഇവാൻസിനു അസ്വാസ്ഥ്യം ജനിച്ചു. ഏതാനും പോത്തുകൾ ആ നീർച്ചാലിലും, ചുറ്റും ആയി നിന്നിരുന്നു. കൂട്ടം പിരിഞ്ഞു, വെള്ളം കുടിച്ചു ക്ഷീണം തീർക്കാൻ എത്തിയിരുന്ന ഒരു സംഘം കാട്ടുപോത്തുകൾ : അവ വീണ്ടും മേയാൻ പുൽമേട്ടിലേക്കു നീങ്ങിത്തുടങ്ങി.

ഡിക്ക് കടിഞ്ഞാൺ വലയത്തിൽനിന്നു കൈവിട്ടു. അയാൾ റൈഫിൾ ഒന്നു പരിശോധിച്ചു. “അടുത്തു കിട്ടിയാൽ ഒന്നുരണ്ടെണ്ണം താഴെ കിടക്കും.”

നീർച്ചാലിനു പത്തുവാര ഭൂരെവച്ച് ഡിക്ക് ഒന്നിനെ വെടിവെച്ചു വീഴ്ത്തി. ഇവാൻസ് വെടിവെയ്പ്പുവാൻ അല്പം വൈകി. എങ്കിലും അയാളുടെ വെടിയും കുറിക്കുകൊണ്ടു. ഡിക്കും ഇവാൻസും നീർച്ചാൽ പരിശോധിക്കാൻ പിന്തിരിഞ്ഞു നടന്നു. പോത്തിനകൂട്ടം ആ ചാല്യ് വല്ലാതെ കലക്കിയിരുന്നു.

“ഈ വെള്ളം കുടിക്കാൻ കൊള്ളുകയില്ല ഡിക്ക്” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“അതു തെളിയും. വേണ്ടത്ര വെള്ളം ഒഴുകുന്നുണ്ട്. കലങ്ങിക്കുറുകിയ കുറെ വെള്ളം ഞാൻ കുടിച്ചുനോക്കി.”

വണ്ടികൾ വർത്തുളാതൃതിയിൽ കൂമപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി ഡിക്ക് അവിടത്തെ ഭൂപ്രകൃതി ഒന്നു പരിശോധിച്ചു. വാഹന സമൂഹം എത്തിയപ്പോൾ അയാൾ കുതിരപ്പുറത്തു കയറി, വാഹനങ്ങളെ നയിച്ചു. ശരിക്കു വൃത്താതൃതിയിൽ അവയെ കൂമപ്പെടുത്തി.

“പോത്തുകളെ എനിക്കു കശാപ്പു ചെയ്യാനുണ്ട്,” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു. ഇവാൻസ് തല കുലുക്കി. അയാൾ തന്റെ വണ്ടിയുടെ സമീപത്തേയ്ക്കു കുതിരയെ ഓടിച്ച് അവിടെ അതിനെ ഒരു ചക്രത്തോടു ബന്ധിച്ചു.

ചുറ്റും വന്യമൃഗങ്ങളാലും ആപൽസൃചകമായ ഭൂപ്രകൃതിയാലും താവളം തന്നെപ്പോലെതന്നെ അസാധാരണമായ നിലയിൽ ശാന്തവും നിർവികാരവുമായിരിക്കുന്നതായി ഇവാൻസിനു തോന്നി.

“റോക്ക എവിടെ?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു.

“എന്തോ അവൻ അല്പം മൂടുന്നതി. അവനെ ഞാൻ വണ്ടിയിലെടുത്തിട്ടു,” ബ്രൗണി മറുപടി പറഞ്ഞു.

റിബേക്കാ രണ്ടാമതു വണ്ടിയിൽനിന്നു വടിപോലെ ഇറങ്ങിവന്നു. “ഓ! എന്തൊരു ദുഃഖകൂട്ടം,” അവൾ അതഭൂതപൂർവ്വം പ്രസ്താവിച്ചു.

“എനിക്ക് ചിരിവരുന്നു. അമ്മയ്ക്കു നടക്കാൻ പോലും ഭയമായിരുന്നു.” ബ്രൗണി പറഞ്ഞു.

“ഭയംകൊണ്ടല്ല” അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു.

“ആ പോത്തിൻപറത്തിന്റെ അലർച്ചകളിൽ നിന്നു രക്ഷപെടാമെന്നു ഞാൻ ഒരിക്കലും ആശിച്ചില്ല.”

ആസന്നമായ അന്ധകാരവും ഇരുട്ടും ഓർത്ത് ഇവാൻസ് ജോലികൾ ധൂതഗതിയിൽ ചെയ്തു. “നീ അവയ്ക്കു വെള്ളംകൊടുത്തു മേയാൻകൊണ്ടുപോ; അതാണു നല്ലത്” ഇവാൻസ് ബ്രൗണിയോടു പറഞ്ഞു.

“ഇരുട്ടാകട്ടെ, കഴിയുന്നത്ര കാളകളെ കുതിരകളോടൊപ്പം നമുക്ക് ഈ വലയത്തിന്നുള്ളിലാക്കാം.”

“ഞാൻ കുതിരയെകൂടെക്കൊണ്ടുപോകും” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ബ്രൗണി കെട്ടിപ്പിച്ച് കുതിരപ്പുറത്തു കയറി കാളകളെ മേയിക്കുവാൻ കൊണ്ടുപോയി.

റിബേക്കായെ അവിടെ നിറുത്തിയിട്ട് ഇവാൻസ് വണ്ടികളെല്ലാം നിന്നു പരിശോധിച്ചു. ഇടയ്ക്കു കണ്ട വരോടൊക്കെ അയാൾ ഓരോന്നു സംസാരിച്ചു. മേയാൻ വിടുംമുമ്പ് ഓരോ കുതിരയേയും ജീനിയും

മറും അഴിച്ചുമാറണം! നല്ല കാതകളെ അടുക്കൽ
ത്തന്നെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം! അവയെ കുതിരകളോ
ടൊന്നിച്ച് വലയത്തിൽ സൂക്ഷിക്കാം! നല്ല പല്ലു് ആ
വഴിക്കുവെന്നാൽ കാണാം! പിന്നെ വന്നു തീ കത്തി
ക്കാൻ വിറകുവെട്ടണം! പോത്തുകൾ ചാടിവീണേക്കും!
ഇങ്ങനെ ഓരോരോ കാര്യങ്ങൾ.

ആളുകൾ അയാളോടൊന്നും ചോദിക്കാതെ തല
കുലക്കുക മാത്രം ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. എങ്കിലും താൻ
റെഡ് ലോക്കിനെപ്പോലെ അധികാരഭാവേനയാണു്
സംസാരിച്ചതെന്ന ചിന്ത പിന്നീടു് അയാൾക്കുണ്ടായി.

നിർദ്ദേശങ്ങൾ എല്ലാം നൽകിയശേഷം ഇവാൻസ്
പോയി കുറെ വിറകുകൊണ്ടുവന്നു. റിബേക്കയ്ക്കു
വേണ്ടി തീ കത്തിച്ചു. പിന്നീടു് കോടാലിയുമെടുത്തു
കാട്ടിലേക്കു പോയി. മറ്റുള്ളവരും അയാളോടൊത്തു
ചേർന്നു. നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇരുപാൾപണ്ടെടുത്ത കുറി
ക്കാടുകളിൽനിന്നു കിട്ടാവുന്ന ചുള്ളിവിറകുകൾ എല്ലാം
വലിച്ചെടുത്തു് അടുക്കിക്കെട്ടിവെച്ചു.

ഹോൾഡ് റിഡ്ജ് ഇവാൻസിനു തൊട്ടടുത്തു
നിന്നു വിറകൊടിച്ച് ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവ
രിരുവരുംകൂടി വിറകു് അടുക്കിക്കെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുവേ
ലിന്നു് അവിടെ എത്തി.

“ഒരു കാൽ മൈൽ ദൂരെ നാലുപാടും-വടക്കും കിഴക്കും
തെക്കും പടിഞ്ഞാറും തീ കത്തിക്കണമെന്നാണു് ഞാനു
ദ്ദേശിക്കുന്നതു്,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “ആ
പോത്തിൻപററും ഏതുവഴിക്കു നിങ്ങളാണെടുപ്പു,
ഡിക്ക്?”

“പറയാൻ വയ്യ. വടക്കോട്ടായിരിക്കും. അവ വടക്കോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.”

“കാലികളെ എല്ലാം തെക്കു നിറുത്തിയിരിക്കുകയാണ്. അതിനപ്പുറത്ത് തീയിടാമെന്നാണ് കരുതിയത്.”

“അതുകൊണ്ടെന്തെങ്കിലും പ്രയോജനമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കാലികളെ എവിടെ നിറുത്തിയാലും കാട്ടു പോത്തുകൾ എത്തിയാൽ അവ വിരണ്ടോടാം.”

“എങ്കിൽ തെക്കു നമുക്ക് ഏറ്റവും വലിയ തീക്ഷ്ഠാം.”

ഇവാൻസ് വീണ്ടും വിറകു വെട്ടാൻ തുടങ്ങി. ഹോള റിഡ്ജ് വണ്ടിയുമായെത്തി. വിറകുകെട്ടു വണ്ടിയിൽ കേറാൻ ഇവാൻസ് സഹായിച്ചു. ഒന്നിനു പിന്നാലെ മറ്റൊന്നായി വിറകുകെട്ടെല്ലാം വണ്ടിയിൽ കയറി. അനന്തരം തീയിടേണ്ട സ്ഥാനം കാണിച്ചു കൊണ്ട് ഇവാൻസ് വണ്ടിക്ക് വഴി തെളിച്ചുകൊടുത്തു. തീയിടേണ്ട സ്ഥാനങ്ങളിലെ ചെടികളുടേതെല്ലാം വെട്ടിത്തെളിച്ചു. ഓരോ സ്ഥലത്തേക്കും ഓരോരുത്തരെ നിയോഗിച്ചു. തെക്കേ അറ്റത്ത് ഇവാൻസ് നില ഉറപ്പിച്ചു.

“ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ എല്ലാം എടുത്തു കൊള്ളണം. ഒരു റൈഫിളും. അവ പാഞ്ഞടുക്കുമ്പോൾ വെടിവെച്ചാൽ മടങ്ങിപ്പോയേക്കും. ഇപ്പോഴേതിൽ കത്തിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ആഹാരം കഴിക്കാൻ സമയം ഉണ്ട്.”

ഇവാൻസ് തന്റെ വീതിലേയ്ക്കു പോയി. “റിബേക്കാ

തയാറാക്കിയ അത്താഴം കഴിച്ചോ?" ഇവാൻസ് ആരാഞ്ഞു.

“വന്നു ഒരുരുള വാരിത്തിന്നിട്ട് കാലിപ്പറത്തിലേക്കു പോയി. ആ കുട്ടി വല്ലാതെ അദ്ധ്വാനിക്കുന്നുണ്ടു ലിജി.”

ഞാൻ കുറെ ഉപ്പു അങ്ങുമിങ്ങും കൂട്ടിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്.” താഴേനിലത്തു് ചന്ദ്രം പടിഞ്ഞിരുന്നുകൊണ്ടു ഡിക്ക് പറഞ്ഞു.

“എന്തെങ്കിലും പ്രയോജനമുണ്ടാകുമോ എന്നു റിഞ്ഞിലു്.”

“ആ കാറ്റു്.” താൻ തയാറാക്കിയിരുന്ന ബിസ്കൂറുകൾ നൽകിക്കൊണ്ടു റിബേക്കാ പറഞ്ഞു. കാറ്റിനെ പറ്റിയല്ലാ റിബേക്കാ ചിന്തിക്കുന്നതെന്നു ഇവാൻസി നറിയാമായിരുന്നു. കൊടുങ്കാറ്റിനോടൊന്നിച്ചു ഒരു പക്ഷേ ആ പോത്തിൻ പാശാവാരം ഇരമ്പിവന്നേക്കും. ബ്രൗണി കുന്നുകാലികളോടൊപ്പവുമാണു്. അതേ പറ്ററിയാണു് അവൾ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതെന്നു് ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി.

കൊടുങ്കാറ്റു് അവരുടെ മുഖത്തടിച്ചു. ഡിക്ക് ! “അതാ കൊടുങ്കാറ്റു തുടങ്ങി ലിജി.”

പെട്ടെന്നു് അതുധികമായ ഉൽക്കണ്ഠയോടെ ഇവാൻസ് ചാടി എണീറ്റു, “ആളുകളെയൊക്കെ ഞാൻ വിളിച്ചുകൂട്ടാം” എന്നു പറഞ്ഞു. പശുവിമാകാശത്തിൽ ഒരു മിന്നൽപിണർ പാഞ്ഞു, ഇടി മുഴങ്ങി.

“പാച്ചു്, ബ്ലൂവർ, റെഡ്ലോക്ക്, ഇൻകോ എല്ലാവരും പോയി തീ കത്തിക്കൂ.”

നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ സർവത്ര കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ഘോരാട്ടഹാസം. വാക്കുകൾ പുറത്തേക്കു പോകാത്ത രീതിയിൽ കാറ്റുതി ഇവാൻസിന്റെ കണ്ണത്തിൽ പൊടി നിറച്ചു.

“മാക്ക്, ഗോർഹാം, ഫെയർമാൻ, പാച്ച്, എല്ലാവരും വാ!”

ഇവാൻസ് തെക്കോട്ടോടി. ഒരു ചാറ്റു മഴ അയാളുടെ മുഖത്തു പതിച്ചു. വിറകുകെട്ടിൽനിന്നു കുറെ ചുള്ളിക്കമ്പും, ചെടിത്തലപ്പുകളും പറിച്ച് ഒന്നിച്ചുചേർത്ത് അതുകൊണ്ടു പൊടി തട്ടി നീക്കി, തീ കത്തിക്കുന്നതിനുള്ള കല്ലും ഇരുമ്പു കഷണവും വച്ചിരിക്കുന്നിടത്ത് അയാൾ എത്തി. ആരോ ഒരാൾ സമീപത്തു നിൽക്കുന്നതായി അയാൾക്കു തോന്നി. ഒരു മിന്നൽപിണരിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ പാച്ച് തീക്കല്ലുമായി കുതിക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. തീ സാവകാശത്തിൽ കത്തിത്തുടങ്ങി. കാറ്റ് അത് ഉതിക്കെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചു. എങ്കിലും ഒടുവിൽ തീ ആളിക്കത്തി.

“വിറകിട്ടു തീ കത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കൂ. ഞാൻ കാലി മേയ്ക്കുന്നവരെ പോയി നോക്കട്ടെ.?”

“ബ്രൗണി എവിടെ?” എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ വീണ്ടും ഓടി. ആ ശബ്ദമുണ്ടോ ബ്രൗണിയുടെ ചെവികളിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു!

രാത്രി പൊട്ടിത്തെറിച്ചു കണക്കേ, മിന്നൽപ്പിണരികൾ ആകാശത്തെപ്പിളിപ്പിണി; ഇടിമുഴക്കം ഭൂമിയെ വിറകൊള്ളിച്ചു. ആ പൊട്ടിത്തെറിക്കുലകൾക്കുശേഷം വിദൂരതയിൽ ഒരു പെരുമ്പറ ശബ്ദം മുഴങ്ങുന്നതുപോലെ

ഇവാൻസിനു തോന്നി. ലക്ഷക്കണക്കിനുള്ള ആ പോത്തിൻ പററം വിരണ്ടിളകിപ്പായുകയായിരുന്നു.

“ബ്രൗണീ” എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട് ഇവാൻസ് വീണ്ടും കാരറിനെതിരെ പാഞ്ഞു.

“കാവൽക്കാർ—കാവൽക്കാർ,” എന്നു മുറവിളി കൂട്ടിക്കൊണ്ട് അയാൾ ആ കുളമ്പടിപ്പെരുമ്പറ മുഴങ്ങു നിടത്തേയ്ക്കു ഓടി.

എന്തോ കാലിൽ തട്ടി അയാൾ വീണ്ടും എഴുന്നേറ്റു. റൈഫിളിലെ നിറ ഒഴിച്ചു. അരയിൽനിന്നു പിസ്റ്റൾ വലിച്ചുറി വെടിവെച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ വീണ്ടും ഓടി. പിന്നെ ഓടിയിട്ടു കാര്യമില്ലായിരുന്നു. അയാൾ നിന്നു. നിൽക്കുകയല്ലാതെ ഗത്യന്തരമില്ലായിരുന്നു. തീയ്ക്കു വേണ്ടി ഓടിയിട്ടാവശ്യമില്ല. വരുന്നതു വരട്ടെ; എന്നു കരുതി നിവർന്നു നിൽക്കുകമാത്രം ചെയ്തു.

ആദ്രിസംഘം കാട്ടുപോത്തുകൾ തന്റെ സമീപംകൂടി പായുന്നതുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി. മിന്നൽ പിണർ വീണ്ടും വീശി. കുന്നുകാലികൾ തന്റെ വലത്തു വശത്തു തടിച്ചുകൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും, കാട്ടുപോത്തുകൾ കുതിച്ചു കുതിച്ചു മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു മറയുന്നതും അയാൾ കണ്ടു. പോത്തിൻപററം കാലിക്കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നു കയറി ബഹളം ഉണ്ടാക്കിയില്ലെന്നയാൾ വിചാരിച്ചു.

അയാൾ നിശ്ചലനായിനിന്നു. ബ്രൗണിയുടെ മുഖം അയാളുടെ മനസ്സിൽ രൂപമെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

അപ്പസമയത്തിനുശേഷം കുഴപ്പങ്ങൾ എല്ലാം തീർന്നെന്ന് അയാൾ മനസ്സിലാക്കി. പിന്നിൽ പാച്ച്

കത്തിച്ചിരുന്ന തീക്കുണ്ഡവും അതിൻ്റെ പിന്നിൽ താവളത്തിലെ തീ ജ്വാലകളും അയാൾ കണ്ടു.

അയാളുടെ ഹൃദയം വികാരഭരിതമായി. ആശ്വാസവും അസ്വാസ്ഥ്യവും അയാളുടെ മനസ്സിൽ വന്നു നിറഞ്ഞു.

“ബ്രൗണീ! ബ്രൗണീ! നി എവിടെ?” എന്നു വിളിച്ചു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അയാൾ ഓടി.

ആരിൽനിന്നും ഒരു മറുപടിയും കിട്ടിയില്ല. പാച്ച് തന്നെ വിളിക്കുന്നത് അയാൾ കേട്ടു.

“ബ്രൗണീ” എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ മുന്നോട്ട് ഓടുകമാത്രം ചെയ്തു.

പാച്ച് ഇവാൻസിനെ പിടിച്ചു നിറുത്തി. “വത്ര, ഇവാൻസ്, ബ്രൗണീ താവളത്തിൽ കാണും. ഇല്ലെങ്കിൽ നമുക്ക് ആളുകളെ എല്ലാം വിളിച്ചുകൂട്ടി അന്വേഷിക്കാം. അവൻ താവളത്തിൽത്തന്നെ കാണും.”

മുമ്പിൽ ചെളിനിറഞ്ഞ പ്രദേശത്തിലൂടെ ഒരു കളവടി സ്വരം കേട്ടു. “ആരാണു, പാച്ചാണോ?” അതു ഡിക്കിന്റെ ശബ്ദമായിരുന്നു. “ഇവാൻസിനെ കണ്ടോ?”

“ഇവിടെ ഉണ്ട്.”

“പപ്പാ, വിഷമമൊന്നുമുണ്ടായില്ലല്ലോ?”

അതു ബ്രൗണിയുടെ സ്വരമായിരുന്നു. ബാലസഹജമായ പ്രസന്നഭാവത്തോടെ ബ്രൗണിയുടെ വദനം ദൃശ്യമായി. അവന്റെ സ്വരം ഇവാൻസിന്റെ ഹൃദയത്തെ തണുപ്പിച്ചു. “ഭാഗ്യമായി; മോനേ! നിന്നെ ഓർത്തായിരുന്നു ഞാൻ ക്ലേശിച്ചത്.”

അദ്ധ്യായം 15

ജൂഡിത്ത് ഫെയർമാൻ സാവകാശത്തിൽ ശരീരം ഒന്നു നിവർത്തി. മുതുകിലെ നൊമ്പരം അല്പം ലഘുപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കൈകൾ ഇരുവശങ്ങളിലും അമർത്തിക്കൊണ്ടു് ഒന്നു ഞെട്ടിത്തു. അവൾക്കു മാത്രമായിരുന്നില്ല ഈ മുതുകുവേദന. തന്നിമിത്തം അവൾ ധൈര്യപ്പെട്ടു. തന്റെ കാര്യം തുറന്നു സമമിച്ച മിസിസ് ബ്ലൂവറും, ഒന്നും പറയാനില്ലാതിരുന്ന മിസിസ് പാച്ചും, സമയം സമാഗതമാകുമ്പോൾ, തനിക്ക് ഒരു ഭവനവും ശയിക്കാൻ അന്തസ്സായൊരു സ്ഥലവും ലഭിക്കുമെന്ന് ആശിച്ചു കഴിഞ്ഞ മിസ് ബൈർഡും കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു.

സ്ട്രീകും ഒഴിച്ചു മറ്റു് ഏവർക്കും ഇന്ന് ഒരു വിശ്രമത്തിന്റേയും വിനോദത്തിന്റേയും ദിവസമാണ്. ചാറൽസ്, ഡിക്ക് സമ്മേഴ്സും, ലിജി ഇവാൻസും ഒരുമിച്ചു പേട്ടയാടി മാംസം കൊണ്ടുവരുവാൻ പോയിരുന്നു. ജൂലൈ 4th പ്രമാണിച്ചു റെഡ്ലോക്ക് ചെയ്യുന്ന പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ അവർക്കു നേരത്തേതന്നെ മടങ്ങി എത്തണം. അന്നു ജൂലൈ ഒന്നാം തീയതിയേ ആയിരുന്നുള്ളൂ. എങ്കിലും ജൂലൈ 4th പ്രമാണിച്ചുള്ള പ്രസംഗം നേരത്തേ നടത്തുകയായിരുന്നു. ജോലി ഉണ്ടായാലും ഇല്ലെങ്കിലും താവളത്തിലെ ആ ഒരു ദിവസത്തെ ജൂഡിത്ത് സ്വാഗതം ചെയ്തു. അന്ന് ഒരു സംഘം കടന്നുപോയതുപോലെ മറ്റു സംഘങ്ങളും മുന്നോട്ടു പോയാലെന്നു്? ആഗ്രഹമാണ് ഒരു സംഘം

അവരെ കടന്നു മുന്നോട്ടുപോയത്. കുറച്ചു കുന്നുകാലികൾ മാത്രമുള്ള ഒരു ചെറു സംഘമായിരുന്നു അത്. സന്ദർശനങ്ങളുമായി സമയം പാഴാക്കാതെ നേതൃത്വത്തിൽ കീഴിൽ അമിതമായി അമൻ കൈകൾ കാണിച്ചും കൂടി വിളിച്ചും അവർ കടന്നുപോയി. അവരുടെ സംഘത്തിൽപ്പെട്ട നാലുപേർ മരിച്ചുപോയിരുന്നുവെന്ന് അവരുടെ ക്യാപ്റ്റൻ ഇവാൻസിനോടു പറഞ്ഞു.

ശരി! അവർ പോകട്ടെ! പിന്നിലുള്ള ശവക്കുഴികളിൽനിന്ന് അവർ അതിദ്രുതം മുന്നോട്ടുപോകട്ടെ.

സമതലം കടന്നശേഷം വേണ്ടത്ര മുന്നോട്ടുപോയിരുന്നില്ല. എങ്കിലും, എല്ലാവർക്കും ഒരു വിശ്രമം ആവശ്യമാണെന്നു ജൂഡിത്ത് കരുതി. കാട്ടുപോത്തുകളുടെ ഇരമ്പിക്കയററം മൂലം ചിതറിപ്പോയിരുന്ന കാലികളെ കണ്ടുപിടിക്കാനായി ഒരു ദിവസം മുഴുവനും അടുത്ത ദിവസത്തിന്റെ ഏതാനും ഭാഗവും ചെലവഴിക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നു. അവിടെയുമിവിടെയുമായി കുന്നുകാലികളെ കാലി സൂക്ഷിപ്പുകാർ കണ്ടെത്തി. ചില കാലികൾ അടുക്കു ചാലിൽ പൂണ്ടുനിന്നിരുന്നു. ചിലവ എല്ലാ ടിഞ്ഞു തകൻപോയിരുന്നു. ചിലവയെ കാണാനെ കഴിഞ്ഞില്ല. ആകെ നഷ്ടമായ ഇരുപതെണ്ണത്തിൽ മൂന്നെണ്ണം ചാറൽസിന്റേതായിരുന്നു.

“അതെ” അവൾ സ്വയം ചിന്തിച്ചു. “വിശ്രമം കൊള്ളുന്നത് കാണാൻ തന്നെ സുഖമാണ്” എങ്കിലും ആ വിശ്രമത്തിൽ അവൾക്കു പങ്കുകൊള്ളാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ശിതളജലം, നല്ലതണൽ, വിശ്രമം; അവൾക്കു ചുറ്റും, സ്രീകൾ ജോലി ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നിടത്തു

മാത്രമേ സോദേശകമായ ജീവിതക്ലേശങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. എന്നുമെന്നും ഒരേതരം ജോലികൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക; അടുത്ത ദിവസം വീണ്ടും അതാവർത്തിക്കുക; മറ്റു സ്ത്രീകൾക്കും ഈ കാര്യങ്ങൾ ഒരു ഭാരമായി തോന്നുന്നുണ്ടാകുമോ?

താൻ സ്വയമേ വിന്നയാണെന്ന് അവൾക്ക് അറിയാമായിരുന്നു. എങ്കിലും തല്പോലത്തേക്ക് അവൾ അതു വകവെച്ചില്ല. അവൾ കുനിഞ്ഞു് ഒരു ഷർട്ടിനു സോപ്പിട്ടു് ഉരുമുമാൻ തുടങ്ങി. ടോഡിനോടു് അടുത്തുതന്നെ നിൽക്കാൻ അവൾ വീണ്ടും പറഞ്ഞു.

“ടോഡ്! ദയവായി നീ അലഞ്ഞുതിരിയരുതു്. മടങ്ങിവത്ര. അമ്മയ്ക്കു ജോലിത്തിരിക്കണ്ടു്.”

“എനിക്കു നടക്കാൻ പൊയ്കൂട്ടേ അമ്മേ?”

“കുറച്ചു കഴിഞ്ഞു പോകാം. ഇപ്പോൾ എന്റെ അടുത്തു നിൽക്കു്.”

റിബേക്കാ ഇവാൻസ് അവൾ കെട്ടിയ അയ്യടുത്തുനിന്നു ജൂഡിത്തിന്റെ സമീപത്തേയ്ക്കു വന്നു. “ഞാൻ എന്റെ ജോലി എല്ലാം ചെയ്തു തീർത്തു.” അവൾ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ നിങ്ങളെ സഹായിക്കാം. നിങ്ങൾ ക്ഷീണിച്ചു കാണുന്നല്ലോ.” ഭൂതത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത എപ്പോഴെങ്കിലും റിബേക്കായെ ക്ലേശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതവൾ വിളിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നു.

മൈലുകൾ!... ഭൂതം! ഇന്ത്യനാരോ, കാലാവസ്ഥയോ, ദാഹമോ, സമതലങ്ങളോ, പർവതങ്ങളോ, ഒന്നുമല്ല ശത്രുക്കൾ. ഭൂമാണു ശത്രു.

ഓറിഗനിപേക്ഷ പുറപ്പെടണമെന്ന് അന്നൊരു ഭിവസം തീരുമാനിച്ചു പുരുഷന്മാരുടെ ശരവും ധ്രാണവുമായ ധീരതയിൽ ചിലപ്പോൾ അവൾ അതഭൂതപ്പെട്ടു.

“ഇനിയും വളരെ ഭൂമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.” അവൾ റിബേക്കായോടു പറഞ്ഞു.

“അങ്ങനെ ചിന്തിക്കരുത്.” റിബേക്കാ വസുക്കൾ തൊട്ടിയിലിട്ട് ഒന്നു കശക്കി.

“നല്ല കാര്യം ഞാൻ പറയാം. എത്ര ഭൂമുണ്ടെന്നു ചിന്തിക്കരുത്. വല്ലപ്പോഴും ഒരിക്കലെ അതു ചിന്തിക്കാവൂ.”

കരയാൻ പോകുമാറു ജൂഡിത്ത് അവളുടെ മുഖം തിരിച്ചു. “ഞാൻ നിന്നെപ്പോലെ ആയിരുന്നെങ്കിൽ! റിബേക്കാ! നീ ഒന്നുകൊണ്ടും ക്ഷമയ്ക്കുകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.”

“നിരാശയും സങ്കടവും ഒന്നും എന്നെത്തീണ്ടുകയില്ല.”

“എന്തു സംഭവിക്കുമെന്ന് ആർക്കറിയാം?” റിബേക്കാ: “നിനക്കു തോന്നുന്ന ഈ വികാരങ്ങളെല്ലാം ഒരിക്കലല്ലെങ്കിൽ മറെറാരിക്കൽ എല്ലാവർക്കും തോന്നിയിട്ടുള്ളതായിരിക്കും. അല്ലെന്ന് വിചാരിക്കരുത്. ഞാൻ എന്നെപ്പറ്റി തന്നത്താൻ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ എനിക്ക് നല്ലൊരു മകനും നല്ലൊരു ഭർത്താവും ഉള്ളതിനു ഞാൻ ദൈവത്തെ സ്തുതിക്കുന്നു. നിനക്കും നല്ലൊരാളുണ്ടല്ലോ ജൂഡീ?”

ജൂഡിത്ത് സമമതസൂചകമായി തലകുലക്കി. ചാരത്ത്! ആത്മാർത്ഥതയും, സദുദ്ദേശവും നിറഞ്ഞ ദയാർദ്രനും ചിന്താശീലനുമായ ഒരു മനുഷ്യനായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

ഇവാൻസിന്റെ കാര്യത്തിൽ പറയാവുന്നമാതിരി അണമാത്രമായ നിർബന്ധബുദ്ധിപോലും അയാൾക്കില്ലായിരുന്നു.

“ഒരു സ്ത്രീയുടെ പ്രതിപുരുഷനേറതുപോലല്ല. അത്രത്തോളം സാഹസികമല്ല, വൈവിധ്യമുള്ളതല്ല; എങ്കിലും നാം അവരെ പിന്തുടരുന്നു. നമുക്കതിൽ സന്തോഷവുമാണുതാനും.”

തൊണ്ട കുലുക്കി റിബേക്കാ ഒന്നു ചിരിച്ചു. അവൾ തുടന്നു: “നിങ്ങളുടെ മകൻ അതാ ഒരണ്ണാനെപ്പോലെ കൂത്തിയിരിക്കുന്നു.”

“അവൻ പനി വിട്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നു.”

“അതേ, അവനിപ്പോൾ നല്ല ആരോഗ്യത്തോടെ ഇരിക്കുന്നു.”

ടോഡ് തല ഉയർത്തിനോക്കി. “മറ്റു കുട്ടികളോടൊന്നിച്ച് എനിക്കിപ്പോൾ കളിക്കാൻ പോകരുതോ, അതാ അവരെല്ലാം കളിക്കുന്നു.”

എന്തുകൊണ്ടുവന്നെ ഓടിക്കളിക്കാൻ വിട്ടുനില്ക്കുന്നില്ല എന്നൊരു ചോദ്യം റിബേക്കായുടെ മുഖത്തു തെളിഞ്ഞു.

“എനിക്കു സൂക്ഷ്മം കുറെ കൂടുതലാണെന്നു തോന്നുന്നു.” അവൾ മറുപടി നൽകി. “പക്ഷേ അത്ര സുഖക്കേടായിരുന്നു. ഇത്രയും കാലം വലിയ പനിയായിരുന്നു.”

ടോഡിനോടായിട്ട്: “നിന്റെ ദേഹമൊക്കെ അഴുക്കുപുരണ്ടിരിക്കുന്നു.” തന്റെ സമീപത്തുനിന്ന് അവൻ പോകുന്നതിൽ അവൾ അകാരണമായി ഭയപ്പെട്ടു.

“ഞാൻ പോയി വെള്ളംകൊണ്ടുവരാം ടോഡി.” അവൾ പോയി വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു.

അവർ വസ്രം നന്നയ്ക്കൽ മുഴുമാിച്ചു. ജൂഡി റിബേക്കായോടു പറഞ്ഞു: “അതൊരു വലിയ സഹായമായി. നിനക്കിനി പോകാം.”

“കാര്യമെല്ലാം നേരെ ആകും ജൂഡി. നിന്റെ സമയത്തിനു മുമ്പു നാം വില്ലാമെററിയിൽ എത്തും. പതിവായുള്ളതല്ലേ? അതിൽ ഭയപ്പെടുംപോലെ വഷളായൊന്നുമില്ല.”

റിബേക്കാ പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു നിവന്നു; ഉന്മേഷത്തോടെ നടന്നുപോയി.

ജൂഡിത്ത് കുട്ടിയെടുത്തുയർത്തുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ, ഹിഗ് എത്തി. “ഗുഡ്മോർണിംഗ്” പറഞ്ഞുകൊണ്ടു അയാൾ തന്റെ നേരിയ ശരീരം ടോഡിയുടെ നേർക്കു കുമ്പിട്ടു ചോദിച്ചു.

“എങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്നു കുഞ്ഞേ?”

“അമ്മ എന്നെ കളിക്കാൻ വിടുന്നില്ല.”

“ഇല്ലയോ! എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അനുവദിക്കും. നമുക്കു രണ്ടുപേർക്കുംകൂടി ഒരു വീടുണ്ടാക്കി കളിക്കാം. അവിടെപ്പോയി ആ ഉണക്കക്കവ് ഇങ്ങ് എടുത്തു കൊണ്ടുവാ.”

ഹിഗ് കുറേനേരം ടോഡിയെ സഹായിച്ചു. അന്നതരം അയാൾ പറഞ്ഞു: “ഇതാ നിനക്കൊരു വീട്. ചിതലൊന്നും കയറാതെ നീ അതു സൂക്ഷിക്കു! കേട്ടോ? എനിക്കുപോയി ഒരു വണ്ടിപ്പട്ട ഉറപ്പിക്കാനുണ്ട്.”

അയാൾ എണീറ്റു ഒരു കുതിരയെപ്പോലെ തുള്ളിത്തുള്ളി മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. “ഏതൊരു ഒരു വികൃതരൂപം.” ജൂഡിത്ത് വിചാരിച്ചു.

അവൾ കുട്ട കയ്യിലെടുത്തു. “നീ വീടുണ്ടാക്കിക്കളിക്കൂ. അപ്പോഴത്തേയ്ക്കു ഞാൻ ജോലി തീർക്കട്ടെ. പിന്നെ നമുക്കു നടക്കാൻ പോകാം.” അവൾ രണ്ടു മരങ്ങൾക്കിടയിൽ കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയിരുന്ന അയയുടെ അടുത്തേക്കു പോയി. നന്നച്ച വസ്ത്രങ്ങൾ ഓരോന്നായി എടുത്തു കൂടത്തു വിരിച്ചിട്ടു.

ഏദയമുള്ള ഒരു വിളിതരൂപം! വിസ്മയമായ ഒരു ആപ്പിൾപ്പഴംപോലെ വിരൂപമായ ഒരു വടനത്തിനു പിന്നിൽ ഒരു പ്രകൃതിരൂപം. അതുമല്ല; അതിലുമേറെ എന്നോ ഒന്നുണ്ട്. സൗശീല്യവും സൗഹാർദ്ദവും പുലർത്തിയിരുന്ന ഒരു ചൈതന്യം. ക്ലേശങ്ങൾ കൊണ്ടോ, യാത്രകൊണ്ടോ, ദുരംകൊണ്ടോ, ഉപയാത്തതും ഒരു ഫിഡിലിൽ ആനന്ദംകൊണ്ടിരുന്നതുമായ ഒരു ഏദയം.

അവൾ ഒടുവിലത്തെ തുണിയും വിരിച്ചിട്ടു തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോഴേക്കു ടോഡ് പൊയ്ക്കുഴിഞ്ഞിരുന്നതായിക്കണ്ടു.

അവൻ ഓടിപ്പോകണമെന്നു കരുതിയിരുന്നില്ല. ജൂഡിത്ത് നന്നച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു അവൻ ഉണങ്ങിയ പൂല്ലിന്റെ മീതെ പതുക്കെ നടന്നു. ചിറകിട്ടിപ്പോകാൻ ഒരു വലിയ വെട്ടുകിട്ടി ചാടി. അതിന്റെ പിന്നാലെ അവൻ ഓടി. അതു ചെന്നിരിക്കുന്നിടം കണ്ടു. അതിനെ അടിച്ചമർത്തുവാൻ അപ്പോഴേയ്ക്കു തോന്നുകയാൽ കൈകൊണ്ടു പൊത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ മുന്നോട്ടുവന്നു. വെട്ടുകിട്ടി വീണ്ടും പറന്നു. അവനും പിന്നാലെ ഓടി. കരകുഴിഞ്ഞു വെട്ടുകിട്ടി എങ്ങോ

പറന്നു മറഞ്ഞു. തന്നിമിത്തം അവൻ അതിനെ കണ്ടു പിടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ആ ശ്രമം ഉപേക്ഷിച്ച് അവൻ തിരിഞ്ഞു നോക്കിയപ്പോൾ അടുത്തെക്കും അമ്മയെ കാണാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒറ്റ മനുഷ്യനെ എങ്കിലും, ഒറ്റ കുട്ടിയെപ്പോലും, അവൻ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും അവരുടെ മുറവിളിയൊച്ചകൾ കേൾക്കാമായിരുന്നു. മാതാവിന്റെ ഭദ്രമായ ഹസ്തങ്ങളിലൂടെയാണു് ആശിച്ച് അവൻ പിന്നിരിഞ്ഞു നടന്നു തുടങ്ങി.

തകന്നുകൂടിക്കിടന്ന പാറക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ എവിടെയോനിന്നു വെട്ടുകിളിയുടെ വിരണ്ട ചിറകടിയൊച്ച അവൻ വീണ്ടും കേട്ടു. ആ പാറക്കൂട്ടത്തിലേക്ക് അവൻ തിരിഞ്ഞോടി.

താഴെ നിലത്തു, ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞ മുഖവും ശ്രക്ഷമായ കണ്ണുകളും മൂക്കിനു പകരം രണ്ടു ദ്വാരങ്ങളുമായി ഒരു കൊച്ചുമനുഷ്യന്റെ മുഖം അവന്റെ നേർക്ക് ഉററു നോക്കി. ഇറുക്കിപ്പിടിച്ചിരുന്ന വായിൽനിന്നു ദൃത ഗതിയിൽ അതു നാവിട്ടു ചലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കൊച്ചുമനുഷ്യന്റെ മുഖം! പാമ്പിന്റെ മുഖം.

പാമ്പാണെന്നറിഞ്ഞ നിമിഷത്തിൽ പരിശ്രമം കൊണ്ട് അവൻ ഓടാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഭയവിഹ്വലനായി അവൻ അവിടെത്തന്നെ നിന്നു.

“ടോഡി! ഓ ടോഡി!”

അവൻ വട്ടത്തിൽ കറങ്ങി. അവിടെനിന്നു നീങ്ങി. കാലിൽ സൂചികൊണ്ടു കത്തിയതുപോലെ തോന്നി.

താവളം ദൃഷ്ടിഗോചരമായതോടുകൂടി ലിജി ഇവാൻസ് കടിഞ്ഞാൺ ഒന്നു മുറുക്കിപ്പിടിച്ചു. “അതാ! താവളം. ഒരു കല്പവൃക്ഷംപോലെ”. ഡിക്ക് സമേച്ഛസും ചാറൽസ് ഫെയർമാനും കടിഞ്ഞാണുകൾ മുറുക്കി കുതിരകളെ മന്ദഗതിയിലാക്കി.

“ഭാഗ്യവശാൽ നാം ഇതുവരെ ഒന്നും കണ്ടിട്ടില്ല.” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു.

“ഡിക്ക് എന്താണു് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്?” ഫെയർമാൻ ആരാഞ്ഞു.

“ഇന്ത്യന്മാർ! നാം ഇതുവരെ ഒറ്റ ഇന്ത്യനേയും കണ്ടിട്ടില്ല.”

“ഇനിയും സമയമുണ്ടല്ലോ?” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

“പർവ്വത നിര കടന്നാൽ പിന്നെ കഴുപ്പം ഒന്നുമില്ല.”

“കാട്ടുപോത്തുകളുമില്ലേ?”

“തൂലും; നാളെയും മറ്റൊന്നാകുമായി ഈ മാംസം ഉണക്കണം. പോത്തുകൾ ഇന്നും വന്നു ചാട്ടമോ? എന്നോ?”

ഇവാൻസ് ആകാശത്തേക്കു് ഒന്നു നോക്കി.

“സ്വാതന്ത്ര്യദിനത്തെപ്പറ്റിയുള്ള റെറഡ് ലോക്കിന്റെ പ്രസംഗം കേൾക്കാൻ പറഞ്ഞതു പോലെ സമയത്തെത്തി.”

ഡിക്കിന്റെ നേക്കു് ഇവാൻസ് വീണ്ടും നോക്കി യപ്പോൾ റെറഡ് ലോക്കിന്റെ ചിന്ത അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ നിന്നുനീങ്ങി.

“എന്താണു തകരാറു്?”

താവളത്തിന്റെ നേർക്കുള്ള ഡിക്കിന്റെ നോട്ടത്തെ ഇവാൻസിന്റെ കണ്ണുകളും പിന്തുടർന്നു.

താവളവലയത്തിനു സമീപം അവർ കുതിരകളെ നിർത്തിയപ്പോൾ, ഡിക്കിന്റെ ആശങ്ക ശരിയായിരുന്നുവെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി. ഫെയർമാന്റെ കുതിര അവിടെ കെട്ടഴിഞ്ഞു ഇരു കാലിൽ കുതിച്ചു നിന്നിരുന്നു. അവിടെ ഒറ്റ മനുഷ്യനെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എല്ലാവരും അപ്പുറത്തായിരുന്നു.

ആദ്യം കണ്ടുമുട്ടിയ ഹിഗിനോട്ട് ഇവാൻസ് ആരാഞ്ഞു: “അവിടെ എന്താണ്?”

“കുട്ടിയെ പാമ്പു കടിച്ചു.”

“ടോഡ്!”

“പാമ്പു കടിച്ചു. ഉച്ചയ്ക്കുമുമ്പ്. രക്ഷയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.”

അവർ കൂടാരത്തിലേയ്ക്കു പാഞ്ഞു. റിബേക്കാ കയ്യിൽ ഒരു പാത്രവുമായി കിടക്കയ്ക്കു സമീപം നില്ക്കുന്നതാണ് ഇവാൻസ് ആദ്യം കണ്ടത്.

“ഞാളും ഇപ്പോൾ അറിഞ്ഞതേ ഉള്ളൂ. എങ്ങനെ ഉണ്ടു്?” ഫെയർമാൻ തല തിരിച്ചുകുളഞ്ഞു. കുട്ടി അവശനിലയിൽ ഞരങ്ങി. അവന്റെ അമ്മ അവന്റെ നേർക്ക് കൂനിഞ്ഞു.

“കുറച്ചു വെള്ളം കൂടിവേണോ, ടോഡി! ഒന്നുകൂടി കുടിക്കണോ?”

ഇവാൻസ് ഡിക്കിനെ വിളിച്ചു. ഡിക്ക് കൂടാരത്തിലേയ്ക്കു തള്ളിക്കയറി. കണ്ണുകൾ കിടക്കയിൽ ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ നിലയായി.

“അവൻ പനിയായിരുന്നു. പനിയെന്നാണ് അവൻ അവന്റെ അമ്മയോടു പറഞ്ഞിരുന്നത്.” ഫെയർമാൻ പറഞ്ഞു. അയാൾ പുതപ്പെടുത്തു മാറി.

ആ കാല കണ്ടപ്പോൾ ഇവാൻസ് ഞെട്ടിപ്പോയി. കാലം അരയോളം നീരുവന്നു വീർത്തിരുന്നു. തൊലി, വിഷമേറാത്ത രക്തംകൊണ്ട് നീലിച്ചിരുന്നു.

റിബേക്ക പറഞ്ഞു: “മി. ബൈർഡ് മുറിവു തുറന്നു രക്തമെടുത്ത്, ഉപ്പും വെടിമരുന്നു ഇട്ടു തിരുമിക്കുകയായി. അതിൽക്കവിഞ്ഞു എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ ഞങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു.”

“നിങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും അറിയാമോ?” ജൂഡിത്ത് ഫെയർമാന്റെ സ്വരം ചോലമായിരുന്നു.

ഒരു കൗശലം ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടു ഡിക്ക് ചോദിച്ചു: “നിങ്ങൾ രക്തം വലിച്ചുറി എടുത്തോ?”

രക്തം വലിച്ചുറി എടുക്കുന്ന കാര്യത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാത്തതിൽ ദുഃഖമായ അപരാധബോധത്തോടെ അവൾ അവളുടെ തല സാവകാശത്തിൽ കുലുക്കി. കുട്ടി ഞരങ്ങി, ദീനമായി നിലവിളിച്ചു, “അമ്മേ! വേദനിക്കുന്നു.”

“എനിക്കറിയാം മോനെ! — എനിക്കറിയാം. കുടിക്കാൻ വെള്ളം വേണോ?”

ജൂഡിത്തിന്റെ വിവർണ്ണമായ നീലക്കണ്ണുകളിൽ നിന്ന് അശ്രുക്കൾ ധാരയായി കവിൾത്തടത്തിലൂടെ ഒഴുകി; കുട്ടി മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. അവൻ മയക്കത്തിലാണു്. അവന്റെ മിഴികൾക്കടിയിലും കപോലങ്ങളിലും

മരണത്തിന്റെ നീലിമ പരക്കുന്നതായി ഇവാൻസ് ഭയന്നു. ടോഡിന്റെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസം ഇവാൻസ് ശ്രദ്ധിച്ചു.

ഫെയർമാൻ വാവിട്ടു നിലവിളിച്ചു: “നാം ഇങ്ങനെ കാത്തു നിന്നാൽ മതിയോ?” “സാരമില്ല, ചാർലി,” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. അയാൾ കൂടാരത്തിന്റെ വാതിലിലൂടെ കുമിഞ്ഞു പുറത്തിറങ്ങി.

“നിങ്ങൾ പെണ്ണുങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലും കൂറെ പാലു് തിളപ്പിക്കു്.”

ബ്രദർ വെതർബൈ അപ്പോഴും വാതുക്കൽ നിന്നിരുന്നു.

“വേണമെങ്കിൽ ഞാനും വരാം.”

“ഉപകാരം ഡിക്ക്: വത്രു.”

ആളുകളിൽ നിന്നകന്നു് ഒരു വശത്തേക്കു് ഇവാൻസ് ഡിക്കിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി.

ഡിക്ക് പറഞ്ഞു: “ഒന്നും തന്നെ ചെയ്യാനില്ല ലിജി.”

ഇവാൻസ്: “എങ്കിലും നാം ചെയ്യാനുള്ളതെല്ലാം ചെയ്തു, ഒടുവിൽ ദൈവഹിതം നിറവേറി എന്നു ഭൂഡിത്തിനെ ആശ്വസിപ്പിക്കണ്ടേ?”

ഡിക്ക് ഒരു നിമിഷത്തേക്കു ചിന്തിച്ചു. എന്നിട്ടു ശാന്തമായി പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളൊരു നല്ല ആളുതന്നെ ലിജി. സീഓക്സുകാർ മന്ത്രത്തിനു് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു തരം കിഴങ്ങുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു വലിയ പ്രയോജനമൊന്നുമില്ലെങ്കിലും ഞാനതു കുഴിച്ചെടുത്തു കൊണ്ടുവരാം.”

ഡിക്ക് ഏതോ കാട്ടുമരുന്നു കൊണ്ടുവരുവാൻ പോയി
 ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇവാൻസ് വീണ്ടും കൂടാര
 ത്തിൽ കയറി.

“കൊള്ളാം,” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പുതപ്പെടുത്ത
 ഫെയർമാൻ കുട്ടിയെ വീണ്ടും മൂടി.

കാലെല്ലാം മാറി വെച്ചും കുട്ടി അനങ്ങിയില്ല.
 അവൻ ശാന്തനായി അവിടെക്കിടന്നു. ടോഡിന്റെ
 ഒരു കയ്യ് സ്വപ്നങ്ങളിലമർത്തിക്കൊണ്ടു ജൂഡിത്ത്
 മുമ്പാകെ തലോടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“അവനു യാതൊരുല്ലാസവുമില്ലായിരുന്നു.” അവൾ
 പറഞ്ഞു; “അത്രയ്ക്കു സുഖമില്ലായിരുന്നു.”

ഫെയർമാൻ കുട്ടിയുടെ ശിരസ്സ് മേൽത്തുളച്ചതിനു
 ശേഷം വീണ്ടും കിടത്തി.

ജൂഡിത്ത് തുടന്നു: “ഇന്നു രാവിലെ ഞാനവന്റെ
 കൂടെ കളിക്കാൻ പോകേണ്ടതായിരുന്നു!”

“തന്നത്താൻ കുറച്ചപ്പോഴേതേണ്ട.” റിബേക്ക
 പറഞ്ഞു. “നീ കുറച്ചൊരളം.”

ജൂഡിത്തിന്റെ ഹൃദയം പൊട്ടിത്തകന്നുവെന്നു്
 ഇവാൻസ് ശക്തി.

ഡിക്ക് ഒരു പാത്രത്തിൽ കുറെ ചുട്ട പാലും മറെ
 രെയിൽ എന്നോ കിഴങ്ങുമായി എത്തി. ഒരു കിഴങ്ങെ
 ടുത്ത് അയാൾ ചവച്ചുവെച്ചു് കൈയ്ക്കുളിപ്പേക്കു തുപ്പി.

“എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു ചാർലി?”

ജൂഡിത്ത് ഒരു ടച്ചൽ എടുത്തു ചുട്ട പാലിൽ മൂക്കി,
 മടക്കി, തിരികെവന്നു കുട്ടിയുടെ മീതെ വിരിച്ചു.
 ഫെയർമാൻ വീണ്ടും പുതപ്പെടുത്തു മൂടി.

ഡിക്ക് വീണ്ടും ഒരു കിഴങ്ങെടുത്തു ചവച്ചു. ഇവാൻസ് പഴനൂണി ചൂടുപാലിൽ മുക്കി.

“ഇവനെ ഓർത്താണു ഞങ്ങൾ ഓറിഗനിലേക്കു പോകാൻ തുനിഞ്ഞതു.” ജൂഡിത്തിന്റെ നേരിയ ശബ്ദം വിടൂരതയിൽ നിന്നെന്നവണ്ണം കേൾക്കായി.

ഇവാൻസ് ടോഡിന്റെ കൈകളിലേയ്ക്കു് ഉറ്റു നോക്കി, ജൂഡിത്ത് പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. ഹൃദയം തകർന്നു കരച്ചിൽ!

കുട്ടിയുടെ കണ്ണുകൾ അടഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു; ഒരു പാടലവണ്ണം വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ടോഡ് ആസന്ന മൃത്യുവായെന്ന് ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി.

തന്റെ നേർക്ക് എറിയപ്പെട്ട എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും “ആശുപത്രി” എന്നു മറുപടി നൽകിക്കൊണ്ട് ഇവാൻസ് എഴുന്നേറ്റു കൂടാരത്തിനു വെളിയിലേക്കിറങ്ങി. ഇവാൻസ് അവിടെ നിന്നിരുന്ന ചെതർബൈയെ കൂടെ വിളിച്ചു. ഉപദേശിമാരുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ, ചിലപ്പോഴൊക്കെ ദൈവത്തിനു നന്ദി പറയണമെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി.

അദ്ധ്യായം 16

അന്നൊരു വരണ്ട ദിവസമായിരുന്നു. ശുഷ്കിച്ച ദിവസം. ചൂടുകാറ്റ്! സൂര്യൻ ഒരടി ഉയർന്നിരുന്നില്ല, അതിനുമുമ്പേ ഇവാൻസിന് തന്റെ മുതുകിൽ ചൂട് അനുഭവപ്പെട്ടു. അല്പംകൂടെ കഴിഞ്ഞാൽ ചൂടേറു പൊള്ളിത്തുടങ്ങും. പടിഞ്ഞാറ് നിന്നുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന ചൂട് കാറ്റ് മുഖത്തെ തൊലി വരട്ടി.

ബ്രദർ വെൽബൈ തുടങ്ങുന്നതും കാത്ത് അയാൾ മറുജീവരോടൊപ്പം നിലയായി. കറുത്ത കോട്ട ധരിച്ചു, തൊപ്പി മാറി, ബൈബിളുമേന്തി വെൽബൈ അവിടെ നിന്നിരുന്നു.

ഒടുവിൽ ആ പതറിയ സ്വരം പുറത്തുവന്നു. ദൈവത്തിന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിഗ്രഹമാണെന്നു വെൽബൈ പറയുകയായിരുന്നു. വെൽബൈ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ ഇവാൻസ് ശ്രമിച്ചു. എങ്കിലും അയാളുടെ മനസ്സ് നിരവധി ചോദ്യങ്ങൾ സ്വയമേവ ചോദിച്ചുകൊണ്ട് അലഞ്ഞു തിരിയുകയായിരുന്നു. റിബേക്കായും മിസിസ് ബ്രൂവറും കൂടിയാണു തലേന്നു രാത്രി ആ ജഡം കുളിപ്പിച്ചു ഓടിക്കിടത്തിയത്. ഫെയർമാൻ കുടുംബാംഗങ്ങളെ ഓരോന്നു പറഞ്ഞാശ്വസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു രാത്രി മിക്കവാറും അവർ അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു. ടുഖാൽത്തരായി മിക്കവാറും മൂകരായി ഫെയർമാൻ കുടുംബാംഗങ്ങളും അവിടെ ഇരുന്നിരുന്നു.

“നിങ്ങളുടെ ഏദയം കലങ്ങളുത്. ദൈവത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിൻ; എന്നിലും വിശ്വസിച്ചിൻ. എന്റെ പിതാവിന്റെ ഭവനത്തിൽ അനേകം പ്രാസാദങ്ങളുണ്ട്.”

പ്രാസാദങ്ങൾ! ഒരു കൊച്ചുകുട്ടി! ഈ പ്രാസാദങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ എന്ത് താല്പര്യം? അവന്റെ ഏറ്റവും നല്ല പ്രാസാദം അവന്റെ അമ്മ ആയിരുന്നു. എങ്കിലും ദൈവം പ്രവർത്തിക്കുന്നതു നിഗ്രഹമാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയാണ്. അതു ദൈവത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കുക.

റിബേക്കായുടെ തട്ടൻ വേദഭാരവും ശക്തിയും ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി. അവൾ തന്റെ സമീപം നിൽക്കുകയായിരുന്നു. ക്ലേശംകൊണ്ടും നിദ്രാഹിതം കൊണ്ടും അവളുടെ കണ്ണുകൾ ചുവന്നിരുന്നു.

ഒരു കൊല്ലത്തിനു മുമ്പ് എന്നെന്നേക്കുമായി ലോകത്തോടു യാത്ര പറഞ്ഞ തങ്ങളുടെ ദ്വിതീയസന്താനത്തെ പറ്റിയാണ് അവൾ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതെന്ന് ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി. അവരുടെ സമസ്താശങ്കയും ബ്രൗണിയിൽ വിശ്രമം കൊണ്ടു.

ബ്രൗണി തന്റെ മറുവശത്തു നിന്നിരുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ ക്ലേശഭ്രയിക്കുമായ ഗതിവിഗതികളുടെ നേർക്കുള്ള അവരപ്പ് ആ മുഖത്തു പ്രകടമായിരുന്നു. ജീവിതത്തിലുടനീളം എന്നെന്നും ആനന്ദാസ്വാദാനുഭൂതികൾ മാത്രം പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ഒരു ബാലനോട് ഇതെങ്ങനെ ഒരാൾക്കു വിശദീകരിക്കാൻ കഴിയും? ഇതു ദൈവേഷ്ടമാണെന്ന് എങ്ങനെ പറയും? ഒരു പക്ഷേ ദൈവേഷ്ടമായിരിക്കാം. പക്ഷേ തനിക്കു മനസ്സിലായില്ലെന്നു പറയുന്നതിനു തുല്യമാണത്! പരമാർത്ഥത്തിൽ മനുഷ്യൻ മനസ്സിലാക്കുന്നുമില്ല. ഏവംവിധങ്ങളായ ചിന്തകളാൽ തന്റെ അജ്ഞതയും പിതാവെന്ന നിലയിലുള്ള ദൗർബല്യവും ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി. കുട്ടികളുടെ മനസ്സിൽ മരണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത യാദൃശ്ചികമായി മാത്രമേ ഉദിക്കൂ എന്ന് അയാൾ അറിഞ്ഞു. ആ അറിവിൽനിന്നു കിട്ടാവുന്നത്ര ആശ്വാസം ഇവാൻസ് കൈവരിച്ചു.

ഇവാൻസിനു മുമ്പിൽ, ശവമണ്ഡിതോട് അടുത്ത്, മറുത്തുവരിൽനിന്ന് അല്പം മാറി ഫെയർമാൻ നഗ്ര

ശിർഷനായി പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ജൂഡിത്ത് വിങ്ങി വിങ്ങി ഏങ്ങി ഏങ്ങിക്കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

“പ്രാർത്ഥനയോടെ കർമ്മങ്ങൾ കലാശിക്കും. പിന്നെ ഒരു ഗാനവും. ജഡം പൊടിയോടു പൊടിയായി ചേരുകയായി.” ഇവാൻസ് ചിന്തിച്ചു.

അവർ പാടി-സമേജ്സ്, പാച്ച്, മാക്ക് എന്നിവരോടൊപ്പം ഇവാൻസ് മുന്നോട്ടു നീങ്ങി, കയറിട്ടു പെട്ടി കപ്പിയിൽ താഴ്ന്നു. വെതർബൈ ഒരു നൂറ്റു മണ്ണ് കയ്യിലെടുത്ത് “മനുഷ്യാ . . . നീ പൊടിയായെന്നു, പൊടിയായി ലേക്കു പിന്തിരിയും” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ജഡത്തിന്മേലിട്ടു. ജൂഡിത്ത് ബോധരഹിതയായി നിലം പതിച്ചു.

ആൾക്രൂട്ടം പിരിഞ്ഞു, യാത്രയ്ക്കു തയ്യാറായി വണ്ടി കളിലേക്കു മടങ്ങി. ഇവാൻസും ഡിക്ക്സമേജ്സും കൂടി മണ്ണിട്ടു കപ്പി മൂടി. കൈയിൽ പററിയ അഴുക്കുകൾ ആററിൽ ചെന്നു കഴുകി.

ഡിക്ക് : “നിങ്ങൾ പൊയ്ക്കൊള്ളുക. എനിക്ക് കുറെ സമയം വേണം. ഇന്ത്യന്മാരുടെ കണ്ണുകൾ ശവക്കുഴികളുപിടിക്കാത്ത രീതിയിൽ അവിടം ശരിപ്പെടുത്തണം.”

“ശരി” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇവാൻസ് താവളത്തിലേയ്ക്കു നടന്നു.

പകുതി വഴിക്ക് ബ്രൗണി തന്റെ നേർക്കു നടന്നു വരുന്നത് ഇവാൻസ് കണ്ടു.

“പപ്പാ!” ഏതാണ്ടു പന്ത്രണ്ടടി ദൂരത്തിൽനിന്നു അവൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

“എന്താ മോനെ?”

“ഞാൻ കൂടാരമൊക്കെ അഴിച്ചു സാധനങ്ങളെല്ലാം വണ്ടിയിൽ കേററി, കാളകളെ നുകത്തിൽ കെട്ടി.”

“അതുകൊണ്ട്!”

“കന്നുകാലികളെ നോക്കേണ്ടത് ഇന്ന് എന്റെ മുറയല്ല.”

“നീ എന്താണുദ്ദേശിക്കുന്നത്?”

“ഞാൻ അല്പം ഇവിടെ നിന്നു മാറ്റുള്ളവർ ഇന്നലെ ചെയ്തതുപോലെ ആ വലിയ പാറമേൽ എന്റെ പേരൊന്നു കൊത്തട്ടെ!”

“നിനക്ക് ഇന്നലെ മുഴുവൻ സമയമില്ലായിരുന്നോ ബ്രൗണി?”

“ഇന്നലെ മുഴുവൻ കിട്ടിയില്ല. കാവൽനിന്നു. പാമ്പിനെക്കൊന്നു. അങ്ങിനെ പലതും ചെയ്യാനുണ്ടായിരുന്നു.”

“അതു ഭദ്രമല്ല.”

“ദയവായി പപ്പാ! അതിൽ കുഴപ്പമൊന്നുമില്ല. നിങ്ങളൊക്കെ ബഹുഭൂതം കൺവെട്ടത്തു തന്നെ കാണുമല്ലോ?”

“എന്ത്? പെട്ടെന്നു നിന്റെ പേരു കൊത്തണമെന്നു തോന്നാൻ?”

“എനിക്കങ്ങനെ തോന്നി.”

ബ്രൗണി തന്റെ ഉപദേശത്തോടു യോജിക്കുകയില്ലെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി. അവൻ എന്തോ ഉള്ളിൽ ഒളിച്ചുവെച്ചിരുന്നു. എന്തോ ദുഃഖമായ ചിന്ത! ഒരു പക്ഷേ അത് അവന്റെ സ്വന്തം ധാരണയായിരിക്കാം. രഹസ്യവുമായിരിക്കാം. ബുദ്ധിമാന്ദാരെന്നു സ്വയം കരുതുന്ന മുതിർന്നവർ അതിൽ ചൂഴ്ന്നിരുന്നു.

നോക്കിയിട്ടു കാര്യവുമില്ലായിരിക്കാം. ബ്രൗണിയുടെ ആകാംക്ഷ നിറഞ്ഞ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കി ഇവാൻസ് പുഞ്ചിരിച്ചു.

“നീ ഒരു വലിയ ആളിന്റെ ജോലിയൊക്കെയാണു ചെയ്യുന്നതു കൂട്ടി! നീ ഇഷ്ടംപോലെ തീരുമാനിച്ചുകൊള്ളു. പക്ഷേ വേഗം വരണം. നിന്നെ തനിച്ചു വിട്ടേക്കാൻ എനിക്കു വലിയ ഇഷ്ടമില്ല.”

സരസവും കൃതജ്ഞതാഭരിതവുമായ സന്തോഷത്തോടെ അവൻ പറഞ്ഞു :

“നിങ്ങളും നീങ്ങിത്തുടങ്ങുന്നതുവരെ ഞാൻ കാത്തിരിക്കാം.”

“ഇന്ത്യന്മാരെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം.”

“തീർച്ചയായും.”

ഇവാൻസ് ഫെയർമാന്റെ കൂടാരത്തിലേക്കു നടന്നു. ആ കൂടാരം മാത്രമേ അഴിക്കാതെ കിടന്നിരുന്നുള്ളൂ. ഫെയർമാന്റെ കാതകളെ മാത്രമേ നുകത്തിൽ കെട്ടാതെ യിരുന്നുള്ളൂ. അയാൾ കുമിഞ്ഞു് അകത്തേയ്ക്കു കയറി. കൈകൾകൊണ്ടു മുഖം പൊത്തി ജൂഡിത്ത് കിടക്കയിൽ ഇരിക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. ഫെയർമാൻ സമീപത്തു നിശ്ശുലഭനായി നിന്നിരുന്നു.

“ഞാൻ സഹായിക്കാം ചാർലി; ഞാൻ നിങ്ങളുടെ കാതകളെ നുകത്തിൽ കെട്ടാം. ഞങ്ങളും തയ്യാറായി. നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം.”

“അയ്യോ! ഇപ്പോൾ അരുതു്.” ആ തകർന്ന ഹൃദയത്തിൽനിന്നു് ഒരു ദാരുണാക്രാന്ദനം ഇവാൻസിന്റെ കണ്ണുകളിൽ പതിച്ചു.

“ഞങ്ങൾക്ക് അവനെ വിട്ടിട്ടു പോകാൻ വയ്യ. നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടേണ്ടതാണവനെവിട്ടിട്ടുപോകാൻ വയ്യ.”

“അവനിപ്പോൾ എവിടെ കിടക്കുകയാണെന്നറിയാമോ?” ഫെയർമാൻ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. “അവൻ എവിടെ കിടക്കുകയാണെന്നു പിന്നീട് നാം അറിയുകയില്ല.”

ഡിക്ക് സമേഴ്സ് നിശ്ശബ്ദനായി അവിടെ എത്തി. അയാളുടെ മുഖം ഗൗരവസമന്വിതമായിരുന്നു. കണ്ണുകളിലെ തിളക്കം അസ്സമിച്ചിരുന്നു. “ഏതു സമയത്തും ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് ഈ കുടീരം കാണിച്ചുതരാം.”

അദ്ധ്യായം 17

ബ്രൗണി കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നുകൊണ്ടു ജനസമൂഹം നീങ്ങി അകലുന്നതു നോക്കിനിന്നു. വണ്ടിക്കാരുടെ നേക്കു് അവൻ കൈമാടിക്കാണിച്ചു. കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ആ കിഴക്കാരുക്കായ പരന്ന പാറയ്ക്കു സമീപമെത്തി.

അവൻ കുതിരപ്പുറത്തു നിന്നിറങ്ങി. മുററിത്തഴച്ചു നിന്നിരുന്ന ഒരു കുറിച്ചെടിയിൽ അതിനെ കെട്ടി. റൈഫിൾ പാറപ്പുറത്തു വെച്ചു് ഉളിയും ചുറികയും കയ്യിലെടുത്തു. റൈഫിൾ ആവശ്യമുണ്ടാകുകയില്ലെന്ന് അവൻ കരുതി.

പാറപ്പുറത്തേയ്ക്കു് ഉള്ള കയററം കുറെ ക്ലേശകരമായിരുന്നു. എങ്കിലും കാണുന്നപോലെ അത്രയ്ക്കു് അപകടകരമായിരുന്നില്ല. കുറച്ചു ദൂരം കയറി, അവൻ അല്പനേരം

ഇരുന്നു. കാഹളം മുഴക്കി. അന്നത്തെ പരിപാടി അനുസരിച്ചു ആ വാഹനസമൂഹം മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഡിക്ക് സമേച്സ് പതിവു പോലെ ഒന്നാമത്തെ വണ്ടിയിൽനിന്നു വേണ്ടത്ര മുന്നിലായി, കുതിരയെച്ചൊടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സവാരി ചെയ്തിരുന്നു. അങ്ങകലെ പ്രഭാത സൂര്യന്റെ പ്രകാശ ഝരിയിൽ നീന്തിക്കളിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ചെറിയ പോത്തിൻ പററം നിൽക്കുന്നതു ബ്രൗണി കണ്ടു.

വീണ്ടും എഴുന്നേറ്റു കയറാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ വാഹന സമൂഹത്തിൽനിന്ന് ഒരു നായ് ഓടിക്കിതച്ചെത്തുന്നത് അപൻ കണ്ടു. കുറിക്കാടുകൾക്കിടയിലൂടെ തല ഉയർത്തി പിടിച്ചുകൊണ്ടു, ബ്രൗണിയുടെ സുഖമാരായാൻ റോക്ക് ചാടിച്ചാടി വരികയായിരുന്നു.

“റോക്ക് ! ഇവിടെ ” ബ്രൗണി വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

പാറച്ചെരിവിലൂടെ അപൻ ഇഴഞ്ഞിറങ്ങി. “ഇതാ ! ഞാൻ. നി എന്തെക്കൊണ്ടാൻ വരുന്നു.” റോക്ക് തുള്ളിത്തുള്ളി ബ്രൗണിയുടെ സമീപമെത്തി. നദി ജലത്തിൽ മുങ്ങി റോക്കിന്റെ ദേഹത്ത് ഈറൻ പററിയിരുന്നു. റോക്ക് വാലാട്ടിക്കൊണ്ടു, തല ബ്രൗണിയുടെ നേക്കു നീട്ടിക്കൊടുത്തു, ബ്രൗണിയുടെ കൈകളാലുള്ള തഴകൽ ഏല്ക്കാൻ. നായ് അതിന്റെ ശീതളമായ നാസികാഗ്രംകൊണ്ടു ബ്രൗണിയുടെ കൈകളെ സ്പർശിച്ചു.

ബ്രൗണി വീണ്ടും ഒരു പന്ത്രണ്ടടിയോളം കയറി, വീണ്ടും റോക്കിനെ വിളിച്ചു. അള്ളിപ്പിടിച്ചും നിന്നും റോക്ക് കുറച്ചു കയറി. അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ റോക്ക് മുന്നിൽ എത്തി.

പാറയുടെ മുകളിൽ എത്തിയപ്പോൾ ബ്രൗണി തന്റെ ഹിതത്തിനൊത്ത ഒരു സ്ഥലം കണ്ടെത്തി. ഉളിയുടെ വായ്ത്തലയിലൂടെ കൈയോടിച്ച് അവൻ അതിന്റെ മൂർച്ച പരിശോധിച്ചു. ആദ്യം മേഴ്സിന്റെ പേര്. പിന്നെ തന്റെ പേര്. പിന്നീട് വാഷും, മാസും, തീയതി. അങ്ങനെ എന്നെന്നേക്കുമായി അവരിൽ വരുടേയും ഐക്യം അവരുടെ രേഖപ്പെടുത്തണം.

വിദൂരമായ ഒരു ഭാവിയിൽ അവൾ ബ്രൗണിയെ ഒരു പക്ഷേ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കാം. ഇത്രകാലം മുമ്പേ അങ്ങനെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നോ? ഹാ! അതൊരു സ്വപ്നമായിരുന്നു. ബ്രൗണി! നിങ്ങളെന്ന് പരിഹസി ക്കേണ്ട. അങ്ങനെ, അവർ ഭാഷാഭർത്താക്കന്മാരെപ്പോലെ കാടും മലയും തരണംചെയ്ത് ആ പാറപ്പുറത്തെത്തും. അവൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു പറയും: “അതാ! മേഴ്സി യുടെ പേര്! ഞാൻ 45-ൽ കൊത്തിയപോലെതന്നെ കിടക്കുന്നു.” സ്നേഹാർദ്രമായ മിഴികളോടെ അവൾ തന്നെ ചുംബിക്കും; ചിരിക്കും. അവൾ പറയും: “അങ്ങനെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നുവെന്ന് എനിക്കറിയാ മാലിരുന്നു. അങ്ങനെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നു കേൾക്കു വാൻ ഞാൻ എത്ര കൊതിച്ചിരുന്നു എന്ന് അങ്ങേ ക്കറിയാമോ?”

ഒരക്ഷരം കൊത്തുന്നതിന് ഒരാൾ വിചാരിക്കു ന്നതിലേറെ സമയം വേണ്ടിവന്നു. ഉളിമേൽ ചുറ്റിക കൊണ്ട് അടിക്കുമ്പോൾ പാറപ്പുറത്ത് ഒരു ചെറിയ അടയാളം മാത്രമാണ് വീണിരുന്നത്. വീണ്ടും വീണ്ടും തട്ടിക്കുഴിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ഒടുവിൽ ആഞ്ഞു്

അടിയ്ക്കു യാണെന്നെന്ന് അവൻ തോന്നി. തെറ്റി
കുറന്ന പാറക്കുഴങ്ങളിൽനിന്നു മുമ്പം മാറിക്കൊണ്ടു്
അവൻ ഉളിമേൽ ചുറ്റിക്കൊണ്ടു് ആഞ്ഞടിച്ചു. കുരുവി
തുടങ്ങിയ ചെറുകിളികളുടെ പിന്നാലെ ഓടിക്കൊണ്ടി
രുന്ന റോക്ക് മടങ്ങി എത്തി, കാലു നീട്ടി, തല മുൻകാല
കളിൽവെച്ചു വായുടെ കോണിപ്പൂടെ വെള്ളം ഉററി
കൊണ്ടു കിടപ്പായി.

“കുറച്ചു കാത്തിരിക്കൂ കുഞ്ഞേ ! ഞാൻ താമസിക്കുക
യില്ല.” ബ്രൗണി നായോടു പറഞ്ഞു. “ഞാനും
നീയുമല്ലാതെ ആരും ഇതറിയുകയില്ല. ഇതു നല്ല ഒരു
കാര്യമല്ലേ ? എന്തു തോന്നുന്നു റോക്ക് ?” മറുപടിയായി
റോക്ക് വാലൊന്നു് ആട്ടി.

ഉളി വെച്ചു ചുറ്റിക്കൊണ്ടാഞ്ഞടിച്ചു. പേരെല്ലാം
കൊത്തിക്കഴിഞ്ഞു, കാരോററു വിയർപ്പൊന്നടക്കുവാൻ
അവൻ കുറച്ചു നേരം അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നു.

കുത്തിയിരുന്നു മരവിച്ച ശരീരവുമായി അവൻ എഴു
ന്നേററു, റോക്കിനെ നോക്കി പറഞ്ഞു : “ശരി, കുഞ്ഞേ !
നമുക്കു താഴോട്ടു ഇറങ്ങാം.”

പേരു കൊത്താൻ വിചാരിച്ചതിലേറെ സമയം
വേണ്ടിവന്നു. പാറയുടെ ചുവട്ടിലെത്തി അവൻ
നോക്കിയപ്പോൾ വാഹനസമൂഹം കാഴ്ചയ്ക്കുതീതമായി
പൊയ്ക്കുഴിഞ്ഞിരുന്നു. കുതിരപ്പുറത്തു കയറി അങ്ങോട്ടു
കുതിച്ചു പായണമെന്ന് അവൻ തോന്നി. തന്റെ
ജോലി ചെയ്തു തീർക്കുകയും മറ്റൊന്നിനെപ്പറ്റിയും
ചിന്തിക്കാനില്ലാതാകുകയും ചെയ്തയാൽ, ഒരു ശുന്ദ്രത

അവൻ അനുഭവപ്പെട്ടു. കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നുപറുവാൻ അവന്റെ ഹൃദയം തുടിച്ചു.

റോക്ക് നിന്നു കുറച്ചുതുടങ്ങി. അവൻ അമറി. അവന്റെ ജടകൾ എഴുന്നണിന്നു. താൻ മൂക്കുകൊണ്ടു മണത്തറിഞ്ഞതെന്തെന്നു റോക്ക് കണ്ണുകൊണ്ടു ആരായുകയായിരുന്നു.

“നിനക്കെന്താ സുഖക്കേട്, റോക്ക്! നീ എന്നെ പേടിപ്പിക്കുകയാണോ?”

താഴേക്കു് ഇറങ്ങുന്നതിനു കൈ സ്വതന്ത്രമാക്കാൻ ബ്രൗണി ഉളിയും ചുറ്റികയും പോക്കുറിലിട്ടു.

റോക്ക് പാറച്ചെരിവിൽ കാലുറപ്പിച്ചു നിന്നുകൊണ്ടു കുരയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

ബ്രൗണിക്കു കാരണം മനസ്സിലായി. സ്വീറ്റു വാട്ടറിൽനിന്നുള്ള വളവിലൂടെ അശ്വാത്രവുമായ ഇന്ത്യന്മാർ വരുന്നത് അവൻ കണ്ടു. അവൻ മരവിച്ചുപോയി. അതേ സമയം റോക്ക് കുറച്ചുകൊണ്ടു മുന്നോട്ടു ചാടി.

ഇന്ത്യന്മാർ അവനെ കൈമാടി താഴോട്ടു വിളിക്കുകയും അവന്റെ നേക്കു് അമ്പു നീട്ടുകയും ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ അവനു തിരിഞ്ഞു മേല്പോട്ടു് കേറാമായിരുന്നു. ഒരു പക്ഷേ പിന്നിൽനിന്നു് ഒരമ്പു് അവന്റെ മുതുകത്തു തറച്ചെന്നുവരാം. അല്ലെങ്കിൽ അവനു ചാടാമായിരുന്നു. പക്ഷേ നെല്ലിയുടെ—അവന്റെ കുതിരയുടെ പേരു്—പുറത്തുനിന്നുള്ള ഒരു ചാട്ടമായിരിക്കുകയില്ല അതു്. ഒരു നീണ്ട ചാട്ടവും ഉൾച്ചെയ്യും! ഒരു പക്ഷേ അവന്റെ കാലൊന്നൊടിഞ്ഞു പോകാം. അല്ലെങ്കിൽ

തൊലി മുഴുവൻ ഉരിഞ്ഞെന്നുവരാം. വീണ്ടും എണ്ണീറ്റു വരുന്നതിനു മുമ്പ് ഇന്ത്യന്മാർ അവന്റെ മീതെ ചാടി വീണെന്നുമാകാം. ഒന്നും ചിന്തിക്കുവാൻ കഴിയും മുമ്പേ, അവൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: “റോക്ക് ! ഇവിടെ വാ.”

ഉള്ളിലെ ഭയം അടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു കൈകാലുകൾ പതറാതെ അവൻ താഴോട്ടിറങ്ങി. “ഹല്ലോ” അവന്റെ വായിൽനിന്ന് ഒരു തകൻ സ്വരം കേൾക്കായി.

ഒരു ഇന്ത്യൻ കുതിരപ്പുറത്തുനിന്നും ഇറങ്ങി, ഓടി പാറച്ചെരിവിൽ ചാരിവെച്ചിരുന്ന റൈഫിൾ കയ്യിലാക്കി. എന്തോ നിധി കിട്ടിയ കണക്കേ അവൻ തുളിച്ചു. ബ്രൗണിയെക്കണ്ടതിൽ പെട്ടെന്നുണ്ടായ അമ്പരപ്പിനുശേഷം മററ് ഇന്ത്യന്മാരും അവിടെ എത്തി. ഇരുണ്ട മുഖങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു, ക്രൂര ചെപ്പുനൂണിൽക്കുറന്ന മുടികൾക്കിടയിലൂടെ നേരിയ കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു കാട്ടി അവർ നെല്ലിയുടെ സമീപത്തു കുതിരകളെ നിറുത്തി നിലയുറപ്പിച്ചു.

ഒരുത്തൻ ഒന്നു കൂവി, മറുത്തവരും കൂവി. എല്ലാവരും കൂവൽ തുടങ്ങി. ശേഷിച്ചിരുന്ന പത്തു പന്ത്രണ്ടടി കൂടി താഴോട്ടിറങ്ങിവരാൻ അവർ അവനെ ആംഗ്യം കാണിച്ചു.

അമ്പുകൾ നീട്ടിയും, കുത്താണെന്ന കണക്കേ കുന്തങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചോങ്ങിയും ഇന്ത്യന്മാർ അവന്റെ ചുറ്റും അവരുടെ വീരപരാക്രമങ്ങൾ കാണിച്ചു.

കൊണ്ടിരുന്നു. നെല്ലിയുടെ ജീനിയും മറ്റും എടുത്ത് ഒരിന്ത്യൻ തന്റെ കുതിരപ്പുറത്തിട്ടു.

അമ്പുകുടുംഭവും കുന്തഭേദകുടുംഭവും മദ്ധ്യേ ബ്രൗണിഷ താഴെയിറങ്ങി വരികയല്ലാതെ ഗതാന്തരമില്ലായിരുന്നു. അവൻ താഴെയിറങ്ങി. ആ കാപ്പിനികൾ അവനെ ഉന്തുകയും തള്ളുകയും വലിക്കുകയും ചെയ്തു. അവർ കൂക്കിവിളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. “ഞാൻ ശത്രുവല്ല, മിത്രമാണ്,” ബ്രൗണി പറഞ്ഞു. അവന്റെ സ്വരത്തിന് പതർച്ച പറ്റാതിരിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

അവന്റെ തൊപ്പി തലയിൽനിന്നു തെറിച്ച്. കുട്ടുവലിച്ച് കീറപ്പെട്ടു. പൊന്തയിട്ടു പ്രയോജനമൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. മനുഷ്യനെപ്പോലെ നിർഭയം പെരുമാറാൻ അവൻ ശ്രമിച്ചു. അവൻ അല്പം പിന്നോട്ടു മാറാൻ മാത്രമേ കഴിഞ്ഞു.

അവരുടെ ട്രാന്റു പിടിച്ച അട്ടമാസങ്ങൾക്കുപരിയായി, ബ്രൗണി റോക്കിന്റെ വലിയ സ്വരം കേട്ടു. അതിന്റെ ശ്രുരമായ കുരച്ചിലുകളും മുറിവേറകണക്കുള്ള കുരച്ചിലും അവന്റെ കാതുകളിൽ പതിച്ചു. അവൻ പെട്ടെന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഇന്ത്യന്മാരുടെ കാട്ടുനായ്ക്കുളുമ്പായി റോക്ക് പൊന്തുകയായിരുന്നു. റോക്ക് വീണു. ഉരുണ്ടെഴുന്നേറ്റു. മുന്നിലും പിന്നിലും, ഇടതും, വലതുമായി ആറോളം കാട്ടുനായ്ക്കുളെയൊണ് അവൻ ഏറ്റു മുട്ടേണ്ടിയിരുന്നത്. അവന്റെ പല്ലു ചാറി പാഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അവന്റെ മാംസപേശികൾ നിണം പറിച്ചുപണിരുന്നു. കുറിച്ചെടികൾ കിടയിൽ മറഞ്ഞും വീണ്ടും കാട്ടുനായ്ക്കുളുടെ നേർക്കു

ചാടിയും റോക്ക് പൊരുതി. അവൻ ചാകാനും മടിക്കുകയില്ല. അവന്റെ പല്ലുകൾക്കു വേണ്ടത്ര ദുർച്ചയുണ്ടായിരുന്നു. അതിലേറെ ശൗര്യവും! അവൻ മോങ്ങി മോങ്ങിക്കരയാതെ, പിന്നിരിഞ്ഞോടാതെ, കാരുണ്യമിരക്കാതെ—അതിനവൻ അർഹതയുണ്ടെങ്കിലും—അന്തസ്സോടെ ചാകും.

ബ്രൗണിക്കു പെട്ടെന്ന് അവന്റെ പോക്കറ്റിൽ കിടന്ന ചുറ്റികയുടെ കാര്യം ഓർമ്മവന്നു. ഒറ്റ നിമിഷത്തിൽ അവൻ പോക്കറ്റിൽനിന്നു ചുറ്റിക വലിച്ചെടുത്ത്, ഇന്ത്യന്മാർക്കിടയിലൂടെ, വാക്കുകളില്ലാതെ വാവിട്ടുനിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. ചുറ്റിക്കറങ്ങി, ചുറ്റികത്തലപ്പുകൊണ്ട് അവൻ നായ്ക്കുട്ടുടെ തലയ്ക്കു് ആഞ്ഞടിച്ചു. പോരാട്ടം ദൃഢപ്പെട്ടു പല പല്ലുകൾ അവന്റെ കാലിലും പതിച്ചു. റോക്കിനും ബ്രൗണിക്കുംകൂടി പോരാട്ടം വിജയത്തിൽ കലാശിപ്പിക്കുവാൻ അധികസമയം വേണ്ടിവന്നില്ല. ചാകാതെ, എല്ലൊടിയാതെ, അവശേഷിച്ച ഇന്ത്യൻ നായ്ക്കും മോങ്ങിക്കൊണ്ട് ഓടിപ്പോയി.

അവൻ മുട്ടുകുത്തി, റോക്കിന്റെ ദേഹം തൊട്ടു തടവി പരിശോധിച്ചു. റോക്കിനു സാരമായ മുറിവുകൾ ഒന്നും ഘറ്റിയിരുന്നില്ല. ഇന്ത്യന്മാർ തന്റെ നേർക്ക് അടുക്കുന്നതു കണ്ട് അവനെപ്പേനേറു.

ഇന്ത്യന്മാർ റോക്കിനെക്കൊല്ലുവാൻ ഒരുങ്ങിയേക്കുമെന്നു കരുതി ബ്രൗണി ചുറ്റിക മുറുകെപ്പിടിച്ചു. അവൻ നായുടെ നേർക്ക് കൈ ചൂണ്ടിത്തുറിച്ചു നോക്കി. അവൻ മുറ്റുമുറ്റത്തുകൊണ്ടവന്റെ ശൗര്യം അവരുടെ നേർക്ക്

പ്രകടിപ്പിച്ചു. ധീരതയെ അവരും വിലമതിക്കുന്നു എന്ന മട്ടിൽ അവർ തല കുലുക്കുകയും, കണ്ണനാളത്തിൽനിന്നു ചില ശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു. മറ്റുള്ളവർ മുന്തിലത്തൊക്കൾ ശാന്തമായി അവനോടു സംസാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി അവർ വാദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. അവർ അവന്റെ മുഖിൽ കൂടിച്ചേർന്നു നിന്നു. സംസാരിക്കുന്നതിനിടയിൽ അവർ അവരുടെ ആയുധങ്ങൾ ചുഴറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നാടൻ തോക്കു ധരിച്ചിരുന്ന ഒരു ഇന്ത്യനും ബ്രൗണിയുടെ റൈഫിൾ കൈയ്ക്കുലാക്കിയ മറ്റൊരു ഇന്ത്യനും തിരിഞ്ഞും മറിഞ്ഞും അന്നിമിഷത്തിൽ ബ്രൗണിയുടെ കഥ കഴിക്കുമെന്ന മട്ടിൽ അവന്റെ നേർക്ക് തട്ടിക്കയറി. ബ്രൗണിക്ക് അനങ്ങുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവരുടെ കണ്ണുകളിലെ തീപ്പൊരികൾ അവൻ കണ്ടു. പിന്നിൽ നിന്നു കുന്നത്തിന്റെയും കൂരമ്പുകളുടേയും മുമ്പു അവനെ ഏശിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഭയം ഉള്ളിൽ അടക്കിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ട് അവൻ അവിടെത്തന്നെ ശാന്തനായി ഇരുന്നു.

ആദ്യം ചെയ്തതുപോലെ ആ ദൂന്ന് ഇന്ത്യന്മാർ മറ്റുള്ളവരെക്കൊണ്ടു കൂവിച്ചു. അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ നിന്നു കോപത്തിന്റെ തീപ്പൊരികൾ പാറി. ദൂരെയുടെ കണ്ണുകളോടുകൂടിയ പ്രായംചെന്ന ഒരു ഇന്ത്യക്കാരനാണ് മിക്കവാറും അവനോടു സംസാരിച്ചിരുന്നത്. എന്തോ കാണിക്കുവാനെന്നപോലെ അവൻ മറ്റുള്ളവരെ കൈമാടി വിളിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

താൻ അവർക്കു യാതൊരുവിധത്തിലും ഉപദ്രവകാരിയല്ലെന്ന് ആ ഇന്ത്യന്മാരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ബ്രൗണിയു യാതൊരു വഴിയുമില്ലായിരുന്നു. ഇനിയും അവരുടെ ഭീഷണികൾ കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുവാനോ, വിക്രിയകൾ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുവാനോ ഉള്ളിലെ ഭയഭാരം അടക്കിവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാനോ, തനിക്കുസാധ്യമാവുകയില്ലെന്നു ബ്രൗണി കരുതി. ഒരു മനുഷ്യൻ അധികമൊന്നും ക്ഷമിച്ചിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെന്നുവരില്ല. നന്മയ്ക്കായാലും നാശത്തിനായാലും കാര്യങ്ങൾക്കൊരറ്റതിവരുത്തുവാൻ അവനും ചാടിപ്പറപ്പെട്ടേണ്ടിയിരുന്നു. ഇന്ത്യന്മാരുടെ ഭീഷണികളും തുളിച്ചാട്ടവും ആയുധം ചുഴറ്റലും തട്ടിക്കയററങ്ങളും അവൻ സഹിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ടു മണിക്കൂറുകൾ പലതു കഴിഞ്ഞു. പാറപ്പറ്റത്തുനിന്നു താഴെയിറങ്ങിയിട്ട് ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞതുപോലെ അവനു തോന്നി.

സൂര്യൻ താണുതുടങ്ങി. അങ്ങകലെയെവിടെയോ ആ ജനസമൂഹം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ഹൃദയം ഇപ്പോഴെയ്ക്കും ഉത്ക്കണ്ഠാകലമായിത്തീർന്നിരിക്കണം. ഇത്രനേരത്തേക്കു ബ്രൗണിയെ കാണാതിരിക്കേണ്ടിവരുമെന്ന് അവർ പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുകയില്ല. ബ്രൗണിയുടെ അന്തരംഗം ഭയവിഹ്വലമായി. ഒരു നിശ്ശബ്ദരോദനം അവന്റെ കണ്ണനാളത്തെ ഗർഭഗദാകലമാക്കി.

അവൻ അങ്ങിനെ കുത്തിയിരിക്കുവേ, കൂക്കിവിളിയും നിലച്ചു. ഇന്ത്യന്മാർ തലതിരിച്ചുനോക്കി, തന്റെ പ്രാർത്ഥനയുടെ ഫലമെന്നോണം ആ പുൽപ്പരപ്പിലൂടെ

കുതിരയെപ്പായിച്ചുകൊണ്ടു ഡിക്ക് സമേച്സ് സ് തന്നെ രക്ഷിക്കുവാൻ പാഞ്ഞെടുക്കുകയായിരുന്നു.

ഒരു നിമിഷത്തിൽ ഡിക്ക് കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചു കുതിരയെ നിറുത്തി താഴത്തിറങ്ങി, കുതിരയോടൊപ്പം നടന്നു. റൈഫിൾ ഒരു കക്ഷത്തിലിടുക്കിക്കൊണ്ടു പുകക്കുഴൽ എടുത്ത് അതിൽ പുകയില നിറച്ചു. അതു വലിച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ നടന്നു. ഇന്ത്യന്മാരിൽനിന്നു് ഇരുപതു മൈൽ അകലെ അയാൾ കുതിരയെ നിറുത്തി. ഡിക്ക് സംസാരിക്കുവാൻ തിടുക്കം കാണിച്ചില്ല. ഇന്ത്യന്മാരുടെ നേർക്കു് അയാളുടെ കണ്ണുകൾ പാഞ്ഞു. റോക്കു്, ഡിക്കിന്റെ വലത്തുവശത്തുകൂടി അയാളെ തൊട്ടുരുമി നടന്നിരുന്നു. ഡിക്ക് ഇന്ത്യന്മാരെപ്പോലെ പരുപരുത്ത സ്വരത്തിൽ ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി; ഓരോരോ കൈക്രിയകളും ആംഗ്യങ്ങളും ഡിക്ക് കാണിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ബ്രൗണിയുടെ നേക്കു് ഡിക്ക് ഒന്നു നോക്കി. ഇന്ത്യൻ രീതിയിലുള്ള സംസാരത്തിന്റെ ഒടുവിൽ “സാരമില്ല കുഞ്ഞേ ! ഞാൻ ഒരു പോംവഴി ഉണ്ടാക്കാം” എന്നു ഡിക്ക് ബ്രൗണിയെ നോക്കി പറഞ്ഞു.

മൃദോക്കണ്ണനായ ആ ഇന്ത്യനാണ് ഡിക്കിനോടു മറുപടി പറഞ്ഞിരുന്നത്. അവനും ഉറക്കെ സംസാരിച്ചിരുന്നു. ഡിക്ക് കാണിച്ച രീതിയിൽ കൈക്രിയകളും ആംഗ്യങ്ങളും കാണിച്ചിരുന്നു. ഇതിനിടയിൽ ബ്രൗണി കാവൽക്കാർ കാണാതെ വഴുതി മാറി.

ഡിക്ക് വീണ്ടും സംസാരം തുടന്നു. സംസാരവും

ആംഗ്യം കാണിക്കുകയും കൈക്രിയകളും ആയി ആശയ വിനിമയം കുറെ ഏറെ നേരം നീണ്ടുനിന്നു.

“മൂങ്ങാ മുഖനായ” ആ ഇന്ത്യൻ മറുപടി നൽകി. ഇത്തവണ ഡിക്ഷൻ ഗ്രന്ഥമായി പ്രതിവചിച്ചു. ഒരു നിമിഷനേരത്തേയ്ക്ക് അവിടെ നിശ്ശബ്ദത പ്രാപിച്ചു. ഡിക്ഷണറിനെ അപഗണിച്ചു തക്കിക്കാണെന്നപോലെ ആ നിശ്ശബ്ദതയെ മറൊരിന്ത്യൻ ഭേദിച്ചു.

ഡിക്ഷൻ ഗ്രന്ഥമായി മറുപടി നൽകി. അവരുടെ കണ്ണുകൾ തന്നിൽ തറച്ചിരുന്ന നേരത്തു ഡിക്ഷൻ അനായാസേന റൈഫിൾ ഉയർത്തി പാരയുടെ നേക്കു ചൂണ്ടി, ഉന്നം നോക്കി ഒരു വെടി പൊട്ടിച്ചു. നിമിഷത്തിൽ ഒരു ചെറുകിട്ടി വെറും എല്ലും രൂപയുമായി ചിതറി പ്പോയി.

ഇന്ത്യന്മാർ അതഭൂതവിവശരായി; തുറന്ന വായ് കൈകൊണ്ടുപൊത്തി, തമ്മിൽ തമ്മിലും ഡിക്ഷണറുടെ നേക്കും അവർ നോക്കി.

ഡിക്ഷൻ വീണ്ടും ഇന്ത്യന്മാരോടു സംസാരിച്ചു. “വശ്രു കൂട്ടി! നെല്ലിയേയും കൊണ്ടുവാ,” ഡിക്ഷൻ ബ്രൗണി യോടു പറഞ്ഞു.

“എന്റെ തോക്കും ജീനിയും അവരുടെ കയ്യിലാണ്.”

“അതേപറ്റി പിന്നെ ആലോചിക്കാം. നിന്റെ ഭയം തീർന്നില്ലല്ലോ.”

ബ്രൗണി നെല്ലിയെ അഴിച്ചു അതിന്റെ പുറത്തു കയറി, അപ്പോൾക്കുറേ ഇന്ത്യൻപോലും കൈകൾ ഉയർത്തി യില്ല. ബ്രൗണി റോക്കിനെയും വിളിച്ചു.

ബ്രൗണി ഡിക്കിന്റെ വശംചേർന്നു സവാരിചെയ്തു. മൂങ്ങാ മുഖനും മറ്റു രണ്ടുപേരും മുന്നിൽ സവാരിചെയ്തിരുന്നു. മറ്റുള്ളവർ തമിഴിൽത്തമിഴ് പതുക്കെ എന്തോ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പിന്നാലെ വന്നിരുന്നു.

“ഇവരാണ് സീയോക്സുകൾ,” ഡിക്ക് പറഞ്ഞു. “ഒരു തരം ഗിരിവർഗ്ഗക്കാർ! ഇവിടെ അടുത്ത് ഇവരുടെ ഒരു താവളം ഉണ്ട്. അവർ ചുറ്റും തടിച്ചു കൂടുകയാണ്.”

“ഡിക്ക്”

“ഉറക്കെ സംസാരിക്കൂ. അവർക്ക് ഒന്നും മനസ്സിലാകയില്ല.”

“വളരെ ഉപകാരം. ഞാൻ അത്യാധികം കടപ്പെട്ടവനാണ്.”

“അതു സാരമില്ല.”

“ഞാൻ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു. ഡിക്ക്, ഡിക്കിനോടു കാര്യം തുറന്നുപറയാമല്ലോ; എനിക്ക് ലജ്ജ തോന്നുന്നു.”

ഡിക്ക് ഒരു കൈ ബ്രൗണിയുടെ മുട്ടിൽവെച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. “സാരമില്ല. ഏതു വസ്ത്രവും ചിലപ്പോൾ അപകടത്തിൽപ്പെട്ടാൽ ഭയപ്പെടും.”

“ഡിക്ക്! നിങ്ങൾ എങ്ങിനെ ഇതു സാധിച്ചു?”

“ആദ്യം ഞാൻ ആ വലിയ വെള്ള ഭാസമൃഗത്തെക്കണ്ടോ എന്നുവരോടു ചോദിച്ചു. കേർണിയേയും സംഘത്തേയുമാണുദ്ദേശിച്ചത്. അനന്തരം നാമും കേർണിയുടെ സംഘത്തിൽപ്പെട്ടവരാണെന്നും കായലിലേക്ക് പോകുകയാണെന്നും, കണ്ടുമുട്ടുന്ന ശത്രുക്കളെ

യെല്ലാം പ്രത്യേകിച്ചു കരിക്കാലികളെയും കൊല്ലുമെന്നും ഞാൻ അവരോടു പറഞ്ഞു. അവരുടെ മുഖത്തു തേക്കാൻ കൊള്ളാവുന്ന കാവിമണ്ണും അവരുടെ ഉപയോഗത്തിനുള്ള ഇരുമ്പുപാറകളും മറ്റും നമുക്കു കൈവശം ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ അവരെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കി. പൊള്ളത്തടിക്കുളളിലെ ചുവന്ന തീവെള്ളവും കുറേ കണ്ടു കുമ്മന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു—എന്നുവെച്ചാൽ പാത്രത്തിലിരിക്കുന്ന വിസ്കി എന്നർത്ഥം. അതുകൊണ്ടാണ് അവർ പിന്നാലെ വരുന്നത്.—സമാനങ്ങൾക്കു്.”

അദ്ധ്യായം 18

പുഷ്പിതമായ തീരപ്രദേശങ്ങളോടുകൂടിയ ഉന്നതമായ സ്വീറ്ററുവാട്ടർ നദി, ഓറിഗനിലേക്കുള്ള കുതിത്തട്ടായി കരുതപ്പെടുന്ന സതേൺപാസ്, ബിഗ് സാൻഡി, ലിററിൽ സാൻഡി, കുറിക്കാടുകൾ നിറഞ്ഞ വിശാലമായ പീഠഭൂമിയിലൂടെ തള്ളിപ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഗ്രീൻ, കാറിൽ തങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഹിമകണികകളാൽ രാത്രിയിൽ തണുത്തു വിറയ്ക്കുന്ന ഉന്നത ഭൂമി.

ഗ്രീനിലേക്കു ക്ലേശകരമായ ഒരു കുറുക്കുവഴി ഉണ്ടായിരുന്നു. ഡിക്ക് സമേച്സിന് പണ്ടേ ഒരു വഴി പരിചയമാണ്. എങ്കിലും ഗ്രീൻ മരുതലത്തിലൂടെയുള്ള യാത്ര ക്ലിഷ്ടമായ ഒന്നായിരുന്നു. വണ്ടികൾക്കും, കാളകൾക്കും, കഷ്ടകരം, നഗരവാസികളും സ്ത്രീകളും, കുഞ്ഞുങ്ങളുമടങ്ങിയ ഒരു ജനസമൂഹത്തിനും, ഒരു മരുതലത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുവാൻ കഴിയുമോ,? ഡിക്ക് ഒരു കുറുക്കു വഴി ഓർത്തു. കൂർത്ത ചരലുകളും വെള്ളം

കാണാതെ ഉഴലുന്ന കുറിക്കാടുകളും നിറഞ്ഞ നീണ്ട നാലുതൂണുകളും വെള്ളത്തിന്റെ കയ്യാലായിരുന്നു അതിപ്രധാനം. ആ വഴിക്കൊന്നും, മനുഷ്യനായാലും മൃഗത്തിനായാലും കടിക്കാൻ ഒരു തുള്ളി വെള്ളം പോലും കിട്ടുമായിരുന്നില്ല.

“എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ,” ഇവാൻസ് വിളിച്ചുകൂട്ടിയ കൗൺസിലിൽ അയാൾ പറഞ്ഞു. “നമുക്കു കടക്കാമെന്നാണ് എനിക്ക് തോന്നുന്നത്. പക്ഷേ ക്ലേശകരമാണ്; ഒരു ഭാഗ്യപരീക്ഷണവുമാണ്.”

“നാം കടന്നാൽ” മാക്ക് ആരാഞ്ഞു.

“ചുരുങ്ങിയതു രണ്ടു ദിവസമെങ്കിലും ആദായമായി. അരുതാത്തതായിട്ടൊന്നുമില്ലതിൽ; കടക്കാൻ പാടില്ലായില്ല.”

“ഇതുവരെ പിന്നിട്ട വഴികളെക്കാളെല്ലാം ഇതു ക്ലേശകരമായിരിക്കും. അല്ലേ?” ഇവാൻസ് ചോദിച്ചു.

“വളരെ.”

“ഇതിലേറെ ക്ലേശകരമായി പിന്നെയും വല്ലതുമുണ്ടാകുമോ?”

“ഫോർട്ട് ഹാൾ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഒട്ടേറെ വൈതരണികൾ തരണം ചെയ്യാനുണ്ടാകും ലിജി.”

“ചുരുക്കത്തിൽ അങ്ങ് ചെന്നെത്തുമ്പ് നരകം തന്നെ ആയിരിക്കും.”

ഒരു ധീരമൃഗമെന്നു കരുതിക്കരുതിയായിരിക്കാം, അവർ ഒടുവിൽ കുറുകു വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കാൻ തന്നെ തീരുമാനിച്ചു.

ലിററിൽ സാൻഡി തരണംചെയ്ത് അവർ ബിഗ് സാൻഡിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി നീങ്ങി. അവിടെചെട്ടു ബക്കറുകളിലും മറ്റു പാത്രങ്ങളിലും ഉണങ്ങി വരണ്ടിരുന്ന ബാരലുകളിലും വെള്ളം നിറയ്ക്കുകയും, വെയിൽ മങ്ങുന്നതുവരെ അവിടെ കാത്തിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വെയിലിന്റെ ചൂട്, ശരീരം പൊള്ളിക്കുമായ് അത്ര കഠിനമായിരുന്നു. ഇവാൻസിന്റെ വാച്ചിൽ മണി നാല്പ് ആയപ്പോൾ, സമേച്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ അവർ യാത്ര തുടന്നു.

കുറിക്കാടുകൾക്ക് ഇടയിലൂടെ പൊങ്ങിച്ചാടിയും, വററി വരണ്ടുകിടന്നിരുന്ന പഴയ തടാകങ്ങളിലൂടെ തെറിയും തെറിച്ചും, കൂർത്ത ചരൽക്കുടങ്ങളുടെ രുചി അറിഞ്ഞും, മണൽപ്പരപ്പിലൂടെ പൊടി തെറിപ്പിച്ചും അവർ രാത്രി മുഴുവൻ സഞ്ചരിച്ചു. തന്റെ ദിഗ്ജ്ഞാനം ശരിയായ മാറ്റത്തിലൂടെ, തന്നെ നയിക്കുമോ എന്നു ഡിക്ക് ആശങ്കിച്ചു.

സൂര്യോദയത്തോടുകൂടി മരുഭൂമിയിൽ പ്രകാശം പരന്നു. കാതകൾക്ക് അവർ വെള്ളം പകർന്നു കൊടുക്കുകയും, അങ്ങമിങ്ങും നിന്നിരുന്ന അല്പമായ പുല്ലു തിന്നാൻ അവയെ അടിച്ചുവിടുകയും ചെയ്തശേഷം തലേന്നു ചൂടുപച്ചിരുന്ന അപ്പവും, ഉണക്കമാംസവും കൊണ്ട് പ്രഭാതഭക്ഷണം കഴിച്ചു. വീണ്ടും കാതകളെ വണ്ടികളിൽ കെട്ടി അവർ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി.

തി കോരിച്ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു മദ്ധ്യാഹ്നം സമീപിച്ചപ്പോൾ, ഇത്രയ്ക്കു ചൂടുള്ളതായി, ഇത്രയ്ക്കു കാറ്റിന്റെ നേരിയ ചലനംപോലുമില്ലാത്തതായി, ഒരു മൈൽ ദൂരം

ഇത്രക്കു ബഹുദൂരമായി തോന്നുമാറ്, ഒരു ദിവസം ഇതിനു മുഖ്പാരിക്കലും താൻ അനുഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് സമ്മേഴ്സ് കരുതി.

“ഉം- മുന്നോട്ടു നീങ്ങു,” വണ്ടിക്കകത്തുനിന്നു സമ്മേഴ്സ് കാതകളെ ശാസിച്ചു. “ചാർക്കട്ടെന്മാർ! ഉം- മുന്നോട്ടു നീങ്ങു. തീ കോരിവിതറുന്ന വെയിലത്തു ഹൃദയം സ്പന്ദിക്കുമ്പോൾ, ഒന്നുകിൽ മുന്നോട്ടു കുതിക്കു് അല്ലെങ്കിൽ ചാക്. ഉം—ഗ്രിനിലേക്കു് നീങ്ങു്.”

ദീനയായിക്കാണപ്പെട്ട മേഴ്സി മാക്ബീ! അവൾ വിയർത്തു വിളറി വണ്ടിയുടെ പിന്നിൽക്കൂടി നടക്കുന്നു. എന്തു? ഉഷ്ണപ്രവാഹം ഏറു നിനക്കു് മരിക്കണമോ? വണ്ടിക്കകത്തു് കയറ്റ്, ഹാൻക് മാക്ബിയുടെ മുഖത്തു മണലും ദിക്കുയുക്തി കുഴഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ഒരു കാതു നിലം പതിച്ചു. കാട്ടുകാക്കൾ കൊതിച്ചിരിക്കുകയാണു്. ജീവകാരുണ്യത്തിന്റെ പേരിൽ അതിനെക്കൊല്ലു്: മറെറാന്നിനെ കൊണ്ടുപന്നുകെട്ടി വണ്ടി വിട്ടു്. ഉം—ഗ്രിനിലേക്കു നീങ്ങു്.

ചെയർമാൻ തട്ടൻ വണ്ടിക്കുള്ളിൽ കിടപ്പായി. ഡാഗർട്ടിയുടേയും ബൈർഡിനേറയും ലോലമായ മുഖങ്ങൾ ചൂടുവെയിലേറു ചുവന്നു തുടുത്തു. അധരങ്ങൾ വരണ്ടു വിളറി. വെള്ളം ദാഹിച്ചു വായും തുറന്നു തലയും താഴ്ത്തിപ്പോകുന്ന കാതകളെ ചൊടിപ്പിക്കു്! ഉം- വേഗമാകട്ടെ! പോ- മുന്നോട്ടു്. നിങ്ങൾക്കു് ഓറിഗനിലേക്കു പോകണം! അല്ലേ? വെതർബൈ. പ്രാർമിക്കൂ. പ്രാർമിച്ചോളൂ. പക്ഷേ മുന്നോട്ടു നീങ്ങണം.

ഈ ഗ്രാമീണർ ദുർബല ശരീരരാണെങ്കിലും, ദുഃഖ നിശ്ചയമുള്ളവരാണെന്നു സമ്മേളനം കരുതി. റിബേക്ക ഇവാൻസ്! നല്ലൊരു പെണ്ണുതിരയെപ്പോലെ തളർച്ച പറ്റാതെ ദുഃഖമായി നിൽക്കുകയാണ്. ലിജി കഴി വുള്ളവരെയാക്കെ സഹായിക്കുന്നു; പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. അയാളുടെ വിശാലമായ കവിതാത്മം മണൽകൊണ്ടു ചാരം പൂശിയിരിക്കുകയാണ്. പാച്ചും ബ്ലൂവറും, ഷീൽഡ്സും, റെഡ്ലോക്കും, അവരുടെ സ്രീകളും കാട്ടുകൊണ്ടല്ലാം പൊടികൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. വണ്ടി ഓടിക്കുന്നതിനിടയിൽ ജൂഡിത്ത് ഫെയർമാന്റെ കണ്ണുകളിൽനിന്ന് ഒരു തുള്ളി കണ്ണീർ അടന്നു വീണു. തുറിച്ചു കണ്ണുകളോടെ മിസിസ് മാക്ക് നടക്കുന്നു.

പ്രബലരായ ഗ്രാമീണർ! ഓറിഗനിലേക്ക് ധീരമായി മുന്നേറുകയാണ്. മത്സ്യങ്ങൾ, വയലുകൾ, ഗോതമ്പ്, ആട്, ഒരു രാജ്യം, അതേ- ഓറിഗനിലേക്ക് അവർ മുന്നേറുകയാണ്.

ഒരു കയററം കയറുവാൻ ചില കാതകൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഉന്തേണ്ടിവന്നു; തള്ളേണ്ടിവന്നു. ഒന്നുകിൽ ഉന്തുക, തള്ളുക, അല്ലെങ്കിൽ ഇരട്ടക്കാളുകളെ കെട്ടി വലിക്കുക. വിയഞ്ഞാലിച്ചു, ശ്വാസം പിടിച്ചു തലയോടു പൊട്ടുമാറ് ഉന്തുക. ഉം- ലിജി, ഉന്ത്. നിനക്ക് ഒരു കാതയെപ്പോലെ ജോലിചെയ്യാൻ അറിയാം. ഉം- മാക്ക്, റെഡ്ലോക്ക്, ബ്ലൂവർ, പാച്ച്, ഷീൽഡ്സ് ഏവരും ഉന്ത്. ഉറക്കോടുകൂടി തള്ള. കേറട്ടെ കേററം.

പോരാ ലിജി ! ആ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്ന കാതകൾക്ക് ഒരു താങ്ങു വേണം. ഓ ! ദൈവമേ ! അതാ ഗ്രീൻ !

അതേ, ഗ്രീൻ കൺമുൻപിൽ എത്തി. ഏവർക്കും വിശ്രമവും തണലും ലഭിക്കും. കാലികൾക്കു മേയാൻ പൂജും സുലഭം. ഇനിയുമുണ്ടു് ഒരു ആറു മൈൽ കൂടി. ഒരു നീണ്ട ചെരിവു്. വണ്ടി ഓടിക്കാൻ സാധ്യമല്ലാത്ത രീതിയിൽ കിഴക്കാണ്ടുക്കായ ഒരു ചെരിവു് ! അതു കടക്കണം. അതിന്നു താഴെ ഒരു കുനം. എങ്കിലും ഗ്രീനിന്റെ ദർശനത്തിൽതന്നെ മറ്റും കൂടിച്ചാലെന്ന പോലെ ലഹരി അവർക്കു് അനുഭവപ്പെട്ടു. ചൂടു വെയി ലേറു് ചോര തെരിച്ചിരുന്ന അവരുടെ മുഖങ്ങളിൽ മന്ദഹാസം കളിയാടി. സ്രീകളും കുട്ടികളും വാഹന നിരയിൽ നിന്നകന്നു വട്ടംകൂടിനിന്നു വർത്തമാനം പറയാൻ തുടങ്ങി. ക്ലേശവും തളർച്ചയും അവരിൽ നിന്നകന്നു.

കാതകളെ വണ്ടികളിൽനിന്നു മാറ്റി. പിന്നിൽ കയറിട്ടു പിടിച്ചുകൊണ്ടു വണ്ടികൾ ഓരോന്നായി ആ ചെരിവിലൂടെ എരിപൊരി വെയിലത്തിറക്കി. അവർ താഴ്വരയിലെത്തുകയും കാതകളെക്കൊണ്ടുവന്നു വീണ്ടും വണ്ടിയിൽ കെട്ടുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ സമേച്ഛ ഇവാൻസിനോടു് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

“ലിജി ! ഈ കാലികൾ വെള്ളത്തിന്റെ മണം കേട്ടാൽ മതി, പരക്കും പായും. വണ്ടിയുമായി അവ ഓടി വെള്ളത്തിൽ ചാടും. അപ്പം മാറ്റി വണ്ടി ഓടിച്ചു ഭൂരെ നിറുത്തി, കാലികളെ അഴിച്ചുവിട്ടു അവയെ മാത്രം മുന്നോട്ടു തെളിക്കുകയായിരിക്കും നന്നെന്നു് എനിക്കു്

തോന്നുന്നു. വണ്ടികളൊക്കെ പിന്നാലെ കൊണ്ടുവരാൻ വേണ്ടത്ര സമയം ഉണ്ടു്.”

“നല്ലതു ഡിക്ക്, നിങ്ങളില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാനൊരു വകുന്ന് ക്യാപ്റ്റനായിരുന്നേനെ. ഇല്ലേ? എങ്കിലും ഈ ഉഷ്ണിച്ച വയററിൽ തണുത്ത വെള്ളം അത്ര നല്ലതല്ല.”

“പിന്നെന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും?”

“ഞാൻ കാളകളെയും കുതിരകളെയും മറ്റു കന്നുകാലികളെയും ചിതറിച്ച് കൊണ്ടുവരാം. അല്ലെങ്കിൽ അവ ഒന്നിനു മീതെ മറൊന്നായി തള്ളിക്കേറും.”

സമേച്ഛസ് ആശങ്കിച്ചതുപോലെ തന്നെ കായ്ക്കുൾ കലാശിച്ചു. വെള്ളത്തിന്റെ മണം തട്ടിയതോടെ വണ്ടിക്കാളകൾ കൊതിപ്പുണ്ടു കുതിച്ചുപാഞ്ഞു, വണ്ടിയുമായി വെള്ളത്തിൽ ചാടി. വണ്ടിയിലുണ്ടായിരുന്ന ദുരഗ്ഗാത്രന്മാർ പിന്നീടു വണ്ടികൾ വലിച്ചു കരയ്ക്കു കയറി.

മരുഭൂമിയിലൂടെയുള്ള യാത്ര ആശങ്കിച്ചുപോലെ അത്ര മോശമായിരുന്നില്ല. ഒരു കാള ദാഹിച്ചു പൊരിഞ്ഞു ചത്തു. മറൊന്നു വെള്ളത്തിൽ വീണു തുലഞ്ഞു. കാളകളുടെ തീറ്റിസാധനങ്ങൾ കുറെ തെറിച്ചുപോയി. ഒറ്റ വണ്ടിപോലും നഷ്ടമായില്ല. ആരും മരിച്ചില്ല. രോഗികൾക്കെല്ലാം പൂണ്ണസുഖമായി. ചാർലി ഫെയർമാനുപോലും സുഖക്കേടു ഭേദമായി.

അടുത്തതായി ബെയർ നദിയാണ്. കായ്കനികൾ നിറഞ്ഞ കാടുകൾക്കിടയിലൂടെ ബെയർ നദി മന്ദമന്ദം ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നദിയുടെ പേരു് അന്വർത്ഥമായിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ വെതർബൈയുടെ ദൈവം

അവിടെ കുറെ കരടികളെ സൃഷ്ടിച്ചിരുന്നു. (ബെയർ എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പദത്തിനർത്ഥം കരടി എന്നാണെന്ന വസ്തുത ശ്രദ്ധേയം.) കുറുത്ത കരടികൾ, തവിട്ടുനിറത്തിലുള്ള കരടികൾ, അവയുടെ എല്ലാം രാജാവായി, ചിതലും, മീനും, പശുവും തിന്നു കൊഴുത്തു തടിച്ച ഭിതിയെന്തെന്ന റിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഭീമൻ വെള്ളക്കരടി.

മാക്ബിയെ മുന്നിൽ നിറുത്തിക്കൊണ്ടു വാഹന സമൂഹം മുന്നോട്ടു ന്ങി. “ഓ! ദൈവമേ!” വണ്ടികൾ കൊപ്പം അടിവെച്ചും താഴ്വരയുടെ ചെരിവു നോക്കിയും മാക്ബി പറഞ്ഞു. അയാൾ തന്റെ കൈകൊണ്ടു ദിക്കുമേൽ തടവിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“സുന്ദരമായ പ്രകൃതി!”

താഴോട്ടിറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന വണ്ടികൾ സമേച്ഛ പരിശോധിച്ചു. വണ്ടികൾ ഇരുവശത്തേക്കും അയാൾ പിടിച്ചു കുലുക്കിനോക്കി. ചെളിപ്പുരപ്പിൻ അധികം താഴ്വയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കി. അനന്തരം കാലിസൂക്ഷിപ്പുകാരുടെ അടുക്കലേയ്ക്കു മടങ്ങി, കാലികളെ നയിക്കുന്നതിൽ ഡിക്ക് അവരെ സഹായിച്ചു.

താഴെ പുല്ലുകൾ സമൃദ്ധം കാൽമുട്ടോളമെത്തും. ഇരു പാർശ്വങ്ങളിലും പൂക്കൾ കാറ്റാടിയിരിക്കുകയായി. കായ്കനികൾ പഴുത്തു നിന്നിരുന്നു. വണ്ടികളിൽനിന്നു താഴ്വത്തിറങ്ങാതെയിരുന്ന സ്രീകളും കുട്ടികളും താഴ്വത്തിറങ്ങി. പെട്ടെന്നൊരാഹ്ലാദം അവരിൽ അലതല്ലി. പുരുഷന്മാർ പുല്ലിന്റെ സ്വഭാവം ശരിക്കു പരിശോധിച്ചു. മണ്ണു തെറിപ്പിച്ചു നോക്കി. താഴ്വരയിലെങ്ങും അവർ അവരുടെ കണ്ണുകൾ പായിച്ചു. സ്ഥിതി

ഗതികൾ ഇതുപോലെയാക്കേണ്ടതെന്ന ആണെങ്കിൽ, അതൊരു നല്ല കൃഷിഭൂമി ആയിരിക്കുമെന്ന് അവർ സമ്മതിച്ചു.

“ഈ നദിയിൽ ശുദ്ധജല മത്സ്യങ്ങൾ ഉണ്ടു്,” സമേഴ്സ് ബ്രൗണിയോടു പറഞ്ഞു. “വലിയ മത്സ്യങ്ങൾ.”

അയാൾ മുന്നോട്ടു കുതിരയോടിച്ചു പോയി, ഇവാൻ സിന്റെ സമീപം എത്തി. ഇവാൻസ് തന്റെ വിശാലമായ മുഖം ഉയർത്തി. എന്നോ നല്ല വാർത്ത ശ്രവിച്ചതുപോലെ ഇവാൻസിന്റെ മുഖം പ്രസന്നമായിരുന്നു.

“ഡിക്ക്! ഇപ്പോഴാണ് എനിക്ക് ഓറിഗനിൽ വിശ്വാസം വരുന്നത്.”

“കൊള്ളാം, അങ്ങിനെയോ?”

ഇവാൻസ് തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു: “ഡിക്ക് — ഞാൻ സത്യം പറയുകയാണ്. നിലം ഉഴതു മടുത്തെന്നു കരുതിയിരുന്നവനാണ് ഞാൻ. എന്നാൽ ഈ പ്രദേശം കണ്ടാൽ ആർക്കും കലപ്പ എടുത്തൊന്ന് ഉഴാൻ തോന്നും.”

അദ്ധ്യായം 19

ആ നദിക്കു സമീപം, പാറക്കെട്ടിനു മീതെ പാഞ്ഞൊഴുകുന്ന ഒരു നീർച്ചാലിന്റെ ഇടതടവില്ലാത്ത സീൽക്കാരം മേഴ്സി മാക്ബി ശ്രവിച്ചു. രാത്രി മുഴുവൻ അത് അവൾ ശ്രവിക്കുകൊണ്ടിരുന്നു. ശ് ... ശ് ... എന്ന് അത് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അതെന്നോ അറിഞ്ഞതുപോലെ!

നദിക്കും നിർജ്ജാലയ്ക്കും അപ്പം അകലെ ആയി അപർ താവളമടിച്ചിരുന്നു. മേഴ്സി മാക്ബീ ആ നിർജ്ജാലയിൽനിന്നാണ് വെള്ളം മുക്കി എടുത്തത്. സ്ട്രീകും അതിനു ചുറ്റും ഉന്മേഷഭരിതരായി നീങ്ങി കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും, തീ ഉന്തിപ്പിടിപ്പിക്കുന്നതും വെള്ളം ചേർത്ത മാവു കഴയുന്നതും, അപ്പം ചുടാൻ മറെറാരു കണ്ടലും ചെയ്യുന്നതും അപരകൂട കാണാമായിരുന്നു.

നിർജ്ജാലകൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ഒരു പ്രദേശമായിരുന്നു അത്. എല്ലാംകൂടി ഒരു ഇനററിപ്ലത്തിന്റെ മട്ടുണ്ടു കണ്ടാൽ! പത പുറങ്ങ ശിലാഖണ്ഡങ്ങൾ തടഞ്ഞു നിറുത്തിയിരുന്ന ജലം തെറിഞ്ഞെറിച്ച് മേല്പോട്ടും മുന്നോട്ടും വീണുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഭൂമിയ്ക്കു് ഒരു അറുതി വരാൻ പോകുകയാണെന്നു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു മേഴ്സി അവിടെ ഇരുന്നു. അന്നി മിക്കത്തിൽ, അവിടെത്തന്നെവെച്ചു ഭൂമി അപസാനിക്കുമെന്ന്; ആ നദി ശൂന്യതയിലേയ്ക്കു ഒഴുകുകയാണെന്ന്; സൂര്യൻ എന്നന്നേക്കുമായി മറയുകയാണെന്ന്; ഉന്നത ഗിരികൾ ഇരുട്ടുകയാണെന്ന്; തെറിക്കുന്ന തണ്ണീർ ശ് ... ശ് ... എന്ന് അവയുടെ അന്ത്യപഥങ്ങളും ഉച്ചരിക്കുകയാണെന്ന് അവൾ കരുതി. നേരേമറിച്ച്, ലോകം വീണ്ടും തുടരുകയാണെങ്കിൽ, മറുത്തവർ തന്റെ നേക്കു നോക്കിപ്പറയും ശ് ... ശ് ... എന്ന്! മേഴ്സി മാക്ബീ സതും പറയു: അറുതിയാണെങ്കിൽ അവൾ അതിനെ കാര്യമാക്കുകയില്ല. അറുതി വന്നാൽ വിശ്രമവും മനുസമാധാനവുമായി; അതിൽക്കവിഞ്ഞൊന്നും തന്നെയില്ല.

ആർത്തമായ ചിന്താഭാരത്താൽ അവൾ തല കുനിച്ചു. “ഒരു പക്ഷേ അങ്ങനെ അല്ലായിരിക്കാം.” അവൾ സ്വയം പറഞ്ഞു. “അങ്ങനെ ആയേ തീരൂ എന്നില്ല. അങ്ങനെ ആകാതിരിക്കാനും കഴിയും.”

ഇത്ര പെട്ടെന്ന് ആർക്കും തിട്ടമായി പറയാൻ സാധിക്കുകയില്ല. പിന്നീടു ഓ ! തന്റെ ക്ലേശങ്ങൾ, വേദനകൾ എത്ര ദുഃഖമായിരുന്നുവെന്നു പിന്തിരിഞ്ഞു നോക്കി അവൾ ചിന്തിച്ചെന്നും വരാം. ആ സമയത്ത് അവൾ തന്നെത്തന്നെ മുന്നിൽ നിറുത്തി ഒന്നു നോക്കാൻ ശ്രമിക്കും. അവൾ കാണുന്നതാകട്ടെ രണ്ടു പേരെ ആയിരിക്കും. ഭാവിയിലെ ആഘാദഭരിതയായ ഒരുവൾ; നീർച്ചോലയ്ക്കു സമീപം ഭയാക്രാന്തയായിരുന്ന മറ്റൊരുവൾ.

കുറിക്കാടുകൾ ഒരിടം നൽകിയപ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ കൂടാതെ ഒഴിഞ്ഞുകിടന്നപ്പോൾ ഒരു ഡസൻ തവണ അവൾ സ്വയം പരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവൾ ഉററു നോക്കി. തൊട്ടു തടവി നോക്കി. അന്നൊന്നും ഒരു കഴപ്പുവുമില്ലായിരുന്നു. അവൾ എന്നുമെന്നപോലെ വരണ്ടു മെലിഞ്ഞിരുന്നു. തകരാറൊന്നും പററിക്കാണുകയില്ല, കാര്യങ്ങൾ എല്ലാം നേരേയാകും ! അപ്പോഴേയ്ക്കും അവളുടെ വയറിൽ ഒരുസുഖം.

കൈകാലുകളിൽനിന്നും ശിരസ്സിൽനിന്നും ഭയവിഹ്വലതയെ പിടികൂടി ഹൃദയത്തിന്റെ അഗാധതയിൽ കുഴിച്ചു മൂടുവാൻ അവൾ ശ്രമിച്ചു. അമ്മ കൈ മാറത്തിട്ടിട്ടു ഭീകരമായി കരയും. “ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ പൂർണ്ണമായിത്തന്നെ നീ അകന്നു നിൽക്കണമെന്ന് ; പറഞ്ഞില്ലേ

ഞാൻ ; എങ്കിലും നീ അതു കൂട്ടാക്കിയില്ല. നിനക്കായി
 രുന്നു കൂടുതൽ വിചാരം. ഇതാണതിന്റെ ഫലം. അതു
 നീ അർഹിക്കുന്ന ശിക്ഷ.” പപ്പാ എന്തു പറയുമെന്നോ
 ചെയ്യുമെന്നോ അയാൾ അറിഞ്ഞില്ല. എങ്കിലും അയാൾ
 ഒരു പക്ഷേ മാക്കിനെ സമീപിച്ച്, അവനെ ധൈര്യ
 പ്പെടുത്തി, ഒരു കുതിരയ്ക്കോ, കാട്ടയ്ക്കോവേണ്ടി കാര്യങ്ങളെ
 ല്ലാം ഭംഗിയായി കലാശിപ്പിക്കാം. അവളുടെ വിചാരം
 അതാണെന്നുപോലെ.

മി. മാക്കിനോടൊന്നു സംസാരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞെ
 കിൽ ! അയാളുടെ മാത്രം തലചായിച്ചുവെച്ചു കരഞ്ഞു
 കൊണ്ടു കാര്യം ധരിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ !
 ലാറമി പിന്നിട്ടശേഷം ഒരിക്കൽ മാത്രമല്ലാതെ അവളെ
 കാണാൻ അവൻ വഴി വെച്ചിരുന്നില്ല. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു
 അവരുടെ കണ്ണുകൾ പരസ്പരം ഇടയ്ക്കുമ്പോൾ അവൻ
 പുഞ്ചിരിച്ചുകൊണ്ടു “ഹല്ലോ” എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞി
 രുന്നു. തികച്ചും ഒരു സാധാരണ രീതിയിലുള്ള മാക്കിന്റെ
 മട്ടുകളാണ് അവൾ അവർക്കും. അയാൾ തന്നെ
 സ്തുരിക്കുന്നുണ്ടോ? ആ രഹസ്യം അയാൾ പുലർത്തു
 ന്നുണ്ടോ? അത് അയാൾക്കു പ്രിയങ്കരമാണോ?
 അവൾക്കുവേണ്ടി അവൻ ആന്തരാ കരയുന്നുണ്ടോ?

വീണ്ടും വയറ്റിൽ ഒരസുഖം. “ഓ ! ദൈവമേ !
 അതങ്ങനെയാകരുതെ ! ഞാനങ്ങയോടു കേണുപേക്ഷി
 കുന്നു. എനിക്കു തുണയായിരിക്കേണമേ. എന്റെ
 കടങ്ങൾ എന്നോടു പൊറുക്കേണമേ. ഓ ! ദൈവമേ !
 അങ്ങനെ വരുത്തല്ലേ : ഞാൻ കേണുപേക്ഷിക്കുന്നു.”

അവൾ ഒരു സ്വരം കേട്ടു. അതു ബ്രൗണിയുടെ

തായിരുന്നു. “മേഴ്സി! സുഖം തന്നെയോ? എന്ത്! നി കരയുകയാണോ?”

അവൾ എഴുന്നേൽക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. പെട്ടെന്ന് ഒരു തളച്ചുപോലെ തോന്നി. അവൾ പിന്നോട്ടു ചാഞ്ഞിരുന്നു. “ഈ വൃത്തികെട്ട വെള്ളം കുടിച്ചിട്ടാ.”

“എന്ത്?” ബ്രൗണി പറഞ്ഞു. “ഞാനും ഈ വെള്ളമല്ലേ കുടിക്കുന്നത്? സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ എനിക്കൊരാളുവേണം.”

“എന്നെക്കൂടാതെ മറ്റു പലരും ഉണ്ടല്ലോ?” അവൾ പറഞ്ഞു. അവൾ ഭയം ഉള്ളിലൊതുക്കി; ഹൃദയത്തിൽ ഒരു ഭാരം മാത്രം അവൾക്കു തോന്നി.

“എന്തുകൊണ്ടു നമുക്കൊന്നു നടക്കാൻ പൊയ്ക്കൂടാ?” അവൻ ചോദിച്ചു.

“അപ്പോൾ ജോലിയൊന്നും ചെയ്യേണ്ടെന്നോ? അതൊരു കൊള്ളരുതാത്ത കാര്യമാണ്.”

“നീയാണു കൊള്ളരുതാത്തത്.”

നീർച്ചാലകളിൽ ഒന്നിൽനിന്നുള്ള സീൽക്കാരംപോലെ ബ്രൗണിയുടെ വാക്കുകൾ അവളുടെ മുമ്പത്തടിച്ചു. ആ സീൽക്കാരം, തടയപ്പെടാനാവാത്തവണ്ണം അങ്ങനെ ഏറിയേറി വരികയാണെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി.

“ബ്രൗണി! നിങ്ങൾക്കു, എന്നെപ്പറ്റി ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ.” അവൾ പറഞ്ഞു.

“എനിക്കറിയാമെന്ന് ഓർത്തുകൊള്ളൂ. നിനക്കു നടക്കാൻ വരാൻ സമതമുണ്ടോ?”

അവന്റെ കണ്ണുകൾ, സമീപത്തിലുള്ള ആ വയസ്സൻ നായുടെ—റോക്കിന്റെ—കണ്ണുകൾപോലെ ആണെന്ന്

അവൾക്കു തോന്നി. അർത്ഥനാസൂചകമായ ആ തൂണു മിഴികൾക്കു മുമ്പിൽ അവൾ പറഞ്ഞു. “അധിക നേരം താമസിക്കാൻ വയ്യ.”

ഒരു പക്ഷേ മി. മാക്ക് ചെയ്യുമായിരുന്നതുപോലെ, അവളെ താങ്ങി എഴുന്നേല്പിക്കുവാൻ ബ്രൗണി ഒരുങ്ങിയില്ല. അപ്പം സങ്കോചത്തോടും സന്ദേഹത്തോടും കൂടി അവൻ അവിടെ നിന്നു. അതിനിടയിൽ അവൾ എഴുന്നേറ്റ്; അവനോടൊട്ടിനിന്നു. തന്റെ ഏകാന്തതയിൽ ബ്രൗണിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തെ അവൾ വിലമതിച്ചു.

“എന്തുതന്നെ ആയാലും ബ്രൗണി തന്നെ വിലമതിക്കുമോ?” അവൾ സ്വയമേ ചോദിച്ചു. “ബ്രൗണി അറിയുകയാണെങ്കിൽ, പിന്നെ അയാൾ എന്നെ വിലമതിക്കുമോ?”

താവളവും കടന്നു നദീതീരത്തിലൂടെ, പ്രവാഹഗതിക്കൊത്തു് അവർ നടന്നു.

“ഓറിഗനിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ എന്തു ചെയ്യുമെന്ന് നീ എപ്പോഴെങ്കിലും ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ?” അവൻ ആരാഞ്ഞു.

“വളരെയാണെന്നും ചിന്തിച്ചിട്ടില്ല.”

“ഞാൻ ഒട്ടേറെ കാര്യങ്ങൾ ചിന്തിക്കുന്നുണ്ട്. കഠിനമായി അദ്ധ്വാനിക്കണം. നല്ലൊരു വയലുണ്ടാകണം. നായാട്ടിനും മീൻ പിടുത്തത്തിനും വേണ്ടത്ര സമയം കിട്ടണം എന്നൊക്കെ.”

പിന്നോട്ടു് അപ്പം ഞെളിഞ്ഞു കൈകൾ വക്ഷസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ തുടന്നു: “നൂറു നൂറു കാര്യങ്ങൾ;

ഉദാഹരണമായി നിന്നെപ്പറ്റിയും. ഞാൻ പറഞ്ഞു പോയെന്നേ ഉള്ളൂ.”

ബ്രൗണിയൊത്തു മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാൻ അവൾക്ക് ഉത്സാഹം തോന്നിയില്ല. സംഭാഷണത്തിനു രസം പിടിപ്പിച്ചു നീട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാനും അവൾ കൊതിച്ചില്ല. അവൾ ബ്രൗണിയെ ആശിച്ചില്ല. ആശിച്ചാൽ തന്നെ അതിന്നവൾക്ക് അർഹതയില്ലായിരുന്നു; അവ കാര്യമായില്ലായിരുന്നു. വീണ്ടും അവളിൽ ഭീതി ഇരമ്പിക്കയറി. ഒരുനാദിനിയെപ്പോലെ നിഗൂഢമായ വന്നുത്തരങ്ങളിലേക്കു പായുവാൻ അവൾക്കു തോന്നി.

“എനിക്ക് വയസ്സ് പതിനെട്ടായി മേഴ്സി. എന്നെക്കാൾ ചെറുപ്പത്തിലെ പപ്പാ കല്യാണം കഴിച്ചു. ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്നതെന്താണെന്നു മനസ്സിലായില്ലേ? എന്റെ ഹൃദയം പോലെ തന്നെ, നിന്റെ ഹൃദയവും തുടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഓറിഗനിലായാലും, മറെറവിടെ ആയാലും, എന്നെ തടസ്സപ്പെടുത്തുവാൻ യാതൊന്നും തന്നെ ഉണ്ടാകുകയില്ല.”

“ബ്രൗണി,” അവൾ പറഞ്ഞു. “അങ്ങയുടേതു പോലെ തന്നെ എന്റെ ഹൃദയവും തുടിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കറിയാം, ...പക്ഷെ ഞാൻ അങ്ങയോടു നന്ദി പ്രകടിപ്പിക്കുക മാത്രം ചെയ്യാം.”

കണ്ണുനീരടക്കുവാൻ അവൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. അവൾ കൈകൊണ്ടു കണ്ണുകൾ പൊത്തി. ബ്രൗണി തന്റെ തോളിൽ കൈയിടുന്നതായി അവൾക്കു തോന്നി.

“എന്ത്? മേഴ്സി! ഞാൻ നിന്നെ കല്യാണം കഴിക്കാൻ

പോകുന്നതോർത്തു നീ കരയേണ്ട,” കൈകൾകൊണ്ടു ശാന്തമായി മുതുകിൽ തടവിക്കൊണ്ടു് അവൻ പറഞ്ഞു.

അവൾ കണ്ണുനീർ തുടച്ചു. “ഞാൻ അങ്ങയെ കബളിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല.”

“നിനക്കെന്നെ കബളിപ്പിക്കുവാൻ ഒക്കുകില്ല മേസ്സി.” അവളുടെ ശിരസ്സ് മന്ദം ഉയർത്തി, തന്റെ നേർക്കു തിരിച്ചു് ആ കവിളുകളിൽ അവൻ ചുംബിച്ചു. കാമാർത്തിയുടെ ചുംബനമല്ല; സ്നേഹത്തിന്റെയും ശുഭാശംസകളുടെയും ചുംബനം. “നീ വല്ലാതെ ദുഃഖാർത്തയായി കാണുന്നല്ലോ. ഞാൻമൂലം നീ പരവശയാകേണ്ട. ഞാൻ എന്നിന്നും സന്നദ്ധനാണ്.”

“നിങ്ങൾ ഒരു ഗുണസമ്പന്നനാണ് ബ്രൗണി,” അവൾ പറഞ്ഞു. “എന്തു തന്നെ ആയാലും നിങ്ങൾ ഒരു ഗുണസമ്പന്നനാണെന്നെന്നിക്കറിയാം.” കൂടുതൽ കണ്ണുനീരൊഴുക്കാതെ, ഒരു വാക്കുച്ചരിക്കുവാൻ അവൾക്കു കഴിയാതായി. അതിനാൽ അവൻ പോകാൻ ഭാവിച്ചു. അവർ അധികമൊന്നും ഉരിയാടാതെ മടങ്ങി.

അവൾ ഇരുട്ടത്തു കാത്തിരുന്നു. അവളും ആ ശബ്ദവുംമാത്രം; നഷ്ടമായ സംഗീതത്തിന്റെ മാരൊലി, നീർച്ചോലയിൽനിന്നുള്ള സീൽക്കാരം; നക്ഷത്രങ്ങളുടെ തണുത്ത കണ്ണുകൾ; പശുക്കിടാങ്ങളുടെ കരച്ചിലുകളും, ചെന്നായ്ക്കളുടെ മോങ്ങുകളും; നീർച്ചോലകളിൽനിന്നു യരുന്ന സീൽക്കാരവും. “ഞാൻ എന്തു വേണമെങ്കിലും ചെയ്യും.” “അയ്യോ അരുതു മേഴ്സി” ആ പൂൽക്കൊടികൾ തലയാട്ടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

ഇരുട്ടിൽ ഒരു നേരിയ നിഴൽപോലെ മി. മാക്സ് ആണു പുറത്തേക്കിറങ്ങിയതെന്ന് അവൾ മനസ്സിലാക്കി. “മി. മാക്സ്!” അവൾ വിളിച്ചു. അവളുടെ സ്വരം ഒരു മർമരാവം മാത്രമായിരുന്നു. നീർച്ചോലയുടെ സീൽക്കാരത്തിൽ ആ സ്വരം ലയിച്ചു. “മി. മാക്സ്! ഇതു മേഴ്സി മാക്സ്ബീ ആണ്.”

മറുപടിയൊന്നും പറയാതെ അവൻ അവളുടെ സമീപത്തേക്കു വന്നു.

“മി. മാക്സ്, നമുക്ക് അല്പം അകലത്തേക്കു പോകാം, കുറച്ചു സംസാരിക്കാനുണ്ട്.”

മറുപടിയൊന്നും പറയാതെ അവളുടെ കൈയ്ക്കു പിടിച്ചു കൊണ്ടു മാക്സ് താവളത്തിനു വെളിയിൽ വെള്ളച്ചാലിപ്പേയ്ക്കു നടന്നു. “നിന്നെ കാണാതിരിക്കുകയാണ് ഉത്തമമെന്ന് എനിക്കു തോന്നി മേഴ്സി.”

“എനിക്കു ഭയമാകുന്നു, മാക്സ്, വല്ലാതെ ഭയമാകുന്നു.”

ആകാംക്ഷയോടെ “ഭയമോ? എന്തിന്?”

“നിങ്ങളുക്കറിഞ്ഞുകൂടേ?”

“ഓ! വെറുതെയാ,” അവൻ മറുപടി പറഞ്ഞു.

“ഒരു പക്ഷേ നിന്റെ തോന്നലായിരിക്കും.”

“അതെന്റെ തോന്നലായിത്തീരട്ടെയെന്നു ഞെന്റെ ആശ. പക്ഷേ കഷ്ടകാലത്തിനു വല്ലതു മൂണ്ടെങ്കിൽ, എനിക്കെന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും? നിങ്ങളുക്കെന്തെങ്കിലും അറിഞ്ഞുകൂടേ? നിങ്ങളെ ശല്യപ്പെടുത്താൻ എനിക്കുദ്ദേശമില്ല.”

“എന്നെ ശ്വേച്ഛപ്പെടുത്തുകയോ?”

“നിങ്ങളെ കുറപ്പെടുത്തുകയല്ലെന്നേ ഞാൻ അർത്ഥമാക്കിയുള്ളൂ.”

“മേഴ്സി! ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് എനിക്കുതന്നെ അറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടേ?”

“കല്യാണത്തെപ്പറ്റി നീ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ മേഴ്സി?”

“ആരുമായി?”

“ആരെങ്കിലുമായി.”

“ഒരിക്കലുമറിയില്ലേ?”

“എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

അയാൾ ആത്മഗതം ചെയ്തു.

“സംസാരംകൊണ്ടുയാതൊരു പ്രയോജനവുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.”

അവൻ ഉറക്കേ പറഞ്ഞു: “മേഴ്സി! ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. അത്രമാത്രമേ എനിക്കു പറയാനുള്ളൂ.”

മാക്കിൽനിന്ന് ആശ്വാസപ്രദമായ ഒരു ചുംബനമെങ്കിലും ലഭിക്കുമെന്ന് അവൾ ആശിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ അവളെ സ്വീകിക്കാതെ അവൻ സ്ഥലം വിട്ടു.

പിന്നെയും ശബ്ദങ്ങൾ കേൾക്കായി. തിരത്തെപ്പറ്റി നദി പരാതിപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ചന്ദ്രൻ ഉദിച്ചയന്ന് പോൾ ചെന്നായ്ക്കൾ ഉച്ചത്തിൽ മോങ്ങി. ബ്രൗണിയെ പോലെ ഒരു യുവാവിനെ ചതിക്കാമോ എന്നവൾ സ്വയമേ ചോദിച്ചു.

കർട്ടീസ് മാക്ക് നേരിട്ട കൂടാരത്തിലേക്കല്ല പോയത്. മേഴ്സിയിൽ നിന്ന് അപൻ കൂടാരത്തിന്റെ നേക്കു നടന്നു. അമാൻഡാ ഉറങ്ങിയിരിക്കുകയില്ലെന്ന് അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് പിന്തിരിഞ്ഞ് ആ താഴ്വരയിൽ അലഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു. അയാളുടെ മനസ്സിൽ യാഥാർത്ഥ്യം പതിഞ്ഞു; എങ്കിലും അതിന്റെ മുന്നിൽ അപൻ നിശ്ശേഷനായി. ഒന്നും തന്നെ ചെയ്യാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. കാത്തിരിക്കുകയല്ലാതെ ഒന്നും തന്നെ ചെയ്യാൻ കഴിവുണ്ടായിരുന്നില്ല.

താനും തന്റെ ഭാര്യയും തമ്മിൽ ഉത്തമബന്ധം ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ, സംശയത്തിന്റെ വിത്തുകൾ വീണ്ടും കിളിർന്നു വരിക സ്വാഭാവികമായിരിക്കുമെന്ന് അയാൾ കരുതി.

അയാൾ ആ നിലാവെളിച്ചത്തിലൂടെ, ഹൃദയഭാരത്തോടെ നടന്നു. മാക്ക് തന്നെപ്പറ്റിയാണു, മേഴ്സിയെപ്പറ്റിയല്ല, ക്ലേശിച്ചത്. അവൾ ഒരു പെൺകുട്ടി; ഗർഭിണിയും ഏകാകിനിയും! തന്നെപ്പറ്റിച്ചിന്തിച്ചാണു മാക്ക് ക്ലേശിച്ചത്. ഈ പ്രശ്നത്തെ സത്യസന്ധതയോടെ വീക്ഷിക്കുവാൻ അയാൾ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ അയാൾക്ക് ഒരുത്തരവും കിട്ടിയില്ല.

ഗ്രന്ഥശരീരയായി, ധീരയായി, അനുകമ്പാർഹമായ അന്തസ്സോടെ നിൽക്കുന്ന ആ പെൺകുട്ടിയെ അപൻ വീണ്ടും കണ്ടു.

അയാൾ സ്വയം തലകുലുക്കി; അടിവെപ്പ് തപരിപ്പിച്ചു. ചിന്തയെപ്പിന്നിടുന്ന വേഗത്തിൽ കൂടാരത്തിലെത്തി.

‘ഇരുട്ടിൽനിന്ന്’ അമാൻഡായുടെ സ്വരം കേട്ടു.
“ഞാൻ ഉറങ്ങുവാൻ പോകുകയായിരുന്നു കർട്ട്.”

അന്നു രാത്രി അമാൻഡാ തനിക്കുവേണ്ടി കാത്തിരു
ന്നതു സ്വാഭാവികമാണെന്നു, കിടക്കയിലേക്കു നീങ്ങിയ
പ്പോൾ, മാക്ക് കരുതി.

ഒരു കാര്യം അയാൾക്കറിയാമായിരുന്നു—എന്തുതന്നെ
സംഭവിച്ചാലും, എന്തെല്ലാം നേരിട്ടാലും താൻ ജീവ
നോടെ ഇരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, തന്റെ അപരായ
ത്തിന്റെ ആഴമേറിയ പ്രണം സഹിക്കേണ്ടിവരു
മെന്നു്.

അദ്ധ്യായം 20

ജനസമൂഹം മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാൻ ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്യുക
യാണു്. വണ്ടികളുടെ അറകുറപ്പണികൾ എല്ലാം
നടത്തി; സാധനങ്ങൾ എല്ലാം വണ്ടിയിൽ കയറ്റി.
സംസാരിക്കാനുള്ളതെല്ലാം സംസാരിച്ചു തീർത്തു, കല്യാ
ണവും നടന്നു. ഉം-ഇനി പുറപ്പെട്ടു; സമയമായി,
ഓറിഗനിൽ മഞ്ഞുമഴ തുടങ്ങിയിരിക്കും. നവമിഴുനങ്ങളെ!
നിങ്ങൾ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുവാനും.

ലിജി ഇവാൻസ് കുതിരയെ ചൊടിപ്പിച്ചു മുന്നോട്ടു
പാഞ്ഞു.

മങ്ങിയ ദിവസം. തണുത്ത കാറ്റുതിക്കോണ്ടിരുന്നു.
രാത്രിയുടെ മുമ്പു മഴ പെയ്തേക്കും. വിവാഹകർമ്മം നിർവ്വഹി
ക്കാൻ നല്ല ദിവസം. ഒരു മാക്ബിയെ കുടുക്കിലാക്കാൻ
പററിയ ദിവസം.

അല്ലെങ്കിൽ ഇനി ക്ലേശിച്ചിട്ടെന്തു കാര്യം? കൂടുതൽ ചിന്തിച്ചിട്ടെന്തു ഫലം! കാര്യം നടന്നുകഴിഞ്ഞു. ഇനി യാത്രാസംഘത്തെപ്പറ്റി-ഭാവിജീവിതത്തെപ്പറ്റി-ഭാവിയിൽ നിർമ്മിക്കാനുള്ള വീടിനെപ്പറ്റി അയാൾ ചിന്തിക്കും.

കല്യാണത്തിന് അല്പം മുമ്പ്, ഇവാൻസ് മാക്ബിയെ തടഞ്ഞു നിർത്തി ചോദ്യം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ റെഡ്ലോക്ക്, ബ്രൂവർ എന്നിവരോടൊന്നിച്ചു കാലിഫോർണിയയിലേക്കു പോകുന്ന കാര്യം താൻ ഉപേക്ഷിച്ചേക്കുമെന്നു മാക്ബി വെളിപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. റെഡ്ലോക്കും ബ്രൂവറും കാലിഫോർണിയയിലേക്കു പോകാൻ അനുഭവമായി തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. ഓറിഗൺ ഏതാണ്ട് എത്തിയപ്പോൾ “എല്ലാവരേയും പിരിഞ്ഞു പോകുന്ന തെങ്ങെന്നെയാ!” മാക്ബി പറഞ്ഞു.

“കാലിഫോർണിയയിലെത്തിയാൽ ഒരു പക്ഷേ അതു നിങ്ങൾക്കു് ഇഷ്ടമായേക്കും.”

“ഓ! തീർച്ചയായും. തീർച്ചയായും. നിങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ കിട്ടാൻ പോകുന്നതു നല്ലൊരു പെണ്ണിനെയാണ്.”

ഇവാൻസ് മാക്ബിയിൽനിന്ന് അകന്നു മാറി. താൻ ചെയ്യതു ശരിയാണെന്ന് അയാൾ കരുതി. മാക്ബി, മാക്ബിയും, അയാളുടെ ഭാര്യ, അയാളുടെ ഭാര്യയുമായിരുന്നുവെന്നുള്ളതാണു വാസ്തവം. എന്തെന്നാൽ അവരിൽ കൊള്ളാവുന്നതായി യാതൊന്നുമില്ലായിരുന്നു.

ഇവാൻസ് പിന്നിലേക്കു തിരിഞ്ഞു നോക്കി. ജനസമൂഹം നിരനിരയായി നീങ്ങിവരുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. മുന്നിൽ നില്ക്കുന്ന വണ്ടിയ്ക്കു സമീപത്തു കൂടി

സമേച്ഛസ് സവാരി ചെയ്തിരുന്നു. ചിലപ്പോഴൊക്കെ തനിച്ചിരുന്നു, വേദകരമായ വല്ല വസ്തുതയേയും പറി ചിന്തിക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ അഭിലഷിച്ചുപോകുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി.

മാക്ബിയ്യും പത്നിയും എന്തെങ്കിലും വിഷമം ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതിയില്ല. ബ്രൗണിയുടെയും, മേഴ്സിയുടെയും പെട്ടെന്നുള്ള വിവാഹം അവർ സ്വാഗതം ചെയ്യാതിരിക്കാനിടയില്ല. എന്തെന്നാൽ ഒരാൾക്കു കുറച്ചു, ചെലവു കൊടുത്താൽ മതിയാകുമല്ലോ. എങ്കിലും മേഴ്സി അവളുടെ ആഹാരം തന്നത്താൻ നേടിക്കൊണ്ടിരുന്നു എന്ന് അവർ സമ്മതിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കുട്ടികളെ നോക്കുന്നതും ആഹാരം തയ്യാറാക്കുന്നതും അവളായിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ വണ്ടി ഓടിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

തലേന്നു രാത്രി ബ്രൗണി ഇരുട്ടിൽ കാത്തുനിന്ന് ഇവാൻസിനെ വിളിച്ചു കൊണ്ടുപോയി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ അങ്ങിനെ തീരുമാനിച്ചു പപ്പാ!”

“കല്യാണം കഴിക്കാനോ? എപ്പോൾ?”

“രാവിലെ”

“ആരെ?”

“അറിഞ്ഞു കൂടേ? മേഴ്സിയെ.”

“കൊള്ളാം കുഞ്ഞേ. ഇത് ഇത്ര പെട്ടെന്നു തീരുമാനിക്കേണ്ട ഒരു കാര്യമല്ല.”

“അതു തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞു.”

ഇത്രയ്ക്കു നേരിയ ലോലമായ സ്വരത്തിൽ ഇതിനു

മുമ്പാരിക്കും ബ്രൗണി ഇവാൻസിനോടു സംസാരിച്ചിരുന്നു.

യാതൊരു വാക്കുകളും അവന്റെ മനസ്സിനെ ഇളക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നില്ല. ഇവാൻസ് ഒരു തന്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു നോക്കി.

“ആ മുഴക്കടിയൻ മാക്ബിയുടെ മകളെയോ?”

“മാക്ബിയെ അല്ലല്ലോ ഞാൻ വിവാഹം ചെയ്യുന്നത്.”

“നീ അയാളോടു സംസാരിച്ചോ?”

“ഇല്ല.”

“പെണ്ണിനോടു സംസാരിച്ചോ?”

“അവൾ കാത്തിരിയ്ക്കുകയാണ്.”

“നിനക്കു പതിനേഴു വയസ്സല്ലാതായോ?”

“ഈ വയസ്സിനും മുമ്പല്ലേ പപ്പായുടെ വിവാഹം. എന്നിട്ട് അതു ഭംഗിയായി കലാശിച്ചല്ലോ?”

“വിവാഹപ്രമാണം എങ്ങിനെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യും? അല്ലെങ്കിൽ ശരിയാകില്ല.”

“ഒരു കടലാസ്സിൽ ഒപ്പിട്ടാൽപോരേ? ബ്രദർ വെൽവൈയുമുണ്ടല്ലോ!”

“ഓറിഗനിലെത്തും വരെ ക്ഷമിക്കൂ. അവിടെ എത്തുമ്പോഴും ഇതുതന്നെയാണു നിനക്കിഷ്ടമെങ്കിൽ, ഉടൻ തന്നെ വിവാഹം നടത്താം.”

“ഞാൻ അവളെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവൾ ഓറിഗനിലേക്കു വരികയില്ല. അപ്പോൾ കടുംബം ഓറിഗനിലേക്കു വരുന്നില്ലെന്നറിയാമോ?”

ഏതായാലും കാത്തിരിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറില്ല. ഞങ്ങൾ രണ്ടു പേരും.”

“നിനക്കിണങ്ങിയ ഒരു വധുവാണവളെന്ന് എങ്ങനെ നിനക്കറിയാം?”

“അവളെപ്പറ്റി കുറവും കുറവും പറയേണ്ട പല്ലാ. എനിക്കറിയാം. നാം തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിനു ധാനി കരമായി തീരുന്നതായി ഒന്നും പറയരുത്?”

ഇവാൻസ്: “അവൾ എന്നെക്കാളും നിന്റെ അമ്മയെക്കാളും നിനക്കു വലുതായിത്തീർന്നോ?”

അപ്പനേരത്തെ മൗനത്തിനുശേഷം “അങ്ങനെ ഒരു ഘട്ടം വന്നാൽ.”

“നിന്റെ അമ്മ മൂലമാണു നിനക്ക് അവളോടു സംസാരിക്കാനൊത്തതെന്നു നിനക്കറിയാമോ?”

“ഞാൻ വേദിക്കുന്നു, പല്ലാ, എന്റെ വാക്ക് അങ്ങയെ ക്രൂദ്ധനാക്കിയതിൽ ഞാൻ കൂടുതൽ വേദിക്കുന്നു.”

“ഞാൻ നിന്നെപ്പറ്റിയാണു ചിന്തിക്കുന്നത്.”

“എന്നാൽ നിരാശപ്പെടരുത്. എന്റെ ഹിതം പോലെ ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കാൻ പോകയാണ്.”

“വെൽവൈയെക്കണ്ടു വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ എല്ലാം ചെയ്യോ?”

“ഇല്ല.”

“നിനക്കു താമസിക്കാൻ കൂടാരമൊന്നുമില്ലല്ലോ!”

“ഞങ്ങൾ പുറത്തു കിടന്നുകൊള്ളാം. അല്ലെങ്കിൽ വണ്ടിക്കടിയിൽ; അതു ശരിയാക്കാനേ ഉള്ളൂ.”

“നിനക്കിപ്പോൾ പുരുഷപ്രായമെത്തി. കുട്ടിക്കാലത്തെപ്പോലെ എപ്പോഴും നിന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കാൻ എനിക്ക് സാധ്യമായെന്നു വരില്ല. രാവിലെയും, നിന്റെ ഹിതം ഇതാണെങ്കിൽ ഞാൻ പെൺമൈയെ കണ്ടു പോണ്ട ഏർപ്പാടു ചെയ്യാം.”

താൻ പറഞ്ഞതിപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും പറയാനുണ്ടായിരുന്നെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നിയില്ല. വിവാഹത്തെ തടയുവാൻ യാതൊരു വാക്കിനും കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ഒരു വഴിയും ഇല്ലായിരുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ‘സാധ്യമല്ല’ എന്നു വെട്ടി മുറിച്ചു പറയണം. അതു പറയാൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. മേസ്സിയൽ ശ്രദ്ധമൂലമായിരുന്ന ബ്രൗണിയുടെ ചിത്തത്തെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ ആർക്കും കഴിയുമായിരുന്നില്ല.

ഇവാൻസ് സ്വസ്ഥമാനത്തുനിന്ന് ഒന്നു തിരിഞ്ഞു. കാറ്റിന്റെ നേർക്കു മറുതോൾ ഒന്നു ചരിച്ചു. ആ കാറ്റുതിക്കൊണ്ടിരുന്നില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ, മുന്നിൽ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന ക്ലേശകരമായ ബഹുഭൂതത്തെപ്പറ്റി അയാൾ ചിന്തിക്കുമായിരുന്നില്ല. ബോയിസിപ്പേക്കു മുന്നോട്ടോ മറോട്ടോ മൈൽ. “വല്ലാപല്ലാ” വഴി പോകുകയാണെങ്കിൽ അതിപ്പോൾ വരും. ആ വഴി ആയിരിക്കുകയില്ല അപർ പോകുന്നത്. അതിന്റെ ആവശ്യമില്ലെന്നു സമേദസ് പറഞ്ഞിരുന്നു. അപരുടെ പുതിയ മാതൃഭൂമിയിലേയ്ക്കു—അപർ ഇന്നോളം കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത നൂതന ഗേഹത്തിലേക്കു, പിന്നെ 800 മൈൽ—അതിനപ്പുറത്ത് ഒരു നൂതന ജീവിതം.

റിബേക്കാ ബ്രൗണിയുടെ വിവാഹവാർത്ത ലഘു ചിത്തത്തോടെയാണു സ്വീകരിച്ചത്, അങ്ങനെ സംഭവിക്കുമെന്ന് അവൾ നേരത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതു പോലെ! അവൾ ബ്രൗണിയെ ശകാരിക്കുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ബ്രൗണിയോടു കുറെക്കൂടി ക്ഷമിച്ചിരിക്കാൻ പറയുകയോ ചെയ്യില്ല.

റിബേക്കാ വളരെ നേരം ബ്രൗണിയുമായി വിവാഹ കാര്യത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇവാൻസാ കട്ടെ, ഇതേപ്പറ്റി താനധികം സംസാരിക്കുന്നത് പന്തിയല്ലെന്നു കരുതി ഒഴിഞ്ഞു മാറി.

“ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുമെന്നല്ല ഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചത്, ലിജി,” അവൾ പിന്നീട് ഇവാൻസിനോടു പറഞ്ഞു.

“ഞാനും ഇങ്ങനെയല്ല ആശിച്ചിരുന്നത്.”

“എങ്കിലും ഇങ്ങനെ കലാശിച്ചു ലിജി.”

“നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ അങ്ങനെ ആകട്ടെ എന്നു ഞാൻ അവനോടു പറഞ്ഞു.”

“നിങ്ങളുടെ ചെറുപ്പകാലം ഞാൻ ഓർക്കുന്നു. അതെപ്പറ്റി ഓർക്കൂ ലിജി.”

“എനിക്കൊരു നല്ല സ്ട്രീയെ ലഭിച്ചു.”

“ബ്രൗണിക്കും കിട്ടിയതു നല്ലൊരു പെണ്ണായിരിക്കാം. അവൾ ഒരു നല്ല ചെറുപ്പക്കാരിയാണ്. ആലോചിക്കാതെ പെട്ടെന്നു വിധിച്ചുകൂടരുത്. അവളോടു നിങ്ങൾ വാത്സല്യമായി പെരുമാറണം.”

രാവിലെ-അത് ഇന്നു രാവിലെ ആയിരുന്നെന്ന് ഓർക്കണം-വധു ധരിക്കുന്ന വേഷം എന്തായിരിക്കുമെന്ന്

ഓർത്താണു റിബേക്കാ ക്ലേശിച്ചത്. സ്രീകുമാരി ചിലപ്പോൾ വിചിത്രമായി ചിന്തിക്കും. റിബേക്കാ പോലും.

ഏതായാലും വധു യഥോചിതംതന്നെ വേഷം ധരിച്ചിരുന്നു. കാലിൽ കൃത്യമുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ കേശഭാരം ചുരുട്ടി ഭംഗിയായി ക്രമപ്പെടുത്തി വെച്ചിരുന്നു; മനോജന്മമായിത്തന്നെ; എന്നെത്തക്കാളുമുപരി സുന്ദരമായിത്തന്നെ! അപ്പോൾ ഒരു സുന്ദരിയാണെന്നു വസ്തുത നിഷേധിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ല. എങ്കിലും ആ കേശഭാരം ചുരുട്ടിക്കെട്ടിവെച്ചിരുന്ന രീതി, അപ്പോഴെ മുഖത്ത് ഒരു അന്തഃസാര ശൂന്യത വരുത്തിയിരുന്നു.

വേഗം യാത്ര തുടരാനുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, വെൽർ ബൈതാലിപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ക്ഷണത്തിൽ നിർത്തിച്ചു. എങ്കിലും ആ കെട്ടു വേണ്ടത്ര മുറുകിയിരിക്കണം.

ആ വിവാഹത്തിന്റെ ചിത്രം ഇവാൻസിന്റെ മനസ്സിൽ തങ്ങിനിന്നു. ചുറ്റും തിങ്ങിക്കൂടിയ സ്രീപുരുഷന്മാർ; വെള്ളക്കാരന്റെ മരുന്നിൽ അതളതപ്പെട്ടുകൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന സുഹൃത്തുക്കളായ ചില ഇന്ത്യന്മാർ; നേരേ നിവന്ന് നിന്നിരുന്ന ബ്രഹ്മണി; സ്വപ്നം കനിഞ്ഞു വിവർണ്ണയായി നിന്നിരുന്ന മേഴ്സി; സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ പരസ്പരം ഒന്നിച്ചു പോകുമോ എന്നും മറ്റും വധുവരന്മാരോട് ഒരു ഉപദേശിയുടെ സ്വരത്തിൽ ചോദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന വെൽർബൈ; കരഞ്ഞു കണ്ണു ചുവപ്പിച്ചു, കൂടെ കൂപ്പിച്ചു നിന്നിരുന്ന മിസിസ് മാക്ബി; തന്നിൽ കവിഞ്ഞു ആ രംഗത്തിൽ മാറാത്തമില്ലെന്ന മട്ടിൽ നിന്നിരുന്ന മാക്ബി. ആ വിവാഹരംഗം ഇവാൻസിന്റെ മനസ്സിൽ അപ്പോഴും തങ്ങിനിന്നിരുന്നു.

ഒന്നരണ്ടു പേരെഴിച്ചാൽ ആ ജനസമൂഹത്തിൽ ഏവരും സൗഹാർദ്ദപൂർവ്വമാണു കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്നത്. വധുവരന്മാർക്ക് ഏവരും ഭാവുകു ആശംസിച്ചു. “ഓറി ഗനിൽ ചെല്ലട്ടെ, എന്നിട്ടാകാം വിരുന്നുകൾ” എന്നവർ പറഞ്ഞു.

അതു് അങ്ങിനെ സമാപിച്ചു. കാരറ്റ ശൈത്യകാലത്തിന്റെ ആഗമനത്തെ അനുസ്മരിപ്പിച്ചു. ദൈവം അനുഗ്രഹിച്ചാൽ മഞ്ഞുകാലം വന്നു മറിയുംമുമ്പെ, തനിക്ക് ഓറിഗനിലെത്താം. അവിടെ ഒരു ചെറു വീട്ടിൽ പാപ്പാപ്പിക്കാം. ബ്രൗണിയുടെ ഭാവന ഭാവിയിൽ വിഹരിച്ചു. ബ്രൗണി വീട്ടിൽ ഇരിക്കുകയാണ്. സമീപത്തു തീ കരത്തുന്നു; വെളിയിൽ മഴ ചാറുന്നു; മഞ്ഞു പെയ്യുന്നു; കാരറ്റ വീശുന്നു; കൂടെ അമ്മയുണ്ട്; പണ്ട് മേഴ്സി മാക ബി ആയിരുന്ന മിസിസ് ജോങ്ങ് ബ്രൗൺ ഇവാൻസ് വീട്ടിൽ നെയ്യുണ്ടാക്കിയ കൂടുകൾ ഭിത്തികളിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നു; വസന്തകാലത്തു പാകു വാനുള്ള വിത്തുകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പഴവസ്തുക്കൾ, ഷെൽഫിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു; അടുക്കളയിൽ മാംസം പൊരിയെന്ന ഗന്ധം; അപ്പം ചുട്ടുന്ന മണം; പലഹാരങ്ങളുടെയും മറ്റും ദധുരപ്രസരങ്ങൾ; നല്ലൊരു വീടു പണിയും; പിന്നെ ഒരു അരുമക്കുഞ്ഞു്; തണുപ്പും കുളിരും അതോടെ അകലും.

അദ്ധ്യായം 21

ഭിവാസങ്ങൾ ഓരോന്നും ഒന്നുപോലെ ക്ലേശകരമായി ഇവാൻസിനു തോന്നിത്തുടങ്ങി. കുറിനാട്യപാനം,

കുഴപ്പാട്, ക്ലേശം, പൊടി, വിയർപ്പ്, കാറ്റ്. എട്ടു മൈൽ, പതിനഞ്ചു മൈൽ, ഇരുപത്തിമൂന്നു മൈൽ, അങ്ങനെ ഓരോ ദിവസവും നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അതു ഹാരമില്ലായിരുന്നു. ആ ദുരിത ഭൂമിയ്ക്ക് ഒരറ്റത്ത് ഇല്ലായിരുന്നു.

പൊടിക്കുമ്പോൾ പൊടി, കഴി, ഇറക്കം, കയറം, ചുറ്റി കറങ്ങൽ; അഹോ! ക്ലേശകരമായ ആ യാത്ര. പുല്ലു വിട? വെള്ളം എവിടെ? ഉഗ്രമായ ഭൂമി—ദൈവം ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ച മാതിരിയിൽ ഉരുകിത്തീർത്തു, വിണ്ടു കിടക്കുന്ന തീർച്ചപോലത്തെ ഭൂമി. വിഷസർപ്പങ്ങൾ, കണ്ടുകാകിണിത്തോലായ കുറിക്കാടുകൾ, ഇതിനപ്പുറത്തോ, യഥാർത്ഥത്തിൽ ഓറിഗൺ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്!

ഈ സമയവും പിന്നിട്ടുപോകുമെന്ന് ഇവാൻസിന് അറിയാമായിരുന്നു. ഓറിഗനിപേക്കു പുറപ്പെടാനായൊരുങ്ങിയതു ശരിയായതു തന്നെ, അയാൾ കരുതി. അയാളുടെ മനസ്സിനെ ഓറിഗൺ വശീകരിച്ചുകൊണ്ടു. വിയർപ്പിൽ പൊതിഞ്ഞ പ്രതീക്ഷകൾ!

മാറ്റം ഇത്ര ക്ലേശകരമായിരിക്കുമെന്ന് ആ കോട്ടയിൽ വെച്ച് അയാൾക്കു ചിന്തിക്കുവാൻപോലും കഴിഞ്ഞില്ല. രണ്ടു ദിവസത്തെ യാത്രയ്ക്കു ശേഷം, ആ യാത്രാസംഘം ഫോർട്ട് നേഫ് കടവിന്റേയും അമേരിക്കൻ വെള്ളച്ചാട്ടത്തിന്റേയും നേക്കു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആ ഘട്ടത്തിലും, അയാൾക്കു വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വെള്ളച്ചാട്ടത്തിനു മീതെ നിർമ്മിച്ചാലകളും കാലികൾക്കു മേയാൻ പററിയ ഒരു തുരുത്തും ഉണ്ടായിരുന്നു. കോട്ടയുടെ താഴ്വരകളിലെ പച്ചപ്പുല്ലുപോലും, കുറിക്കാടുകൾ

നിറഞ്ഞ മണ്ണൽപ്പുരപ്പായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നതായി അയാൾ സ്മരിച്ചു. പാമ്പുകൾ ആഴത്തിലുള്ള മാളത്തിലേക്ക് ഇഴഞ്ഞു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ഏതെങ്കിലും ഒരു ദിവസമോ എന്തെങ്കിലും ഒരു കാര്യമോ ആ യാത്രാസംഘത്തെ ക്ഷീണിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഒന്നിനു പിന്നാലെ മററാന്നായി, അവർ പാറക്കെട്ടുകളിലൂടെയും കുറിക്കാടുകളിലൂടെയും നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എങ്ങും ചെന്നു പറാത്ത ഒരു പ്രതീതി അത് അപരിൽ ജനിപ്പിച്ചു. വണ്ടിച്ചക്രങ്ങൾ ക്ലേശിച്ചുരുണ്ടിട്ടും യാത്രാ സംഘം നിശ്ശുലഭമായി നിലകൊള്ളുന്നതുപോലെ ഒരു തോന്നൽ; ഇടയ്ക്കും തലയ്ക്കും കണ്ടുമുട്ടുന്ന തുച്ഛമായ പൂലും വെള്ളവും സ്വാഗതാർഹമായിരുന്നെങ്കിലും ആ വരണ്ട മൈലുകളെ ക്ലേശകരമാക്കാനേ അതു പ്രയോജനപ്പെട്ടുള്ളൂ.

നരകത്തിൽനിന്നുള്ള ഒരു നദീപ്രവാഹം. സ്നേക്ക്! അഥവാ നരകത്തിൽത്തന്നെയുള്ള ഒരു നദി. വെറുതുകുന്ന ആത്മാവുകളെ കൊതിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, അവർക്ക് അപ്രാപ്യമായി ഒഴുകിപ്പോകുന്ന ഒരു നദി. ഒരു ദിവസം സമേച്ഛസ് ഇവാൻസിനേയും വിളിച്ചുകൊണ്ടു പാറക്കെട്ടുകൾക്കിടയിൽ അഗാധതയിലൂടെ പ്രവഹിക്കുന്ന ആ നദിയുടെ തീരത്തിലൂടെ ഒന്നു ചുറ്റിക്കറങ്ങി. അവർ താഴോട്ടു നോക്കി. പത പററിയ ഒരു നാടപോലെ അതു കാണപ്പെട്ടു. കൂലം കുത്തിപ്പാഞ്ഞും, ഇടയ്ക്കും കുതിച്ചും, അലറിയുംകൊണ്ടുള്ള പ്രവാഹം. ഇവാൻസിനു തല കറങ്ങി. അയാൾ പിന്മാറി. “ഇതും ആഴം കുറഞ്ഞ

ഭാഗം കണ്ടുപിടിച്ചു പഴയപോലെ കടക്കാം” സമേച്ഛ് പറഞ്ഞു.

ഇവാൻസ് : “ഹാളിൽ വച്ചാരോ പറഞ്ഞതു പോലെ നമുക്ക് ഈ വളവു ചുറ്റിക്കറങ്ങിപ്പോകരുതോ? അങ്ങനെ രണ്ടു കടത്തും ഒഴിവാക്കാം.”

“കഴിയുമോ?” ഡിക്ക് ചോദിച്ചു. അതേ സമയം അത് അസാധ്യമാണെന്ന് അയാളുടെ കണ്ണുകൾ വിളിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നു. “മുങ്ങിച്ചാകുന്നതുപോലെ തന്നെ പട്ടിണികിടന്നു ചാകുന്നതും. ശേഷിച്ച കാലികളെക്കൂടി നഷ്ടപ്പെടുത്തണമെന്നുണ്ടോ?” സമേച്ഛ്സ് പുഞ്ചിരിച്ചു. “ആഴം കുറഞ്ഞ ഭാഗം കാണാം. നമുക്കതു കണ്ടുപിടിക്കാം.”

നല്ല താവളസ്ഥലങ്ങളിലും, പുൽമേടുകളിലും വെള്ള മുളള പ്രദേശങ്ങളിലും എത്തുമ്പോഴൊക്കെ ആ സ്ട്രീ പുരുഷന്മാർ കരുതും, ഏറ്റവും ക്ലേശകരമായ മാറ്റം പിന്നിട്ടു കഴിഞ്ഞെന്ന്! കുറച്ചു നേരത്തേക്ക്—വീണ്ടും ചരൽക്കൂട്ടത്തിലേക്കും മണൽപ്പരപ്പിലേക്കും നീങ്ങുന്നതു വരെ—അവർ ഉന്മേഷഭരിതരായിരിക്കും. അവരുടെ സ്വരം ഉച്ചത്തിൽ മുഴങ്ങും. പിന്നെയും മണൽക്കാടുകൾ, കുറ്റിക്കാടുകൾ, പാറക്കെട്ടുകൾ, പുല്ലില്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങൾ, ആ ജനസമൂഹം പിന്നിട്ടു.

അവർ നദിയിലേക്കുള്ള കിഴക്കോട്ടുക്കായ ഒരു ചെറിവിൽ എത്താറായി. അതിരങ്ങിവേണം നദീവക്കത്തെത്തി വെള്ളം കുറഞ്ഞ സ്ഥലം കണ്ടുപിടിച്ചു മറുകര കടക്കാൻ. ഏതെങ്കിലും ഒരു യാത്രാസംഘത്തിന് ഓറിഗനിലെത്തുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അത് ആ സംഘ

തതിനായിരിക്കുമെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി. അയാൾക്ക് അറിയാവുന്നതിൽ ഏറെയും ഉത്തമനായ മാഗ്ഗർവി ആ സംഘത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. അവർക്കു കാലികൂട്ടം കുറവായിരുന്നു, എങ്കിലും പിന്നിൽ വരുന്ന സംഘങ്ങൾക്കുണ്ടായിരുന്ന കാലികൂട്ടത്തെക്കാൾ കുറവായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇവാൻസ് ഇതിലൊക്കെ കാര്യമായിക്കരുതിയതു തന്റെ യാത്രാസംഘത്തിലെ സ്രീപുരുഷന്മാരെ—അവരുടെ ഉന്മേഷത്തെ—ആയിരുന്നു. സ്നേഹം അതിന്റെ കൂടപ്പിറപ്പായ മണലും കുറിക്കാടും പോയിത്തുലയട്ടെ! കടത്തും നിസ്സാരം. അവർ—സമേച്ഛം, മാക്കും, പാച്ചും, ഡാഗർട്ടിയും, ഷീൽഡ്സും ഗോർഹാമും മറ്റുള്ളവരും—അതു തരണം ചെയ്യും. ഒന്നുകിൽ അവർ അതു കടക്കും, അല്ലെങ്കിൽ അതു കടക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ നശിക്കും.

ആ കിഴക്കാംതൂക്കായ ചെരിവിന്റെ മേൽഭാഗത്തു നിന്നു സമേച്ഛസ് വരുന്നത് ഇവാൻസ് കണ്ടു.

സമേച്ഛസ് എത്തി, ഇവാൻസിനോടൊപ്പം സവാരി ചെയ്തു. “ചെരിവു നമുക്കിറങ്ങാമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. പിന്നിൽനിന്നു കയറിട്ടു പിടിച്ചു കെട്ടാതെ തന്നെ, വണ്ടികളൊക്കെ ഇറക്കണം. കിഴക്കാംതൂക്കു തന്നെ. പക്ഷേ വലിയ കുഴപ്പമുണ്ടാകാതെ കടക്കാം.”

അടുത്തുനിന്നിരുന്ന ആൾക്കാരെ കൈകാട്ടി വിളിച്ചു കൊണ്ട് ഇവാൻസ് ആ ചെരിവില്ലാതെ താഴോട്ടിറങ്ങി. “മാക്ക്, ഫെയർമാൻ, കാർപെൻറർ! നമുക്ക് ഇതു ഇറങ്ങാമെന്നാണു സമേച്ഛസ് പറയുന്നത്.

നമുക്കേവർക്കുംകൂടി ആദ്യത്തെ വണ്ടിയുമായി താഴോട്ടു നടന്ന്, എങ്ങനെ ഇരിക്കുമെന്നു നോക്കാം.”

പാച്ച് ചാട്ട ഒന്നു വീശി, കാതകം ഇളകി, വണ്ടി ചുരുങ്ങും തിരിഞ്ഞു. വണ്ടി താഴോട്ടു നീങ്ങി.

വഴി ദീർഘവും വല്ലാതെ ചരിഞ്ഞതുമായിരുന്നു. കുഴപ്പമെന്തെങ്കിലും ഉണ്ടായാൽ, അതിനെ നേരിടാൻ വണ്ടിയുടെകൂടെ രണ്ടോ മൂന്നോ പേർ മതിയാകുമായിരുന്നില്ല. പാച്ചിന്റെ വണ്ടി കുഴപ്പമാണെന്നും കൂടാതെ അടിവാരത്തിലെത്തി. എങ്കിലും ഓരോ വണ്ടിയോടൊന്നിച്ചും സഹായത്തിന് ആളുകളെ അയയ്ക്കുകയാണു നല്ലതെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി. കുറെ സമയം പിടിച്ചു എങ്കിലും, ശ്രമം ഫലിച്ചു.

കടത്തു വളരെ ആപൽക്കരമായി തോന്നിയില്ല. ഇടയ്ക്കു രണ്ടു കൊച്ചുതുരുത്തുകളുമുണ്ടായിരുന്നു.

“ശക്തിയായ ഒഴുക്കുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.” നദിയുടെ കരയ്ക്കു് അണി നിരന്നിരുന്ന യാത്രാസംഘത്തോടു് ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “എങ്കിലും വലിയ ആഴമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.” “നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ആഴമുണ്ടു്.” സമേഴ്സ് മറുപടി നൽകി.

“എന്താഴം വരും ? ”

“അതുഗാധം ഒന്നുമല്ല. ക്ഷിപ്രസാധ്യമല്ല; അസാധ്യവുമല്ല. ആ രീതിയിൽവേണം നാം ഇതു കരുതുവാൻ.”

ഇവാൻസ് തലകുലുക്കി. സൂര്യൻ പശ്ചിമാംബരത്തിലേക്കു ചാഴുന്നതു് അയാൾ കണ്ടു. “ഡിക്ക് ! ” അയാൾ പറഞ്ഞു, “ആ തുരുത്തുകളിൽ ധാരാളം

പുല്ലുണ്ട്. കാലികളെ എല്ലാം നമിക്കുവിടെ കൊണ്ടുവിടാം. അവ പുല്ലുതിന്നു വയറു നിറയ്ക്കട്ടെ, എന്നിട്ട് രാവിലെ വീണ്ടും പുറപ്പെടാം. അവയ്ക്കു വിശ്രമവും, ആഹാരവും കിട്ടും.”

സമേഴ്സ് : “നല്ല ആശയം.” ബാക്കിയുള്ളവരും തല കുലുക്കി.

ഇവാൻസ് അതിരാവിലെ എഴുന്നേറ്റു. തണുപ്പും ഉൾക്കിടക്കവുമൊക്കെ അയാൾ വിറ പൂണ്ടു. കാത്തിരിക്കുന്നതോറും പൂർവ്വോപരി ദുർവ്വഹമായിത്തീരുന്ന ഒരു സംരംഭത്തിനു സന്നദ്ധരായി ഏവരും ഉണർന്നിരുന്നെങ്കിൽ എന്ന് അയാൾ അക്ഷമയോടെ അഭിലഷിച്ചു. അവർ മറുക്കു കടക്കും; സർവ്വ സാധനസാമഗ്രികളും മറുക്കു എത്തിക്കും.

നിശാകാശത്തിൽ മേഘശകലഭൾപോലെ, നദീപ്രവാഹത്തിൽ ആ തുരുത്തുകൾ പൊങ്ങിക്കിടന്നു. അവർ കാലികളെയെല്ലാം അവിടെ എത്തിച്ചിരുന്നു. “ഓ! ഇതു നിസ്സാരമായിരുന്നു”വെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കാപ്പിയും പലഹാരവും കഴിച്ചവർ ക്ഷീണം തീർത്തു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കാലികൾക്കു നീന്തേണ്ടിവന്നിരുന്നു. ഒഴുക്കു തീർച്ചയായും ശക്തിയേറിയതായിരുന്നു. എങ്കിലും സാരമില്ലായിരുന്നു. വിശ്രമവും പുല്ലും ലഭിക്കുന്നതോടെ കാലികൾ കൂടുതൽ ഉജ്ജ്വലമായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

“വണ്ടികൾ ഒഴുക്കാൻ വിചാരിക്കരുതു ലിജി.” ഡിക്ക് ഉപദേശിച്ചു. “ഒഴുക്ക് ഉഗ്രമാണ്. വണ്ടികളെ ഒഴുക്കിയാൽ, അതോടൊപ്പമുള്ള കാലികളെയും വലിച്ചുകൊണ്ടു്

അവ, ഒഴുക്കിൽ പെട്ടുപോയേക്കും. വണ്ടിച്ചക്രങ്ങൾ താഴത്തുറച്ചിരിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. വണ്ടിക്കൂടിനു മീതെ തടിവച്ചാൽ, കൂടുതൽ ഭാരം കിട്ടും.”

സമേച്ഛസ് അയാളുടെ കുതിരകളെ ഒന്നു ചൊടി പിിച്ചു. “ഞാൻ അക്കര പററാമെന്നു കരുതുന്നു,” അയാൾ പറഞ്ഞു.

കുതിര വെള്ളത്തിലേക്കിറങ്ങുന്നത് ഇവാൻസ് നോക്കി നിന്നു. ഒരു സ്ഥാനത്ത് അതിനു നിന്നേണ്ടി വന്നു. കഴിയുന്നത്ര നന്നായിരിക്കാൻവേണ്ടി അയാൾ കുതിരപ്പുറത്തുയറു നിന്നു. നദി തരണം ചെയ്ത് അവർ അടുത്ത തുരുത്തിലെത്തി.

ഇവാൻസ് ക്ലിങ്ക് ചുറ്റും ഓടിച്ചു താവളമടിക്കാനുള്ള സ്ഥലം ആരാഞ്ഞു.

വണ്ടികളെല്ലാം തയ്യാറായപ്പോഴേയ്ക്കും സൂര്യൻ ആ മലകൾക്കു മുകളിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വലിയ വണ്ടിയിൽ ആറു നുകങ്ങളും, ചെറിയ വണ്ടിയിൽ നാലു നുകങ്ങളുമായി ഇവാൻസ് തന്റെ വണ്ടികൾ തന്നെ, മുന്നിൽ നിറുത്തി. അപകടമുണ്ടെങ്കിൽ അത് ആദ്യമായി നേരിടേണ്ടതു തന്റെ കർത്തവ്യമാണെന്ന് അയാൾ കരുതി. മറ്റു വണ്ടികളും പിന്നിൽ അണി നിരന്നു. ചില വണ്ടികൾക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാൻ കാതകളെ മടക്കിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടിയിരുന്നു.

മുൻ നുകത്തിനു സമീപം കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നുകൊണ്ട് ഇവാൻസ് ചുറ്റും നോക്കി. വലിയ വണ്ടികളെങ്കിൽ അരികെ മേഴ്സിയുമായി ഇരിക്കുന്ന ബ്രൗണിയെ

ഇവാൻസ് കണ്ടു. അയാൾ കുതിരയെ തിരിച്ചോടിച്ച്
അവരുടെ സമീപമെത്തി.

“എനിക്കിപ്പോഴും ഇത് ഇഷ്ടമാകുന്നില്ല. ഏതായാലും
ഒന്ന് ശ്രമിക്കാം. ഞാൻ തന്നെ മുന്നിൽ നിൽക്കാം.”

“ഇതെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ ഒന്ന് തർക്കിച്ചതാ.” ബ്രൗണി
മറുപടി നൽകി.

“ആദ്യത്തെ വണ്ടി ഞാൻ അക്കരെക്കൊണ്ടുപോകാം.
എനിക്കും മേഴ്സിടക്കും ഭയമില്ല.”

“എന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരിക്കലും ഞാൻ നിന്നോടു
തർക്കിച്ചു ജയിച്ചിട്ടില്ല,” ഒന്ന് ചിരിച്ചുകൊണ്ട്
ഇവാൻസ് ആ ദമ്പതികളോടു പറഞ്ഞു.

“എന്ത് ബെക്കി! അവിടെ എത്തിപ്പറുമോ?”

“ലിജി, സൂക്ഷിക്കേണം. എനിക്കു നിങ്ങളെപ്പറ്റി
യാൺ ഭയം.”

“നാം തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞു,” അയാൾ ഡിക്കിനോടു
പറഞ്ഞു. “പുറപ്പെടാം.”

“ഇതാ! ഞാൻ നീങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു,” സമേമഴ്സ്
മറുപടി നൽകി.

കുതിരയെച്ചൊടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സമേമഴ്സ് ഒന്ന്
ചുറ്റിക്കറങ്ങി നോക്കി.

കാതകൾ സാവകാശത്തിൽ വെള്ളത്തിലിറങ്ങി.
ആഴം കൂടിയ ഭാഗമായിരുന്നു അത്. എങ്കിലും ഒഴുക്കു
ശക്തിയായിരുന്നില്ല. അത്രയ്ക്കു ആപൽക്കരവുമായി
രുന്നില്ല. മുന്നിൽ നിന്ന കുതിരകളുടെ അരയോടും—
വയറോടും—വെള്ളത്തിനടിയിലായി. അവയുടെ ശരീ-
രത്തെ ചുറ്റിക്കറങ്ങി വെള്ളം മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു.

വെള്ളത്തിനുമീതെ താടി പരത്തിപ്പിടിച്ച്കൊണ്ട് ആഗ്രത്തെ വണ്ടിയിലെ കാളകൾ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. അവ ഒരു കുഴിയിലിറങ്ങി. വീണ്ടും കയറി. ഇവാൻസ് കാളകളെ ചൊടിപ്പിച്ച് മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. തന്റെ കുതിര യുടെഗതിക്ക് ഒരു പ്രതിയാനംവന്നതായി ഇവാൻസിനു തോന്നി. കുതിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അതിന്റെ ഗതി നിലച്ചു. കുതിര വെള്ളത്തിലൂടെ നീന്തുകയായിരുന്നു. അയാൾ കടിഞ്ഞാൺ അയച്ചിട്ടു.

മുന്നിൽ നിന്ന കുതിരകൾക്ക് ഒരു നിലകിട്ടി. അവ മുന്നോട്ടാഞ്ഞു വലിച്ചു. പിന്നിലുള്ളവയേയും മുന്നോട്ടു നീക്കി. ഇവാൻസ് പിന്നിലേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ, വണ്ടി കിടന്നു കലുങ്ങുന്നതും ബ്രൗണി ചിരിക്കുന്നതുമാണു കണ്ടത്.

തുരുത്തു സമീപിച്ചു. കാളകൾ അതിൽ വലിഞ്ഞു കയറി. “എങ്ങനെ ഇരിക്കുന്നു?” ഇവാൻസ് ബ്രൗണിയോടു ചോദിച്ചു. ബ്രൗണി “ബഹുരസം തന്നെ” എന്നു മറുപടി നൽകി.

സമേച്സ് അവരെ തുരുത്തിന്റെ മറുകരയിലേക്ക് ആനയിച്ചു. ആ നദീഭാഗവും തരണം ചെയ്തു അടുത്ത തുരുത്തിലെത്തി.

“അടുത്തതാണ് ഏറവും ക്ലേശകരം” സമേച്സ് ഇവാൻസിനോടും ഹിഗ്ഗിനോടും പറഞ്ഞു.

ഒഴുക്കിനെതിരായുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ, കുന്നും കുഴിയുമായി ഒരു നിരപ്പില്ലാത്ത അടിത്തട്ടോടുകൂടിയ ആഴമേറിയ ആ ഭാഗം ഒരു വിനാശഗർത്തംപോലെ ഇവാൻസിനു തോന്നി. മുകളോളം വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങി

ആയാസപ്പെട്ട കാളകൾ ആ കടത്തും കടന്നു. “നാം ജയിച്ചു” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “ഡിക്ക്! നാം ജയിച്ചു.” “ബഹുരസമായിരിക്കുന്നു. ബഹുരസം” ബ്രൗണി കൂടെച്ചേർന്നു.

പിന്നീട് റിബേക്കായും, മാക്കും, ഷീൽഡ്സും കാർപെൻററും മറ്റും മറ്റുകര കടന്നെത്തിയപ്പോൾ, തലേ ദിവസത്തെ സംഭാഷണം അനവർതമായിരുന്നുവെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി. കടത്തുകൾ ആപൽക്കരമായിരുന്നു. എന്നാൽ നയിക്കാൻ ഡിക്ക്, വണ്ടി തെളിക്കാൻ താനും ഹിഗ്ഗും ഉള്ളപ്പോൾ, യാതൊന്നും ക്ലേശിക്കാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉച്ചയോട്ടുകൂടി, അല്ലെങ്കിൽ അതിനു മുമ്പുതന്നെ, മറ്റുള്ളവരും മറ്റുകര കടന്നിരിക്കും. “എന്താ ഒരു യാത്രയ്ക്കു കൂടെ തയ്യാറാണോ?” ഇവാൻസ് ഹിഗ്ഗിന്റെ നേക്കു ഫലിതം പറഞ്ഞു. വളഞ്ഞ ഒരു കമ്പുപോലെ ഹിഗ്ഗ് കുതിരപ്പുറത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. വെളുത്ത ഉരുളക്കിഴങ്ങുപോലുള്ള മുഖവുമായി അങ്ങുമിങ്ങും മുഴച്ചു നിന്ന ഒരു മനുഷ്യക്കൊളം; അതായിരുന്നു ഹിഗ്ഗ്! എങ്കിലും കുതിരസവാരിക്കും നീന്തലിനും മറ്റും അയാൾ സമർത്ഥനായിരുന്നു. എന്തിനേറെ? ആ ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞ തൊലിക്കു പിന്നിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരുന്ന കഴിവുകൾ നിസ്സിമങ്ങളായിരുന്നു.

അവർ അടുത്ത വണ്ടിയിൽ ആറു നുകങ്ങും വച്ചു കെട്ടി. അദ്വൈത കടത്തു ഭംഗിയായി കടന്നു. കഷ്ടിച്ചേ നീന്തേണ്ടിവന്നു. എന്തെന്നാൽ നല്ലവഴി ഏതെന്ന് അവർക്കു തിട്ടമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. രണ്ടാമത്തെ കടത്തും ഭംഗിയായി തരണംചെയ്യുകയാണ്.

“സാരമില്ല—ഭയമുണ്ടോ മിസിസ് ബൈർഡ്?”
ഇവാൻസ് വണ്ടിയിൽ ഇരുന്നിരുന്ന സ്ട്രീകത്തോടു
ചോദിച്ചു. തെല്ലുപോലും ഭയമില്ലെന്ന് അവർ മറുപടി
പറഞ്ഞു.

ഇവാൻസ് കുതിരയെ പിന്നോട്ടു തിരിച്ചു ഡിക്കിന്റെ
നേക്ക് ആംഗ്യം കാണിച്ചു. ഡിക്ക് മാഗ്ഗം തെളിച്ചു.

കരയോട് അടുത്തുവെച്ചു, തികച്ചും ആകസ്മികമാ
യാണ് അതു സംഭവിച്ചത്. മുന്നറിയിപ്പോ, തക്ക
കാരണമോ കൂടാതെതന്നെ അതു സംഭവിച്ചു. കുതിര
കൂലി ശരിക്കും മുന്നോട്ടു പോകുകയായിരുന്നു. ഓള
ങ്ങലുകൾ മീതെ വണ്ടിയും ഭദ്രമായി നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു.
അപ്പോൾ മുന്നിൽ നേതൃത്വം വഹിച്ചു നീങ്ങിയിരുന്ന
കുതിരയുടെ കാൽ വഴുതി, അടിതെറ്റി ഊക്കേറിയ നദി
പ്രവാഹത്തിൽ അകപ്പെട്ടു. വണ്ടിക്കെത്തിരുന്നവർ
വെള്ളത്തിൽ തെറിച്ച് വീണു.

കാലുകൾ വെള്ളത്തിലിട്ടിട്ട്, വെള്ളം തെറിപ്പിച്ചു
കൊണ്ട് അവർ ഇവാൻസിനെ അഭയം തേടി. അവ
രുടെ ഭാരം മൂലം രണ്ടാമതു നുകത്തിന്റെയും ക്രമം തെറ്റി
യിരുന്നു. “ഹോ” അയാൾ അറിയാതെ തന്നെ
വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. കയ്യിലുള്ള വടികൊണ്ട് അയാൾ
നിലത്തുനിന്നിറങ്ങി. ഈ ബഹളത്തിനിടയിൽ, കടി
ഞ്ഞാണ് കയർ മുറുകെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന ഹിഗ്ഗി
നെയും, ആ മുറുക്കത്തിൽ വിരണ്ടു പൊരുതിക്കൊണ്ടി
രുന്ന അയാളുടെ കുതിരയേയും ഇവാൻസ് കണ്ടു.

ഇവാൻസിന്റെ കുതിരയ്ക്കും ഊച്ചു നിൽക്കാൻ കഴി
യാതെവന്നു. അവരുടെ ‘പിടിയും വലിയും’കൊണ്ടു

നെല്ലിയും പരിഭ്രാന്തമായി. ഇതിനിടയിൽ വണ്ടി ഓട്ടങ്ങളിലേക്കു ചെറിഞ്ഞു; ആഴത്തിലേക്കു മറിഞ്ഞു.

ചരലിനുമേലുണ്ടും ഒഴുകിയും വണ്ടി ഒഴുക്കിൽ പെട്ടു തള്ളിത്തള്ളി നീങ്ങി. നുകങ്ങും വളഞ്ഞൊടിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ, ഒഴുക്കിനെതിരേ നീന്തുവാൻ കഴിയാത്ത ആഴത്തിലേക്കു നെല്ലിയും വലിച്ചിഴക്കപ്പെട്ടു.

വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞശേഷമാണു മുന്നിൽനിന്നിരുന്ന കുതിരകൾക്കു് ഒരു 'എത്തും പിടിയും' കിട്ടിയതു്. എല്ലാ നുകങ്ങളും യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു തെറിച്ചു പോയിരുന്നു. കരയ്ക്കുട്ടക്കേണ്ട സ്ഥലം അകന്നകന്നു പോയി.

ഹിഗ് മുറവിളിക്കുന്നതു് ഇവാൻസ് ശ്രവിച്ചു. കരയ്ക്കു നിൽക്കുന്ന ആൾക്കാരെയും കുതിരപ്പുറത്തു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഡിക്കിനെയും അയാൾ കണ്ടു. ഒഴുക്കിൽ പെട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന വണ്ടി, വെള്ളത്തിനിടിയിലുള്ള ഒരു ഉരുളൻ പാറയിൽ തടഞ്ഞുനിന്നു. ഉറക്കേറിയ ജലപ്രവാഹം അതിനെ ഉലച്ചു തകർത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. പിന്നിലെ ചക്രങ്ങൾ ഒഴുക്കിന്റെ ശക്തിയിൽ പെട്ടുയന്നു. പാറയ്ക്കും ഒഴുക്കിനും ഇടയിൽ പെട്ടു തെരുങ്ങി വണ്ടി ഒരു വശത്തേക്കു മറിഞ്ഞു.

ഉത്തരക്കുണത്തിൽ മുങ്ങിയും പൊങ്ങിയും വെള്ളം കുടിച്ചും, കുളത്തിലേക്കെറിയപ്പെട്ട ഒരു പിടക്കോഴിയെ പ്രോലെ നീന്തിപ്പിടയുന്ന മിസിസ് ബൈർഡിനെ ഇവാൻസ് കണ്ടു.

അതൊരു കുളമല്ലായിരുന്നു; മനുഷ്യശക്തിയേയും അവന്റെ മാംസപേശികളേയും ലജ്ജിപ്പിക്കുമാറുള്ള

ഈക്കേറിയ ഒരു നദീപ്രവാഹമായിരുന്നു. വെള്ളം ഇരമ്പിപ്പാഞ്ഞിരുന്നു. കൈകാലുകളിൽ തട്ടി ശരീരം മറിച്ച് വാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഈക്കൻ പ്രവാഹം. അതാ! തന്റെ മുമ്പിൽ മിസിസ് ബൈർഡിന്റെ തുറന്ന വായ് മാത്രം കാണുന്നു.

ഓളം വെട്ടുന്ന വെള്ളത്തിനടിയിൽ, അവരുടെ വസ്ത്രത്തിന്റെ നീലിമ ഇവാൻസ് ദർശിച്ചു. ഇവാൻസ് അതെത്തിപ്പിടിച്ചു, വലിച്ചു കരയ്ക്കുകയാണെന്ന് ശ്രമിച്ചു. കരയിൽനിന്ന് ആ രംഗം വളരെ ദൂരെത്താന്നുമായിരുന്നു. എങ്കിലും അയാൾക്ക് അതിനുവേണ്ട കരുത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ ഒഴുക്കിൽ മിസിസ് ബൈർഡിനേയും വഹിച്ചുകൊണ്ടു കരപററാനുള്ള കൈക്കരുത്തോ, കാലുറപ്പോ അയാൾക്കില്ലായിരുന്നു.

ചുറ്റും വെള്ളം; നനഞ്ഞ കണ്ണുകൾ അഞ്ചുമാറ്, സൂര്യപ്രകാശം നേരിട്ടു മുഖത്തടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഇരമ്പിപ്പായുന്ന വെള്ളത്തിന്റെ ആരവത്തിനു മീതെ വേറൊരു സ്വരം ഇവാൻസ് ശ്രവിച്ചു, “ലിജി! ലിജി!”

അതു ഡിക്ക് സമേഴ്സിന്റെ സ്വരമായിരുന്നു. കുറുകിട്ട ഒരു കയർ, സമേഴ്സ് ഇവാൻസിന്റെ നേർക്കു വീശി എറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. ഇവാൻസ് അതിൽ പിടി ഉറപ്പിച്ചു.

പിടി വിടാതെയും കുതിരപ്പുറത്തുനിന്ന് ഇവാൻസ് വഴുതി വീഴാതെയും സാവകാശം സമേഴ്സ് അയാളെയും മിസിസ് ബൈർഡിനേയും കരയ്ക്കു വലിച്ചു കയറ്റി. ആളുകളെല്ലാം ഓടി ചുറ്റിപ്പറ്റി.

“മരിച്ചു കാണുകയില്ല. വളരെ നേരമൊന്നും മുങ്ങി കിടന്നില്ല.” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

ഡിക്ക് മിസിസ് ബൈർഡിനെ കമഴ്ത്തിക്കിടത്തി, ഉദരഭാഗം പിടിച്ചുയർത്തി, വയറിൽനിന്നും വെള്ളം പുറത്തേക്കു പ്രവഹിപ്പിച്ചു.

“എങ്ങിനെയുണ്ട് ലിജി! . . . നിങ്ങൾക്കു്.” അതു റിബേക്കായുടെ സ്വരം ആയിരുന്നു. എന്തിനാണെന്ന് ഇവാൻസിനു മനസ്സിലായില്ല, അവൾ കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് അയാളെ ശകാരിച്ചു.

അവരൊക്കെ മിക്കവാറും നിശ്ശബ്ദരായി, മിസിസ് ബൈർഡിന്റെ ചുറ്റുംനിന്നു. അതേസമയം സമേച്ഛ പ്രഥമ ശുശ്രൂഷകൾ നിർവഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. “നേരെ യായിവരുന്നു,” അയാൾ പറഞ്ഞു. “ജീവനുണ്ട്, ശ്വാസോച്ഛവാസം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.”

സമേച്ഛസ് അവരെ തിരിച്ചു കിടത്തി; അവർ കണ്ണുകൾ തുറന്നു. ആ കണ്ണുകൾ ഉന്തിത്തുരിച്ചു നിന്നിരുന്നു. തന്നെ ഇവിടെ കിടത്തി, എല്ലാവരും വട്ടത്തിൽ കൂടി എന്താണു ചെയ്യുന്നതെന്ന് ചോദിക്കുമാറ്, അവരുടെ കണ്ണുകൾ ഓരോരുത്തരുടേയും നേർക്കു മാറിമാറി സഞ്ചരിച്ചു. പെട്ടെന്ന് അവരുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു. അവർ മൂഖം തിരിച്ചു. ഇവാൻസ് ഉററു നോക്കി.

അവർ കരയുകയാണെന്നു ഉള്ളു. മറ്റു വിഷമതകൾ ഒന്നുമില്ലായിരുന്നു.

“മിസിസ് ബൈർഡ് കുറച്ചു നേരം സ്വസ്ഥമായി കിടക്കട്ടെ,” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു റിബേക്കാ ഒരു ബ്ലാങ്കറ്റ് വിരിക്കുവാനായി പോയി. പെണ്ണുങ്ങൾ

എല്ലാവരും കൂടി മിസിസ് ബെർഡിനെ വഹിച്ചു കൊണ്ടു നീങ്ങി.

“ഓറിഗനിലേക്കു മോശമായ ഒരു വഴിയാണു നിങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുത്തത്,” സമേഴ്സ് ഇവാൻസിനോടു പറഞ്ഞു. അയാളുടെ മനഃസാക്ഷി മറെറനോ അർത്ഥത്തെയാണു സൂചിപ്പിച്ചത്.

“എന്തു നഷ്ടമുണ്ട്?”

“നോക്കിത്തിട്ടപ്പെടുത്താൻ സമയമുണ്ടായില്ല.”

ഹിഗ് തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു: “ചിലതെല്ലാം നന്നെത്തു കാണണം. വണ്ടിയുടെ ബന്ധം ഒന്നു തകർന്നുപോയി. വേറെ കാര്യമായ നാശമൊന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നു ന്നില്ല.” എന്നുപറഞ്ഞു.

“ഒറ്റ കാലിപോലും നഷ്ടമായില്ലല്ലോ?”

“ഇല്ല.”

ഇവാൻസ് കിടക്കയിൽ കിടന്നൊന്നുണ്ടു. നദിയുടെ ഇരമ്പലിനോടടുത്തേക്ക് ഒരു ചെറുകാറ്റു കൂടാരത്തിനു വെളിയിൽ വീശി. കൂടാരത്തിനുള്ളിൽ തറയോടൊപ്പിച്ചു അതു ഒരു കുളിനു പരത്തി. ഇതുകാറ്റോടൊത്തു ഒരു അടിവെപ്പിന്റെ സ്വരം കേട്ടു. “ഇവാൻസ്! ക്യാപ്റ്റൻ!”

“ആരാ അതു?”

“ബെർഡ്.”

“എന്താ വിശേഷിച്ചു?”

“എന്റെ ഭാര്യ.....”

റിബേക്കായുടെ കൂക്കംവലി പെട്ടെന്നു നിലച്ചു. അവൾ സംസാരം ശ്രദ്ധിക്കുകയാണെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നി.

“എനിക്കു തോന്നുന്നു, പ്രസവവേദനയാണെന്ന്! സമയം കഴിഞ്ഞു.”

“ബേക്കി!” ഇവാൻസ് ഉറക്കെ വിളിച്ചു.

“ഞാൻ കേട്ടു,” അവൾ ഉറക്കെ മറുപടി നൽകി.

“സാരമില്ല, മി. ബൈർഡ്! നിങ്ങൾ ഒരു തീ കത്തിക്കൂ; ഒരു മെഴുകുതിരി കിട്ടുമോ എന്നു നോക്കൂ ലിജി!”

ഇവാൻസ് മെഴുകുതിരി തപ്പി എടുത്തു റിബേക്കായു മൊരുമിച്ചു ബൈർഡിന്റെ കൂടാരത്തിലേക്കു പോയി.

റിബേക്കാ കിടക്കയ്ക്കു സമീപം മുട്ടു കൂത്തി. അവൾ ഇവാൻസിന്റെ നേർക്കു് തല തിരിച്ചു നോക്കി. “കുട്ടി കളെ ഒക്കെ പുറത്തു കൊണ്ടുപോ. ലിജി! കുറെപ്പേരെ നമ്മുടെ കിടക്കയിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകാം. മറ്റുള്ളവരെ മാക്കിന്റെയോ, ഫെയർമാന്റെയോ, പാച്ചിന്റെയോ കൂടാരത്തിലേക്കും.”

ബൈർഡ്: “ഉം. എഴുന്നേല്ക്കൂ പിള്ളരെ! എലിസ ബത്ത്! എഴുന്നേല്ക്കൂ, അമ്മയ്ക്കു് സുഖമില്ല.”

അവർ ഉണ്ടക്കണ്ണുകളുമായി കിടക്കകളിൽനിന്നു പിടഞ്ഞുഴന്നു. പോകുവഴി നിശ്ശബ്ദമായി പിന്നിലേയ്ക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു് അവർ കൂടാരത്തിനു വെളിയിലിറങ്ങി.

കുട്ടികളെ ഓരോരോ സ്ഥാനത്തു കൊണ്ടുകിടത്തിയ ശേഷം ഇവാൻസും ബൈർഡും മടങ്ങി എത്തി. വീണ്ടും തീ കത്തിച്ചു വെള്ളം ചൂടാക്കി.

ബെർഡ് തീ ഉറക്കത്തിലുകൊണ്ടിരിക്കവെ, ഇവാൻസ് കൂടാരത്തിലേയ്ക്കു ക്ഷണിതം പ്രവേശിച്ചു: “എല്ലാം തയ്യാറായി. രണ്ടു പാത്രം വെള്ളം ചൂടാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനി എന്തെങ്കിലും വേണമോ? ബെക്കി! മിസിസ് മാക്ക് വരുന്നുണ്ട്. വേണമെങ്കിൽ മിസിസ് പാച്ചും മിസിസ് ഫെയർമാനും വരും.” ഇവാൻസ് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കവെ, മിസിസ് ബെർഡിന്റെ മുഖം ചുളിയുന്നതു കണ്ടു. പുതപ്പിനുള്ളിൽ അവരുടെ ശരീരം പുളഞ്ഞു. പ്രസവത്തിന്റെ അസുഖങ്ങൾ ആണെന്ന അർത്ഥത്തിൽ റിബേക്കാ തല കുലുക്കി.

കൂടാരത്തിനു വെളിയിലേക്ക് ഇറങ്ങിയപ്പോൾ മിസിസ് മാക്ക് വരുന്നത് ഇവാൻസ് കണ്ടു. അടുത്തുള്ള അടുപ്പിലെ പാത്രത്തിൽനിന്ന് അല്പാല്പമായി ആവി ഉയർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ബെർഡ് കൂടുതൽ വിറകു തള്ളിനീക്കി കത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്തെങ്കിലും പറയേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ഇവാൻസിനു തോന്നിയില്ല. അയാൾക്ക് ഒരു കൂട്ടായി ഇവാൻസു അടുപ്പിനടുത്ത് ഇരുപ്പുറപ്പിച്ചു.

പൂർത്തിയായ മുഖം തുടക്കുന്നതിന് ഒന്നരണ്ടു മണിക്കൂർ മുമ്പ്, മിസിസ് ബെർഡിനു ഒരു ശിശു ചത്തു ജനിച്ചു. പേരിടാതെ ആ ശിശുവിനെ അവർ കഴിച്ചുടുത്തു. വെൽവൈ ചില പ്രാർത്ഥനകൾ നടത്തി. മിസിസ് ബെർഡിന് ഒരു കിടക്ക ശരിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, അവർ ബോയിസിനേക്കാൾ നീണ്ടു.

അദ്ധ്യായം 22

“നമുക്കു പല കാര്യങ്ങളും തീരുമാനിക്കാനുണ്ട്.”
കൗൺസിൽ‌യോഗത്തിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു.

കൗൺസിലിൽ ചില മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചു സംഭവിച്ചിരുന്നു. ബ്രൂവറും റെഡ്‌ലോക്കും പൊതു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവരുടെ സ്ഥാനത്തു പാച്ചുംഷീൽഡ്‌സും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. മാറിയ കൗൺസിലെങ്കിലും ഭേദപ്പെട്ട ഒരു കൗൺസിലാണെന്നു കർട്ടീസ് മാക്ക് കരുതി.

അയാൾ മാറ്റമുള്ളവരോടൊപ്പം വട്ടത്തിൽ ഇരുപ്പുറപ്പിച്ചു. വർത്തമാനകൃതിയിൽ കൂമപ്പെടുത്തിയിരുന്ന വാഹനസമൂഹത്തിനു പിന്നിൽ നദീതീരത്തോടു സമീപിച്ചാണ് അവർ ഇരുന്നിരുന്നത്.

ഇവാൻസ്: “ഇവിടെ ബോയിസ് ഭൂർഗ്ഗത്തിലെ ക്രയവിക്രയങ്ങൾ എല്ലാം നടന്നു കഴിഞ്ഞു. നാളെ നമുക്കു മുന്നോട്ടു നീങ്ങാം. കാലികളെ എന്തു ചെയ്യുമെന്നുള്ളതാണ് വലിയ പ്രശ്നം?”

ഇവാൻസിന്റെ വാക്കുകൾ, കുരുത്തിപ്പേക്കരിയപ്പെടുന്ന ചെറുകല്ലുകൾ പോലെയാണെന്നു—അല്ലെങ്കിൽ ശാന്തമായ കുരുത്തിൽ ചെറുകല്ലുകൾ ഇട്ടാലുണ്ടാകുന്ന ഓളം വെട്ടൽ പോലെയാണെന്നു മാക്കിനു തോന്നി.

പാച്ച്: “നമുക്കു കാലികളെ കൂടെ കൊണ്ടുപോകാമെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഡബ്ലിസ് തുടങ്ങി ‘വില്ല്യമാറാ’ വരെയുള്ള മാറ്റം നാം പിന്നിട്ട മാർഗ്ഗത്തെക്കാൾ ക്ലേശകരമാകാനിടയില്ല.”

“സമേച്സിനു നല്ല തിട്ടമുണ്ടെന്നല്ലാതെ, പരമാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങോട്ടു വഴിയൊന്നുമില്ല.”

“സമേച്സിന് എന്തുപററി?” ജീൽഡ്സ് ഇവാൻസിനോടു ചോദിച്ചു.

“നമ്മെ അങ്ങോട്ടു നയിക്കാമെന്ന് അയാൾ പറയുന്നുണ്ട്.”

“പിന്നെന്ത്?”

“പക്ഷേ നമുക്കു അത് അയാളോടു ആവശ്യപ്പെടാമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഡബ്ലിസ് വരെ എത്തിക്കാനുള്ള പ്രതിഫലമാണു നാം അയാൾക്കു നൽകിയിരിക്കുന്നത്. അതും, കൂടുതലൊന്നും കൊടുത്തിട്ടില്ല. അയാൾ, അയാളുടെ ചുമതലയും അതിലേറെയും നിർവ്വഹിച്ചു കഴിഞ്ഞു.”

സംഭാഷണത്തിൽ മാക്കും ഇടപെട്ടു: “ഒരു പുതിയ കരാറ് ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു തടസ്സമായൊന്നും ഇല്ലല്ലോ. അയാൾക്കു കൂടുതൽ പണം നമുക്കു നൽകാം.”

“എല്ലാവർക്കും അതു നിങ്ങളെപ്പോലെ സമ്മതമാകുമോ?” ഇവാൻസ് ശാന്തമായി പറഞ്ഞു.

“എങ്കിൽ ഞാൻ കൊടുക്കാം. എല്ലാവർക്കുംവേണ്ടി ഞാൻ തന്നെ കൊടുക്കാം. അതിലേനിന്നു സന്തോഷമേ ഉള്ളൂ,” മാക്ക് ഉടൻ മറുപടി നൽകി.

ഇവാൻസ് വീണ്ടും ശാന്തമായി പറഞ്ഞു:

“അതേവർക്കും സ്വീകാര്യമാകുമോ?”

“നിങ്ങൾ അതു കൊടുക്കുന്നത് എനിക്കിഷ്ടമാവുകില്ല,” ഇവാൻസ് വീണ്ടും ശാന്തമായി പറഞ്ഞു.

“എന്തുകൊണ്ട്?” മാക്ക് ആരാഞ്ഞു. എങ്കിലും അയാൾക്കതിന്റെ കാരണമറിയാമായിരുന്നു. മാക്കിന്റെ

ദാനം സ്വീകരിക്കുവാൻ ഇവാൻസിന്റെ അഭിമാനം അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. മറ്റുള്ളവരും അതു പോലെ തന്നെ അഭിമാന സമ്പന്നരാണെന്ന് ഇവാൻസ് കരുതി. താനോ, പാച്ചോ, ഡെയർമാനോ കാശില്ലാത്തവരായിരുന്നില്ല; എങ്കിലും ദാനം സ്വീകരിക്കുന്നതുമൂലം ഉളവാകുന്ന അഭിമാനക്ഷതത്തിൽനിന്നു കാശില്ലാത്തവരെ രക്ഷിക്കുവാൻ ഇവാൻസ് അവരുടെ വശം ചേർന്നതാണ്.

“ഇല്ല,” മാക്ക് പെട്ടെന്നു സ്വയം ചിന്തിച്ചു: “ഒരിക്കലും ഇല്ല. എത്ര നല്ല ഉദ്ദേശത്തോടെ ആയാലും എന്റെ ദാനം അവർ സ്വീകരിക്കുകയില്ല.” അയാൾ പറഞ്ഞു: “ശരി, ഞാൻ കൊടുക്കുന്നതിപ്പോലുള്ളിൽ വേണ്ടാ. പക്ഷേ വായുയായി വാങ്ങേണ്ടതോ? നിങ്ങളുടെ പങ്കുകൾ പിന്നെ സൗകര്യം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ തന്നാൽ മതി.”

ഇവാൻസ് തലയൊന്നു കുലുക്കി. “അതു നിങ്ങൾക്ക് അനുഗ്രഹമാണ്. പക്ഷേ വേറെ വല്ല വഴിയുമുണ്ടോ എന്നു നമുക്കാരായാം.”

“സമേച്ഛസിനു കന്നുകാലികളെ കൂടെ കൊണ്ടു പോകണമെന്നുണ്ടോ?”

“അദ്ദേഹത്തിനു മാത്രമായി അങ്ങിനെ ഉദ്ദേശമാണു മില്ല. നിങ്ങൾക്കൊക്കെ അറിയാവുന്നതുപോലെ, ഒരു വളഞ്ഞ വഴിയിലൂടെ ‘വല്ലാ വല്ലാ’യിൽ നമുക്കെത്താം.”

“എന്നുവെച്ചാൽ, പിന്നെയും കൂടുതൽ ദൂരം!” മാക്ക് പറഞ്ഞു.

ഇവാൻസ് തലയൊന്നു കുചുക്കി. “പക്ഷേ അവിടെയുള്ള ദുർഗ്ഗത്തിൽ നമ്മുടെ കാലികളെ ഏറ്റെടുത്ത്, വാൻകൂപർ ദുർഗ്ഗത്തിൽ എന്തെങ്കിലും തൊഴിലിന് ഉത്തരവു നൽകിയേക്കാം. അങ്ങിനെ അവർ മുമ്പു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.”

“പക്ഷേ വീണ്ടും അവർ അപ്രകാരം ചെയ്യുമെന്ന് എന്താണ് ഉറപ്പ്?” ഫെയർമാൻ ചോദിച്ചു.

“പിന്നെ വല്ലാ വല്ലായിൽനിന്നു നദീമാർഗ്ഗം നാം യാത്ര ചെയ്യണം,” പാച്ച് പറഞ്ഞു. “വള്ളങ്ങൾക്കും ഇന്ത്യൻ വള്ളക്കാർക്കും നൽകാൻ പണം വേണ്ടിവരും. പണം അല്ലെങ്കിൽ രത്നക്കല്ലുകൾ. നമ്മുടെ വശം രത്നക്കല്ലുകൾ വല്ലതും അവശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ.”

ഇവാൻസ്: “പശുക്കളെയൊക്കെ കൂടെ കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നറിയാമല്ലോ? വഴിയ്ക്കു് എത്ര നഷ്ടപ്പെടുന്നത് പറയേണ്ടതില്ല.”

“ഇനിയും ക്ലേശകരമായ യാത്രയെപ്പറ്റി ചിന്തിയ്ക്കുമ്പോൾ വെറുപ്പു തോന്നുന്നു.” ജീൽഡ്സ് പറഞ്ഞു.

“വീട്ടുകാരൊന്നുമില്ലാത്ത ഒറ്റയാളുകൾ ഉണ്ടല്ലോ! ഹിഗിൻസ്, ബോട്ടർ, ഇൻസ്ക്രോ, മോസ്തുടങ്ങിയവർ. അവർ ഓറിഗൻ നഗരത്തിലേക്കു തന്നെയല്ലേ പോകുന്നത്?” പാച്ച് ചോദിച്ചു.

“എന്റെ ആൾക്കാരുമായുള്ള കരാറ് അങ്ങനെയായിരുന്നു.” ഫെയർമാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു.

“അവർക്കു കാലികളെ തെളിച്ചുകൊണ്ടു വന്നുകൂടേ?” ഇവാൻസ്: “യാത്ര ക്ലേശകരമാകുമ്പോൾ കാലികളെ യൊക്കെ പിൻതള്ളിക്കൊണ്ടു പോകാൻ തോന്നും.

[Handwritten signature]

N. P. K.

N. P. K.
20-12-58

ഒരു പക്ഷേ അവർ കൊണ്ടുവന്നേക്കാം. എങ്കിലും അവരോടു് ഈ കാലികളെയൊക്കെ തന്നത്താൻ കൊണ്ടുവരാൻ പറയുന്നതു കൂറെ കടന്ന കൈയാണ്.”

പറയാൻ തുടങ്ങുന്ന ആശയത്തിനുള്ളിൽ പ്രകടമായ രൂപം വരുന്നതിനു മുമ്പു മാക്സ് പറഞ്ഞു: “ഞാൻ പോകാം.”

“അങ്ങനെ നിങ്ങൾക്കു മാത്രം മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ കൂടുതൽ ചുമതലയൊന്നുമില്ലല്ലോ.”

“എനിക്കു കൂടുതൽ കാലികളുണ്ടു്. നോക്കാൻ ഒരാൾ മാത്രവും.”

“മിസിസ് മാക്കോ?”

“അക്കാര്യം സൗകര്യം പോലെ ചെയ്യാം. ഈ സംഘത്തിൽനിന്നും മറ്റു സംഘങ്ങളിൽനിന്നുമായി കരവഴി ഒരു കൂട്ടർ പോകുന്നില്ലെന്നു വരുമോ?”

“വണ്ടികളിൽപോകാൻ *N.P.K.* സാധ്യമാവുകയില്ല. വണ്ടിക്കു പററിയ വഴിയാണെന്നു ഡിക്ക് കരുതുന്നില്ല.”

“എങ്കിൽ കുതിരപ്പുറത്തു പോകണം. നിങ്ങൾക്കാക്കു കിലും ഒരാൾക്കു് എന്റെ സാധനങ്ങൾകൂടി കൊണ്ടുവരാമല്ലോ. അല്ലെങ്കിൽ അമാൻഡാ നിങ്ങളുടെകൂടെ വരുമെ?”

“തീച്ചയായും അവർക്കു വരാം,” ഇവാൻസ് ശാന്തമായി മറുപടി പറഞ്ഞു.

മാക്സ്: “അപ്പോൾ നിങ്ങളെന്തു പറയുന്നു?”

ഇവാൻസ്: “നിങ്ങളോടു് ഈ ചുമതല ഏറെനൂക്കാണ് പറയാൻ തോന്നുന്നില്ല.”

ഷീൽഡ്സ്: “നിങ്ങളുടെ ഔദാര്യം സർവ്വമാ അനുഗ്രഹമായിരിക്കുന്നു.”

ഇവാൻസ് എല്ലാവരുടേയും മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കി. “നിങ്ങൾ എന്തു പറയുന്നു?”

മറുപടി എന്തായിരിക്കുമെന്നു മാക്കിനു മുൻകൂട്ടി അറിയാമായിരുന്നു. തന്റെ പണം വാങ്ങാൻ മടിച്ചവർ, തന്റെ വിയപ്പും, ക്ലേശവും, സമയവും സ്വീകരിക്കുമെന്നു, മനുഷ്യപ്രകൃതിയെപ്പറ്റി ശരിക്കു മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു തന്നെ, അയാൾ വിചാരിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അപകട നൽകാൻ കഴിവുണ്ടായിരുന്നതും അതു മാത്രമായിരുന്നല്ലോ! അവരെ സംബന്ധിച്ചും തന്നെ സംബന്ധിച്ചും അതാണ് ധർമ്മവും.

“ഉദാരമായൊരു കൃതും,” ഫെയർമാൻ ഇവാൻസിനോടു പറഞ്ഞു. “വലിയ ഒരു ഔദാര്യം! ... അയാൾ അങ്ങനെ ചെയ്യുമെങ്കിൽ.”

മറുത്തവർ അനുകൂലമായി തല കുലുക്കുന്നതു കണ്ടു മാക്ക് എഴുന്നേറ്റു. “അപ്പോൾ അങ്ങിനെ തീരുമാനിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഞാൻ കാലികളെ എത്തിച്ചുകൊള്ളാം, ഞാനും മറ്റ് ‘ഏകാകി’ കളും കൂടി.”

അദ്ധ്യായം 23

ബോയിസിൽനിന്നു ഡബ്ലിസിപ്പേക്ക് ഈ യാത്രയുടെ സമാപനഘട്ടമാണ്. ഈ അഗ്നിപരീക്ഷയുടെ അന്ത്യം! ഓറിഗനിപ്പേക്കുള്ള നിണ്ണായക സന്ധി.

ഒട്ടേറെ നാൾക്കു മുമ്പ്, കഴിഞ്ഞ ശതകാലത്ത് ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട ഒരു ചോദ്യത്തിന്, ആ നീണ്ടുനീണ്ട

പോകുന്നവണ്ടിച്ചാലുകുതിച്ചുവെട്ടിയ അപസാനമായി ഉത്തരം എഴുതപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മൊട്ടക്കുന്നുകൾക്കും, കുറിക്കാട്ടുകൾക്കും, മണൽകുമ്പാരങ്ങൾക്കും മദ്യേച്ഛയുള്ള ആ പ്രശ്നത്തിന്റെ തുടക്കം തന്നെ ആളുകൾ തീരെ മറന്നിരുന്നു.

ദ്രുമിച്ചുരുളുകൾ അല്ലാതെ മറ്റൊന്നെങ്കിലും തന്റെ മുന്നിലോ പിന്നിലോ ഉണ്ടായിരുന്നോ? തരണം ചെയ്യപ്പെടേണ്ട ഭൂമല്ലാതെ തന്റെ ജീവിതത്തിൽ എന്താണുണ്ടായിരുന്നത്? അതുകൊണ്ട് ഇനിയും കൂടുതൽ ഭൂമി തരണം ചെയ്യാൻ കഴിയും! ഇവാൻസിനു തന്റെ കാലകളുടെ സമീപത്തുകൂടി നടക്കുവാൻ മാത്രമേ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ.

എങ്കിലും ഉൽക്കടമായ ആശങ്കകളുടെ ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുപോയിരുന്നു; എല്ലാ ആശങ്കകളുടേയും ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുപോയിരുന്നു. ആ യാഥാർത്ഥ്യം ഇവാൻസിൽ തെളിഞ്ഞു മിന്നി.

അയാൾ അകന്നുനിൽക്കേണ്ടിവന്നു. ആളുകളേയോ, കാലകളേയോ, കഴിവിൽക്കൂടുതൽ ക്ലേശിപ്പിക്കുവാൻ അയാൾ തുനിഞ്ഞില്ല. എത്രയും വേഗം—എങ്കിലും ഇവാൻസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് അത്ര വേഗം ആയിരുന്നില്ല—അവർ ആ ഉയന്ന മലകളിൽ എത്തും. താഴെ വിശാലമായ കൊളംബിയാ അവർ ദർശിക്കും.

ബ്രൂട്ടിൽവെച്ചു തന്റെ ഒരു വണ്ടി തകർന്നതും, അടുത്ത ദിവസം ശേഷിച്ച വണ്ടിയുടെ ചക്രം ഒടിഞ്ഞതും അയാൾ അനുസ്മരിച്ചു.

ഇടുങ്ങി വളഞ്ഞു, കല്ലുനിറഞ്ഞ വഴിയിലൂടെയുള്ള ആഗ്രിവിവസത്തെ യാത്ര, ക്ലേശകരമായിരുന്നു. അന്നു വർ പന്ത്രണ്ടു മൈലോ മറ്റൊരു സഞ്ചരിച്ചശേഷം താപമുണ്ടായി. ഏറ്റവും ക്ലേശകരമായ ഘട്ടം കഴിഞ്ഞുവെന്ന പ്രതീക്ഷയോടെ ഏവരും ശയനം ആരംഭിച്ചു. എങ്കിലും ഏറ്റവും ക്ലേശകരമായ ഘട്ടം കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതു മുന്നിൽ കിടന്നിരുന്നതേ ഉള്ളൂ.

“സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ലേ?” സമേച്ഛസ് കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നുവെന്നു ചോദിച്ചു. അതിന്റെ അർത്ഥമാകട്ടെ സാധിക്കുമെന്നായിരുന്നു.

“ഒരു വണ്ടിക്കാരൻ മറുപടിയ്ക്കട്ടെ എന്തെന്നും. അയാൾക്കു വശത്തു നില്ക്കുവാൻ സ്ഥലം ഉണ്ടാകുകയില്ല.”

“കടന്നു കഴിഞ്ഞാലും, പിന്നെയും നരകം പിടിച്ചു മലകൾ തന്നെ.”

“എന്താ! മടങ്ങേണോ?” സമേച്ഛസ് ചിരിച്ചു.

“മടങ്ങണമെന്ന ചിന്ത ഒരു നിമിഷത്തേക്കില്ല.” ഇവാൻസ് കുതിരപ്പുറത്തു കയറി അതിനോടേതോ പറഞ്ഞു. അതേസമയം സമേച്ഛസ് കുതിരയെ ഓടിച്ചു മുന്നോട്ടു നീങ്ങി.

ഒരു ദ്വാരം തുറന്നു മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നതുപോലുള്ള ഒരു പോക്കായിരുന്നു അത്. പേച്ചിപ്പേച്ചി കാലടി വയ്ക്കുന്ന കാലുകളും നേരിയവഴിയും വൃക്ഷശാഖകളും മാത്രമാണ് ഇവാൻസിനു കാണാൻ കഴിഞ്ഞത്.

ആ കിഴക്കോളക്കായ നേരിയവഴി ചെന്നവസാനിക്കുന്നത് ഒരു ചെറു നദീതടത്തിലാണ്. അവിടെ നിന്ന് ആ വഴിച്ചാലു വീണ്ടും മലമുകളിലേക്കു വളഞ്ഞു

തിരിഞ്ഞുപോകുന്നു. ഈ കിഴക്കാരുക്കായ 'പോറലി'നെ
 യാണ് അവർ ഒരു വഴിയെന്നു വിളിക്കുന്നത്.
 സമേഴ്സ് കുതിരയെ ചുറ്റും ഒന്നു കറക്കി. "എന്താ
 ചിന്തിക്കുന്നത്?"

"മുമ്പിൽ ഉയന്ന ചക്രങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു വണ്ടി
 ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നാശിച്ചുപോകുന്നു."

"ഇറക്കത്തിൽ കാലുറപ്പിച്ചു നിൽക്കാൻ കഴിയുമാറു
 സ്പ്രിംഗിളിട്ടുള്ള കാതകളെക്കൂടി കിട്ടിയാൽ നന്നായി
 റിക്കും."

"മറു വണ്ടികൾക്കു പിന്നിൽ സ്ഥലം കിട്ടത്തക്ക
 രീതിയിൽ ഞാൻ ഈ ഇറക്കം തുടങ്ങുന്നിടത്തേക്കു നീങ്ങാം.
 പിന്നീട് ഒന്നും രണ്ടും വണ്ടികൾ, രണ്ടും മൂന്നും ആളു
 കളെ വീതം പിന്നിൽ നിറുത്തിക്കൊണ്ടു താഴോട്ടിറക്കാം."

സമേഴ്സ്: "തീർച്ചയായും വേഗം തന്നെ നാമിതു
 കടക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ഈ വഴി ഇവിടെ കണ്ടെന്നു
 വരില്ല."

ഏതുരീതിയിൽ ഈ ചെരിവ് ഇറങ്ങണമെന്നു വിശ
 ദീകരിച്ചുകൊണ്ടു സമേഴ്സ് അതു വഴി താഴോട്ടു
 നടന്നു.

"എല്ലാവരും വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങുകയാണ് നല്ലത്.
 കുഞ്ഞുങ്ങളോ സുഗൃഹങ്ങളോ ആരും വണ്ടിയിൽ ഉണ്ടായി
 റിക്കരുത്. ആട്ടും എന്റെ വണ്ടിതന്നെ ഇറക്കാം. അതു
 തകരാറൊന്നുമില്ലാതെ ഇറക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ, പിന്നെ
 ഒരേസമയം രണ്ടോ മൂന്നോ വണ്ടികൾ വീതം ഒരുമിച്ചു
 നമുക്കു കൊണ്ടുവരാം."

വണ്ടികളെല്ലാം അവർ ആ ചെരിവിലൂടെ താഴത്തി
റക്കി. ഒരിക്കൽ മാത്രം ഒരു വണ്ടിയുടെ പിൻചക്രങ്ങൾ
നിലത്തു നിന്നുയരുവാൻ ഭാവിച്ചു. കഷ്ടിച്ചു നിലത്തു
നിന്നുയർന്നു.

“നന്നായി” ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു. “അടുത്ത തവണ
തേക്കുള്ള പരിശീലനമായി.”

വളരെ സാധകാശത്തിൽ വിയർത്താലിച്ചുകൊണ്ടുള്ള
ഒരു അദ്ധ്യയനമായിരുന്നു അത്. എങ്കിലും ഇവാൻസിനു
ആശ്വാസം ഉണ്ടായില്ല. പ്രതീക്ഷിച്ചപോലെ പരന്ന
മൈതാനമല്ല അയാൾ മുന്നിൽ കണ്ടത്; പ്രത്യേക : കുന്നും
കുഴിയും നിറഞ്ഞ പ്രദേശം മാത്രം.

“ഈ ദുർഗമ മാറ്റങ്ങൾക്ക് ഒരറ്റതിയില്ലേ ഡിക്ക്!
എന്തു പറയുന്നു?”

“രാത്രിയോടുകൂടി ഏറ്റവും ക്ലേശകരമായ വഴികൾ
തൊക്കെ തീരും; മറ്റു കുഴപ്പമൊന്നുമുണ്ടാകുന്നില്ല
ല്ലെങ്കിൽ!”

ഗ്രാൻഡേ റോൻഡെയിലൂടെ മൂന്നു ദിവസം ആ
യാത്രാസംഘത്തെ ഇവാൻസ് മന്ദഗതിയിലാണു
നയിച്ചത്. എങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ കുതിച്ചു നീങ്ങുക
യാണെന്ന് അയാൾക്കു തോന്നി. മനുഷ്യർക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും
ഒന്നു വിശ്രമിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. കാലാവസ്ഥ
മോശമല്ലായിരുന്നു. മാനത്തു മൂടൽ മഞ്ഞിന്റെ സൂച
നകളൊന്നും കാണാൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തന്റെ ഹൃദയം
ആകാംക്ഷാഭരിതമാണെന്ന് ഇവാൻസ് മനസ്സിലാക്കി.
മഞ്ഞുകാലം അപ്പോഴും ആസന്നമായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും
അവിടെ മഞ്ഞുമഴ ചാറിയിരുന്നു. ജലസമീപമായ

താഴ്വരയിലെ പുൽത്തളിർത്തുമ്പുകളിലും, ഇലകളിലും, മഞ്ഞുതുള്ളികൾ പറിപ്പിടി ചിരിക്കുന്നതയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. മഞ്ഞു പെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കും; താഴ്ന്നിയിൽ മഴയും പെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കും. വിശുദ്ധനന്തരം അവർ മുന്നോട്ടു നിങ്ങളെയും ചെയ്തും. ഇപ്പോഴത്തെ പ്രശ്നം അവർ ഓറിഗനിലെത്തിച്ചേരുമോ എന്നതായിരുന്നു. പ്രത്യേകം: ഒരു വീടുപണിയാൻ, കടലിൽ നിന്നാഞ്ഞടിക്കുന്ന ശീതവാതത്തിനെതിരായി ഒരു വീടു കെട്ടി ഉയർത്തുവാൻ, എത്രകാലം പിടിക്കുമെന്നതായിരുന്നു ഇവാൻസിനെ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന പ്രശ്നം.

ആ യാത്രാസംഘം ഒരു നിരയായി നിൽക്കുന്നത് ഇവാൻസ് സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. പുരുഷന്മാർ, സ്ത്രീകൾ, കുട്ടികൾ, മുലകുടിക്കുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങൾ, പെൺകുതിരകൾ, ആൺകുതിരകൾ, കാളകൾ, കലപ്പകൾ, ഗൃഹാങ്കണം അലങ്കരിക്കാനുള്ള വിത്തുകൾ, ഇനിയും നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിദ്യാലയങ്ങളിലേക്കുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, ഭാവിയിൽ നിർമ്മിക്കാനുള്ള ഗൃഹങ്ങളുടെ ഉരുപ്പടികൾ.

അടുത്ത ദിവസം അവർ ഒരു മലകയറി, ഗിരിപ്പരപ്പിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചു. പന്ത്രണ്ടോളം കുഴികൾ ഇറങ്ങിക്കയറി; കൂർത്ത ചെരിഞ്ഞ പാറക്കെട്ടുകൾ കയറിയിറങ്ങി; ചെറുകാടുകളും പുൽമേടുകളും തരണം ചെയ്തു. ചുറ്റുപാടും പ്രകൃതിരമണീയമായ രംഗങ്ങൾ; ചുറ്റും തല ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് നിൽക്കുന്ന ഗിരിനികരങ്ങൾ; ഉന്തി നില്ക്കുന്ന നഗ്നമായ ശിലകൾ; മന്ദമന്ദം കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന വണ്ടിച്ചക്രങ്ങൾക്കു കീഴിൽ ഭൂരം ക്രമേണമാഞ്ഞു മാഞ്ഞു പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നു. പത്തു മൈൽ!

ഒരു പുൽമേട്ടിൽ അവർ താവളമടിച്ചു. ബൃഗിരിയുടെ പ്രധാന മുകൾപ്പുറപ്പിളുടെ അടുത്ത ദിവസം അവർ ഒമ്പതു മൈൽ സഞ്ചരിച്ചു.

ഇപ്പോൾ ഇവാൻസ് അകന്നു മാറിനിന്നിരുന്നില്ല. യാത്രയുടെ അവസാനഘട്ടത്തോടു് അടുത്തപ്പോൾ ആളുകൾക്ക് ഉന്മേഷം വർദ്ധിച്ചുവന്നു. ബൃമലകളിൽ നിന്നുള്ള നീണ്ട ചെരിവിറങ്ങി, വീണ്ടും ചതുപ്പു നിലങ്ങളിൽ എത്തി കുലുങ്ങിക്കുലുങ്ങി വണ്ടികൾ 'ഉമാട്ടില്ലാ' യിലേക്കു നീങ്ങി അങ്ങനെ ഒടുവിൽ മഞ്ഞുനിറഞ്ഞ ഗിരിശിഖരങ്ങളോക്കുസമീപം വിശാലമായ കൊളംബിയ താഴ്വര ഇവാൻസ് ദർശിച്ചു.

കായ്കനികളും മരങ്ങളും തിങ്ങിനിന്നിരുന്ന വന്യ ഭൂമിയിലൂടെ ബഹുദൂരം സഞ്ചരിച്ചശേഷം, സൂര്യൻ അസ്തമിക്കുകയും, മലകൾക്കിടയിൽ നേരിയ ഇരുൾ പ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോഴാണ് അയാൾ അവിടെ എത്തിയത്. ചിന്തപോലും പ്രതിധ്വനിക്കുമാറ് ഏകാന്തവും ശൂന്യവുമായ ഒരു ഭൂമി. എങ്കിലും അവിടെയും ഒരു നദി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഇവാൻസ് നദിയിലേക്ക് അയാളുടെ കണ്ണുകൾ തിരിച്ചു. ചരൽക്കല്ലുകൾ നിറഞ്ഞ നദിയുടെ അടിത്തട്ടും, അതിനു മീതെ പ്രവഹിച്ചിരുന്ന തെളിത്തണ്ണീരും അയാൾ ദർശിച്ചു. അപ്പം അകലെ നദി വീതി കുറഞ്ഞു് ഒഴുക്കേറി കുത്തനെ ചാഞ്ഞു് ഒഴുകുന്നതായി അയാൾ മനസ്സിലാക്കി. അതുകൊണ്ടു് അപ്പം താഴോട്ടു മാറി എവിടെയെങ്കിലും വേണം അവർക്കു വണ്ടികൾ അക്കരെ എത്തിക്കുവാൻ. പിന്നെ അവശേഷിക്കുന്നത് ഒരു

നദീപഥമാണ്; ഊക്കൻ പ്രവാഹത്തോടുകൂടിയ വീതിയേറിയ ഒരു നദീപഥം. ഓറിഗനിപേക്കുള്ള അന്തിമ മാറ്റം!

“ഡബ്ലിസിപ്പേക്ക് ഇനി ഉദ്ദേശം നാലുദിവസത്തെ യാത്ര മാത്രം.” ഡിക്കിന്റെ ശബ്ദം കേട്ട് ഇവാൻസ് തെട്ടി.

അദ്ധ്യായം 24

ഡബ്ലിസിൽനിന്നു ‘വാൻകുവറി’പേക്ക് 50 മൈൽ വന്നേക്കും. അവിടെ നിന്ന് പിന്നീട് ‘വില്ലിമാറാ’യി പോയ്ക്ക് 6 മൈൽ.

ഇവാൻസ് തന്റെ കൺപോളകളിൽനിന്നു വിയപ്പു തുള്ളികൾ തുടച്ചു മാറി. ചങ്ങാടവള്ളങ്ങൾ എല്ലാം വീണ്ടും അഴിച്ചു കറയ്ക്കു കയറി അടുത്ത നദീതീരത്തിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുകയല്ലാതെ, മറ്റൊന്നും തന്നെ ചെയ്യാനില്ലെന്ന് ഇവാൻസ് സ്വയം പറഞ്ഞു. ഒടുവിലത്തെ തടസ്സമായ ‘കാസ്കേഡ്’ വെള്ളച്ചാട്ടവും അവർ പിന്നിട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആ നദികൾക്കിടയിലുള്ള പ്രദേശത്തു നിന്നു നോക്കിയാൽ, അതൊരു മഞ്ഞിൻ പാടമെന്നേ തോന്നൂ. അവർക്കു മുന്നിലാകട്ടെ പ്രശാന്തമായി, അലസമായി ആ നദി പ്രവഹിച്ചിരുന്നു. ആ രണ്ടു നദികൾക്കിടയിൽ അവർ പിന്നിടേണ്ടിയിരുന്ന ഇടഭ്രമി ദീർഘവും ക്ലേശകരവും ആയിരുന്നു. എങ്കിലും അവർ അതും പിന്നിട്ടു. അഴിച്ചിരുന്ന അവസാനത്തെ വണ്ടിച്ചക്രവും ഉരുട്ടിക്കൊണ്ട് അവർ നദീതീരത്തിലേത്തി. അവസാനത്തെ പലകക്കുരുണവും, കുടങ്ങളും,

പാത്രങ്ങളും, ആഹാരപദാർഥങ്ങളുമെല്ലാം അവർ ചുമന്നെത്തിച്ചു. ഒടുവിലത്തെ ഓടവള്ളവും എത്തിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഏവരും പൂർണ്ണസജ്ജരായിത്തന്നെ നില്ക്കൊണ്ടു.

“നമുക്ക് ഇവിടെ താവളമടിക്കാം.” പടിഞ്ഞാറു മൂടൽമഞ്ഞുകുടക്കിടയിൽ മങ്ങി മറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന സൂര്യനെ നോക്കി ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു: “ഇരുട്ടുന്നതിനു മുമ്പു നമുക്കു വള്ളങ്ങളെല്ലാം ഒരുമിച്ചു ചേർത്തു കെട്ടാം.” ഇവാൻസ് അയാളുടെ പൈപ്പ് നീട്ടി ഒന്നു വലിച്ചു.

വന്ദനങ്ങൾ പറയുന്നതിനിടയിൽ ആ വള്ളച്ചങ്ങോടം പലതായി വേർപെടുത്തപ്പെട്ടു. ഒരു വള്ളം ഇവാൻസ് കുടുംബത്തിന്; ഒന്നു ബൈർഡ് കുടുംബത്തിന്. പൊങ്ങു തടികൾക്കു മീതേ തകരപ്പാടുകളും വണ്ടിക്രൂവും ചേർത്തു ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന വിചിത്രമായ വഞ്ചികളായിരുന്നു അവ. കാരാത്തു പായ് വച്ചും അല്ലെങ്കിൽ തുഴത്തും അതു മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. വനാന്തരങ്ങളിലൂടെ രാക്ഷസ ഫാരെല്ലോലെ, ഒഴുക്കില്ലാതിരുന്ന ആ നദിയിലൂടെ അവ, നീണ്ടുനിന്ന നിർച്ചലുകളെ തള്ളിമാറി മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ഒടുവിൽ അതാ ഓറിഗൺ...അപരിചിതവും ഭയാനകവുമെങ്കിലും ഏവർക്കും പ്രിയംകരമായ ഓറിഗൺ കൺമുഖിലെത്തി.

മാക്കിനെല്ലോലെ ഡബ്ലിസിൽ കാത്തുനിന്നവരിൽ ചിലർ കരവഴി അവരുടെ വണ്ടികൾ കൊണ്ടുവരാൻ ശ്രമിക്കും. പാച്ചിനെല്ലോലെ ചിലർ കൂലിവള്ളങ്ങൾക്കായി കാത്തിരിക്കും. ഡാഗർട്ടി ഒരു ചങ്ങോടത്തിൽ

പുറപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവർക്ക് എല്ലാവർക്കും ഇവാൻസ് വന്ദനം പറഞ്ഞു. തദവസരത്തിൽ അയാൾക്കു യാതൊരു വിരഹവേദനയും തോന്നിയില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവരെയാക്കെ ഇവാൻസിനു പിന്നീടു കാണുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. എങ്കിലും ആസന്നമായ ഒരു യാത്ര പറയൽ! ... അവസാന നിമിഷത്തെ ഒരു സംഭാഷണംകൊണ്ട് അത് ഒഴിവാക്കപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ യാത്ര പറയലായിരുന്നു ഇവാൻസിനെ ക്ലേശിപ്പിച്ചത്.

ഓറിഗനെപ്പറ്റി അയാൾ ഡിക്കുമായി വാദപ്രതിവാദം നടത്തി. മറ്റുള്ളവരോടൊപ്പം ഓറിഗനിൽവന്നു കടിയേറിപ്പാർക്കണമെന്ന് ഇവാൻസ് ഡിക്കിനെ ഉപദേശിച്ചു. ഡിക്കാകട്ടെ ഒന്ന് പുണ്യരികുക മാത്രമാണു ചെയ്തത്. ഇപ്പോൾ അവർക്ക് ഡിക്കിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഡിക്ക് അയാളുടെ കർത്തവ്യവും, അതിലേറെയും നിർവഹിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവരെ ഓറിഗനിൽ വിട്ടിട്ടു മടങ്ങിപ്പോകുമെന്നു ഡിക്ക് പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഇവാൻസ് നിശ്ശബ്ദനായിനിന്നു. അയാളുടെ പാതി മനസ്സു മാത്രമേ അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ശേഷിച്ച പാതിമനസ്സ് ഡിക്കിന്റെ മേൽ പ്രയോഗിക്കാനുള്ള യുക്തികൾ ആരാഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. അത്താഴത്തിനുശേഷം ഡിക്ക് എഴുന്നേൽക്കുന്നതുവരെ ഇവാൻസ് കാത്തുനിൽക്കുകയും അനന്തരം അയാളുടെ പിന്നാലെ എത്തുകയും ചെയ്തു.

“ഡിക്ക്!”

“എന്താ?”

“നല്ല രാത്രി ! അല്ലേ ? ”

“ കടൽനാട്ടു നിങ്ങൾക്കിഷ്ടപ്പെടുമെങ്കിൽ.”

“ എന്താണു കടലിൻ തകരാറ് ? ”

“ ഒന്നുമില്ല. എന്റെ നാടാണു് എനിക്കു കൂടുതൽ ഇഷ്ടം.”

“ ഇവിടെ പഴകണം. അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു് ഇവിടം ഇഷ്ടമാകും.”

“ എനിക്കിഷ്ടമാകില്ല.”

“ എങ്കിൽ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കരുതോ ഡിക്ക് ? ”

“ കഴിയുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.”

“ എന്തു ചെയ്യാനാണു നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് ? ”

“ തിരിച്ചടിക്കാൻ.”

“ എപ്പോൾ ? ”

“ നാളെ നല്ലൊരു ദിവസമാണു് ! ”

“ കുതിരയൊന്നുമില്ലാതെ എങ്ങനെയാണു മടങ്ങി പോകുന്നത് ? ”

“ എനിക്കെന്റെ തോക്കും തീക്കല്ലും ഇരുമ്പും ഉണ്ടല്ലോ. എവിടെനിന്നെങ്കിലും ഒരു കുതിരയെ തേടി പിടിക്കണം.”

“ ഈ ചിന്ത കളയു ഡിക്ക്. എന്നെന്നും ഒരാൾ ഇങ്ങനെ അലഞ്ഞു തിരിയരുതു് ? ”

“ കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അയാൾ കടലിനെ നേരിടും ലിജി ! ”

“ എന്തുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ ഞങ്ങളോടൊന്നിച്ചു വരുന്നില്ല. നിങ്ങൾ തീർച്ചയാക്കിയോ ? ”

“ ലിജി ! അതെനിക്കു പററിയ സ്ഥലമല്ല.”

“ഏവർക്കുമെന്നപോലെ നിങ്ങൾക്കും അവിടെ സൗജന്യമായി ഭൂമി ലഭിക്കും.” ഇവാൻസ് അല്പം കാരത്തിരുന്നു. പിന്നെയും തുടന്ന് : “ഓറിഗനിൽ നിങ്ങൾക്കൊരു പ്രമുഖ വ്യക്തിയായിത്തീരാം.”

“പ്രാമുഖ്യം ഞാൻ ആരായുന്നില്ല. ഒരു നായ്ക്കട്ടിയെപ്പോലെ എനിക്കെന്റെ വാലിനെ പിന്തുടരണം.”

“നിങ്ങൾക്കു ഞങ്ങളോടൊപ്പം താമസിക്കാം. പൂണ്ണ് സ്വാഗതം.”

“അതെനിക്കറിയാം ലിജി. വെട്ടിത്തുറന്ന രീതിയാണ് നിങ്ങളുടേത്. അതൊരു നല്ല രീതിയാണ്; നിങ്ങൾക്ക് എന്റെ രാതി ഭിന്നമാണ്.”

“അപ്പോൾ എങ്ങോട്ടാണ് നിങ്ങൾ പോകുന്നത്?”

“ഒരു പക്ഷേ ബ്രിഡഗറിലേയ്ക്കു. അല്ലെങ്കിൽ ബേയറിലേയ്ക്കു, അതുമല്ലെങ്കിൽ ‘ബ്ലാക്ക് ഫുട്ട്’ ദേശത്തിനും വടക്കു. ഒന്നും പറയാൻ വയ്യ.”

“അക്കരെച്ചെന്നു പറാൻ കഴിയും മുമ്പ്, മലകളിൽ മഞ്ഞുവന്ന് നിറയും.”

“അങ്ങനെ സംഭവിച്ചേക്കാം.”

“ഡിക്ക് ! നിങ്ങളെപ്പോലെ സമർത്ഥനായ ഒരാൾക്ക് അണുപോലും ബോധമില്ലല്ലോ ?”

“കണികപോലുമില്ല. പക്ഷേ അതുകൊണ്ടല്ല ലിജി ! ഞാൻ നിങ്ങളേയും നിങ്ങളുടെ പത്നിയേയും ലിജിയേയും ഇഷ്ടപ്പെടാത്തത്. അതുകൊണ്ടല്ല ലിജി !”

സമേമഴ്സ് തിരിഞ്ഞു നടന്നു. “നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ എന്റെ കാര്യത്തിൽ കൈയ്ക്കടത്തുകയാണ്. ഞാനിവിടെ മൂത്രമൊഴിക്കാൻ വന്നതാണ്.”

“ ഡിക്ക് തിരിഞ്ഞപ്പോൾ ഇവാൻസ് പറഞ്ഞു :
 “ ഓറിഗൺ അമേരിക്കയുടേതായിത്തീരുന്നതിൽ
 നിങ്ങൾക്കു യാതൊരു താല്പര്യവുമില്ലേ ഡിക്ക് ? ”

നിങ്ങൾക്കുഭിന്ന തോന്നിയേക്കാം ചിജി. എനിക്കു
 ‘ പോപ്പോ എജി ’ വീണ്ടും കാണണം.”

‘ പോപ്പോ എജി ’ എന്താണെന്നോ, എവിടെ
 യാണെന്നോ, എന്തിനാണ് അതു കാണാൻ ഡിക്ക്
 ആശിക്കുന്നതെന്നോ ഇവാൻസ് ചോദിച്ചില്ല. അതി
 നപ്പോൾ പ്രസക്തിയില്ലായിരുന്നു. “ ഏതായാലും
 രാവിലേ കാണാം,” അവർ താവളത്തിലേക്കു മടങ്ങി
 നടന്നപ്പോൾ ഇവാൻസ് ഡിക്കിനോടു പറഞ്ഞു.

“ തീർച്ചയായും.”

എങ്കിലും രാവിലെ ഡിക്കിനെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.
 ഇവാൻസ് ഉണരുന്നതിനു മുമ്പേ, മററാൽ ഉണര
 ുന്നതിനു മുമ്പേ ഡിക്ക് കടന്നിരുന്നു.

ഇരുവശങ്ങളിലും മലകൾ; തലയ്ക്കുമീതെ മലകൾ;
 വരണ്ട മലകൾ, നീലവാനിൽ മുട്ടുന്ന ശിഖരങ്ങളോടു
 കൂടിയ മലകൾ, അതിന്നിടയിൽക്കൂടി സമുദ്രസ്തംഭത്താൽ
 ഉച്ചരസം കലന്നൊഴുകുന്ന നദി. തെക്കൻ ചെരിവു
 കളിലെ മഞ്ഞു നാട കണക്കുള്ള വെള്ള ചാട്ടങ്ങൾ; ഇരുപ്പിം
 പററിയ വായു; സമുദ്രത്തിൽനിന്ന് ഉഴതിക്കൊണ്ടി
 രുന്ന ശീതമാരുതൻ

മന്ദഗതിയിൽ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന വള്ളങ്ങൾക്കൊപ്പം
 സമയവും മന്ദമന്ദം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. നിഴൽ വീണു
 മുടിയ പ്രഭാതം, പ്രകാശനിർഭരമായ മദ്ധ്യാഹ്നം, വീണ്ടും
 നിഴൽ വീണുമുടിയ സായാഹ്നം. ഗിരിനിരകളുടെ

സ്വപ്നത്താൽ—ഏതോ നഷ്ടബോധത്താൽ—മൃകമായി
 രുന്ന രാത്രികൾ; അന്ധകാരത്തിന്റെ ഗംഭീരതയ്ക്കു
 തിരെ നിസ്സാരമായി തീർപ്പാരി ചിതറിക്കൊണ്ടിരുന്ന
 താവളത്തിലെ അഗ്നികണ്ഡങ്ങളും. ചോറ്, കോത
 വപ്പം, മത്സ്യം, നിറു, ആ ഇടുങ്ങിയ തീരത്തിലെ ജല
 രേഖകൾ!

എന്തോ കൈവിട്ടുപോയെന്നൊരു ചിന്ത, വേദനയുടെ
 സ്വർശം, ശാന്തതരമായ തീരങ്ങളും കൈവന്നു ചേരുമോ
 എന്ന ഉപതര, ഡിക്കിനെപ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത,
 ഇവാൻസിന്റെ ഹൃദയത്തിലെ ചില മന്ത്രങ്ങളും
 അയാളെ പിന്നോട്ടാഞ്ഞു പിടിച്ചു.

എങ്കിലും ഇവയെല്ലാം അടിത്തട്ടിൽ, ആകാക്ഷാ
 നിർഭരമായ ഒരു ഉത്സാഹപ്രഹർഷം, ഗിരിനിരകൾ
 മാഞ്ഞു മറയുമ്പോൾ രക്തത്തിനൊരു കോരിത്തരിയ്ക്കൽ,
 അതാ ചിരകാലമായി ക്ലേശിച്ചു വളർത്തിവന്ന ആ
 പൊൽക്കിനാവു് യഥാർത്ഥമായിത്തീരുകയായി; മിഴിയി
 ണകളിൽ അഴകൊഴുക്കിക്കൊണ്ടു് വന്നുണയുകയായി.
 ഈ കാറ്റിന്റെയും മലയുടെയും ശല്യങ്ങൾ അവസാന
 ത്വേതയായിരുന്നു. ആ വളവു കഴിഞ്ഞാൽ! ആ പ്രശാന്ത
 മായ ജലപ്പരപ്പിനപ്പുറത്ത്!

ക്ലേശങ്ങൾ, വേദനകൾ, വിരഹങ്ങൾ-എങ്കിലും ഹൃദയം
 അപ്പോഴും ഹർഷാതിരേകത്താൽ അതിദ്രുതം സ്പന്ദിച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്നു. ക്ലേശങ്ങൾകൂടാത്ത ആമോദം, ജീവിത
 ത്തിന്റെ മണ്ണിൽ വേരുന്നിയിട്ടില്ലാത്ത കഴമ്പററ
 കായ്മമാണെന്നു് ഇവാൻസ് കരുതി.

ഗിരിനിരകൾ അകന്നു മാറിയപ്പോൾ, ഇവാൻസ് സ്വസ്ഥനായി ഇരുപ്പുറപ്പിച്ചു. ദുഃഖമായ പ്രദേശങ്ങൾ കൺ മുമ്പിൽ എത്തിയപ്പോഴെല്ലാം “ഇതല്ല, ഇതല്ല” എന്ന് അയാൾ പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇനിയും ആയില്ല; ഇനിയും ആയില്ല; അതാ മുന്നിൽ സൂര്യപ്രകാശത്തിന്റെ സൗവണ്ണ്യരീതിയിൽ മുങ്ങിയ ആ മരതകപ്പുൽമേട്ടിനപ്പുറത്തു, വാൻകുവർ ദുർഗ്ഗം! സമീപത്തു് ഒരു വലിയ കപ്പൽ! അതിനുമപ്പുറം വിലങ്ങനെ മാമരച്ചാൽതുകൾ മൂലം അദൃശ്യമായ വില്ലിമാററാ ജലാശയങ്ങൾ.

ഇവാൻസ് ചുറ്റുമൊന്നു കണ്ണോടിച്ചു. ബൈർഡിന്റേയും ഫെയർമാന്റേയും വള്ളങ്ങൾ തൊട്ടുപിന്നിലായി അയാൾ കണ്ടു. അലസനായി തുഴഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ബ്രൗണിയേയും, ലക്ഷ്യസാമീപ്യബോധത്താൽ തേജസ്സുറാ മിഴികളോടുകൂടിയ റിബേക്കായേയും, അവൾക്കരികേയിരിക്കുന്ന മേഴ്സിയേയും അയാൾ ദർശിച്ചു. മേഴ്സി ഒരു കുഞ്ഞിന്റെ മാതാവകാൻ പോകുകയാണെന്ന് റിബേക്കാ പറഞ്ഞു. തന്റെ ഭവനത്തിലേയ്ക്കു് ഒരു അരുമക്കുഞ്ഞിനെ കൊണ്ടുവരുന്ന ഓമനയായ മേഴ്സി! തന്റെ രക്തത്തിന്റെ രക്തം! ഇവാൻസ് ചിന്തിച്ചു. ഒരിക്കൽ നഷ്ടമായ തന്റെ രക്തത്തിന്റെ രക്തം.

റിബേക്കായുടെ നേർക്കു കണ്ണുവെട്ടിക്കൊണ്ടു തന്റെ കണ്ണനാളത്തിലെ ഇടർച്ചക്കു് അതീതമായി ഉച്ചത്തിൽ അയാൾ സംസാരിച്ചു. “ബേക്കി” അയാൾ പറഞ്ഞു:

“ഓറിഗൺ ജയ !”

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Prathapen V.K

M I H S E K M

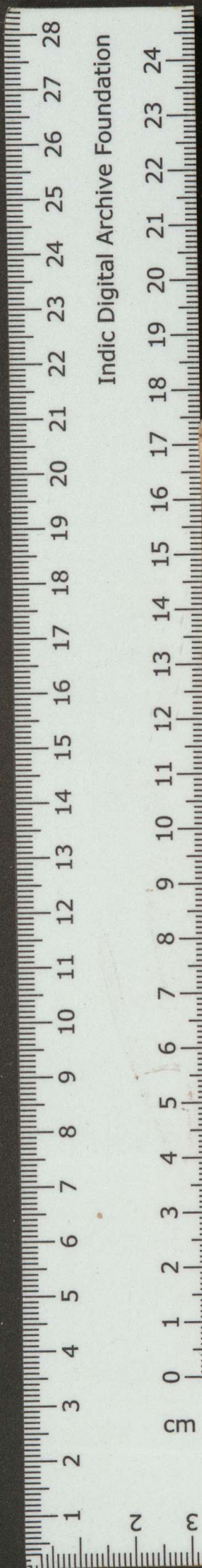
എതിർ വശത്ത്:

ഒരു പറ്റം ആടുകൾ ഒരു മോട്ടോർ റോഡ് മുറിച്ച് കടന്നുപോകുന്നു. ഇത് ഒരു കാലത്ത് പൊടി നിറഞ്ഞ ഒരു വണ്ടിപ്പാത മാത്രമായിരുന്നു.

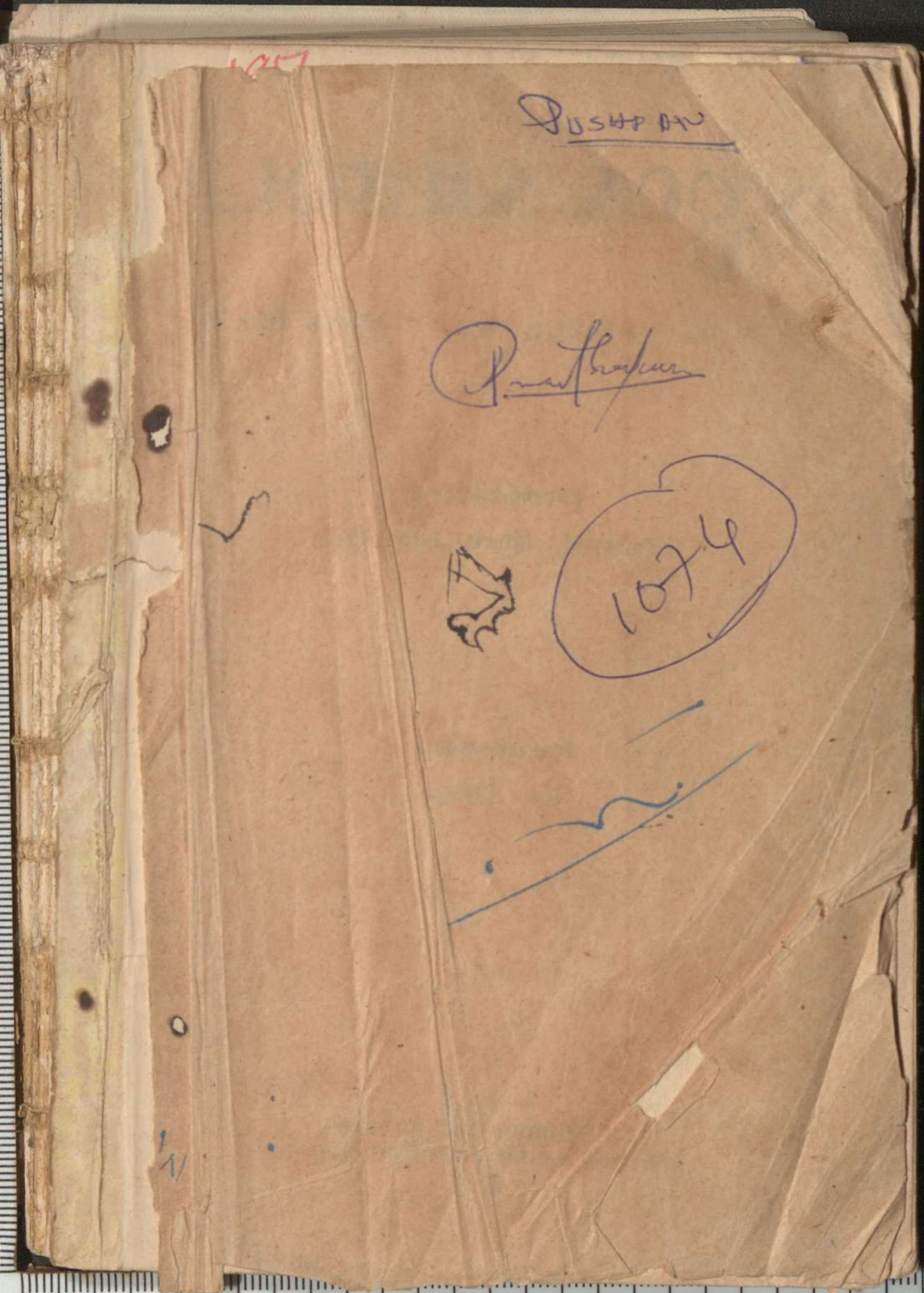
പുറവശത്ത്:

ഏറ്റവും ദുർഗ്ഗമങ്ങളെന്ന് കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന പാമ്പ് നിരകൾ, ജലസേചനത്തിനും വിദ്യുച്ഛക്തിപ്രദനത്തിനും സഹായകമായ വലിയ അണക്കെട്ടുകൾ ഉറപ്പിക്കാൻ പറ്റിയ സ്ഥാനമായിത്തീരുന്നു.

1951

Indic Digital Archive Foundation

cm 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

gpura.org

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23